

* رئیس کل بانک مرکزی: واکنش جامعه جهانی و صندوق بین‌المللی پول می‌تواند معیار خوبی برای ارزیابی ادعاهای آنها در کم‌به کم کنترل کرونا و کاهش آلام مردم آسیب دیده باشد

با فرمان رهبر معظم انقلاب به رئیس ستاد کل نیروهای مسلح انجام شد

تشکیل قرارگاه بهداشتی و درمانی برای سازماندهی خدمات به مردم

* فرمانده کل قوا: لازم است سازماندهی این خدمات به شکل یک قرارگاه بهداشتی و درمانی بوده و علاوه بر درمان و ایجاد مراکز درمانی مانند بیمارستان صحرایی و نقاهتگاه و غیره، به پیشگیری از شیوع بیشتر بیماری با شیوه‌های لازم نیز بپردازد
* تقسیم وظائف و مأموریت‌های سازمانها و بخش‌های نیروهای مسلح از وظائف این قرارگاه است. این قرارگاه باید در هماهنگی کامل با دولت و وزارت بهداشت و درمان عمل کند
* این اقدام با توجه به قرآنی که احتمال «حمله ی بیولوژیکی» بدون این رویداد را مطرح کرده می‌تواند جنبه ی رزمایش دفاع بیولوژیک نیز داشته و بر اقتدار و توان ملی بیفزاید
* رئیس ستادکل نیروهای مسلح: روال خلوت کردن فروشگاه‌ها و خیابان‌ها و جاده‌ها با تصمیم ملی سازماندهی خواهد شد
* سرلشکر باقری: ظرف یک هفته تا ۱۰ روز آینده کل ملت ایران یک بار از طریق فضای مجازی، تماس تلفنی و در صورت ضرورت با مراجعه حضوری مورد رصد قرار خواهند گرفت و افراد مشکوک به بیماری کاملاً مشخص می‌شوند

درگذشت ۲ استاد پیشکوت دانشگاه علوم پزشکی تهران

دکتر موسی زرگر دومین وزیر بهداشت جمهوری اسلامی ایران و دکتر اسماعیل یزدی استاد دندانپزشکی دانشگاه تهران به ییار باقی شتافتند

دکتر موسی زرگر دومین وزیر بهداشت جمهوری اسلامی ایران و دکتر اسماعیل یزدی استاد دندانپزشکی دانشگاه تهران به ییار باقی شتافتند

واکنش سرهنگ مرابقت

مرابقت

علیرضا خانی در علوم اجتماعی در مفهوم «انمیک» و «آنومیک» از هم متمایز می‌شوند.

مفهوم جامعه انمیک یا جامعه ذره‌ای، ارائه دهنده شرایطی است که فردگرایی، خصلت‌های فردی و مهم‌تر از آن منافع فردی ارجحیت می‌یابد.

برخی جامعه‌شناسان غربی مفهوم فرد را مقدم بر جامعه می‌دانند و برای همین منافع فردی را نیز مقدم بر منافع جمعی می‌دانند. فردگرایی از جمله ویژگی‌های عصر صنعتی و فراصنعتی است. کوچکتر شدن واحدهای اجتماعی، ظهور ابزارهای اجتماعی الکترونیک و جایگزینی آن با ارتباط انسانی فردی (چهره به چهره) و منافع گرایی و مرزبندی‌های هویتی، افراد را به سوی فردیت سوق می‌دهد. جامعه ما نیز از این موج فردگرایی بی‌نصیب نمانده است و این روندی است که به نظر می‌رسد به طور فزاینده در حال پیشرفت است. نسل پیش‌تر، مرتباً از قطع ارتباط نسل امروز و روی آوردن به اینترنت به جای ارتباطات انسانی گلایه‌مند است.

اما جامعه آنومیک را جامعه بی‌هتجاز تعریف می‌کنند. آتومی در لغت به معنای بی‌هتجاری یا بی‌قانونی است. حالتی است که در آن قوانین اجتماعی برای افراد الزام‌آور تلقی نمی‌شود و پیروی از آنها برای افراد مطلوبیت ندارد. به بیان دیگر، آتومی حالتی است که در آن نیروهای محدودکننده اجتماعی (اعم از قانون، عرف و شرع) قادر نیست برخواست‌ها و امیال بشر لگام بزنند و «فزون طلبی» همه حد و مرزها را بشکنند. از دیدگاه دیگر، آتومی وقتی وجود می‌آید که افراد قادر نیستند به اهداف و امیال خود با روش‌های قانونی و بهنجار دست یابند، آنگاه هتجاز‌ها را به رسمیت نمی‌شناسند و پا از مرز قوانین اجتماعی و عرفی فراتر می‌نهند و نهایتاً همبستگی اجتماعی به نوعی فروپاشی دچار می‌شود.

امیل دورکیم پیامد شرایط آنومیک در جامعه را سست شدن همبستگی اجتماعی و پیوندهای گروهی می‌داند که به بحران اجتماعی می‌انجامد و پیوندهای گروهی فرد تضعیف یا متلاشی می‌شود. نیک که بنگریم، ویژگی‌های فوق یعنی ذره‌ای شدن و آنومیک شدن، در جامعه امروز ایران مشهود است. همبستگی و اعتماد اجتماعی به عنوان دو سرمایه اجتماعی فوق‌العاده ارزشمند، در جامعه ایران تضعیف شده است. مردم به دولت کم اعتماد شده‌اند و منافع فردی بر منافع جمعی اولویت یافته است. این پدیده نایزی به شرح بیشتر ندارد و هر کسی به فراخور در سال‌های اخیر با مشاهده میدانی جامعه این رخدادها و دریافته و احساس کرده است. گسترش فساد و اختلاس یک مثال واضح عینی برای اولویت گرفتن منافع فردی بر جمعی و منفع‌گرایی جامعه ذره‌ای و فردگراست.

در میان این میدان، یعنی جامعه ذره‌ای شده و ارجحیت منافع فردی بر جمعی، فردگرایی و بی‌هتجاری، ناگهان بررسی مهیب و ویرانگر وارد جامعه می‌شود. این ویروس دقیقاً به مثابه یک شوک عمل می‌کند. جامعه احساس می‌کند به همدیگر پیوسته است و حفظ منافع فردی (اینها سلامت و حیات) هر کسی، در گرو حفظ منافع جمعی یعنی سلامت و حیات دیگران است.

هتجاز‌ها یکی یکی به جامعه باز می‌گردند، احساس اجتماعی بودن، احساس همدردی، همدلی، همراهی و همبستگی اجتماعی. این رخداد حتی در نمادهای ساده انسجام و همدلی نیز بوضوح آشکار می‌شود. افرادی که دیگر نباید یا یکدیگر دست بدهند و معافه کنند، قدر یکدیگر و همبستگی و همدلی را در می‌یابند، کسانی شبانه‌روز در بیمارستان‌ها خود را وقف سلامت و حیات دیگران می‌کنند، کسانی از اموال خود صرف نذر و خیرات اقلام بهداشتی برای عموم جامعه می‌کنند، اعضای خانواده‌هایی که از هم دور افتاده‌اند، هر روز سراسخ سلامتی همدیگر را می‌گیرند، آدم‌ها نگران یکدیگر می‌شوند، کسانی که دغدغه‌شان صرفاً مالاندوزی بود در می‌یابند که ارزش‌های بالائی نیز وجود دارند، آدم‌ها قدر یکدیگر را بیشتر می‌دانند و احساس وابستگی به همدیگر تقویت می‌شود.

این‌ها، از منظر جامعه‌شناختی، اتفاقات بسیار بزرگ و فوق‌العاده تأثیرگذاری است که می‌تواند حتی جهت حرکت جامعه را عوض کند. جامعه‌ای که تا چند هفته پیش ذره‌ای و فردی بود و آدم‌هایش به فکر خود بودند و کمتر نگران دیگران، اینک جامعه پیوسته‌ای است و والدین و فرزندان و خویشاوندان به یاد و غمخوار یکدیگرند و هر لحظه در شبکه‌های اجتماعی، پیام‌های بهداشتی و مراقبت فردی و مواظبت از سلامت تکثیر و دست به دست می‌شود، در برابر قربانیان بیماری، آدم‌ها با هم همدردی می‌کنند و... خلاصه اینکه انسجام اجتماعی که سرمایه تضعیف شده‌ای بود، دوباره قوت و غنا یافته است.

بقیه در صفحه ۲

اطلاعات

حملات هوایی تروریستی آمریکا به مواضع مقاومت عراق

* در حمله جنگنده‌های آمریکا به مواضع الحشدالشعبی در استان‌های صلاح‌الدین، بابل بصره و کربلا ۳ تن شهید و ۷ تن زخمی شدند
* عراق در واکنش به این تجاوز، سفرای آمریکا و انگلیس را احضار کرد

اختصاص ۳ بسته حمایتی برای اقشار

کم درآمد و صاحبان مشاغل آسیب دیده

* براساس دستور رئیس‌جمهوری به سازمان برنامه و بودجه و وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی نخستین بسته حمایتی تا پیش از پایان اسفند در اختیار افراد مشمول قرار می‌گیرد
* بسته حمایتی دیگر در ابتدای سال آینده، در اختیار مشمولان این طرح قرار خواهد گرفت
* رئیس‌جمهوری در تماس با استانداران البرز، اصفهان، مرکزی و خراسان رضوی، دستورات لازم را برای تأمین نیازهای ضروری این استان‌ها برای مقابله با بیماری کرونا، به وزارتخانه‌های مرتبط صادر کرد
* استانداران از ظرفیت نیروهای مسلح کشور در حوزه تأمین کادر درمانی و فضاهای درمانی مورد نیاز برای تسریع در روند مقابله و ریشه‌کنی بیماری کرونا بهره‌گیرند
* دکتر زالی فرمانده ستاد مقابله با کرونا در تهران: ادامه وضع فعلی، کنترل کرونا را ساخت خواهد کرد
* دهانیور سخنگوی وزارت بهداشت: تاکنون ۱۱ هزار و ۳۶۴ نفر به کرونا مبتلا شده و ۵۱۴ نفر هم جان باخته‌اند
* دکتر صالحی وزیر ارشاد: سفر در بهار ۹۹ به فاجعه ملی منجر خواهد شد
* دکتر نمکی وزیر بهداشت: خوشبختانه موج ورود شیوع کرونا در گیلان و قم و دیگر نقاط به نسبت خروج منفی شده است

نوروزنامه ۱۳۹۹

«نوروزنامه ۹۹» ضمیمه روزنامه امروز

درخواست ظرفیت از سازمان ملل برای پایان تحریم‌های ضدایرانی آمریکا

* وزیر امور خارجه با ارسال نامه‌ای به دبیر کل سازمان ملل متحد پایان تحریم‌های دولت ایالات متحده-راکه مانع عمده‌ای برای مبارزه با شیوع کرونا در کشورمان است -خواستار شد

* دبیر کل سازمان ملل متحد از آمادگی این سازمان برای ارائه کمک به ایران در مقابله با انتشار کرونا خبر داد

اقتصادی

شاخص های تعاون برای تقویت اقتصاد ملی

صفحه ۷

مصطفی

علم زدگی و غرب زدگی

دکتر کریم مجتهدی

صفحه ۶

صنایع سیمان شهرکرد (شرکت سهامی خاص)

شماره ثبت ۱۶۹۱۶۴

آگهی مناقصه

صنایع سیمان شهرکرد (شرکت سهامی خاص)

در نظر دارد با برگزاری سیمان کیسه‌ای و فله را به پیمانکار واجد شرایط واگذار نماید، لذا از کلیه متقاضیان صاحب صلاحیت دعوت می‌گردد در صورت تمایل جهت دریافت اسناد مناقصه از تاریخ درج آگهی به مدت پنج روز به دبیرخانه کارخانه سیمان شهرکرد واقع در کیلومتر ۳۵ جاده شهرکرد- بروجن مراجعه نمایند.

متقاضیان در صورت نیاز به اطلاعات بیشتر با تلفن ۰۹۱۳۰۰۶۳۷۰۰ آقای خداینده تماس حاصل فرمایند.

صنایع سیمان شهرکرد (شرکت سهامی خاص)

شماره ثبت ۱۶۹۱۶۴

آگهی مناقصه

صنایع سیمان شهرکرد (شرکت سهامی خاص)

در نظر دارد خدمات نظافت معوطه، دیارتمان‌های خط‌تولید، ساختمانهای اداری و نگهداری فضای سبز کارخانه را به پیمانکار واجد شرایط واگذار نماید، لذا از کلیه شرکت‌های صاحب صلاحیت دعوت می‌گردد در صورت تمایل جهت دریافت اسناد مناقصه از تاریخ درج آگهی به مدت سه روز به مدیریت خرید و امور پیمانها واقع در کیلومتر ۳۵ جاده شهرکرد- بروجن مراجعه نمایند.

در صورت نیاز به اطلاعات بیشتر با تلفنهای ۰۹۱۳۰۰۶۳۷۰۰ و یا ۰۳۸۳۴۶۲۶۱۶۲ تماس حاصل فرمایند.

شرکت تعاونی بارگشایی پاکت‌های منایع و ارزربانی کیفی، امور تدارکات و تدارکات

شماره ثبت ۱۶۹۱۶۴

آگهی تجدید مناقصه عمومی یک مرحله‌ای طراحی، تهیه مصالح، خرید، حمل و نصب تجهیزات و پایش زیست محیطی کار کرد یکج تفهیه فاضلاب مجتمع فرهنگی – آموزشی خزر آباد به شماره ۹۸۱۲/۶ م/۹۸۱۲/۶

این شرکت در نظر دارد تجدید مناقصه عمومی یک مرحله‌ای با موضوع طراحی، تهیه مصالح، خرید، حمل و نصب تجهیزات و پایش زیست محیطی کارکرد یکج تفهیه فاضلاب مجتمع فرهنگی – آموزشی خزرآباد به شماره ۹۸۱۲/۶ م/۹۸۱۲/۶ را از طریق سامانه تدارکات الکترونیکی دولت (ستاد) برگزار نماید. کلیه مراحل برگزاری مناقصه از دریافت اسناد مناقصه تا ارائه پیشنهاد مناقصه‌گران و بازگشایی پاکت‌ها از طریق درگاه سامانه تدارکات الکترونیکی دولت (ستاد) به آدرس: www.setadiran.ir انجام خواهد شد و لازم است مناقصه‌گران در صورت عدم عضویت قبلی، مراحل ثبت‌نام در سایت مذکور و دریافت گواهی امضای الکترونیکی را جهت شرکت در مناقصه محقق سازند. تاریخ انتشار مناقصه در سامانه مورخ ۱۳۹۸/۱۲/۲۴ می‌باشد.

مهلت زمانی دریافت اسناد مناقصه از سایت: ۰۸ ساعت صبح روز شنبه مورخ ۱۳۹۸/۱۲/۲۴ تا ساعت ۱۲ روز شنبه مورخ ۱۳۹۹/۰۱/۰۵

مهلت زمان ارائه پیشنهاد: تا ساعت ۱۲ روز دوشنبه مورخ ۱۳۹۹/۰۱/۱۸

زمان بازگشایی پاکت‌ها: روز دوشنبه مورخ ۱۳۹۹/۰۱/۱۸ رأس ساعت ۱۳

اطلاعات تماس دستگاه مناقصه جهت دریافت اطلاعات بیشتر درخصوص اسناد مناقصه و ارائه پاکت‌های (الف)

آدرس: مازندران، سوادکوه، کیلومتر ۱۸،۵ محور سوادکوه شرکت زغالسنگ البرز مرکزی، طبقه دوم، دبیرخانه شرکت شماره تلفن: ۰۱۰۵-۰۱۱۲۲۴۴۰۰ داخلی ۲۴۷ شرکت زغالسنگ البرز مرکزی

اطلاعات تماس سامانه ستاد جهت انجام مراحل عضویت در سامانه: مرکز تماس ۰۲۱-۰۲۱۴۳۰۰۰۰

دفتر ثبت‌نام: ۰۸۸۹۶۹۷۲۷ و ۸۵۱۹۳۷۶۸

شرکت زغالسنگ البرز مرکزی

شرکت مدیریت تولید برق نیروگاه‌های استان سیستان و بلوچستان

شماره ثبت ۱۶۹۱۶۴

آگهی تجدید مناقصه شماره ۹۸/۱۵

مناقصه گزارد شرکت مدیریت تولید برق نیروگاه‌های استان سیستان و بلوچستان نوع مناقصه: عمومی یک مرحله‌ای همراه با ارزیابی

موضوع مناقصه: خرید درایوهای ACC به همراه متعلقات جهت نیروگاه بخار ایرانشهر براساس ضوابط مندرج در اسناد مناقصه

مهم ترین شرایط عمومی مناقصه:

۱- خرید درایوهای گیربکشی‌های ACC به همراه متعلقات جهت استفاده در نیروگاه بخار ایرانشهر

۲- تاریخ دریافت اسناد مناقصه و ارزیابی کیفی: متقاضیان واجد شرایط می‌توانند تا تاریخ ۹۹/۰۱/۱۱ به آدرس ذیل مراجعه نمایند.

۳- محل فروش اسناد: زاهدان - کیلومتر ۵ جاده گوربند، نیروگاه گازی زاهدان - شرکت مدیریت تولید برق نیروگاه‌های استان سیستان و بلوچستان - امور تدارکات و قرارداده‌ها - تلفن: ۰۵۴۲۱۱۱۳۲۱۱

۴- تاریخ تحویل پاکت‌های مناقصه و ارزیابی کیفی: حداکثر تا ساعت ۱۵ روز چهارشنبه مورخ ۹۹/۰۱/۲۷

۵- محل تحویل و بازگشایی پاکت‌های مناقصه و ارزیابی کیفی: امور تدارکات و قراردادهای شرکت به نشانی: زاهدان - کیلومتر ۵ جاده گوربند، نیروگاه گازی زاهدان

۶- تاریخ بازگشایی پاکت‌های مناقصه و ارزیابی کیفی: ساعت ۱۰ روز شنبه مورخ ۹۹/۰۱/۲۰ یا پاکت‌های ارزیابی کیفی بازگشایی می‌گردد و مناقصه گرانی که حداقل امتیاز لازم (۶۰ امتیاز) را کسب نماید به مناقصه دعوت و پاکت‌های (الف ب ج) آن‌ها در ساعت ۱۰ صبح روز یکشنبه مورخ ۹۹/۰۱/۲۰ یا بازگشایی می‌گردد.

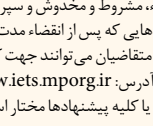
۷- مدت تحویل کالا: ۳ ماه از مبداله قرارداد

۸- مبلغ قرارداد: ۲۲۸۶۴۰۰۰ ریال

۹- مبلغ و نوع تضمین شرکت در مناقصه: ضمانت‌نامه بانکی یا واریز مبلغ ۲۸۰۰۰۰۰۰ ریال به شماره حساب ۴۰۳۹۰۴۰۳۹ بانک ملت شعبه دانش زاهدان به نام شرکت مدیریت تولید برق نیروگاه‌های استان سیستان و بلوچستان.

۱۰- به منظور دستیابی به قافه سیرده یا اضاء، مشروط و مخدوش و سیرده‌های کمتر از میزان مقرر، چک شخصی و نظایر آن و پیشنه‌هایی که پس از انعقاد مدت مقرر در آگهی واصل شود مطلقاً ترتیب اثر داده نخواهد شد ضمناً متقاضیان می‌توانند جهت کسب اطلاعات بیشتر به سایت مدیریت و برنامه‌ریزی کشور به آدرس: www.iets.mporg.ir مراجعه نمایند.

۱۱- بدیهی است این شرکت در رد یا قبول یک و یا کلیه پیشنهادها مختار است. (سایر اطلاعات و جزئیات مربوط در اسناد مناقصه مندرج است)

شرکت مدیریت تولید برق نیروگاه‌های استان سیستان و بلوچستان

شماره ثبت ۱۶۹۱۶۴

روزنامه اطلاعات

از سال ۱۳۴۰ تا بهمن سال ۱۳۹۸ هر سال شامل ۱۲ عدد DVD

قیمت هر DVD ۷۰۰/۰۰۰ ریال

شرکت تعاونی بارگشایی پاکت‌های منایع و ارزربانی کیفی، امور تدارکات و تدارکات

شماره ثبت ۱۶۹۱۶۴

فراخوان مناقصه عمومی یک مرحله‌ای مناقصه گزارد شرکت ملی پخش فرآورده‌های نفتی ایران - مدیریت برنامه ریزی موضوع مناقصه: خرید خدمات پشتیبانی، ارتقاء، توسعه و بهبود سامانه‌های نرم افزاری

این شرکت در نظر دارد تجدید مناقصه عمومی یک مرحله‌ای با موضوع طراحی، تهیه مصالح، خرید، حمل و نصب تجهیزات و پایش زیست محیطی کارکرد یکج تفهیه فاضلاب مجتمع فرهنگی – آموزشی خزرآباد به شماره ۹۸۱۲/۶ م/۹۸۱۲/۶ را از طریق سامانه تدارکات الکترونیکی دولت (ستاد) برگزار نماید. کلیه مراحل برگزاری مناقصه از دریافت اسناد مناقصه تا ارائه پیشنهاد مناقصه‌گران و بازگشایی پاکت‌ها از طریق درگاه سامانه تدارکات الکترونیکی دولت (ستاد) به آدرس: www.setadiran.ir انجام خواهد شد و لازم است مناقصه‌گران در صورت عدم عضویت قبلی، مراحل ثبت‌نام در سایت مذکور و دریافت گواهی امضای الکترونیکی را جهت شرکت در مناقصه محقق سازند. تاریخ انتشار مناقصه در سامانه مورخ ۱۳۹۸/۱۲/۲۴ می‌باشد.

مهلت زمانی دریافت اسناد مناقصه از سایت: ۰۸ ساعت صبح روز شنبه مورخ ۱۳۹۸/۱۲/۲۴ تا ساعت ۱۲ روز شنبه مورخ ۱۳۹۹/۰۱/۰۵

مهلت زمان ارائه پیشنهاد: تا ساعت ۱۲ روز دوشنبه مورخ ۱۳۹۹/۰۱/۱۸

زمان بازگشایی پاکت‌ها: روز دوشنبه مورخ ۱۳۹۹/۰۱/۱۸ رأس ساعت ۱۳

اطلاعات تماس دستگاه مناقصه جهت دریافت اطلاعات بیشتر درخصوص اسناد مناقصه و ارائه پاکت‌های (الف)

آدرس: مازندران، سوادکوه، کیلومتر ۱۸،۵ محور سوادکوه شرکت زغالسنگ البرز مرکزی، طبقه دوم، دبیرخانه شرکت شماره تلفن: ۰۱۰۵-۰۱۱۲۲۴۴۰۰ داخلی ۲۴۷ شرکت زغالسنگ البرز مرکزی

اطلاعات تماس سامانه ستاد جهت انجام مراحل عضویت در سامانه: مرکز تماس ۰۲۱-۰۲۱۴۳۰۰۰۰

دفتر ثبت‌نام: ۰۸۸۹۶۹۷۲۷ و ۸۵۱۹۳۷۶۸

شرکت زغالسنگ البرز مرکزی

صنایع سیمان شهرکرد (شرکت سهامی خاص)

شماره ثبت ۱۶۹۱۶۴

دو برادر

خاطرات و ناگفته‌هایی از زندگی و زمانه جلال و شمس آل احمد

نوشته محمد حسین دانایی به کوشش محمد رضا کانیی

قطع وزیری ۹۱۲۰ صفحه، چاپ سوم

این کتاب بخش عمده‌ای از جریان «آل احمد پژوهی» به شمار می‌رود، مجموعه خاطرات محمدحسین دانایی است از دو دای‌اش جلال آل احمد و شمس آل احمد که از شخصیت‌های فرهنگی و فعالان سیاسی زمانه ما بودند. جلال، در سال ۱۲۰۲ به دنیا آمده و شمس، در سال ۱۳۸۹ ز دنیا رفته است، بنابراین مجموعه‌ای از رویدادها و تحولات سیاسی، اجتماعی و فرهنگی نزدیک به یک قرن اخیر کشورمان، بستر تاریخی این خاطرات را تشکیل می‌دهند.

هدف از تدوین این کتاب که به صورت مصاحبه تدوین شده و حجم گسترده‌ای از اطلاعات ناب و خاطرات ناگفته را به خواننده عرضه می‌دارد، از یک طرف نور تاباندن و روشن کردن حقایق مربوط به چیستی و چرایی این «دو برادر» و درک معنای واقعی زندگی و زمانه آنان و کم و کیف تأثیر گذاری‌شان بر جامعه است و از طرف دیگر، اصلاح تلقیات اغراق آمیز و افراط و تفریط‌های مکرر و چند لایه در مورد فعالیت‌ها و موضع‌گیری‌های سیاسی واجتماعی آنان، به ویژه در مورد زنده‌یاد جلال آل احمد است که زندگی پر ماجرای داشت و همچون دیگر سرگشتگان راه حق، تا آخرین لحظه حیات، دست از جستجوی گمشده آرمان‌اش برنداشت.

در بخش‌های پایانی کتاب تصاویر و اسناد متعددی عرضه شده است که بسیاری از آنها منحصر به فرند و طبیعتاً بر ارزش کتاب می‌افزاید.

* فروشگاه مرکزی : تهران بزرگراه حقانی، روبروی ایستگاه مترو، ساختمان روزنامه اطلاعات، تلفن: ۲۹۹۹۳۶۸۶
 * فروشگاه شماره ۱: تهران خیابان انقلاب اسلامی، روبروی دانشگاه تهران، تلفن: ۶۶۴۰۷۳۴
 * نمایندگی‌های روزنامه اطلاعات در سراسر کشور، تلفن توزیع و فروش: ۰۲۹۹۹۲۳۴۴، ۲۹۹۹۳۰۶
 * برای خرید پستی در سراسر کشور با تلفن ۲۹۹۹۲۳۰۶ تماس حاصل فرمایید.
 * آدرس سایت فروشگاه اینترنتی: www.ketabettelaat.com

صنایع سیمان شهرکرد (شرکت سهامی خاص)

شماره ثبت ۱۶۹۱۶۴

انتشارات اطلاعات منتشر کرد:

دو برادر

نوشته محمد حسین دانایی به کوشش محمد رضا کانیی

قطع وزیری ۹۱۲۰ صفحه، چاپ سوم

این کتاب بخش عمده‌ای از جریان «آل احمد پژوهی» به شمار می‌رود، مجموعه خاطرات محمدحسین دانایی است از دو دای‌اش جلال آل احمد و شمس آل احمد که از شخصیت‌های فرهنگی و فعالان سیاسی زمانه ما بودند. جلال، در سال ۱۲۰۲ به دنیا آمده و شمس، در سال ۱۳۸۹ ز دنیا رفته است، بنابراین مجموعه‌ای از رویدادها و تحولات سیاسی، اجتماعی و فرهنگی نزدیک به یک قرن اخیر کشورمان، بستر تاریخی این خاطرات را تشکیل می‌دهند.

هدف از تدوین این کتاب که به صورت مصاحبه تدوین شده و حجم گسترده‌ای از اطلاعات ناب و خاطرات ناگفته را به خواننده عرضه می‌دارد، از یک طرف نور تاباندن و روشن کردن حقایق مربوط به چیستی و چرایی این «دو برادر» و درک معنای واقعی زندگی و زمانه آنان و کم و کیف تأثیر گذاری‌شان بر جامعه است و از طرف دیگر، اصلاح تلقیات اغراق آمیز و افراط و تفریط‌های مکرر و چند لایه در مورد فعالیت‌ها و موضع‌گیری‌های سیاسی واجتماعی آنان، به ویژه در مورد زنده‌یاد جلال آل احمد است که زندگی پر ماجرای داشت و همچون دیگر سرگشتگان راه حق، تا آخرین لحظه حیات، دست از جستجوی گمشده آرمان‌اش برنداشت.

در بخش‌های پایانی کتاب تصاویر و اسناد متعددی عرضه شده است که بسیاری از آنها منحصر به فرند و طبیعتاً بر ارزش کتاب می‌افزاید.

تعاونی و تعاون‌گری برآیند پهنه علم اقتصاد؛ مدیریت، توسعه، علوم روانشناسی و اجتماعی و برنامه ریزی انسان محور برای پهنه سازی فرایند تولید ثروت است.

تعاونی‌ساز می توان اجتماعی ترین فعالیت اقتصادی توصیف کرد که معایم و فضیلت های اقتصادی را اجتماعی مانند عدالت، آمایش سرزمین و جمعیت، توسعه و پیشرفت عدالت محور و انسان محور را در بر می گیرد.

در حقیقت اقتصاد تعاونی بیشترین همگرایی را با اقتصاد اسلامی دارد، تا آب آوری تعاونی های اجتماعی را بیشتر و حتی تضمین می کند، توسعه را بای همان اقتصاد مقاومتی است، اقتصاد را بی نهایت ظرفیت و مزیت برای نقش آفرینی را بای تعاونی ها دارد و توسعه تعاونی همچنین تحریم ها را با تمایز و گاهی تبدیل به فرصت خواهد کرد .
ن س ا ی در عین حال باید گفت، طبق قوانین بالادستی باید سهم بخش تعاون از اقتصاد ملی در کوتاه مدت ۵ ساله به حداقل ۴ برابر فعلی افزایش یابد،

در میان مدت ده ساله باید به سهم بیشتری برسد و در بلندمدت رقابت آشکار، شفاف و سالم با دیگر بخش های دولتی و خصوصی داشته باشد، برای کاهش نرخ بیکاری و شکاف اقتصادی طبقاتی نیاز است که تعاونی ها را جدی بگیریم، حضور بخش تعاونی در حوزه نسل برتر اقتصادی مانند اقتصاد دانش بنیان یک ضرورت است، حضور بخش تعاون در عرصه های توسعه صنعتی و تولید ثروت و دانش از علم موثر خواهد بود و پیوند صنعت، پژوهش و تعاونی یک مثلث طلایی برای تحریک اقتصاد خرد، میانی و کلان در ایران اسلامی است؛ اما فقدان مزیت و ظرفیت یک بحث است و استفاده از امکانات هم هنری برتر و مزیتی پایان ناپذیر.

توسعه اقتصاد تعاونی را نباید فقط محدود به بخش های سنتی و حاشیه ای یکپیم بلکه تعاونی می تواند و شایسته است وارد عرصه های صنعتی با هم بشود. ایجاد نسل های برتر توسعه صنعتی با رویکرد کاهش هزینه تمام شده و بهینه کردن تولید ثروت بسا تعاونی های صنعتی امکان پذیر است و بخش تعاون باید وارد همه محدوده های تولید بخت توسعه مانند صنعت پتروشیمی، خودروسازی، سدسازی، راهسازی و پالایشگاه و ... و صنعت گردشگری و بی نهایت فرصت تولید ثروت.

تعاون تعاونی را باید در ایران اسلامی توسعه دهیم. این کار انتخاب یکی از اجزای است؛ چون نیاز داریم اقتصاد شایسته ایران اسلامی استقرار یابد، نرخ بیکاری باید کم رقی شود چون کلیه همه آسیب های اقتصادی و اجتماعی و دشمن از استقرار اقتصاد اسلامی و مقاومتی در ایران هراس دارد و اقتصاد تعاونی می تواند تحریم را شکست دهد و اقتصاد تعاونی نمی تواند این هدف را برآی تحقق این اهداف باید علوم اقتصاد

و دانش توسعه تعاونی در همه حوزه های اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی به توسعه یابد. اینکه اقتصاد تعاونی چیست، اقتصاد خرد تعاونی و اقتصاد میانی تعاون و اقتصاد کلان تعاونی در ایران اسلامی باید به خوبی تبیین شود. اینجاست که دانشگاه ها بیشترین نقش را دارند و آن هم تربیت نیروی انسانی شایسته برای مدیریت اقتصاد تعاونی است.

ایجاد دانشکده اقتصاد تعاونی حداقل خواسته

ایران عزیز است و باید به فکر ایجاد دانشگاه تعاونی باشیم که با همکاری اتاق های بازرگانی ایران و اتاق های تعاون استان باید برنامه ریزی شود.

در این دانشکده یا دانشگاه باید برای توسعه تعاونی های صنعتی برنامه ریزی شود. توسعه صنایع تبدیلی و تکمیلی، صنایع روستایی و صنایع نوین و دانش بنیان می تواند فصل مشترک همکاری های دانشگاه ها و اتاق های تعاون ایران و اساتذها و همچنین فعالان اقتصاد تعاونی باشد که زیرشاخه های آن تا یک میلیون رشته صنعتی قابل افزایش است چون فقط سه هزار گونه گیاه دارویی داریم که یک نمونه آن «گل محمدی» با نان بی نهایت ظرفیت و مزیت برای نقش آفرینی هم می توانیم بیش از سه هزار صنعت نوین تعریف کنیم و برای اقتصاد کشاورزی که ظرفیت ها ی بی نهایت بوده و صنعت خودروسازی هم مهم است.

اتحادی تحقق همه مزیت ها و فعال شدن همه این ظرفیت ها با آموزش و پرورش شروع و در این انسانی شایسته نیاز دارد که دانشگاه باید در این عرصه ها وارد نشوند تا از تهمت ایجاد بیکاری فارغ‌التحصیلان رها شوند، اجتماعی ترین اقتصاد در کشور رونق گیرد، همه فعالیت های آموزشی و پژوهشی در مسیر تبدیل به ثروت قرارگیرد، اقتصاد شایسته ایران اسلامی مستقر شده و هویت جدید کارآفرینی در نظام آموزشی کشور و در همه رشته ها شکل گیرد ... و هزاران دستاورد دیگر ظرفیت بخش تعاون و نیازهای گسترده اقتصاد ایران به تعاونی ها ایجاب می کند که آموزش و تربیت نیروی انسانی و نهضت پژوهش گسترده و علمی آغاز بشود. ادامه این مسیر به شکل گیری نهضت تازه تحقیق و پژوهش در ایران کمک خواهد کرد که اوج تولید ثروت پایدار خواهد بود و بهره وری فعالیت ها به حداکثر ظرفیت خود می رسد.

بسیاری نمونه می توان نهضت خودکدایی در

هر عرصه ای راه انداخت؛ مانند خودکدایی در

تولید برنج با راهبری پژوهش و تعاونی و صنعتی

همه زیربخش های کشاورزی، بازرگانی و صنعتی

و ... رسانه ای (تولید محصول های رسانه ای) با طعم تعاونی.

تحقیق و توسعه تاکنون دو بال برای پیشرفت

پایدار بوده است و این همگرایی و هم افزایی به توسعه دیده می شود اما امروز پژوهش فقط ابزار خوبی نیست، بلکه «ایجاد دانش، آرایش و توسعه و بستر تولید ثروت» است.همچنین پژوهش فقط تولید ثروت نیست بلکه امروز به نهایی به صنعتی برای ثروت آفرینی تبدیل شده است و امروزه باید بر توسعه صنعت پژوهش متمرکز شوم.

علم، ابزار کشف حقیقت و محصول پژوهش است. پروفیسور «هانس کریس» استاد دانشگاه آکسفورد می گوید که پژوهش دیدن چیزی است که دیگران نمی توانند ببینند و ایندیشیدن درباره چیزی است که دیگران نمی تواند به آن بیندیشند. دیدن آنچه همه از دیدن آن ناتوانند، نیازمند دلبدی عمیق و مشاگفانه است و این تنها از طریق کنش و واکنش های آموزشی علمی در شرایط محیطی مناسب به ویژه با تلاش استعدادآمیزی برجسته و دنیاشناس جامع میسر می شود.پژوهش در دنیای امروز فعالیتی جدی

و ضروری است؛ زیرا نتیجه آن علم و فناوری است و این دو منشأ ثروت و قدرت هستند. آموزش، ثروت را به علم تبدیل می کند و در فرایند پژوهش هم علم به ثروت تبدیل می شود.

از طریق علم و فناوری مزیت های جدید خلق می شود و ثروت و رفاه به ارمان می آید و انتظار می رود که علم و فناوری علاوه بر کشف راههای طبیعی، بشریت را به جایی برساند که تاآرامی و تنش های سیاسی و اجتماعی را در آن راهی نباشد و نابرابری های اجتماعی به حداقل برسد.

امروزه علم در جوامع نوین از عصری منزوی و

و رسیدن به سطح اقتصادی دانش محور است و امروز رونما و زینت و زیرساخت اقتصادی هم محسوب می شود.

هیچ بخشی از اقتصاد جهانی و ملی یافت نمی شود که بی نیاز از تولید دانش و پردازش دانش در مسیر تولید باشد، در غیر این صورت قدرت و مزیت رقابتی را از دست خواهد داد.

اقتصاد تعاونی هم به پژوهش نیاز دارد تا خود را مدرن سازی کند و هم باید تولید پژوهش و علم کند و ثروت بهدست آورد. در اقتصاد سنتی پایه، منبع رشد اقتصادی، منابع طبیعی و نابرابری های اجتماعی به حداقل برسد.

فیزیکي یا به عبارتی منابع محسوس هستند، اما

و شاخص های نجومی در متغیرهای بازارهای کار، کالا و پول و سرمایه و رسانه‌ها شنجو کرد.همچنین توسعه تعاونی فقط ظیل صنعت و پژوهش نخواهد بود بلکه هم افزایش ششدید و همگرایی کامل در بازی برد – برد خواهد داشت که به توسعه صنعتی و علمی کمک می کند و هم خود اقتصاد تعاونی با هویتی مدرن توسعه خواهد یافت.

در عین حازه حوزه های پژوهشی زیادی وجود دارد که تعاونی دانشگاه ها در انجام پژوهش را می طلبد مانند مطالعات آمایش سرزمین و جمعیت در ایران اسلامی و جذاب تدریجی تصدی های دولتی

در حوزه پژوهش های کاربردی و پایه ای. اگر دانشگاه ها به توسعه علوم و فنون تعاونی ها کمک کنند تعاونی ها هم ریا پیشگی دانشگاه ها خواهند بود.

سرمایه گذاری مشترک دانشگاه و صنعت برای

تأمین نیروی انسانی مهم است و جهت آموزش را هدفمند می کند.

از سوی دیگر، تعاونی های نسل جدید را باید به میان همه رشته های دانشگاهی برپیم تا نسل های جدید توسعه صنعتی شکل گیرد مانند تعاونی تولید داروهای گیاهی، صنایع روستایی و صنایع دانش بنیان و صنایع سبک و سبکساز.

همچنین سهم بخش تعاون باید در همه بازارهای پول، سرمایه، کار و کالا افزایش یابد. توسعه فناوری و توسعه ایفکتی واحدهای اقتصادی به سطح بورسردار آنها را دانش ارتباط دارد و بر بخش اقتصادی که تولید، توزیع و کاربرد دانش بیشتری

داشته باشد، توسعه یافته محسوب می شود (تعاونی پژوهش های کاربردی و علمی)اتاق تعاون ایران هم باید راهبر توسعه فعالیت دانشگاه ها در عرصه تعاونی مانند آموزش و تربیت نیروی انسانی و پژوهش ها باشد و هدف هم توسعه جامع اقتصاد تعاونی ایران است.

«تاب ترین» منبع رشد اقتصادی را، تحقیق و پژوهش تشکیل می دهد، به شرط اینکه با حذف فاصله زمانی و مکانی تحقیق با بسترهای اجرایی و باافاصله به ارتقای بهره وری و ایجاد تعاونی ها منجر شود.

اقتصاد تعاونی هم برای تثبیت نقش تمدن

سازی نوین خود در ایران و همه مزیت های

نسبی و مطلق اقتصادی در چارچوب پیانیه

گام دوم انقلاب اسلامی نیاز دارد که نهضت

توسعه علمی و انسانی و پژوهی را به فرایندی

پایدار تبدیل کند و جوهره اصلی این حرکت

را الگوی اسلامی – ایرانی پیشرفت تشکیل می دهد.

از سبزی دیگر، نهضت توسعه پژوهشی در

اقتصاد تعاونی ایران باید به صنعت پژوهشی تبدیل

شود که منابع پایان ناپذیر برای تولید ثروت ایجاد

کردار دانش را به ششدن نیازمند پژوهش تاریخی توسعه ایران در ۴۰ سال اخیر هستند تا برای

جله دوم نظام با طعم و سلیقه تعاونگری و تعاون

گرایی به صنعت ثروت ساز پژوهش برسیم.

اما چند پرسش هم

۱- اقتصاد تعاونی با چه راهبردهایی می تواند

به توانمندسازی سازمانی و اقتصادی خود و جامعه

کمک کند ؟

۲- چگونه می توان بخش تعاون را در مقابل

بخش های خصوصی و دولتی قدرتمند کرد ؟

۳-چه سیاست هایی می تواند حداقل سهم

۲۵ درصدی بخش تعاون را از اقتصاد ملی تحقق

بخشد و حتی ارتقا دهد؟

۴- مبانی عقلایی و علمی برای توسعه تعاونی ها چیست ؟

۵- کدام بخش ها از اقتصاد ایران، مزیت نسبی

برای تشکیل تعاونی دارد در رقابت علمی و اقتصادی

با بخش های تعاونی ؟

۶- با چه روش هایی برای ایجاد تشکل های

تعاونی در بخش های متنوع فرهنگ سازی کنیم ؟

۷-دولت چه وظایفی در مقابل بخش تعاون

دارد ؟

۸- دانشگاه ها چقدر لازم است با اقتصاد تعاونی

مهارت آفرینی کنند؟

۹- سهم بخش تعاون از سیاست های کلی اصل

۴۴ قانون اساسی چیست، آیا تحقیق یافته است؟

۱۰- تعاونی ها چگونه باید وارد صنایع سبک و

سنگین و نوین و مدرن شوند؟

۱۱- تعاونی ها پژوهشی چگونه شکل می

گیرند و چقدر مهم هستند؟

۱۲- هم افزایی دانشگاه، صنعت و پژوهش با

بخش تعاون چقدر امکان پذیر است؟

۱۳- اقتصاد تعاونی چقدر ظرفیت و مزیت دارد

و چگونه قابل تحقق است؟

۱۴- چگونه می توان بخش تعاونی را

به عنوان یک بخش پژوهشی چگونگی شکل می

گیرند و چقدر مهم هستند؟

۱۵- هم افزایی دانشگاه، صنعت و پژوهش با

بخش تعاون چقدر امکان پذیر است؟

۱۶- اقتصاد تعاونی چقدر ظرفیت و مزیت دارد

و چگونه قابل تحقق است؟

۱۷- چگونه می توان بخش تعاونی را

به عنوان یک بخش پژوهشی چگونگی شکل می

گیرند و چقدر مهم هستند؟

۱۸- هم افزایی دانشگاه، صنعت و پژوهش با

بخش تعاون چقدر امکان پذیر است؟

۱۹- اقتصاد تعاونی چقدر ظرفیت و مزیت دارد

و چگونه قابل تحقق است؟

۲۰- چگونه می توان بخش تعاونی را

به عنوان یک بخش پژوهشی چگونگی شکل می

گیرند و چقدر مهم هستند؟

۲۱- هم افزایی دانشگاه، صنعت و پژوهش با

بخش تعاون چقدر امکان پذیر است؟

۲۲- اقتصاد تعاونی چقدر ظرفیت و مزیت دارد

و چگونه قابل تحقق است؟

۲۳- چگونه می توان بخش تعاونی را

به عنوان یک بخش پژوهشی چگونگی شکل می

گیرند و چقدر مهم هستند؟

۲۴- هم افزایی دانشگاه، صنعت و پژوهش با

بخش تعاون چقدر امکان پذیر است؟

۲۵- اقتصاد تعاونی چقدر ظرفیت و مزیت دارد

و چگونه قابل تحقق است؟

۲۶- چگونه می توان بخش تعاونی را

به عنوان یک بخش پژوهشی چگونگی شکل می

گیرند و چقدر مهم هستند؟

۲۷- هم افزایی دانشگاه، صنعت و پژوهش با

بخش تعاون چقدر امکان پذیر است؟

۲۸- اقتصاد تعاونی چقدر ظرفیت و مزیت دارد

و چگونه قابل تحقق است؟

۲۹- چگونه می توان بخش تعاونی را

به عنوان یک بخش پژوهشی چگونگی شکل می

گیرند و چقدر مهم هستند؟

۳۰- هم افزایی دانشگاه، صنعت و پژوهش با

بخش تعاون چقدر امکان پذیر است؟

۳۱- اقتصاد تعاونی چقدر ظرفیت و مزیت دارد

و چگونه قابل تحقق است؟

۳۲- چگونه می توان بخش تعاونی را

به عنوان یک بخش پژوهشی چگونگی شکل می

گیرند و چقدر مهم هستند؟

۳۳- هم افزایی دانشگاه، صنعت و پژوهش با

بخش تعاون چقدر امکان پذیر است؟

۳۴- اقتصاد تعاونی چقدر ظرفیت و مزیت دارد

و چگونه قابل تحقق است؟

۳۵- چگونه می توان بخش تعاونی را

به عنوان یک بخش پژوهشی چگونگی شکل می

گیرند و چقدر مهم هستند؟

۳۶- هم افزایی دانشگاه، صنعت و پژوهش با

بخش تعاون چقدر امکان پذیر است؟

۳۷- اقتصاد تعاونی چقدر ظرفیت و مزیت دارد

و چگونه قابل تحقق است؟

۳۸- چگونه می توان بخش تعاونی را

به عنوان یک بخش پژوهشی چگونگی شکل می

گیرند و چقدر مهم هستند؟

۳۹- هم افزایی دانشگاه، صنعت و پژوهش با

بخش تعاون چقدر امکان پذیر است؟

۴۰- اقتصاد تعاونی چقدر ظرفیت و مزیت دارد

و چگونه قابل تحقق است؟

۴۱- چگونه می توان بخش تعاونی را

به عنوان یک بخش پژوهشی چگونگی شکل می

گیرند و چقدر مهم هستند؟

۴۲- هم افزایی دانشگاه، صنعت و پژوهش با

بخش تعاون چقدر امکان پذیر است؟

۴۳- اقتصاد تعاونی چقدر ظرفیت و مزیت دارد

و چگونه قابل تحقق است؟

۴۴- چگونه می توان بخش تعاونی را

به عنوان یک بخش پژوهشی چگونگی شکل می

گیرند و چقدر مهم هستند؟

۴۵- هم افزایی دانشگاه، صنعت و پژوهش با

بخش تعاون چقدر امکان پذیر است؟

۴۶- اقتصاد تعاونی چقدر ظرفیت و مزیت دارد

و چگونه قابل تحقق است؟

۴۷- چگونه می توان بخش تعاونی را

به عنوان یک بخش پژوهشی چگونگی شکل می

گیرند و چقدر مهم هستند؟

۴۸- هم افزایی دانشگاه، صنعت و پژوهش با

بخش تعاون چقدر امکان پذیر است؟

۴۹- اقتصاد تعاونی چقدر ظرفیت و مزیت دارد

و چگونه قابل تحقق است؟

۵۰- چگونه می توان بخش تعاونی را

به عنوان یک بخش پژوهشی چگونگی شکل می

گیرند و چقدر مهم هستند؟

۵۱- هم افزایی دانشگاه، صنعت و پژوهش با

بخش تعاون چقدر امکان پذیر است؟

۵۲- اقتصاد تعاونی چقدر ظرفیت و مزیت دارد

و چگونه قابل تحقق است؟

۵۳- چگونه می توان بخش تعاونی را

به عنوان یک بخش پژوهشی چگونگی شکل می

گیرند و چقدر مهم هستند؟

۵۴- هم افزایی دانشگاه، صنعت و پژوهش با

بخش تعاون چقدر امکان پذیر است؟

۵۵- اقتصاد تعاونی چقدر ظرفیت و مزیت دارد

و چگونه قابل تحقق است؟

۵۶- چگونه می توان بخش تعاونی را

به عنوان یک بخش پژوهشی چگونگی شکل می

گیرند و چقدر مهم هستند؟

۵۷- هم افزایی دانشگاه، صنعت و پژوهش با

بخش تعاون چقدر امکان پذیر است؟

۵۸- اقتصاد تعاونی چقدر ظرفیت و مزیت دارد

و چگونه قابل تحقق است؟

۵۹- چگونه می توان بخش تعاونی را

به عنوان یک بخش پژوهشی چگونگی شکل می

گیرند و چقدر مهم هستند؟

۶۰- هم افزایی دانشگاه، صنعت و پژوهش با

بخش تعاون چقدر امکان پذیر است؟

۶۱- اقتصاد تعاونی چقدر ظرفیت و مزیت دارد

و چگونه قابل تحقق است؟

۶۲- چگونه می توان بخش تعاونی را

به عنوان یک بخش پژوهشی چگونگی شکل می

گیرند و چقدر مهم هستند؟

۶۳- هم افزایی دانشگاه، صنعت و پژوهش با

بخش تعاون چقدر امکان پذیر است؟

۶۴- اقتصاد تعاونی چقدر ظرفیت و مزیت دارد

و چگونه قابل تحقق است؟

۶۵- چگونه می توان بخش تعاونی را

به عنوان یک بخش پژوهشی چگونگی شکل می

گیرند و چقدر مهم هستند؟

۶۶- هم افزایی دانشگاه، صنعت و پژوهش با

بخش تعاون چقدر امکان پذیر است؟

۶۷- اقتصاد تعاونی چقدر ظرفیت و مزیت دارد

و چگونه قابل تحقق است؟

۶۸- چگونه می توان بخش تعاونی را

به عنوان یک بخش پژوهشی چگونگی شکل می

گیرند و چقدر مهم هستند؟

۶۹- هم افزایی دانشگاه، صنعت و پژوهش با

بخش تعاون چقدر امکان پذیر است؟

۷۰- اقتصاد تعاونی چقدر ظرفیت و مزیت دارد

و چگونه قابل تحقق است؟

۷۱- چگونه می توان بخش تعاونی را

به عنوان یک بخش پژوهشی چگونگی شکل می

گیرند و چقدر مهم هستند؟

۷۲- هم افزایی دانشگاه، صنعت و پژوهش با

بخش تعاون چقدر امکان پذیر است؟

۷۳- اقتصاد تعاونی چقدر ظرفیت و مزیت دارد

و چگونه قابل تحقق است؟

۷۴- چگونه می توان بخش تعاونی را

به عنوان یک بخش پژوهشی چگونگی شکل می

گیرند و چقدر مهم هستند؟

۷۵- هم افزایی دانشگاه، صنعت و پژوهش با

بخش تعاون چقدر امکان پذیر است؟

حزبِ چپی، **سیرِ سعودی** **ابتلا** به **کرونا** با همکاری مردم متوقف می‌شود

سرویس شهرستان‌ها: نماینده وزیر بهداشت در طرح بسیج ملی شکست کرونا گفت: اگر مردم همکاری کنند پیش‌بینی می‌کنیم تا هفته اول فروردین سیرِ سعودی بیماری را کنترل کنیم. بیماری را کنترل کنیم. باید ادامه پیدا کند.

از پس از ۲ هفته از قرنطیه بیماری کرونا نجات یافت است، در بازدید از بیمارستان‌های استان گیلان گفت: این بهبود نسبی که در استان‌های گیلان و قم به وجود آمده است، به این معنا نیست که اقدامات

صدور ۴۵۰ رأی مجازات‌های جایگزین حبس در چهارمحال و بختیاری

سرویس شهرستان‌ها: رئیس کل دادگستری چهارمحال وبختیاری از صدور ۴۵۰رای مجازات‌های جایگزین حبس در استان درامسال خبر داد.

احمدرضا بهرامی افزود: این آرا با هدف کاهش جمعیت زندانیان کفری زندان‌ها با تمرکز بر اجرائی شدن تعلیق اجرائی حکم، تعویق ساه و مراقبتی و نظام نیمه آزادی زیر سامانه‌های مراقبتی توسط محاکم قضایی استان صادر شده است.

وی با اشاره به اینکه دستورالعمل کاهش جمعیت کیفری را پیش می‌کند، اظهار داشت: در این مدت تعداد ۴۵۱ رای منجر به کاهش جمعیت زندانیان کیفری و از جمله الزام به خدمات عمومی رایگان، دوره مراقبت، محرومیت از حقوق اجتماعی و نظارت تحت سامانه‌های الکترونیکی صادر شده است.

بهرامی افزود: از این تعداد، ۳۸۹ مورد مربوط به تعلیق اجرائی حکم، ۴۱ مورد مربوط به تعویق ساه و مراقبتی و ۲۱ مورد مربوط به نظام نیمه آزادی تحت سامانه‌های مراقبتی بوده است.

وی با تأکید بر استفاده حداکثری از مجازات‌های جایگزین مجازات داشت: اجرای مجازات جایگزین حبس برای مرتکبین جرائم عمد که دارای شرایطی از جمله نداشتن سابقه کیفری باشند و حداکثر مجازات قانونی آن‌ها ۹۰روز تا ۶ ماه حبس باشند، صادر می‌شود.

رئیس کل دادگستری چهارمحال و بختیاری گفت: سیاست کیفری برای مجرمان باعقدار و از

رشتت- خبرنگار اطلاعات:

معاون رئیس‌جمهوری و رئیس سازمان برنامه و بودجه با اشاره به لزوم توجه به معیشت مردم برای کاهش فشارهای اقتصادی ناشی از شیوع ویروس کرونا در کشور گفت: به دستور رئیس‌جمهوری به ۷میلیون نفر از اقشار کم برخوردار که کسب و کار آنان در آستانه سال نو خسارت دیده است بسته‌های حمایتی می‌گیرد.

دکتر محمدباقرنویخت‌پنشنشه شب در جلسه ستاد مدیریت و مقابله با ویروس کرونا در رشت همچنین از تدوین طرح حمایت‌های معیشتی ویژه‌ای به عنوان بسته غذایی به دستور رئیس‌جمهوری خبر داد و گفت: به ۳ میلیون نفر از افراد جامعه

که هیچگونه درآمد ثابتی ندارند، از ۲۰۰ تا ۶۰۰ هزار تومان در هرماه، با کم‌کم می‌شود.

به گفته نویخت: برای ۴میلیون نفر از افراد دیگر جامعه نیز بنا بر استانداردهای تعیین شده، تسهیلات یک و ۲ میلیون تومانی قرض‌الحسنه با کارمزده ۴ درصد و بازپرداخت ۱۰ ماهه بدون ضامن، ارائه خواهد شد. معاون رئیس‌جمهوری تعطیلی مدارس و دانشگاه‌ها را ناشی برای کنترل ویروس و تصمیمی در سطح ملی دانست و گفت: در صورت لزوم تعطیلی مدارس و مراکز آموزشی عالی پس از ۱۵ فروردین ماه هم تجدید می‌شود و می‌توان با تغییر در زمان بندی‌ها، تعطیلی تابستانی مدارس را به تعویق انداخت.

رئیس‌جمهوری از آغازین قافیق مدیریت و تصمیم گیری برای مقابله با کرونا یاد کرد و به منظور مدیریت علمی و تخصصی مسائل مربوط به وزیر بهداشت و درمان تفویض اختیار کرده است، افزود: هفته‌ای یکبار جلساتی به ریاست

اخبار شهرستان ها

رئیس سازمان برنامه و بودجه خبر داد

۷ میلیون نفر از اقشار کم بر خور دار بسته‌های حمایتی می‌گیرند

کرد: عـلاوه بر تنخواه ۲۸ میلیارد تومانی برای گیلان، در خصوص راه انداز سریع ۲ بیمارستان تالش و لنگرود نیز ۲۲ میلیارد تومان اعتبار پرداخت شده است.

نویخت با قدرانی از تلاش‌ها و پیگیری‌های استاندار گیلان افزود: نیازهای استان به درستی و با سرعت از سوی نماینده عالی دولت در گیلان به مسئولان کشوری اعلام شده است،وی با اشاره به اینکه در روزهای نخست برخی بخش‌های درمانی بالغ بر یک هزار و ۶۰۰ میلیارد درصد ملزومات و تجهیزات مراقبت شخصی

به اندازه کافی وجود نداشت، افزود: علیرغم این کمبودها کادر درمانی و بهداشتی گیلان با تلاش بی‌پایانه رسالت خود را به انجام رسانده‌اند و فلکارتی و روحیه جهادی آنان به مثابه گیلان را به لحاظ ارزش اقتصادی ۱۶۰ میلیارد دلار ذکر کرد و گفت: ملغ مورد نظر در اسرع وقت برای تأمین ملزومات راپز شده است. وی‌بایان‌اینکه‌درروزهای‌اخیربا استانداران و رئیس‌ان دانشگاه‌های علوم پزشکی استان‌های دیگر در ارتباط بوده‌ام، تصمیمات گرفته است، افزود: در صورت لزوم تعطیلی مدارس و مراکز آموزشی عالی پس از ۱۵ فروردین ماه هم تجدید می‌شود و می‌توان با تغییر در زمان بندی‌ها، تعطیلی تابستانی مدارس را به تعویق انداخت.

نویخت با بیان اینکه

رئیس‌جمهوری از آغازین قافیق مدیریت و تصمیم گیری برای مقابله با کرونا یاد کرد و به منظور مدیریت علمی و تخصصی مسائل مربوط به وزیر بهداشت و درمان تفویض اختیار کرده است، افزود: هفته‌ای یکبار جلساتی به ریاست

اصفهان رویشگاه ۳۰۰ گونه از گیاهان دارویی است

اصفهان-خبرنگار اطلاعات: استان اصفهان رویشگاه حدود ۳۰۰گونه گیاهان دارویی است که در حال حاضر فقط از ۴۵ گونه آن به دلیل اینکه اثرات اقتصادی دارند، بهره برداری می‌شود. مدیر کل منابع طبیعی و آبخیزداری استان اصفهان با بیان این مطلب، میزان برداشت گیاهان دارویی از عرصه‌های منابع طبیعی استان به عنوان محصولات فرعی را از ۲۷ت۳۳ در سال اعلام کرد و گفت: برداشت محصولات فرعی، سالانه ۲۶۴میلیارد ریال برای بهره برداران درآمد دارد. محمد حسن شالمی با بیان اینکه سالیانه بیش از ۱۰۰۰میلیون متر مکعب روان آب در این استان بارندگی‌ها در حوضه‌های آبخیز استان تشکیل می‌شود، آبخیزداری را یکی از روش‌های حفاظت از خاک و خاک اعلام کرد و افزود: اجرای طرح‌های آبخیزداری علاوه بر مهار و پخش روان آب‌ها باعث کنترل سیلاب‌های مخرب و نفوذ آب به داخل سفره‌های آب زیرزمینی می‌شود. از میزان فرسایش‌خاک در استان اصفهان از ۷ت۷ در اراضی بیابانی و شن زارهای استان ایجاد کرده است.

هکتسار اعلام کرد و گفت: تاکنون با اجرای طرح‌های متنوع آبخیزداری تلاش شده است معضلات مرتبط با منابع آب و خاک حوضه‌های آبخیز استان کاهش یابد.

مدیر کل منابع طبیعی و آبخیزداری استان اصفهان، انجام مطالعات ۷۵ میلیون هکتار و اجرای پروژه‌های مکانیکی، زیولوژیکی و بیومکانیکی در سطح ۱۷۵ میلیون هکتار از اراضی ملی استان را در حمله طرح‌های متنوع آبخیزداری اجرا شده در این استان بیان کرد و افزود: اجمال علاوه بر مطالعات ۲۴هزار هکتار از حوضه‌های آبخیز، بیش از ۱۱۵ هزار هکتار طرح‌های آبخیزداری نیز در این استان بارندگی‌ها در حوضه‌های آبخیز استان تشکیل می‌شود، آبخیزداری را یکی از روش‌های حفاظت از خاک و خاک اعلام کرد و افزود: اجرای طرح‌های آبخیزداری علاوه بر مهار و پخش روان آب‌ها باعث کنترل سیلاب‌های مخرب و نفوذ آب به داخل سفره‌های آب زیرزمینی می‌شود. از میزان فرسایش‌خاک در استان اصفهان از ۷ت۷ در اراضی بیابانی و شن زارهای استان ایجاد کرده است.

هکتسار اعلام کرد و گفت: تاکنون با اجرای طرح‌های متنوع آبخیزداری تلاش شده است معضلات مرتبط با منابع آب و خاک حوضه‌های آبخیز استان کاهش یابد.

مدیر کل منابع طبیعی و آبخیزداری استان اصفهان، انجام مطالعات ۷۵ میلیون هکتار و اجرای پروژه‌های مکانیکی، زیولوژیکی و بیومکانیکی در سطح ۱۷۵ میلیون هکتار از اراضی ملی استان را در حمله طرح‌های متنوع آبخیزداری اجرا شده در این استان بیان کرد و افزود: اجمال علاوه بر مطالعات ۲۴هزار هکتار از حوضه‌های آبخیز، بیش از ۱۱۵ هزار هکتار طرح‌های آبخیزداری نیز در این استان بارندگی‌ها در حوضه‌های آبخیز استان تشکیل می‌شود، آبخیزداری را یکی از روش‌های حفاظت از خاک و خاک اعلام کرد و افزود: اجرای طرح‌های آبخیزداری علاوه بر مهار و پخش روان آب‌ها باعث کنترل سیلاب‌های مخرب و نفوذ آب به داخل سفره‌های آب زیرزمینی می‌شود. از میزان فرسایش‌خاک در استان اصفهان از ۷ت۷ در اراضی بیابانی و شن زارهای استان ایجاد کرده است.

هکتسار اعلام کرد و گفت: تاکنون با اجرای طرح‌های متنوع آبخیزداری تلاش شده است معضلات مرتبط با منابع آب و خاک حوضه‌های آبخیز استان کاهش یابد.

مدیر کل منابع طبیعی و آبخیزداری استان اصفهان، انجام مطالعات ۷۵ میلیون هکتار و اجرای پروژه‌های مکانیکی، زیولوژیکی و بیومکانیکی در سطح ۱۷۵ میلیون هکتار از اراضی ملی استان را در حمله طرح‌های متنوع آبخیزداری اجرا شده در این استان بیان کرد و افزود: اجمال علاوه بر مطالعات ۲۴هزار هکتار از حوضه‌های آبخیز، بیش از ۱۱۵ هزار هکتار طرح‌های آبخیزداری نیز در این استان بارندگی‌ها در حوضه‌های آبخیز استان تشکیل می‌شود، آبخیزداری را یکی از روش‌های حفاظت از خاک و خاک اعلام کرد و افزود: اجرای طرح‌های آبخیزداری علاوه بر مهار و پخش روان آب‌ها باعث کنترل سیلاب‌های مخرب و نفوذ آب به داخل سفره‌های آب زیرزمینی می‌شود. از میزان فرسایش‌خاک در استان اصفهان از ۷ت۷ در اراضی بیابانی و شن زارهای استان ایجاد کرده است.

هکتسار اعلام کرد و گفت: تاکنون با اجرای طرح‌های متنوع آبخیزداری تلاش شده است معضلات مرتبط با منابع آب و خاک حوضه‌های آبخیز استان کاهش یابد.

مدیر کل منابع طبیعی و آبخیزداری استان اصفهان، انجام مطالعات ۷۵ میلیون هکتار و اجرای پروژه‌های مکانیکی، زیولوژیکی و بیومکانیکی در سطح ۱۷۵ میلیون هکتار از اراضی ملی استان را در حمله طرح‌های متنوع آبخیزداری اجرا شده در این استان بیان کرد و افزود: اجمال علاوه بر مطالعات ۲۴هزار هکتار از حوضه‌های آبخیز، بیش از ۱۱۵ هزار هکتار طرح‌های آبخیزداری نیز در این استان بارندگی‌ها در حوضه‌های آبخیز استان تشکیل می‌شود، آبخیزداری را یکی از روش‌های حفاظت از خاک و خاک اعلام کرد و افزود: اجرای طرح‌های آبخیزداری علاوه بر مهار و پخش روان آب‌ها باعث کنترل سیلاب‌های مخرب و نفوذ آب به داخل سفره‌های آب زیرزمینی می‌شود. از میزان فرسایش‌خاک در استان اصفهان از ۷ت۷ در اراضی بیابانی و شن زارهای استان ایجاد کرده است.

هکتسار اعلام کرد و گفت: تاکنون با اجرای طرح‌های متنوع آبخیزداری تلاش شده است معضلات مرتبط با منابع آب و خاک حوضه‌های آبخیز استان کاهش یابد.

مدیر کل منابع طبیعی و آبخیزداری استان اصفهان، انجام مطالعات ۷۵ میلیون هکتار و اجرای پروژه‌های مکانیکی، زیولوژیکی و بیومکانیکی در سطح ۱۷۵ میلیون هکتار از اراضی ملی استان را در حمله طرح‌های متنوع آبخیزداری اجرا شده در این استان بیان کرد و افزود: اجمال علاوه بر مطالعات ۲۴هزار هکتار از حوضه‌های آبخیز، بیش از ۱۱۵ هزار هکتار طرح‌های آبخیزداری نیز در این استان بارندگی‌ها در حوضه‌های آبخیز استان تشکیل می‌شود، آبخیزداری را یکی از روش‌های حفاظت از خاک و خاک اعلام کرد و افزود: اجرای طرح‌های آبخیزداری علاوه بر مهار و پخش روان آب‌ها باعث کنترل سیلاب‌های مخرب و نفوذ آب به داخل سفره‌های آب زیرزمینی می‌شود. از میزان فرسایش‌خاک در استان اصفهان از ۷ت۷ در اراضی بیابانی و شن زارهای استان ایجاد کرده است.

هکتسار اعلام کرد و گفت: تاکنون با اجرای طرح‌های متنوع آبخیزداری تلاش شده است معضلات مرتبط با منابع آب و خاک حوضه‌های آبخیز استان کاهش یابد.

مدیر کل منابع طبیعی و آبخیزداری استان اصفهان، انجام مطالعات ۷۵ میلیون هکتار و اجرای پروژه‌های مکانیکی، زیولوژیکی و بیومکانیکی در سطح ۱۷۵ میلیون هکتار از اراضی ملی استان را در حمله طرح‌های متنوع آبخیزداری اجرا شده در این استان بیان کرد و افزود: اجمال علاوه بر مطالعات ۲۴هزار هکتار از حوضه‌های آبخیز، بیش از ۱۱۵ هزار هکتار طرح‌های آبخیزداری نیز در این استان بارندگی‌ها در حوضه‌های آبخیز استان تشکیل می‌شود، آبخیزداری را یکی از روش‌های حفاظت از خاک و خاک اعلام کرد و افزود: اجرای طرح‌های آبخیزداری علاوه بر مهار و پخش روان آب‌ها باعث کنترل سیلاب‌های مخرب و نفوذ آب به داخل سفره‌های آب زیرزمینی می‌شود. از میزان فرسایش‌خاک در استان اصفهان از ۷ت۷ در اراضی بیابانی و شن زارهای استان ایجاد کرده است.

هکتسار اعلام کرد و گفت: تاکنون با اجرای طرح‌های متنوع آبخیزداری تلاش شده است معضلات مرتبط با منابع آب و خاک حوضه‌های آبخیز استان کاهش یابد.

مدیر کل منابع طبیعی و آبخیزداری استان اصفهان، انجام مطالعات ۷۵ میلیون هکتار و اجرای پروژه‌های مکانیکی، زیولوژیکی و بیومکانیکی در سطح ۱۷۵ میلیون هکتار از اراضی ملی استان را در حمله طرح‌های متنوع آبخیزداری اجرا شده در این استان بیان کرد و افزود: اجمال علاوه بر مطالعات ۲۴هزار هکتار از حوضه‌های آبخیز، بیش از ۱۱۵ هزار هکتار طرح‌های آبخیزداری نیز در این استان بارندگی‌ها در حوضه‌های آبخیز استان تشکیل می‌شود، آبخیزداری را یکی از روش‌های حفاظت از خاک و خاک اعلام کرد و افزود: اجرای طرح‌های آبخیزداری علاوه بر مهار و پخش روان آب‌ها باعث کنترل سیلاب‌های مخرب و نفوذ آب به داخل سفره‌های آب زیرزمینی می‌شود. از میزان فرسایش‌خاک در استان اصفهان از ۷ت۷ در اراضی بیابانی و شن زارهای استان ایجاد کرده است.

هکتسار اعلام کرد و گفت: تاکنون با اجرای طرح‌های متنوع آبخیزداری تلاش شده است معضلات مرتبط با منابع آب و خاک حوضه‌های آبخیز استان کاهش یابد.

مدیر کل منابع طبیعی و آبخیزداری استان اصفهان، انجام مطالعات ۷۵ میلیون هکتار و اجرای پروژه‌های مکانیکی، زیولوژیکی و بیومکانیکی در سطح ۱۷۵ میلیون هکتار از اراضی ملی استان را در حمله طرح‌های متنوع آبخیزداری اجرا شده در این استان بیان کرد و افزود: اجمال علاوه بر مطالعات ۲۴هزار هکتار از حوضه‌های آبخیز، بیش از ۱۱۵ هزار هکتار طرح‌های آبخیزداری نیز در این استان بارندگی‌ها در حوضه‌های آبخیز استان تشکیل می‌شود، آبخیزداری را یکی از روش‌های حفاظت از خاک و خاک اعلام کرد و افزود: اجرای طرح‌های آبخیزداری علاوه بر مهار و پخش روان آب‌ها باعث کنترل سیلاب‌های مخرب و نفوذ آب به داخل سفره‌های آب زیرزمینی می‌شود. از میزان فرسایش‌خاک در استان اصفهان از ۷ت۷ در اراضی بیابانی و شن زارهای استان ایجاد کرده است.

تسهیلات رونق تولید به ۲۱۲۰ واحد صنعتی

استان مرکزی پرداخت شد

سرویس شهرستان‌ها: سرپرست سازمان صنعت، معدن و تجارت استان مرکزی گفت: بیش از ۱۸ هزار و ۸۰۰ میلیارد ریال تسهیلات رونق تولید اجمال به ۲ هزار و ۱۲۰ واحد صنعتی در نقاط مختلف این استان پرداخت شد که میزان پرداختی‌ها به تناسب واحدهای تولیدی متغیر است.

چوادمحسینافزود: علاوه بر تسهیلات رونق تولید، بیش از ۲ هزار و ۸۰۰ واحد ریال تسهیلات تبصره ۱۸ اجمال به ۷۸ واحد صنعتی استان مرکزی پرداخت شده است.

وی اظهار داشت: تسهیلات تبصره ۱۸قانون بودجه با بهره ۱۴درصد پرداخت می‌شود که متقاضیان می‌توانند با ثبت‌نام در سامانه «بهن یاب» از این ظرفیت با هدف تأمین سرمایه در گردش، نوسازی و بازسازی و با تکمیل واحدهای تولیدی بالای ۶۰درصد پیشرفت فیزیکی استفاده کنند. حسنی افزود: سامانه بههن یاب از ابتدای اعلام فعال شده است و متقاضیان با مراجعه به آن می‌توانند نوع درخواست و میزان تسهیلات مورد نیاز خود را ثبت کنند و درخواست‌های متقاضیان در کارگروه استانی مورد ارزیابی قرار گرفته است و پس از ابلاغ اعتبارات، پرونه واحدها به بانک‌های عامل ارسال می‌شود،وی اضافه کرد: متقاضیان باید درخواست خود را در سایت بههن یاب به آدرس www.Behinyabir ثبت و سپس با مراجعه به بخش اطلاع‌های سایت سازمان صنعت، معدن و تجارت، نسبت به تکمیل و ارسال پرسش‌نامه اقدام کنند.

جوجه‌ریزی در مرغداری‌های سمنان ۱۴ درصدافزایش یافت

سرویس شهرستان‌ها: مدیرکل دامپزشکی استان سمنان گفت: جوجه‌ریزی در مرغداری‌های این استان از ابتدای فروردین تا هفتم اسفندماه ۹۸ نسبت به مدت مشابه سال قبل ۱۴ درصد افزایش داشت. حمیدرضا حسینی در نشست کارگروه تنظیم بازار استان سمنان افزود: در این مدت بیش از ۲۶ میلیون و ۸۸۹ هزار قطعه جوجه‌ریزی در واحدهای مرغداری این استان انجام شد که در مدت مشابه سال گذشته بیش از ۲۳میلیون و ۴۵۹ هزار قطعه بود،وی با اشاره به اینکه ظرفیت جوجه‌ریزی مرغداری‌های سمنان ۴۲ میلیون قطعه است، بیان کرد: ۶۷درصد ظرفیت اسمی جوجه‌ریزی در مرغداری‌های این استان تکمیل شده است و ۸۸ واحد مرغداری در استان با ظرفیت ۲ میلیون قطعه مرغ ۲۲ روزه آماده عرضه این قلم کالا به بازار است.

وی با اشاره به فعالیت ۱۸ تیم عملیاتی بازرسی و نظارت سمنان بر مراکز فرآورده‌های دامی، گفت: طرح تشدید نظارت بر مراکز تولید،

توزیع و عرضه فرآورده‌های دامی ویژه نوروز، از ۲۵ اسفند اجمال تا ۱۵ فروردین ۹۹ در استان انجام می‌شود.

مدیرکل دامپزشکی استان سمنان یادآور شد: برخی از این نظارت و بازرسی‌ها به صورت گشت مشترک با بازرسان سازمان صنعت، معدن و تجارت و تعزیرات حکومتی و اصناف صورت می‌گیرد.

سپاسخی : ۱۰هکتار از مراتع ششم علیه‌ملخ‌های صحرایی

سرویس شهرستان‌ها: از نیمه دوم آستان تاکنون با اجرای طرح صحرایی با آفت‌ملخ‌های مهاجم، بیش از ۱۰ هکتار از مراتع غرب جزیره قشم با سم دلتامترین سمپاشی شد.

به‌مدت چهار هفته ششورزی قشم به ایرنا گفت: تیم‌های بازرسی این اداره در سطح شهرستان در حال ردیابی هستند که تا کنون بیش از ۶ هزار و ۳۵۰ هکتار ردیابی شده است.مالک بیان کرد افزود: بیشتر مستحاج ملخ گزارش شده توسط مردم به جهاد ششورزی ششم، حالت پروازی دارند و با رصد محل مشخص می‌شود که از قشم عبور کرده‌اند،وی ادامه داد: این مدیریت در آمادگی کامل قرار دارد تا به محض اطلاع، گروها به سرعت در منطقه حاضر شوند.

آقای تغییرات شرکت منهدی کسان باس کداختار سهامی خاص به شماره ثبت ۰۳۰۰۸ و شماره ثبت ۰۵۵۱۲۷۰۱۲۲

به استناد صورتجلسه مجمع عمومی فوق العاده مورخ ۱۳۹۸/۰۲/۱۵ تصویبات ذیل اتخاذ شد: - محل شرکت در واحد ثبت تهران به آدرس استان تهران ، شهرستان تهران ، بخش مرکزی ، شهر تهران، میدان ولی عصر ، خیابان ولی عصر ، خیابان شهید علی ولدی ، پلاک ۱۳ ، طبقه پنجم ، واحد ۱۴ کدپستی ۱۵۳۲۷۲۴۳۲۴۳ تغییر یافته و نام شرکت به استناد صورتجلسه مورخ ۱۳۹۸/۰۲/۱۵ تصویبات ذیل اتخاذ شد: - محل شرکت در واحد تهران به آدرس استان تهران ، شهرستان تهران ، بخش مرکزی ، شهر تهران، میدان ولی عصر ، خیابان ولی عصر ، خیابان شهید علی ولدی ، پلاک ۱۳ ، طبقه پنجم ، واحد ۱۴ کدپستی ۱۵۳۲۷۲۴۳۲۴۳ تغییر یافته و نام شرکت به استناد صورتجلسه مورخ ۱۳۹۸/۰۲/۱۵ تصویبات ذیل اتخاذ شد: - محل شرکت در واحد تهران به آدرس استان تهران ، شهرستان تهران ، بخش مرکزی ، شهر تهران، میدان ولی عصر ، خیابان ولی عصر ، خیابان شهید علی ولدی ، پلاک ۱۳ ، طبقه پنجم ، واحد ۱۴ کدپستی ۱۵۳۲۷۲۴۳۲۴۳ تغییر یافته و نام شرکت به استناد صورتجلسه مورخ ۱۳۹۸/۰۲/۱۵ تصویبات ذیل اتخاذ شد: - محل شرکت در واحد تهران به آدرس استان تهران ، شهرستان تهران ، بخش مرکزی ، شهر تهران، میدان ولی عصر ، خیابان ولی عصر ، خیابان شهید علی ولدی ، پلاک ۱۳ ، طبقه پنجم ، واحد ۱۴ کدپستی ۱۵۳۲۷۲۴۳۲۴۳ تغییر یافته و نام شرکت به استناد صورتجلسه مورخ ۱۳۹۸/۰۲/۱۵ تصویبات ذیل اتخاذ شد: - محل شرکت در واحد تهران به آدرس استان تهران ، شهرستان تهران ، بخش مرکزی ، شهر تهران، میدان ولی عصر ، خیابان ولی عصر ، خیابان شهید علی ولدی ، پلاک ۱۳ ، طبقه پنجم ، واحد ۱۴ کدپستی ۱۵۳۲۷۲۴۳۲۴۳ تغییر یافته و نام شرکت به استناد صورتجلسه مورخ ۱۳۹۸/۰۲/۱۵ تصویبات ذیل اتخاذ شد: - محل شرکت در واحد تهران به آدرس استان تهران ، شهرستان تهران ، بخش مرکزی ، شهر تهران، میدان ولی عصر ، خیابان ولی عصر ، خیابان شهید علی ولدی ، پلاک ۱۳ ، طبقه پنجم ، واحد ۱۴ کدپستی ۱۵۳۲۷۲۴۳۲۴۳ تغییر یافته و نام شرکت به استناد صورتجلسه مورخ ۱۳۹۸/۰۲/۱۵ تصویبات ذیل اتخاذ شد: - محل شرکت در واحد تهران به آدرس استان تهران ، شهرستان تهران ، بخش مرکزی ، شهر تهران، میدان ولی عصر ، خیابان ولی عصر ، خیابان شهید علی ولدی ، پلاک ۱۳ ، طبقه پنجم ، واحد ۱۴ کدپستی ۱۵۳۲۷۲۴۳۲۴۳ تغییر یافته و نام شرکت به استناد صورتجلسه مورخ ۱۳۹۸/۰۲/۱۵ تصویبات ذیل اتخاذ شد: - محل شرکت در واحد تهران به آدرس استان تهران ، شهرستان تهران ، بخش مرکزی ، شهر تهران، میدان ولی عصر ، خیابان ولی عصر ، خیابان شهید علی ولدی ، پلاک ۱۳ ، طبقه پنجم ، واحد ۱۴ کدپستی ۱۵۳۲۷۲۴۳۲۴۳ تغییر یافته و نام شرکت به استناد صورتجلسه مورخ ۱۳۹۸/۰۲/۱۵ تصویبات ذیل اتخاذ شد: - محل شرکت در واحد تهران به آدرس استان تهران ، شهرستان تهران ، بخش مرکزی ، شهر تهران، میدان ولی عصر ، خیابان ولی عصر ، خیابان شهید علی ولدی ، پلاک ۱۳ ، طبقه پنجم ، واحد ۱۴ کدپستی ۱۵۳۲۷۲۴۳۲۴۳ تغییر یافته و نام شرکت به استناد صورتجلسه مورخ ۱۳۹۸/۰۲/۱۵ تصویبات ذیل اتخاذ شد: - محل شرکت در واحد تهران به آدرس استان تهران ، شهرستان تهران ، بخش مرکزی ، شهر تهران، میدان ولی عصر ، خیابان ولی عصر ، خیابان شهید علی ولدی ، پلاک ۱۳ ، طبقه پنجم ، واحد ۱۴ کدپستی ۱۵۳۲۷۲۴۳۲۴۳ تغییر یافته و نام شرکت به استناد صورتجلسه مورخ ۱۳۹۸/۰۲/۱۵ تصویبات ذیل اتخاذ شد: - محل شرکت در واحد تهران به آدرس استان تهران ، شهرستان تهران ، بخش مرکزی ، شهر تهران، میدان ولی عصر ، خیابان ولی عصر ، خیابان شهید علی ولدی ، پلاک ۱۳ ، طبقه پنجم ، واحد ۱۴ کدپستی ۱۵۳۲۷۲۴۳۲۴۳ تغییر یافته و نام شرکت به استناد صورتجلسه مورخ ۱۳۹۸/۰۲/۱۵ تصویبات ذیل اتخاذ شد: - محل شرکت در واحد تهران به آدرس استان تهران ، شهرستان تهران ، بخش مرکزی ، شهر تهران، میدان ولی عصر ، خیابان ولی عصر ، خیابان شهید علی ولدی ، پلاک ۱۳ ، طبقه پنجم ، واحد ۱۴ کدپستی ۱۵۳۲۷۲۴۳۲۴۳ تغییر یافته و نام شرکت به استناد صورتجلسه مورخ ۱۳۹۸/۰۲/۱۵ تصویبات ذیل اتخاذ شد: - محل شرکت در واحد تهران به آدرس استان تهران ، شهرستان تهران ، بخش مرکزی ، شهر تهران، میدان ولی عصر ، خیابان ولی عصر ، خیابان شهید علی ولدی ، پلاک ۱۳ ، طبقه پنجم ، واحد ۱۴ کدپستی ۱۵۳۲۷۲۴۳۲۴۳ تغییر یافته و نام شرکت به استناد صورتجلسه مورخ ۱۳۹۸/۰۲/۱۵ تصویبات ذیل اتخاذ شد: - محل شرکت در واحد تهران به آدرس استان تهران ، شهرستان تهران ، بخش مرکزی ، شهر تهران، میدان ولی عصر ، خیابان ولی عصر ، خیابان شهید علی ولدی ، پلاک ۱۳ ، طبقه پنجم ، واحد ۱۴ کدپستی ۱۵۳۲۷۲۴۳۲۴۳ تغییر یافته و نام شرکت به استناد صورتجلسه مورخ ۱۳۹۸/۰۲/۱۵ تصویبات ذیل اتخاذ شد: - محل شرکت در واحد تهران به آدرس استان تهران ، شهرستان تهران ، بخش مرکزی ، شهر تهران، میدان ولی عصر ، خیابان ولی عصر ، خیابان شهید علی ولدی ، پلاک ۱۳ ، طبقه پنجم ، واحد ۱۴ کدپستی ۱۵۳۲۷۲۴۳۲۴۳ تغییر یافته و نام شرکت به استناد صورتجلسه مورخ ۱۳۹۸/۰۲/۱۵ تصویبات ذیل اتخاذ شد: - محل شرکت در واحد تهران به آدرس استان تهران ، شهرستان تهران ، بخش مرکزی ، شهر تهران، میدان ولی عصر ، خیابان ولی عصر ، خیابان شهید علی ولدی ، پلاک ۱۳ ، طبقه پنجم ، واحد ۱۴ کدپستی ۱۵۳۲۷۲۴۳۲۴۳ تغییر یافته و نام شرکت به استناد صورتجلسه مورخ ۱۳۹۸/۰۲/۱۵ تصویبات ذیل اتخاذ شد: - محل شرکت در واحد تهران به آدرس استان تهران ، شهرستان تهران ، بخش مرکزی ، شهر تهران، میدان ولی عصر ، خیابان ولی عصر ، خیابان شهید علی ولدی ، پلاک ۱۳ ، طبقه پنجم ، واحد ۱۴ کدپستی ۱۵۳۲۷۲۴۳۲۴۳ تغییر یافته و نام شرکت به استناد صورتجلسه مورخ ۱۳۹۸/۰۲/۱۵ تصویبات ذیل اتخاذ شد: - محل شرکت در واحد تهران به آدرس استان تهران ، شهرستان تهران ، بخش مرکزی ، شهر تهران، میدان ولی عصر ، خیابان ولی عصر ، خیابان شهید علی ولدی ، پلاک ۱۳ ، طبقه پنجم ، واحد ۱۴ کدپستی ۱۵۳۲۷۲۴۳۲۴۳ تغییر یافته و نام شرکت به استناد صورتجلسه مورخ ۱۳۹۸/۰۲/۱۵ تصویبات ذیل اتخاذ شد: - محل شرکت در واحد تهران به آدرس استان تهران ، شهرستان تهران ، بخش مرکزی ، شهر تهران، میدان ولی عصر ، خیابان ولی عصر ، خیابان شهید علی ولدی ، پلاک ۱۳ ، طبقه پنجم ، واحد ۱۴ کدپستی ۱۵۳۲۷۲۴۳۲۴۳ تغییر یافته و نام شرکت به استناد صورتجلسه مورخ ۱۳۹۸/۰۲/۱۵ تصویبات ذیل اتخاذ شد: - محل شرکت در واحد تهران به آدرس استان تهران ، شهرستان تهران ، بخش مرکزی ، شهر تهران، میدان ولی عصر ، خیابان ولی عصر ، خیابان شهید علی ولدی ، پلاک ۱۳ ، طبقه پنجم ، واحد ۱۴ کدپستی ۱۵۳۲۷۲۴۳۲۴۳ تغییر یافته و نام شرکت به استناد صورتجلسه مورخ ۱۳۹۸/۰۲/۱۵ تصویبات ذیل اتخاذ شد: - محل شرکت در واحد تهران به آدرس استان تهران ، شهرستان تهران ، بخش مرکزی ، شهر تهران، میدان ولی عصر ، خیابان ولی عصر ، خیابان شهید علی ولدی ، پلاک ۱۳ ، طبقه پنجم ، واحد ۱۴ کدپستی ۱۵۳۲۷۲۴۳۲۴۳ تغییر یافته و نام شرکت به استناد صورتجلسه مورخ ۱۳۹۸/۰۲/۱۵ تصویبات ذیل اتخاذ شد: - محل شرکت در واحد تهران به آدرس استان تهران ، شهرستان تهران ، بخش مرکزی ، شهر تهران، میدان ولی عصر ، خیابان ولی عصر ، خیابان شهید علی ولدی ، پلاک ۱۳ ، طبقه پنجم ، واحد ۱۴ کدپستی ۱۵۳۲۷۲۴۳۲۴۳ تغییر یافته و نام شرکت به استناد صورتجلسه مورخ ۱۳۹۸/۰۲/۱۵ تصویبات ذیل اتخاذ شد: - محل شرکت در واحد تهران به آدرس استان تهران ، شهرستان تهران ، بخش مرکزی ، شهر تهران، میدان ولی عصر ، خیابان ولی عصر ، خیابان شهید علی ولدی ، پلاک ۱۳ ، طبقه پنجم ، واحد ۱۴ کدپستی ۱۵۳۲۷۲۴۳۲۴۳ تغییر یافته و نام شرکت به استناد صورتجلسه مورخ ۱۳۹۸/۰۲/۱۵ تصویبات ذیل اتخاذ شد: - محل شرکت در واحد تهران به آدرس استان تهران ، شهرستان تهران ، بخش مرکزی ، شهر تهران، میدان ولی عصر ، خیابان ولی عصر ، خیابان شهید علی ولدی ، پلاک ۱۳ ، طبقه پنجم ، واحد ۱۴ کدپستی ۱۵۳۲۷۲۴۳۲۴۳ تغییر یافته و نام شرکت به استناد صورتجلسه مورخ ۱۳۹۸/۰۲/۱۵ تصویبات ذیل اتخاذ شد: - محل شرکت در واحد تهران به آدرس استان تهران ، شهرستان تهران ، بخش مرکزی ، شهر تهران، میدان ولی عصر ، خیابان ولی عصر ، خیابان شهید علی ولدی ، پلاک ۱۳ ، طبقه پنجم ، واحد ۱۴ کدپستی ۱۵۳۲۷۲۴۳۲۴۳ تغییر یافته و نام شرکت به استناد صورتجلسه مورخ ۱۳۹۸/۰۲/۱۵ تصویبات ذیل اتخاذ شد: - محل شرکت در واحد تهران به آدرس استان تهران ، شهرستان تهران ، بخش مرکزی ، شهر تهران، میدان ولی عصر ، خیابان ولی عصر ، خیابان شهید علی ولدی ، پلاک ۱۳ ، طبقه پنجم ، واحد ۱۴ کدپستی ۱۵۳۲۷۲۴۳۲۴۳ تغییر یافته و نام شرکت به استناد صورتجلسه مورخ ۱۳۹۸/۰۲/۱۵ تصویبات ذیل اتخاذ شد: - محل شرکت در واحد تهران به آدرس استان تهران ، شهرستان تهران ، بخش مرکزی ، شهر تهران، میدان ولی عصر ، خیابان ولی عصر ، خیابان شهید علی ولدی ، پلاک ۱۳ ، طبقه پنجم ، واحد ۱۴ کدپستی ۱۵۳۲۷۲۴۳۲۴۳ تغییر یافته و نام شرکت به استناد صورتجلسه مورخ ۱۳۹۸/۰۲/۱۵ تصویبات ذیل اتخاذ شد: - محل شرکت در واحد تهران به آدرس استان تهران ، شهرستان تهران ، بخش مرکزی ، شهر تهران، میدان ولی عصر ، خیابان ولی عصر ، خیابان شهید علی ولدی ، پلاک ۱۳ ، طبقه پنجم ، واحد ۱۴ کدپستی ۱۵۳۲۷۲۴۳۲۴۳ تغییر یافته و نام شرکت به استناد صورتجلسه مورخ ۱۳۹۸/۰۲/۱۵ تصویبات ذیل اتخاذ شد: - محل شرکت در واحد تهران به آدرس استان تهران ، شهرستان تهران ، بخش مرکزی ، شهر تهران، میدان ولی عصر ، خیابان ولی عصر ، خیابان شهید علی ولدی ، پلاک ۱۳ ، طبقه پنجم ، واحد ۱۴ کدپستی ۱۵۳۲۷۲۴۳۲۴۳ تغییر یافته و نام شرکت به استناد صورتجلسه مورخ ۱۳۹۸/۰۲/۱۵ تصویبات ذیل اتخاذ شد: - محل شرکت در واحد تهران به آدرس استان تهران ، شهرستان تهران ، بخش مرکزی ، شهر تهران، میدان ولی عصر ، خیابان ولی عصر ، خیابان شهید علی ولدی ، پلاک ۱۳ ، طبقه پنجم ، واحد ۱۴ کدپستی ۱۵۳۲۷۲۴۳۲۴۳ تغییر یافته و نام شرکت به استناد صورتجلسه مورخ ۱۳۹۸/۰۲/۱۵ تصویبات ذیل اتخاذ شد: - محل شرکت در واحد تهران به آدرس استان تهران ، شهرستان تهران ، بخش مرکزی ، شهر تهران، میدان ولی عصر ، خیابان ولی عصر ، خیابان شهید علی ولدی ، پلاک ۱۳ ، طبقه پنجم ، واحد ۱۴ کدپستی ۱۵۳۲۷۲۴۳۲۴۳ تغییر یافته و نام شرکت به استناد صورتجلسه مورخ ۱۳۹۸/۰۲/۱۵ تصویبات ذیل اتخاذ شد: - محل شرکت در واحد تهران به آدرس استان تهران ، شهرستان تهران ، بخش مرکزی ، شهر تهران، میدان ولی عصر ، خیابان ولی عصر ، خیابان شهید علی ولدی ، پلاک ۱۳ ، طبقه پنجم ، واحد ۱۴ کدپستی ۱۵۳۲۷۲۴۳۲۴۳ تغییر یافته و نام شرکت به استناد صورتجلسه مورخ ۱۳۹۸/۰۲/۱۵ تصویبات ذیل اتخاذ شد: - محل شرکت در واحد تهران به آدرس استان تهران ، شهرستان تهران ، بخش مرکزی ، شهر تهران، میدان ولی عصر ، خیابان ولی عصر ، خیابان شهید علی ولدی ، پلاک ۱۳ ، طبقه پنجم ، واحد ۱۴ کدپستی ۱۵۳۲۷۲۴۳۲۴۳ تغییر یافته و نام شرکت به استناد صورتجلسه مورخ ۱۳۹۸/۰۲/۱۵ تصویبات ذیل اتخاذ شد: - محل شرکت در واحد تهران به آدرس استان تهران ، شهرستان تهران ، بخش مرکزی ، شهر تهران، میدان ولی عصر ، خیابان ولی عصر ، خیابان شهید علی ولدی ، پلاک ۱۳ ، طبقه پنجم ، واحد ۱۴ کدپستی ۱۵۳۲۷۲۴۳۲۴۳ تغییر یافته و نام شرکت به استناد صورتجلسه مورخ ۱۳۹۸/۰۲/۱۵ تصویبات ذیل اتخاذ شد: - محل شرکت در واحد تهران به آدرس استان تهران ، شهرستان تهران ، بخش مرکزی ، شهر تهران، میدان ولی عصر ، خیابان ولی عصر ، خیابان شهید علی ولدی ، پلاک ۱۳ ، طبقه پنجم ، واحد ۱۴ کدپستی ۱۵۳۲۷۲۴۳۲۴۳ تغییر یافته و نام شرکت به استناد صورتجلسه مورخ ۱۳۹۸/۰۲/۱۵ تصویبات ذیل اتخاذ شد: - محل شرکت در واحد تهران به آدرس استان تهران ، شهرستان تهران ، بخش مرکزی ، شهر تهران، میدان ولی عصر ، خیابان ولی عصر ، خیابان شهید علی ولدی ، پلاک ۱۳ ، طبقه پنجم ، واحد ۱۴ کدپستی ۱

گفتگوی تلفنی

رئیس قوه قضائیه با پدر شهید نرجس خاغللی‌زاده

سرویس خبر: رئیس قوه قضائیه در تماس تلفنی با پدر شهید نرجس خاغللی‌زاده (پرستار گیلانی که در جریان درمان بیماران کرونایی‌ای جان خودرا از دست داد) از خدادند برای آن خجوم، علو درجات و غفران یهی را مسألت کرد.

نرجس خاغللی‌زاده از مدافعان سلامت، کادر پزشکی پرستاری کشور بود که پس از سه روز بستری در بخش مراقبت‌های ویژه به دلیل ابتلاء به ویروس کرونا، در بیمارستان میلاد اهلیجان در سن ۲۵سالگی به شهادت رسید.

سرویس خبر: پروژه اتصال آزاد راه شهید همت به کرج، پس فردا به بهره‌برداری می‌رسد. محمد باقر نوبخت، معاون رئیس جمهوری و رئیس سازمان برنامه و بودجه در حاشیه بازدید از این پروژه با بیان این که با گشایش این پروژه، مسافران مانند گذشته مشکلات ترافیکی بین تهران و کرج نخواهند داشت، ادامه داد: تاکنون مسافران در محدوده تهران – کرج ساعت‌ها با ترافیک سنگین مواجه می‌شدند،اما با گشایش آزادراه شهید همت این مشکل را نخواهیم داشت؛ ضمن آن که گشایش خط یک آزادراه تهران – شمال به کاشان بار ترافیکی بین تهران و کرج کمک کرد و اکنون افتتاح ادامه آزادراه شهید همت در تکمیل خط یک از آزادراه تهران – شمال برای روان‌سازی بیشتر ترافیک انجام می‌شود.

معاون رئیس‌ جمهوری اظهار کرد:تسار بود این

آزاد راه شهید همت به کرج رسید

پروژه سال‌ آینده افتتاح شود اما با تلاش شبانه‌روزی دست‌اندرکاران و مجریان با وجود بارش‌های زمستانی و مشکلات ناشی از بیماری کرونا، اجرای ادامه آزادراه شهید همت به روزهای پایانی خود رسیده است که پس فردا با اتمام عملیات عمرانی، ایسن آزادراه به بهره‌برداری می‌رسد.نوبخت تأکید کرد: تلاش فرزندان ملت ایران در عرصه سازندگی در این شرایط و برهه حساس، ستودنی است چرا که در شرایطی که جهان و ایران درگیر یک ویروس وحشی و پرکشش است، کار و تلاش بی‌وقفه ادامه دارد . وی از پیگیری‌ها و تسلاشی عزیزاله شهبازی استاندار البرز، مجموعه وزارت راه و شهرسازی به ویژه دست اندکاران پروژه آزاد راه شهید همت و رسانه‌های جمعی برای تکمیل و اطلاع‌رسانی این پروژه قدردانی ناچارا همچون فرزندان خود می‌دایم کرد.

مجازات قصاص در انتظار عوامل تهیه و توزیع الکل سمی

مناسبت به‌رخودار نیستند و تحت دایلیز قرار گرفته‌اند. رضایی با اشاره به این که در این شرایط که مراکز درمانی تسکینیدا به کادر درمانی و تخت‌های بستری نیازمندند، ظهور و بروز این پدیده بر مشکلات درمانی شهرستان افزوده است، تأکید کرد: در این شرایط حساس که کشور درگیر بحران کروناست والدین و اعضای خانواده‌ها باید نظارت بیشتری بر رفتار فرزندان داشته باشند و از رفتارهای خطرناک آنها به ویژه نوشیدن الکل معافیت کنند. معاون درمان دانشگاه علوم پزشکی اردبیل هم از مسمومیت و مراجعه ۲۰۰نفر از شهروندان اردبیلی به بیمارستان بر اثر مصرف الکل خبر داد. دکتر محمدرضا رضایی‌نا گفت: از این تعداد سه نفر جان خود را از دست دادند، یک نفر دچار مرگ مغزی شده است و برخی هم در بخش‌های مختلف از جمله دایلیز بستری هستند. همچنین مدیر شبکه بهداشت و درمان پارس‌آباد معان از جان باختن یک شهروند این شهرستان بر اثر مصرف الکل صنعتی خبر داد. دکتر حسین قربانی افزود: یک شهروند

رئیس عقیدتی سیاسی ناجا خراسان رضوی درگذشت

سرویس خبر:حجت‌الاسلام والمصلح محمدرضا تقوی مقدم، رئیس عقیدتی سیاسی نیروی انتظامی خراسان رضوی بر اثر ابتلا به ویروس کرونا درگذشت. حجت‌الاسلام والمسلمین دکتر سید علی‌رضا ادینی، نماینده ولی فقیه در ناجا در پیامی درگذشتن رئیس عقیدتی سیاسی فرماندهی انتظامی استان خراسان رضوی را تسلیت گفت.

را به دوستان و همکاران ایشان، روحایت معزز مشهود به ویژه نماینده رهبر معظم انقلاب در استان و تولیت آستان قدس رضوی و خاصه همسر و فرزندان محترم ایشان تسلیت عرض می‌کنم. همچنین حجت‌الاسلام والمسلمین سید ضیاءالدین آقاچان پور رئیس سازمان عقیدتی سیاسی وزارت دفاع به همین

الهیاریگانه

آقاچان پور

آقاچان پور

آقاچان پور

آقاچان پور

آقاچان پور

آقاچان پور

آقاچان پور

آقاچان پور

آقاچان پور

آقاچان پور

آقاچان پور

آقاچان پور

آقاچان پور

آقاچان پور

آقاچان پور

آقاچان پور

آقاچان پور

آقاچان پور

آقاچان پور

آقاچان پور

آقاچان پور

آقاچان پور

آقاچان پور

آقاچان پور

آقاچان پور

آقاچان پور

آقاچان پور

آقاچان پور

آقاچان پور

آقاچان پور

آقاچان پور

آقاچان پور

آقاچان پور

آقاچان پور

آقاچان پور

آقاچان پور

آقاچان پور

آقاچان پور

آقاچان پور

آقاچان پور

آقاچان پور

آقاچان پور

آقاچان پور

آقاچان پور

آقاچان پور

آقاچان پور

آقاچان پور

آقاچان پور

آقاچان پور

آقاچان پور

آقاچان پور

را به دوستان و همکاران ایشان، روحایت معزز مشهود به ویژه نماینده رهبر معظم انقلاب در استان و تولیت آستان قدس رضوی و خاصه همسر و فرزندان محترم ایشان تسلیت عرض می‌کنم. همچنین حجت‌الاسلام والمسلمین سید ضیاءالدین آقاچان پور رئیس سازمان عقیدتی سیاسی وزارت دفاع به همین

سرویس خبر: فرمانده نیروی انتظامی اعلام کرد:سپروشان ناجا به عنوان افتخار آمیت در کنار مدافعان هستند.

سردار حسین اشتری در جلسه کارگاه مقابله با ویروس کرونا در ستاد ناجا با قدردانی از تلاشگران و ایثارگران عرصه سلامت، افزود: جانشانی جامعه‌پزشکی، پرستاری و کادر درمانی را در مبارزه و مقابله با ویروس کروناقدیر می‌دانیم و با توکل بر خداوند متعال و همت همگانی کرونا را شکست خواهیم داد.

وی با بیان این که سپروشان ناجا به عنوان مدافعان امنیت در کنار مدافعان سلامت هستند، تأکید کرد که همه همکاران سختکوش که در این موقعیت در اجرای مأموریت‌ها، شجاعانه و دلشورانه حضور دارند قدردانی می‌کنم.

فرمانده نیروی انتظامی در ادامه با بیان این که نسبت به سلامت نیروهای پلیس حساس هستیم، گفت: یک تک نیروها و کارکنان ناجا را همچون فرزندان خود می‌دانیم

اخبار داخلی

وقطعا از همه ظرفیت‌های بهداشتی و ایمنی سلامت برای صینات از سلامت آنها و خانواده‌هایشان بهره می‌گیریم.

وی با اشاره به تنوع و گستردگی مأموریت‌های نیروی انتظامی، ادامه داد: ماهیت مأموریت‌های پلیس به گونه‌ای است که در هیچ شرایطی نمی‌توانیم درباره تأمین نظم و امنیت بی‌تفاوت باشیم و وظایف قانونی‌مان را دنبال و اجرایی نکنیم؛ در واقع باید بگویم نمی‌توانیم روند خدمات‌دهی صینات از آن را به عنوان یک اولویت جدی دنبال می‌کنیم.

اشتری در بخش دیگری از

فرمانده پلیس کشور:

اقدام بهداشتی مکشوفه در فر آیندی صحیح به مردم عر ضه شوند

فرمانده پلیس کشور:

سسخان خود با اشاره به اقدامات مقابله‌ای نیروی انتظامی در حوزه احتکار، تأکید کرد: با محوریت پلیس امنیت اقتصادی، اقدامات خوبی در این حوزه انجام گرفته است به گونه‌ای که در تهران و سایر استان‌ها با شناسایی انبارهای احتکار، محترکان شناسایی و به مراجع قضایی معرفی شده‌اند.

وی با بیان این که به‌رمغ کشف مواد ضدعفونی و بهداشتی توسط نیروی انتظامی از انبارهای احتکار، چرخه توزیع ایسن مواد هم باید اصلاح شود، گفت: سازوکاری برای پیش‌بینی‌شده که این کشفیات مورد نیاز، طی فرآیندی صحیح در اختیار عموم مردم قرار بگیرد.

فرمانده نیروی انتظامی همچنین با اشاره به تشدید رصد تحرکات و کنترل شیوع این ویروس در جامعه، همه ظرفیت‌هایمان را به دروغ سازی، روحیه مردم را نشانه و هدف گرفته‌ایم،اما مطمئن می‌دهم نیروی انتظامی هم‌رزه به‌فرست‌طیان اجازه موج‌سواری و جولان نمی‌دهد.

رئیس سازمان بازرسی: مدیران خط مقدم مقابله با کرونا

نگران موانع قانونی نباشند

سرویس خبر:رئیس سازمان بازرسی کل کشور گفت: مدیران دستگاه‌های اجرایی خط مقدم مقابله و کنترل شیوع ویروس کرونا شگرت کشته گرفت. مدیران سازمان بازرسی که نیاز است بازرسی با هماهنگی دیوان محاسبات صورت جلسه می‌کند تا اقدامات متوقف نشود. حجت‌الاسلام والمسلمین حسن درویشیان درباره این که چه انتسکالی دارد سازمان بازرسی کمیوهای وزارت بهداشت را پیگیری کند، افزود: سازمان بازرسی کل کشور از همان ابتدا و قبل از تشدید شیوع ویروس کرونا، به‌طور جدی پای کار آمد و همه اقداماتی که در درباره مسئولیت این سازمان برای جبران کمیوها انجام داد.

وی ادامه داد: پس از شیوع کرونا در همه استان‌ها یکی از اولویت‌های اصلی مدیران سازمان بازرسی کل کشور، نظارت بر خدمت‌رسانی دستگاه‌های اجرایی به مردم قرار گرفت و البته هدف از این نظارت، کمک و مساعدت بود.

درویشیان تأکید کرد: حتی اگر در مواردی هم برخی قوانین اجازه نمی‌داد مدیریت فعالیت و اقدام لازم را داشته باشند، گفته‌ایم ادارات بازرسی استان در این شرایط حساس و بحرانی حتی الامکان با‌تفع کمبود اجرایی مربوطه نظر بدهند تا کار متوقف نشود

انفجار مواد محترقه، قربانی گرفت

خبر داد. رسول بهمنی افزود: این افراد که هر دو ۱۶ساله بودند، از ناحیه دست و صورت به شدت مجروح و به بیمارستان منتقل شدند که یک نفر از آنها جان باخت و مجروح دیگر این حادثه منتقل قطع شد. وی با بیان این که امسال بیمارستان‌ها شرایط خاصی به دلیل مواجهه با ویروس کرونا‌سار دارند، ادامه داد: آنچه مطلوب جامعه است، خود مراقبتی افراد در چهارشنبه آخر سال است. همچنین در حادثه دیگری، انفجار مواد محترقه در یک خانه مسکونی در جنوب تهران به مصدومیت ۳توجوان منجر شد. ملکی سخنگوی سازمان آتشنشانی تهران در این باره گفت: عصر پیرروز وقوع این حادثه در محله امین‌آباد، خیابان عرب‌خواری به مسانه ۱۲۵۰اعلام شد و بلافاصله مأموران آتش‌نشانی به محل اعزام شدند .

وی افزود: در بررسی‌ها مشخص شد این انفجار زمانی رخ داده است که سه توجوان مشغول ساخت مواد محترقه در زیرزمین یک

نام سامان ۴۰ ساله با درخواست جلب و دستگیری منهم به اداره چهاردهم پلیس آگاهی ارجاح شدند. وی توضیح داد: در بررسی پرونده‌ها مشخص شد سامان با وعده ازدواج و اعلام سرمایه‌گذاری در بورس و پرداخت سود ماهانه، اعتماد مالباختگان را به خود جلب و از شاکیان بیش از مبلغ ۱۰ میلیارد ریال دریافت کرده ولی پس از مدتی تلفن‌های آنها را پاسخ نداد و با تغییر محل زندگی از محل سکونتش متواری و در شهر تهران مخفی شده است.

تقی‌پور افزود: در پایش‌های اطلاعاتی مشخص شد که منهم سابقه‌دار و پیش‌تر با عنوان مجرمانه تحصیل مال نامشروع و کلاهبرداری دستگیر شده است و اکنون هم واحد ابرنامتی لوکس را در محدوده نیاوران برای اجرای نقشه شوم کلاهبرداری از دختران جوان اجاره کرده است که در نهایت با هماهنگی‌های قضایی، کارآگاهان منهم را در یک عملیات پلیسی دستگیر کردند.

معاون مبارزه با جعل و کلاهبرداری پلیس آگاهی تهران تأکید کرد: با توجه به گستردگی دستگاه سامان، آگاهی نقشه کلاهبرداری وی در شهر تهران عملی نشد و منهم پس از دستگیری و اعتراف به جرایم ارتکابی به مرجع قضایی معرفی و با صدور قرار قانونی به اندیشمک منتقل شد.

سانحه ریلی در مصر تکرار شد

مصر: تصادف دو قطار مسافری با یکدیگر در مصر ۱۳خیمی به جا گذاشت.

این حادثه زمانی اتفاق افتاد که دو قطار از ایستگاه‌های «امبیه» و «ارمسیس» به سمت جنوب مصر در حال حرکت بودند. در پی این حادثه سازمان راه‌آهن مصر اعلام کرد که به تازجه به‌شدت نامساعد جوی و برای حفظ جان مسافران، همه سفرهای ریلی تا اطلاع ثانوی به حالت تعلت قرار آمده‌اند.

علت وقوع حادثه و برخورد دو قطار به یکدیگر تاکنون اعلام نشده است.

دستگیری مسافرهای زورگیر در میدان آزادی
سرویس خبر: رئیس کلانتری ۱۳۵ آزادی از دستگیری ۳ قاص خبر داد که در قالب مسافری از مسوارن زورگیری می‌کردند .

سرهنگ فرهاد حیدری گفت: چندی پیش در مرد جوان به کلانتری ۱۳۵ سازمان راه‌آهن و دربار مسرفت اموالشان توسط راننده مسافری با همکاری دو همدستشان وارد شکایت کرد. وی با بیان این که مالباختگان اعلام کردند از مبداء میدان آزادی مقدی شهر قدس سوار بر تریای سفید رنگ شدند، ادامه داد: شاکیان تازسته بودند یخشسی از شماره پلاک خودرو و مشخصات ظاهری منهم را به خاطر سپارند و در این ترتیب سرخن‌های اولیه در اختیار افسران عملیات کلانتری آزادی قرار گرفت.

حیدری افزود: با احتمال مجدد از سوی زورگیران، سه تیم نامحسوس از عوامل کلانتری در ورودی و خروجی‌های میدان آزادی مستقر شدند و پس از مراقبت و کنترل تردد خودروهای عبوری، خودروی تینا سفیدرنگ را با همان مشخصات اعلامی مشاهده کردند.

خط ارتباطی مردم با اطلاعات

تلفن ۲۲۲۲۶۰۹۰

ایمیل خط ارتباطی : ertebat@etellaat.com

چند نکته درخور توجه خوانندگان گرامی

توجه خوانندگان محترم را در ارتباط با پیاپی تلفنی به نکات زیر جلب می‌کنیم:
موضوع پیاپی‌ها جنبه‌های خصوصی، حقوقی و یا قضایی نداشته باشد.
پیام‌ها مختصر و دقیق باشد و از تکرار آن‌ها خودداری شود.
خوانندگان محترم شہرستانی در پیام‌هایشان نام شهرستان مربوطه را بیان فرمایند.
چاپ پیام‌ها براساس وقت است.
شکسر- سرویس ارتباطات مردمی

گیم‌نت و شهریارها را تعطیل کنند

برخی از نوجوانان و به ویژه پسران برای سرگرم شدن و فرار از کسالت روزهای تعطیل به گیم‌نت‌ها پناه می‌برند. حال آن که این مراکز منبع انتشار ویروس و انواع بیماری‌ها است، از مأموران وزارت بهداشت و درمان و نیروی انتظامی تقاضای می‌شود نسبت به تعطیلی این گونه مراکز و نیز بسته شدن شهرهای بازی در سطح شهرهای آلوده تا پایان شود و ویروس کرونا اقدام کند، زیرا بسیاری از نوجوانان و کودکان برای رفتن به این مراکز اصرار می‌ورزند و عمق فاجعه و مشکلات ابتلا به ویروس کرونا را جدی نمی‌کنند.

تلفن به خط ارتباطی

تذکره درباره دفن جان باختگان ویروس کرونا
خاکسپاری وارد فوت‌شدگان بر اثر بیماری کرونا در کنار دیگر اموات و غسل دادن آنها مانند اموات عادی، در شرایطی که سرعت انتقال و ماندگاری این ویروس در طبیعت زیاد است، آیا از نظر پزشکی و مسئولان سازمان بهشت‌زهر(اس) تأیید می‌شود؟ از وزارت بهداشت و درمان تقاضا می‌شود برای پیشگیری از شیوع دوباره ویروس کرونا در سال‌های آینده، در مورد مراسم دفن فوت‌شدگان آلوده به این ویروس طبق نظر مراجع محترم تقلید اقدام کنند. به نظر می‌آید که با آلوده به ویروس کرونا و زمین‌های کشاورزی اطراف بهشت‌زها نفوذ کند، فاجعه بزرگی برای نسل‌های آینده به وجود می‌آید.

شهرندی از باقرآباد تهران

کارت بلیت‌های وسایل نقلیه عمومی منبع انتقال ویروس است
با توجه به سرعت بالای انتقال ویروس کرونا استفاده از کارت بلیت اتوبوس‌های شرکت واحد و وزارت بهداشتی است و از مسئولان مترو و شرکت واحد اتوبوسرانی تقاضای می‌شود برای حذف استفاده از کارت بلیت‌ها تدابیری پیشبندند که به نظر می‌رسد بهترین کار، رایگان کردن استفاده از وسایل نقلیه عمومی به مدت یک ماه است. مشکل دیگر شرکت مترو ثبت کارت خروج از ایستگاه‌ها توسط مسافران است، در صورتی که هیچک از متروهای ایستگاه‌ها علاوه بر ورود به ایستگاه‌ها، هنگام خروج از آن‌ها هم کارت بلیت خود را ثبت نمی‌کنند، که جا دارد در ایستگاه‌های مترو تهران هم به همین منوال عمل شود و در نتیجه خروجی ایستگاه‌ها برای مسافران باز باشد تا از ازدحام مسافران خروجی هم پیشگیری شود.

دریافت عوارض نوسازی را به تعویق اندازند

با توجه به شیوع ویروس کرونا و با توجه این که شهرداری تهران پیشنهاد می‌شود مهلت پرداخت عوارض نوسازی و پسماند را به مدت ۲ ماه به تعویق اندازند تا شهروندان در شرایط بهتری بتوانند آن را بپردازند.

شهرندی تهرانی

۶ قاشق الکل طی ر ۷۲ هزار تومان می‌فروشد!
در شرایطی که پزشکان برای پیشگیری از ابتلا به ویروس کرونا ضدعفونی کردن سطوح محل کار و زندگی با الکل طی ر توصیه می‌کنند، یک شیشه کوچک آن معادل حدود ۶ قاشق غذاخوری الکل را در شهریار کرج ۷۲ هزار تومان و در تهران ۱۵ هزار تومان می‌فروشد و این در شرایطی است که شب ۱۱ کار سابقه پرداخت حق بیمه فقط ۵۸۰ هزار تومان در ماه مستمری می‌گیرم.

تلفن به قوه قضائیه در مورد شناسایی و مجازات متحرکان مواد ضدعفونی
با تشکر از قوه قضائیه در مورد شناسایی و مجازات متحرکان ماسک و مواد ضدعفونی در شرایط حساس فعلی، آمبولوارم این مجازات‌ها سنگین و به قدرکافی جنبه بازدارندگی داشته باشد، زیرا به نظر من جرم‌بهای سبک مالی و حبس‌های کوتاه مدت در این باره جواب نمی‌دهد و از تکرار جرایم مشابه به خوبی پیشگیری نمی‌کند.

هموطن

لزوم ارائه آموزش‌های فنی و حرفه‌ای به دانش آموزان
سال‌ها سیاست و برنامه‌های وزارتخانه‌های آموزش و پرورش و آموزش عالی کشور، آموزش جوانان دانش آموز و دانشجو به صورت تئوری بوده که با افتقادی به آن، مدارس سن و حرفه‌ای وارد چرخه آموزش و پرورش شدند. اما مدیریت ضعیف و کمبود بودجه برای آموزش دانش آموزان در این مدارس، کارایی و تحقق اهداف آموزشی را به دنبال داشته و از این رو بهتر است نسل آینده کشور را از همان ابتدا با آموزش‌های فنی، تجربی و آزمایشگاهی، متعهد و مسئولیت پذیر پرورش دهیم تا شاهد پیشرفت و ترقی بیشتر جوانان و نظام آموزشی باشیم.

دیر آموزش و پرورش

افزایش حقوق بازنشستگان کشوری بپلکانی باشد
علیرغم درخواست بازنشستگان و حتی شاغلین در مورد ضرورت افزایش پلکانی حقوق‌ها، دولت و مسئولان ذی‌تکون به این موضوع توجهی نکرده‌اند. با توجه به این‌که افزایش ۱۹۳ پیکسان ۱۰ درصدی مستمری بازنشستگان باعث اجحاف در حق کسانی می‌شود که مستمری‌های اندکی دارند، تغییر چندی در حقوق‌هایشان به وجود نمی‌آید. با سازمان برنامه و بودجه می‌خواهم که ابتلا آینده به تقاضای افزایش پلکانی مستمری بازنشستگان کشوری ترتیب اثر بدهند، تا کسانی که حقوق کمتری دارند، از افزایش حقوق بیشتری بهره‌مند شوند.

بازنشسته کشوری

تشکر از نویسنده یادداشت «کرونای کرانه»
از آقایان محمد مطهری به دلیل نگارش مقاله خواندنی و پرمحتوای «کرونا کی کرانه»، روزنامه‌های اطلاعات سیزدهم استفاده‌ام، و آمبولوارم خواندند توفیق خدمت بیشتر به ملت و کشور را به ایشان عطا کند.

کریه‌ها بیشتر از ۱۵ درصد افزایش پاید
به نوشته روزنامه‌ها گویا قرار است کرایه تاکسی‌ها و اتوبوس‌های شرکت واحد سال آینده ۲۵ درصد افزایش یابد. مگر حقوق کارکنان؟ است تا این اندازه افزایش پاید کند که مسئولان تصمیمی گرفتند؟ برای کارمندان و بازنشستگان ۱۵ درصد افزایش حقوق در نظر گرفته شده است و اعضای شورای شهر تهران هم باید فقط با این میزان افزایش کرایه‌ها موافقت کنند.

مسافر شرکت واحد
حقوق روزنهگان مشاغل و بازنشسته به کم اندازه اضافه شود
حال که گفته می‌شود حقوق فرهنگیان مشاغل سال آینده ۲ تا میلیون تومان افزایش پیدا می‌کند، فرهنگیان بازنشسته هم که حتی بیشتر از شاعلان در زندگی هزینه می‌کنند باید به همان اندازه مشمول افزایش مستمری‌هایشان‌شوند.

فرهنگی بازنشسته –اردبیل

خصصیت فرهنگی مر حوم خوش‌های به بهترین شکل معرفی شده بود
در صفحه نظرها و اندیشه‌های روزنامه اطلاعات دوازدهم استفاده‌ام، ارزشمندی از آقای انصاری درباره مرحوم حجت‌الاسلام آقای سید هادی خسرو شاهی تحت عنوان «فرهنگیان کوشا» چاپ شده بود، که خدمات علمی و فرهنگی استاد خوش‌شاهی را به بهترین شکل پاید کرده بود. از این که آقای انصاری به این خوبی و جامعی این شخصیت ممتاز علمی و فرهنگی و پیشگام در گفتگوی ادیان و مذاهب اسلامی را به مردم معرفی کرده است، سپاسگزارم.

خواننده روزنامه اطلاعات

زباله سوزی در کهریزک هوای تهران را آلوده‌تر می‌کند
دوستی که در خیابان آصف شیرین و پای کوه‌های تجریش خانه دارد، می‌گفت که از ارتفاعات آن محل بیشتر روزها شاهد چتر و بادبزنی آلودگی هوا بر روی شهر تهران است، در چنین شرایطی مسئولان شهرداری و محیط‌زیست چرا اجازه می‌دهند عداود در منطقه کهریزی زباله‌ها را بسوزانند و هوای کلانشهر تهران را آلوده‌تر کنند؟

خام پیکر

یارانه این افراد به مددجویان اختصاص یابد
به دولت پیشنهاد می‌کنم به کسانی که بیشتر از ۳ میلیون تومان در ماه درآمد خاص دارند، یارانه نقدی نپردازند و صرفه‌جویی حاصل از آن را به مددجویان کم‌امداد و بهرستی و دیگر محرومان جامعه اختصاص دهند.

کبوترها در فضای درونگاه‌ها کتا چه می‌کنند؟
یکی از قسمت‌های فراخی‌ال‌انواع در خیابان کارگر کاشانی، خیابان بیستم به محل پخش شیرینی، باگت، پیراشکی و نان‌های فانتزی اختصاص دارد و عجیب این جا است که در فضای این سالن همواره تعدادی پرند در حال پروازند که محیط را آلوده می‌کنند و قوی هم به مسئولان مسالن این باره تذکر می‌دهیم. پاسخ می‌دهند گفت‌ایم، نشان این‌ها فقط تعدادی کبوتر بی‌خطر هستند، که با شلیک یا قلاب یا تلافی باشدن تا مردم از تهم ترسد و محیط پخت نان و شیرینی را آلوده کنند!

خانم مشتری فروشگاه آگاهی اشک انرژوی اتمی

۱۳۹۹

نوروزنامه

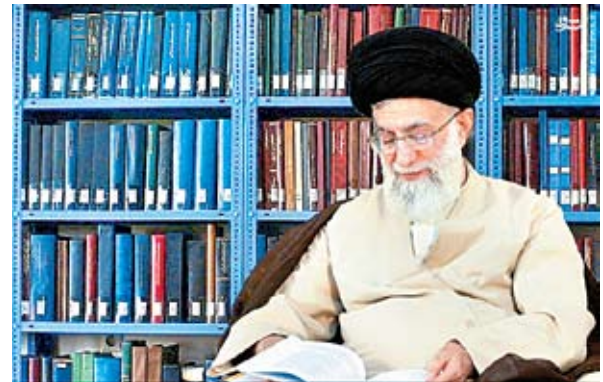
شنبه ۲۴ اسفند ۱۳۹۸ - ۱۹ رجب ۱۴۴۱ - ۱۴ مارس ۲۰۲۰

سودآوری

لحظه تحویل سال

جمعه یکم فروردین، ساعت هفت و ۱۹ دقیقه و ۳۷ ثانیه بامداد

نوروز و روز نو

نوروز در سخنان مقام معظم رهبری

نوروز برای ملت ما امروز عبارت است از اولاً توجه مردم به خدا. اول تحویل سال که می‌شود، مردم دعای خوانند، «یا محول الحول والاحوال» می‌گویند، آغاز سال را با یاد خدا شروع می‌کنند، توجه خود را به خدا زیاد می‌کنند. این، ارزش است. ثانیاً نوروز را بهانه‌ای برای رفع کدورت‌ها و کینه‌ها و محبت به یکدیگر قرار می‌دهند. این همان برادری و عطاوت اسلامی و همان صله رحم اسلام است؛ بسیار خوب است. ما عید نوروز را از دیدگاه کسانی که با اسلام سر و کار دارند، تأیید می‌کنیم. عید نوروز، چیز خوبی است، وسیله‌ای است که با آن دل‌ها شاد می‌شود. «نوروز» اول سال هجری شمسی است، روز نو، اول بهار، اول رویش و جوشش طبیعت و اول شروع زیبایی‌ها در عالم طبیعت است. این را برای خودتان هم اول بالندگی و جوشش و اول بروز زیبایی‌ها قرار دهید و برای خودتان «روز نو» کنید.

دبیر ویژه‌نامه: ارمغان زمان فشمی

دبیر سیاسی: سید مصطفی کاظمی

همکاران: آرزو رستم‌زاد - محمد داودبیگی

دبیر بین‌الملل: آرش میری‌خانی

خبرنگار: نادر مازوجی

دبیر فرهنگی: بیژن آبی

همکاران: منوچهر دین‌پرست - ندا زمان فشمی

دبیر اقتصادی: علی اکبر فارسی

همکاران: کامران نرجه - سیدعلی دوستی

با همکاری: بیتا مهدوی - محمدرضا حیدرزاده - زینب واعظ محرابی

گرافیکست و صفحه‌آرا: محسن رزاقی

اسکن و ویرایش تصاویر: ابوطالب ژیان اقدام

چاپ: شرکت ایرانچاپ (موسسه اطلاعات)

طرح جلد: مزون طاووس خانم / میکس مدیا / اثر محسن رزاقی

در ستایش زندگی

ارمغان زمان فشمی

همه ما در روزهای پایانی سال، به فکر فرو می‌رویم که سالی را که گذشت، چگونه به سر بردیم؟ آیا به هدف‌هایمان رسیدیم؟ آیا به اندازه کافی زندگی کردیم؟ آیا سهممان از گذر عمر، حسرت و ناکامی بود یا شادی و امیدواری؟ وقتی به پاسخ این پرسش‌ها می‌اندیشیم، فقط اتفاقات زندگی شخصیمان نیست که لبخند به لب یا اشک به چشممان می‌آورد، بلکه اتفاقات اجتماعی هم در احساس ما نسبت به سالی که گذشت، بی‌تأثیر نیستند و باخود اشک و لبخند به همراه دارند. مانند مردم بسیاری از کشورهای دیگر، برای ما ایرانیان نیز سالی که گذشت، پر تلاطم و ناآرام بود. وقایع ناخوشایندی را تجربه کردیم که قلیمان را جریحه‌دار کرد و امیدمان را کمرنگ، روزهایی را گذرانیدیم که نگرانی از گرانی و غصه از قصه حوادث گوناگون، دلمان را آشوب کرد و انگیزه‌هایمان را سرکوب. اما آدمی خاصیتی عجیبی دارد، با مصیبت‌هایش کنار می‌آید، به قول معروف، مرده‌مردگی می‌کند و زنده، زندگی، شاعر هم می‌گوید تا شقایق هست زندگی باید کرد.

شاید این حرف‌ها در این روزها کلیشه‌ای تر و شعاری تر به نظر برسد اما همه ما در زندگی شخصیمان روزهایی را تجربه کرده‌ایم که خیال کرده‌ایم دنیا دیگر بر ایمان به آخر رسیده است، عزیزی را از دست داده‌ایم که فکر کرده‌ایم بعد از او دیگر نمی‌توانیم زندگی کنیم، اشکی بر چشممان نشست است که گمان برده‌ایم بعد از آن دیگر نمی‌توانیم بخندیم، اما دیده‌ایم که هیچ کدام از این اتفاقات نیفتاده‌اند. ما مانده‌ایم و زندگی کرده‌ایم و حتی خندیده‌ایم. خانم اسلاونکا دراکولچ، روزنامه نگار کروات، کتابی دارد که نامش به خوبی بیانگر این موضوع است: «کمونیسم رفت، ما ماندیم و حتی خندیدیم».

لابد شنیده‌اید که می‌گویند چیزی که تو را نکشد، قوی‌ترت خواهد کرد. شاید لا به لای این همه دغدغه و ترس از ویروس جدید و شرایط اقتصادی و اجتماعی، بتوانیم دل خوش کنیم به آن که این روزهای سخت هم خواهند گذشت، ما قوی‌تر خواهیم شد و قدر همدیگر را بیشتر خواهیم دانست و حتی خواهیم خندید.

روزی نواز ماهی نواز سالی نو

محمدحسن ابریشمی
پژوهشگر تاریخ و فرهنگ کهن ایران

خداوند اساس آفرینش را بر نظم قرار داده است، در نظام هستی هر حرکتی از روی حساب و دقت، در جای خود و به موقع انجام می‌شود. از گردش اختران در سپهر بیکران و حرکت ریزترین اجزای حیاتی، چرخش الکترون‌های عناصر (آخشیج‌ها) گرفته تا رویش، زایش و گسترش و تغییر و تبدیل نبات، جاندار و جماد، همه تحت نظامی دقیق، سنجیده و قانونمند قرار دارند. به همین ترتیب گردش زمین به دور خورشید از نقطه اعتدال ربیعی (بهاره) آغاز و در سال ۳۶۵ روز و ۵ ساعت و ۴۸ دقیقه و ۴۶ ثانیه انجام می‌شود. این چرخش کامل سالانه، نیمکره شمالی زمین را از یک اعتدال بهاری به یک اعتدال بهاری دیگر داخل می‌کند. در همان حال در نیمکره جنوبی اعتدال خریفی (پاییزی) آغاز می‌شود. تقارن این دو اعتدال وجه مشترکشان برابری شدن طول شب و روز، هر یک ۱۲ ساعت است و تفاوت آن عبارت از آغاز بهار و رویش و زایش هادر نیمکره شمالی و اول خزان و ریزش و کاهش در نیمکره جنوبی است.

گردش عطارد (تیر) و زحل (کیوان) و دیگر سیارات منظومه شمسی به دور خورشید نیز در زمانی مشخص عملی می‌شود و استمرار پیدای می‌کند. این گردش‌ها و سپری شدن سال‌ها، در دیگر منظومه‌ها و اختران بی‌شمار کائنات نیز همواره تحت نظامی خاص و دقیق انجام می‌گیرد، به قول عارف ایرانی، شیخ احمد جام نامقی (در سال ۵۲۰): «پروردگار رحمان از ازل تا ابد دایره‌ای ایجاد کرد و سلسله‌ای در هم کشید که هیچ‌کس سر رشته این سلسله و این دایره باز نیافت و از سر و اسرار و تعبیه این معنا خبر نیافت». این دایره و سلسله و آن گردش‌ها و چرخش‌های منظم و مستمر پیدای ناپیدا که هیچ‌گاه توقف ندارد، همه تبیین‌کننده نظم کبریا است، گردش زمین به دور خورشید، به ظاهر گذشت سال یا شمار روزهای افزوده شده بر عمر زمین را به ما انسان‌ها نشان می‌دهد و در حقیقت به نظر ما انسان‌ها، بر سنوات عمر تاریخ و تمدن و فرهنگ بشری افزوده می‌شود.

جمیع تحولات سالانه علمی و مدنی هزاره‌ها و سده‌های ادوار گذشته و حتی دهه‌های اخیر، شاید با درگونی‌ها و پیشرفت‌هایی که در هر لحظه اتفاق می‌افتد قابل قیاس نباشند. قطعاً این پیشرفت‌های سنجیده ادامه پیدای می‌کنند و دهه‌ها و سده‌ها و هزاره‌های گذشته را تحت الشعاع قرار می‌دهند. اما چنانچه نمره آن ترقیات و تحولات علمی و مدنی ناسنجیده در مناقشات اخلاک‌گراانه قدرت‌های جهانی امروز یا فردا به کار رود، نابودی همه انسان‌ها قطعی است و دفتر سنوات تاریخ و تمدن و فرهنگ بشری بسته می‌شود، در حالی که آن حرکت‌ها و چرخش‌های منظم زمین، در بد قدرت خالق بی‌چون، همچنان استمرار پیدای می‌کند. پس باید به هنگام حلول سال نو از درگاه حضرت باری بخواییم که قدرت‌ها و اندیشه‌های شر و شیطانی را برافکند و بر خرد و خیر و سلامت و سعادت جامعه بشری بیفزاید.

محدوده بایستر جغرافیایی فرهنگ و مدنیت کهن ایرانی در دوران هخامنشیان (۵۹۱-۳۳۱ پیش از میلاد)، بخش‌های عظیمی از قلمروهای سیاسی، اجتماعی، اقتصادی و کشاورزی جهان باستان را به خود اختصاص می‌دهد. قلمروهایی که بعدها قسمت‌هایی از سرزمین‌های دنیای اسلام را دربر گرفت. مشعل تابناک و درخشان فرهنگ و تمدن ایرانی هیچ‌گاه در طول تاریخ به خاموشی نگرانیده و همواره به صورت یکی از کهن‌ترین تمدن‌های بشری در آذهنان جهانیان مطرح بوده است. «نوروز» که معرب آن «نیروز» است، از جمله مظاهر این فرهنگ و تمدن با پیشینه دور و دراز تاریخی و اسطوره‌ای به شمار می‌رود. برابری برخی مستندات و شواهد تاریخی و باستان‌شناسی موجود، «نوروز» کهن‌ترین جشن اقوام بشری است که به صورت حیرت‌آوری از عصر اسطوره‌ها و دوران‌های تاریخی مدون جهان باستان تا به امروز موجودیت فرخنده و سرور آفرین خود را در همان سرزمین‌ها و قلمروهای اشاعه فرهنگ ایرانی ادوار باستان و پس از اسلام، مخصوصاً در گستره بسیار پهناور حوزه نفوذ زبان فارسی حفظ کرده است.

سنت‌های پیش و پس از حلول سال نو کدامند؟

آن چه که اکنون متداول است با آن چه در صدسال پیش رایج بوده یاد ر هزار سال یا دوهزار سال قبل اجرا می‌شده قطعاً تفاوت زیادی کرده اما برخی از آن مراسم و سنت‌ها با تغییراتی استمرار یافته است. از باب نمونه، کشت سبزه نوروزی در اسفندماه از سنت‌های رایج کنونی است اما این سنت در ادوار باستان به‌منظور پیش‌بینی وضعیت اقلیمی سال پیش رو و انتخاب نوع محصول برای کشت مناسب با آن وضعیت آب‌وهوایی بوده است.

ابوریحان بیرونی، راز و رمز و سبب کشت سبزه نوروزی را با استناد به نوشته زادویه بن شاهویه اصفهانی (از مترجمان خداینامک از پهلوی به عربی) آشکار ساخته است: «ایرانیان در نوروز، در کنار خانه خود هفت‌گونه از دانه‌ها (حبوبات، غلات) در هفت استوانه بکارند و از چگونگی رویش و رشد هر یک از این دانه‌ها، خوبی یا بدی کشت آن دانه‌ها را در آن سال زراعی حدس می‌زنند و در مورد گزینش مناسب‌ترین غلات و حبوبات برای کاشت تصمیم می‌گیرند».

شمس‌الدین محمد انصاری دمشقی نیز مطالب جالبی درباره نوروز و مراسم آن دارد و از جمله از هفت‌دانه و سکه زرین و سیمین و قند (شیرینی) یاد کرده است. کریستن سن نیز مطالب وی را در مقاله تحقیقی خود در باب نوروز آورده است: ایرانیان می‌پندارند که خدا «نور» را در آن روز آفرید... و مدت جشن شش روز است... ششمین روز [از فروردین] «نوروز و بزرگ» نامیده می‌شود. شاهان ایران که در روزهای پنجگانه نوروز به کار اداره کشور می‌پرداختند، روز ششم را با خود خلوت می‌کردند، آن گاه بنابر عادت خود، مردی خوش سیما شب‌هنگام بر در شاه می‌ایستاد... در ساعتی از صبح با حرکت خاص خود بر شاه وارد می‌شد و در جایی می‌ایستاد که شاه او را ببیند. شاه از او می‌پرسید که: کیست؟ از کجا آمده است و چه می‌خواهد؟ نامش چیست؟ چرا آمده؟ و چه با خود آورده است. آن مرد پاسخ می‌داد که من «منصور [پیروز]م، نامم «خجسته» است. از پیش خدا آمده‌ام و برای شاه نیکبخت سعادت و آرامش آرزو می‌کنم. «به همراه سال نو [نوروز] آمده‌ام».

آن گاه می‌نشست. اندکی بعد مردی وارد می‌شد که طبقی [سینی] سیمین در دست داشت و بر آن گندم، جو، نخود، جُلبان [مُلک]، کنجد و برنج، از هر نوع هفت‌خوشه و هفت‌دانه، تکه‌ای قند، دینار [طلا] و درهمی [نقره] نو قرار داشت. این طبق در برابر شاه نهاده و آن گاه هدیه‌ها و تحفه‌ها به او تقدیم می‌شد... پس از آن نان شیرینی بزرگی که از دانه‌های هفت‌گانه مذکور درست شده بود در سیدی به شاه تقدیم می‌شد، چون شاه از آن می‌خورد و به همراهان خود می‌داد می‌گفت: «این روزی نو، از ماهی نو، از سالی نو است؛ باید آن چه از زمان کهنه کرده است، باز نو کرد. درخور توجه‌ترین عضو تن آدمی، به سبب برتری آن بر همه اقسام‌های دیگر، سر است». آن گاه شاه هدیه‌هایی را که به او تقدیم شده بود، میان بزرگان دولت خود تقسیم می‌کرد.

کنستانتین اینوستراتسلف، ایران‌شناس نامدار روس، مستند به مأخذ قدیمی دیگری مطالبی مشروح و متفاوت با نوشته ابوریحان بیرونی نقل کرده است:

... بیست‌روز قبل از نیروز دوازده ستون از خشت خام در حیاط قصر نصب می‌کردند، و روی یکی از آن‌ها گندم و روی ستون دیگر جو و دیگری برنج و دیگری لوبیا و دیگری عدس و دیگری ارزن و دیگری باقلا و دیگری نخود و دیگری کنجد می‌کاشتند... این دانه‌ها را برای گرفتن فال می‌کاشتند و می‌گفتند: هر یک از این دانه‌ها بهتر سبز شود و بهتر برسد نشانه آن خواهد بود که کشت آن نوع دانه در آن سال رشد خوب خواهد داشت، و پادشاه بیشتر روییدن جو را تماشا می‌کرد و این کار را نشان نیک می‌دانست.

از دیگر آداب و رسوم پیش از نوروز که کم و بیش متفاوت با آن چه در ادوار گذشته انجام می‌شده تاکنون استمرار یافته عبارت از خانه‌تکانی، تمیز کردن همه زانو‌بای منزل و بیرون و پیرامون آن، طراوت‌بخشی به عرصه باغچه و درختان آن، جلا بخشیدن به لوازم و چراغ‌ها، تمیز یا نو کردن فرش و پرده و جامه‌ها و همه چیز در آستانه سال نو، پخت سمنو و نان‌های مخصوص و انواع شیرینی، تدارک تنقلات، تهیه هدایای کوچک‌ترها و کودکان، گرمابه رفتن و آراستن سر و صورت و استفاده از رنگ مو و عطر است.

با این توضیح که در گذشته خنا و خضاب به جای رنگ مو

استفاده می‌شده و خانبندان دست و پای کودکان معمول بوده و هنوز هم در برخی نواحی رایج است. این گونه آداب و رسوم در نواحی مختلف با کم و بیش تفاوت‌هایی جریان دارد. از باب نمونه در خُروبیابانک، برای ایام نوروز علاوه بر «سمنو» دو نوع نان به نام «نان سمنو» و «نان بی‌بی هور» می‌پزند.

از دیگر سنت‌های رایج، مراسم شب چهارشنبه‌سوری است، که از شبانگاه قتل متوکل منشأ دارد. در متون عصر قاجار، گاهی از افروختن آتش در شبانگاه نوروز سخن رفته است و در برخی از قلمروهای فرهنگ ایرانی از آب‌پاشی در نوروز یاد شده است؛ بی‌گمان این دو سنت نیز پیشینه دور درازی داشته است. از آن جا که به‌پندار ایرانیان عصر باستان، نور و روشنایی، اهورایی و تیره و تاریکی اهریمنی بوده است و از سوی دیگر «آتش» و «آب» از عناصر اربعه و زاینده پلیدی‌ها و تیرگی‌ها به حساب می‌آمده، آن دو سنت در سرآغاز سال نو رایج شده است.

طبری، در وقایع سال ۲۸۴، شرحی از ممنوعیت آتش افروزی در شب نیروز و آب‌پاشی به روز نیروز در بغداد خبر داده که این ممنوعیت توسط خلیفه معتضد لغو شده است و «مردم در این باب افراط کردند».

از دیگر مراسم قبل از نوروز، پیدایی «حاجی فیروز» در این ایام است که مبدء و منشأ آن را نمی‌شناسیم، اما به گمان این هیچ‌مدان با همان واقعه سال ۲۸۴ نسبتی دارد که جای ارائه ادله آن نیست. سنت مشهور دیگر قبل از تحویل سال نو عبارت از چیدن سفره هفت‌سین است که احتمالاً به پیروی از کشت هفت نوع دانه در عصر باستان انجام می‌شود و سبزه نوروزی نیز مظهری از همان سنت ادوار کهن است. شاید آن چه در سفره هفت‌سین چیده می‌شود، نماد یا جلوه‌ای از همان هفت‌گونه دانه یا محصول خوراکی برخی دانه‌ها باشد که وجوه تسمیه آن‌ها با حرف سین آغاز می‌شود.

در ساعت تحویل سال، چه روز و چه شب، اعضای یک خانواده، با دل‌های پاک و پر عاطفه و اندیشه‌های نیک و چهره‌های پر نشاط در کنار سفره نوروزی می‌نشینند و نام ایزد یکتا را با صلوات بر زبان آورده و از پیشگاه حضرت باری برای خود و همه انسان‌ها سالی خوب و پر خیر و برکت درخواست می‌کنند. پس از آن اعضای خانواده یکدیگر را در آغوش می‌گیرند و مبارک‌باد می‌گویند. پس از آن مراسم دید و بازدیدها آغاز می‌شود، به دیدار بزرگان و علمای شهر و دیار تقدم می‌بخشند. این مراسم که چند روزی ادامه دارد، بی‌گمان در همه قلمروهای اشاعه جشن نوروزی از دورترین ایام تاریخ تاکنون با کم‌وبیش تفاوت‌هایی استمرار یافته است.

دیگر سنت رایج که پایان بخش ایام فرخنده نوروزی نیز به حساب می‌آید، مراسم «سبزه‌بدر» و رها کردن سبزه نوروزی در دشت و دمن است. در منابع و متون کهن فارسی شاهدی برای آن وجود ندارد. در لغت‌نامه این تعریف از نوشته مرحوم دهخدا و افزوده‌ای بر آن، بدون شاهد آمده است: «سم تفریح و گردش که روز سبزه‌دهم فروردین ایرانیان راست. روز سبزه‌دهم از سال نو که ایرانیان بیرون روند و نحوست دور کنند». اما در منابع عصر قاجاریه شواهدی برای آن توان یافت که در پژوهش‌های خود به دو نمونه از آن برخوردیم: نخست در خاطرات اعتصام‌الملک، دوم در خاطرات اعتمادالسلطنه که هر دو خواندنی است.

میرزا خانلرخان اعتصام‌الملک در سفر به قاین چندی در تربت حیدریه اقامت داشته و در خاطرات روز ۱۸ ربیع‌الاول ۱۲۹۴ [مقارن ۳ ژوئن ۱۸۷۷/۱۳ فروردین ۱۲۵۶] خود از جمله نوشته است: «دیدم ضعیفه‌ای آمد و عارض است [شکایت دارد] که: برای سبزه عید از شهر بیرون رفته بودم، در مراجعت، درب دروازه، حسینعلی آدم شما جلو من آمده گفت: خانم! چرا به الاغ سوار شده‌ای؟ باید بگویی اسب برایت بیارم. گفتم: تو را با من چه سرو کار است؟ قمه کشید به هوا انداخت و شروع به قمه‌بازی کرد که قمه از دستش رد شده به زانوی من خورد و زخم کرد... مرا به زحمت این‌جا آورده‌اند. فوراً فرستادم حسینعلی را آوردند و در حضور ضعیفه چوب و افری به او زده به محبس فرستاده زنجیرش کردند...»

اعتمادالسلطنه در وقایع روز ۲۶ جمادی الثانی ۱۳۰۳ [مقارن با ۲ آوریل ۱۸۸۶/۱۳ فروردین ۱۲۶۵] خاطرات خود از جمله نوشته است: «جمعه که سبزه بدر است، شاه دوشان تپه تشریف بردند. خیابان جدید را سرپای تنگ به هم چسبیده بودند که کسی به اشجار صدمه نزنند. من صبح زود رفته، شاه دیر تشریف آوردند. قریب به ده هزار الواط از شهر، دوشان تپه سبزه بدر آمده بودند.»

اصل و منشأ مراسم روز سبزه بدر نامعلوم است. به گمان این هیچ‌دان باید گرفته از نحوست روز ۱۳ ماه صفر باشد، چرا که به نوشته مرحوم دهخدا: عامه مردم روز سبزه‌دهم صفر را نحس شمارند.

در متون کهن و منابع لغت ادوار گذشته شاهد یا تعریفی از «سبزه بدر» نیامده است اما در نوشته‌های دوران قاجار شواهدی برای نحوست سبزه صفر توان یافت، از باب نمونه بصیرالملک شیبانی، در خاطرات روز چهارشنبه سبزه‌دهم صفر ۱۳۰۳ نوشته است: «امروز رفته در خانه، به ملاحظه سبزه صفر هیچ کس نبود. رفته خانه امین‌الملک نبودند...»

سنت نوروز چگونه به یک عید و سرفصل شادی سالیانه، یعنی مهم‌ترین روز در سال شمار و تقویم ایرانیان، بدل شد و چه دلایل تاریخی و فرهنگی داشته است؟

ابوریحان بیرونی روایات مختلفی درباره چگونگی پیدایی جشن نوروز و اتخاذ وجه تسمیه آن نقل کرده، از آن جمله با استناد به گفته آذرباد، موبد بغداد نوشته است: «تیشکر در ایران روز نوروز یافت شد و پیش از آن کسی آن را نمی‌شناخت...». جمشید آن را کشف کرد «و از آن شکر ساختند...».

جمشید، شهریار پیشدادی، برابر روایات بعضی از مورخان، فرمانروایی همه جهان را داشته و آغازگر دادگری بوده است. اوصاف و تعاریفی از جهاننداری وی نقل شده که: «گویی پایه‌های مدنیت و پیشرفت‌های انسان اولیه در دوران جمشید استوار شده است...». طبری، شرحی از اقدامات و ابداعات جمشید نقل کرده و از جمله نوشته است: «او را به سبب زیبایی جمالش جمشید لقب داده‌اند...». به نوشته بلعی: نخستین کسی که سلاح کرد جمشید بود... همه مردمان را چهار گروه کرد: «دبیران و دانایان»، «لشکریان»، «کشاورزان»... پس «علما» را گرد کرد و از ایشان پرسید که: چیست که این پادشاهی بر من پاینده باقی دارد؟ گفتند: «داد گستردن در میان خلق خدای تعالی»... پس او «داد» بگسترد... و چنین روز که به مظالم بنشست روز «هر مزد» بود از ماه «فروردین»، پس آن روز «نوروز» نام کردند و تاکنون [قرن چهارم] سنت گشت، مطابق روایات تاریخی، جمشید خرد را راج نهاد و دیو جهل را در بند کشید. به نوشته ابن بلخی «جمشید اصطخر پارس را دارالملک ساخت و آن را شهری عظیم گردانید».

ابن بلخی در پی برشمرن اقدامات و ابتکارات جمشید و شرح وظایف چهار گروه موصوف، افزوده است: جمشید چون از این همه فارغ شده بود، پس فرمود تا جمله ملوک و اصحاب اطراف و مردم جهان به استخر حاضر شدند... و همه بزرگان جهان در پیش او ایستادند و جمشید گفت بر سیبل خطبه که: ایزد تعالی ارج و بهای ما تمام گردانید و تأیید ارزانی داشت و در مقابل این نعمت‌ها بر خویشان گردانیدیم که بار عایا عدل و نیکویی فرماییم، چون این سخنان بگفت همگان او را دعای خیر گفتند و شادی‌ها کردند و آن روز جشن ساخت و «نوروز» نام نهاد و... یک هفته متواتر به نشاط و خرمی مشغول بودند... جمشید یزدان را عزه ذکره، پرستش و شکرگزاری و زاری نمود و حاجت خواست که در روز گار او همه آفات، از قحط، وبا، بیماری‌ها و رنج‌ها از جهان بردارد...

در گزارش مفصل ابن بلخی واقعیاتی شگفت نهفته است، چرا که منقوشات برجسته سنگ‌نگاره‌های تخت جمشید حکایت از برپایی جشن نوروزی و اوصافی دارد که در نوشته بلخی کم و بیش آمده است.

پایتخت و موضع کاخ‌های ویران شده هخامنشیان در فارس به «جمشید» منسوب شده و با نام «تخت جمشید» شهرت خود را حفظ کرده است. از طرفی دیگر، می‌دانیم که بنیاد آن بناهای گسترده باشکوه را داریوش اول هخامنشی پی ریخته که هنوز هم عظمت و زیبایی حتی بر ویرانه‌های بر جای مانده آن‌ها حاکم است، تبیین‌کننده اقتداری داهبانه و رهبری با درایتی جهان‌شمول بوده است؛ قدرت و درایتی که به جلب و جذب همه اقوام و ملل جهان باستان توفیق یافته است. این داریوش اول بود که نظم نوین جهانی آن روز گاران را در حدود ۲۶۰۰ سال پیش سامان و سازمان داد. دانشمند باستان‌شناس آلمانی به نام پیتر یولیوس یونک، پژوهش‌های عمیق و دقیقی درباره اقدامات این شهریار هخامنشی انجام داده که در سال ۱۹۳۸ منتشر شده است. به نوشته او: «داریوش نظم نوینی را بنا پی عظیمی در قلب پارسه [فارس، موضع تخت جمشید] آغاز نهاد. این ارگ شاهانه، نماینده تحولاتی بود که بایستی در کشور ایجاد شود و نه

تنها هدف‌های سیاسی پادشاه، بلکه بُرد و قدرت روح تشکیلاتی او را نیز به جهانیان بشناساند.» هم او نوشته است: «... این نظم و این رهبری یک تکامل و تطور دایمی را تأمین می‌کردند، اصلی که تعقیب می‌شد ولع قدرت و چپاول تشکیلاتی ملل جهان نبود. چنان که دول معدوم شرق قدیم می‌کردند و چنان که دولت‌های جهانی دیگر بعد از آن تا به امروز انجام داده‌اند. بلکه اصل نظم بود که در آن قدرت فرمانروا بر خود وظایف سنگینی را تحمیل می‌کرد، چنان که طرز فکر آزادانه و حتی فضایل اخلاقی را همیشه در نهایت آمادگی نگهدارد.»

به نوشته هم او: «داریوش عقیده داشت که ضامن بقای دولت حفظ حقوق ثابت و عادلانه ملت است. چنان که در سال ۵۱۹ پیش از میلاد فرمان داد تا قوانین کلیه و لایات را جمع و تدوین کنند تا در آینده صدور احکام قضایی بر پایه ثابتی مستقر باشد.»

نظم نوین جهانی داریوش تحولی عظیم ایجاد کرد، آثار آن در کتیبه‌ها و سنگ‌نگاره‌های برجای مانده تخت جمشید مشهود است: «مبدأ این تحول و این نظم، سیستم جدید مالیاتی و زمینه اقتصادی دولت داریوش بود که از طرفی زندگی مرفه اقوام کشور و از طرف دیگر قدرت مالی دولت او به وسیله آن تأمین می‌شد.» جلوه‌هایی از اقدامات عمرانی و اقتصادی و سیاسی و اجتماعی که ابن بلخی برای جمشید برشمرده و جشن نوروز را یادگار آن روزگار دانسته، در تصاویر سنگ‌نگاره‌های برجای مانده تخت جمشید مجسم شده است.

برخی مورخان قدیم روایات زیادی درباره حمله اسکندر و اقدامات او نقل کرده‌اند. حمزه اصفهانی (وفات حدود ۳۵۰)، مطالب زیادی نوشته، از آن جمله است: «اسکندر چون دارا (داریوش سوم) را یکشت و به کشور ایران استیلا یافت، زشتکاری آغاز نهاد، و در ریختن خون مردمان زیاده‌روی کرد. از بزرگان ایران ۷۰۰ تن را اسیر کرد و به زنجیر کشید... از جمله اخباری که داستان سربایان ساخته‌اند این که اسکندر در ایران ۱۲ شهر ساخت... اما این خبر نادرست است، زیرا وی ویران کننده بود نه آبادکننده»، «آن‌گاه کتاب‌های دینی و علمی را بررسی کرد و کتب فلسفی، نجوم، پزشکی و کشاورزی را از زبان فارسی (باستان) به یونانی و نبطی نقل کرد و به اسکندریه فرستاد و باقی را سوزانید.»

امروز که غریبان به دانش‌ها و فنون پیشرفته فوق تصور دست یافته‌اند، با مرعوب کردن همان اعمال اسکندر رادر سطح وسیع‌تر و بانیات متفاوت، به‌بهانه پیاده کردن نظم نوین جهانی پی می‌گیرند و آتش و خون و ویرانی، مخصوصاً در قلمروهای اسلامی می‌آفرینند. دیدیم که صدام و القاعده و طالبان و داعش را تجهیز و ترغیب کردند و اختلافات مذهبی، قومی و زبانی در کشورهای اسلامی را دامن زده و زمینه‌های تجزیه هرچه بیشتر قلمروهای مسلمانان را در پی تجزیه‌های دو قرن گذشته فراهم می‌کنند.

باری، شرح اقدامات مدبرانه جمشید، مندرج در متون کهن تاریخی، با آن‌چه در کتیبه‌ها و سنگ‌نگاره‌های هخامنشی و نیز نوشته‌های مورخان یونانی درباره تلاش‌های داهیانه داریوش یکم آمده است وجه تشابه زیادی دارد. تصاویر سنگ‌نگاره‌های تخت جمشید، نمایندگان اقوام و ملل مختلف قلمروهای مختلف هخامنشی را در حال حمل هدایای نوروزی برای شهریار به‌نمایش می‌گذارد؛ رسمی که تا خلیفگان و شاهان بعد از اسلام نیز استمرار یافت.

به نظر می‌رسد هوشمندان ایرانی به‌منظور حق شناسی و تجلیل از بانی دادگستر «نوروز»، کاخ‌های ساخته داریوش در پرسپولیس را به جمشید منسوب کرده و بدان نام «تخت جمشید» داده‌اند. گواهی که برخی داریوش و جمشید را شخصیتی واحد گمان برده‌اند. شاید تشابه اقدامات و تلاش‌های مدبرانه آن دو، این تردید را برانگیخته و استمرار داده است.

از باب نمونه حمزه اصفهانی در حدود یازده قرن پیش، ضمن برشمردن اقدامات جمشید نوشته است: «از کارهای شگفت‌آور جمشید ایجاد پلی بر روی دجله است که روزگار درازی پا برجا بود تا آن که به دست اسکندر ویران شد.»

محدوده نوروز گانی کجاست؟

مراسم و سنت‌های نوروزی از بدو پیدایی تا عصر حاضر استمرار پیدا کرده‌اند. جاحظ (ابوعثمان عمرو بن بحر، وفات ۲۵۵)،

ادیب و نویسنده بزرگ عرب، مطالب تحقیقی جالب و ارزنده‌ای درباره آداب و رسوم و سنت‌های رایج در ایران دوران ساسانیان دارد. وی ذیل عنوان «هدایای نوروز و مهرگان» از جمله نوشته است: یکی از حقوق پادشاه این است که در نوروز و مهرگان هدایایی تقدیمش کنند و علت این است که [سرآغاز] دو فصل [بهار و پاییز] سال هستند. مهرگان عبارت از فرارسیدن فصل سرما است و نوروز نشانه رسیدن فصل گرما است. اما در نوروز مزایایی است که در مهرگان نیست، از جمله فرارسیدن سال نو، آغاز موسم باج و خراج (مالیات)، کاشتن، عوض کردن عاملان و متصدیان، سکه زدن درم (نقره) و دینار (طلا)، پاک کردن آشکنده‌ها و آبریزان، قربانی نمودن و آبادی و عمارات و غیره... رسم و آیین ایرانیان این بود که هر کس آن‌چه را دوست دارد به شاه هدیه کند. اما شاعران «شعر» و خطیبان «خطبه» هدیه می‌کردند و...

بسیاری از مراسم مزبور پیشینه دور و درازتری داشته و خیلی از آن‌ها بعد از اسلام نیز در عصر خلیفگان اموی و عباسی و پس از آن در زمان شاهان و حکمرانانی که بر سرزمین‌های قلمروهای سیاسی و جغرافیایی فرهنگ ایرانی و حوزه نفوذ زبان فارسی استیلا یافته‌اند تاکنون استمرار یافته است. بدان سان که امروز برخی از آداب و سنت‌ها و مراسم نوروزی در سرزمین‌های افغانستان، تاجیکستان، ترکمنستان، ازبکستان، قزاقستان، قرقیزستان، جمهوری آذربایجان، ترکیه، بخش‌هایی از عراق و سوریه و هند و پاکستان و برخی از امیرنشین‌های خلیج فارس استمرار دارد و در سازمان ملل روز نوروز در شمار تعطیلات رسمی درآمده است. با این‌که زبان فارسی و خط عربی در بسیاری از کشورهای مزبور توسط استعمارگران حذف شده، بازم «نوروز» یکی از مشترکات فرهنگی جاودانه ایرانیان با ملیت‌های این سرزمین‌هاست.

آیا نوروز یک جشن بازمانده از عقاید دینی است یا از سنت‌های کشاورزی برآمده است؟

مطابق برخی شواهد و مستندات تاریخی، ایرانیان از دیرباز بر امور کشت و کار و باغبانی علاقه و توجه بلینی داشته‌اند. به‌همین منظور نسبت به تهیه و تدارک و ترتیب مقدمات و اسباب هریک از امور فلاحی و وابسته به آن چون پرورش دام و طیور و زنبور عسل و نوغان‌داری و غیره، به گردش دور افلاک و وضعیت قمر و کواکب و تأثیر و تأثر آن‌ها بر وضعیت اقلیمی و نیز بر روی محصولات زراعی و باغی دقیق بوده و ساعات مبارک و به‌موقع و نیز ساعات نحس و نامیمون را برای آغاز کردن هر یک از عملیات و امور کشاورزی در نظر می‌گرفتند. حتی در خرید ملک و زمین زراعی و آب یا احداث کاریز، ایجاد باغ، کاشت نهال و غرس و پیوند درختان، با جابه‌جا کردن رمه‌ها، خرید و فروش دام‌ها و دیگر امور گوناگون کشاورزی و وابسته به آن علاوه بر سنجیدن موقع و زمان مناسب هر یک از امور، با توجه به وضعیت قمر و دیگر اختران افلاک و تعیین ساعات سعد و نحس اتخاذ تصمیم می‌کردند.

نیاکان ما از زمان‌های بسیار دور از دوران پیشدادیان، که جمشید بانی جشن و مراسم نوروزی شد، آزموده‌ها و تجاربی در تعیین ساعات سعد و نحس و پیش‌بینی شرایط اقلیمی سال پیش روی، داشته‌اند. بنابراین باید تعیین موقع «نوروز» در اول بهار، موسم کاشت و رویش و رشد رستی‌ها و کشتی‌ها و زایش دام‌ها توسط جمشید براساس همان تجارب نجومی و کشاورزی و شرایط اقلیمی و آب و هوایی اتخاذ شده و به‌تدریج با فراگیر شدن مراسم آن جنبه ملی پیدا کرده و با گذشت زمان جایگاهش در قلمروهای فرهنگ ایرانی در بین اقوام و ملل مختلف تثبیت شده و در برخی از سرزمین‌ها با همراه شدن پاره‌ای از باورهای قومی و مذهبی با مراسم نوروز، موجبات جذب مخالفان «نوروز» یا بسته شدن دهان آنان، فراهم آمده است.

آیا نوروز در شرق و غرب ایران تفاوت داشته است؟

مراسم نوروزی در برخی از سرزمین‌های قلمرو فرهنگی ایران و زبان فارسی در قدیم، با پاره‌ای از باورهای قومی و مذهبی همراه شده است. البته باید به تغییر موقع نوروز توسط متوکل و معتضد، خلیفگان عباسی، از اول فروردین به خردادماه اشاره کرد که با مخالفت ایرانیان دوامی نیاورده است. در این مورد شرحی مبسوط در مقاله «چهارشنبه‌سوری منشأ از شبانگاه قتل متوکل دارد» بر اساس مستندات فراوان آورده است.

نوروز در کدام منابع و متون باستانی و تاریخی بیشتر مورد توجه بوده و رویکرد مورخان و محققان در دو دوره اسلامی بدان چگونه بوده است؟

کهن‌ترین مستند موجود از برپایی مراسم نوروزی همان تصاویر سنگ‌نگاره‌های تخت جمشید است، اما مورخان یونانی و دیگر نویسندگان دوران باستان از «نوروز» و جشن و مراسم آن یاد نکرده‌اند. در متون پهلوی از «نوروز» در وجه «نوگ روز/ Noghroz» سخن رفته است: به موجب روایت دینکرو، هر پادشاهی در این روز فرخنده رعیت ممالک خویش را قرین شادی و خرمی می‌کرد و در این عید کسانی که کار کرده‌اند دست از کار می‌کشیده به استراحت و شادی پرداخته‌اند.

یکی از کتب پهلوی نسبتاً جدید، همه حوادث گذشته و آینده را که در نوروز واقع شده و خواهد شد شرح می‌دهد... غیر از بیرونی چند تن از مورخان عرب و ایرانی «عید نوروز» را توصیف کرده‌اند و شعرایی مانند فردوسی و منوچهری در اشعار خود آن را ستوده‌اند... تئودور نولدکه، خاورشناس نامدار آلمانی که در تاریخ و فرهنگ ایرانی تحقیقات پر دامنه و عمیقی دارد، در توضیح مطلبی یادآور شده است که: من از به کار بردن کلمه «نوروز» برای روز اول سال خودداری می‌کنم؛ زیرا حدس می‌زنم که نوروز جشن ملی آغاز بهار بوده است نه جشن آغاز سال.

برخی از مورخان ایرانی و عرب در معرفی جمشید و شرح اقدامات و ابتکارات وی از نوروز سخن گفته‌اند. در نوروزنامه، منسوب به حکیم عمر خیام نیشابوری (تألیف سال ۴۹۵) مطالب زیادی درباره جمشید و نوروز و مراسم نوروزی و غیر آن نقل شده، از آن جمله است: جمشید، دیوان را مطیع خویش گردانید و بفرمود تا گرمابه ساختند و دیبا [ابریشم] ببافتند و «دیبا» را پیش از ما «دیوبافت» خواندندی... و مُشک و عنبر و کافور و زعفران و عود و دیگر طیب [بوی خوش]‌ها به‌دست آورد، پس این روز [اول فروردین] که یاد کردیم جشن ساخت و نوروزش نام نهاد و مردمان را فرمود که هر سال چون فروردین نو شود آن روز جشن کنند و آن روز نو دانند.

از مراسم نوروزی عصر ساسانیان نیز شرحی آمده است: روز نوروز نخست کس از مردمان بیگانه، موبد موبدان پیش ملک آمدی و نیایش کردی او را به زبان پارسی به عبارت ایشان: شها به جشن فروردین به ماه فروین، آزادی گزین یزدان و دین کیان، سرش آورد ترا دانایی و بینایی به کاردانی، و دیزی با خوی هژیر و شادباش بر تخت زرین و انوشه خور به جام جمشید و رسم نیاکان در همت بلند و نیکو کاری و ورزش داد و راستی نگاه دار، سرت سبز باد و جوانی چو خوید [سبزه]، اسپت کامگار و پیروز و تیغت روشن و کاری به دشمن...

از آن جا که در نوروز نامه کشف طلا و نقره به جمشید منسوب شده است می توان احتمال داد که سکه زر و سیم در سفره هفت سین مبتنی بر همان پندار و به احترام جمشید استمرار پیدا کرده است: «زر اکسیر آفتاب است و سیم اکسیر ماه، و نخست کس که زر و سیم از کان بیرون آورد جمشید بود. و چون زر و سیم از کان بیرون آورد، فرمود تا زر را چون قرصه آفتاب گرد کردند و بر هر دوی روی صورت آفتاب [خورشید] مهر نهادند و گفتند این پادشاه مردمان است اندر این زمین، چنانکه آفتاب اندر آسمان؛ و سیم را چون قرصه ماه کردند و بر هر دو روی صورت ماه مهر نهادند و گفتند این کدخدای مردمان است اندر زمین چنان که ماه اندر آسمان...»

نوروز در ادبیات و شعر فارسی چه جلوه‌هایی دارد؟

حافظ ضمن شرح مراسم نوروزی و تقدیم هدیه‌های مختلف به شهریاران، می افزاید: «شاعران، شعر و خطیبان خطبه هدیه می کردند». این سنت بعد از اسلام نیز استمرار یافته و سخن‌سرایان دربارهای سامانیان، غزنویان، آل بویه، آل زیار و سلجوقیان در قصاید و منظومه‌های زیادی ضمن مدح شاهان، اوصافی نغز و دلنشین از نوروز و جلوه‌ها و زیبایی‌های طبیعت در فروردین آورده‌اند که در دیوان‌ها و مجموعه‌های شعری آنان ثبت شده است، شاعران و نویسندگان همواره شاهان و وزرا را به برپایی هر چه باشکوه‌تر مراسم نوروزی ترغیب می نموده و با سروده‌های سرور انگیز و خطابه‌های شور انگیز خود، در حال و هوای فرح‌فراز بهاری، محفل نوروزی را غرق در شادی و نشاط می کردند.

دلیل استمرار نوروز در دوره اسلامی چیست؟

شهریاران و سرداران و وزرای ایرانی تبار بعد از اسلام، چون طاهریان، صفاریان، سامانیان، آل بویه و آل زیار و سردارانی چون ابومسلم خراسانی، بابک خرم‌دین و وزرای چون آل برمک، برخی در خدمت به خلیفگان و بعضی با توطئه خلیفگان از پای درآمده‌اند. عباسیان پس از آن که با پشتیبانی سرداری چون ابومسلم خراسانی بر سر کار آمدند، چون به هوش و استعداد‌های وی در سازمان‌دهی و جنگاوری آگاه بودند وی را از پای درآوردند، با توطئه به فرمانروایی طاهریان خاتمه دادند و با اختلاف‌افکنی بین صفاریان و سامانیان و همچنین شهریاران آل بویه و آل زیار و ایجاد مناقشه بین آنان، همزمان با سرداران ترکستانی آل البتکین ارتباط برقرار کرده و به فرمانروایی سلسله‌های مزبور خاتمه دادند.

خلفای عباسی با قتل و حذف برمکیان، سرداران ترکستانی را در دارالخلافه بغداد به خدمت گرفتند و به تدریج دیوان و دفتر و دیگر امور را از ایرانیان گرفتند. با جابه‌جا کردن نوروز از فروردین به ماه جوزا (خرداد) توسط متوکل و متضد، در جهت حذف نوروز تلاش‌هایی کردند اما فرهنگ ایرانی و نوروز چنان در بغداد ریشه دوانده بود که موفق به براندازی این جشن ایرانی نشدند، در حالی که شاهان ترکستانی تبار غزنوی و سلجوقی تحت‌تأثیر فرهنگ ایرانی، نه تنها در برپایی جشن و مراسم نوروز اهتمام تمام ورزیدند، بلکه در اشاعه مراسم آن نیز با تشویق شاعران و نویسندگان در اشاعه زبان و ادبیات فارسی در سرتاسر خاورمیانه و آسیای مرکزی و شبه قاره هند بسیار مؤثر بودند.

باری، اما چرا موجودیت نوروز استمرار یافته است؟ سبب آن توجه و سعی بلیغ ایرانیان در حفظ و نگهداری آداب و سنن و رسوم نیاکان است. هرودوت، تأکید خشایار شاه بر همین عامل عمده را ثبت کرده است: «ما پارسیان راه و رسم و سنت‌های خاص داریم که از نیاکان به ارث برده‌ایم. من می‌خواهم همان سنت و رفتار را شعار خود سازم.»

پیروی از سنت‌های پسندیده پیشین ایرانیان چنان قطعی و مستمر بوده است که گروه فند، دانشمند آلمانی، با توجه به همین

پندار «ایرانیان خوش ندارند از راه و رسم اجداد خود دست بکشند» موفق به خواندن کتیبه‌های هخامنشی به زبان‌های پارسی باستان و ایلامی و آلمانی شده است.

سخن را با عرض تبریک نوروز پیش روی و نقل خاطره بسیار جالب و غرور انگیز و شنیدنی شادروان دکتر محمدامین ریاحی به پایان می‌برم که آشکارا بیانگر دلیل استمرار بخشی مراسم جشن نوروزی طی ادوار گذشته در بین ایرانیان است:

در یکی از روزهای نزدیک نوروز ۱۳۶۷ که هر کسی دور از تهران به جای امنی پناه برده بود، پیرمردی را در خیابان مقصودیگ تجریش دیدم که از مغازه‌های سرخاغ سمنو برای سفره هفت‌سین می‌گرفت. درست در همان لحظه موشکی در همان حوالی افتاد. در و دیوار به لرزه درآمد و ستون دود و گرد و غبار به آسمان سر کشید، همه جا تیره و تار شد.

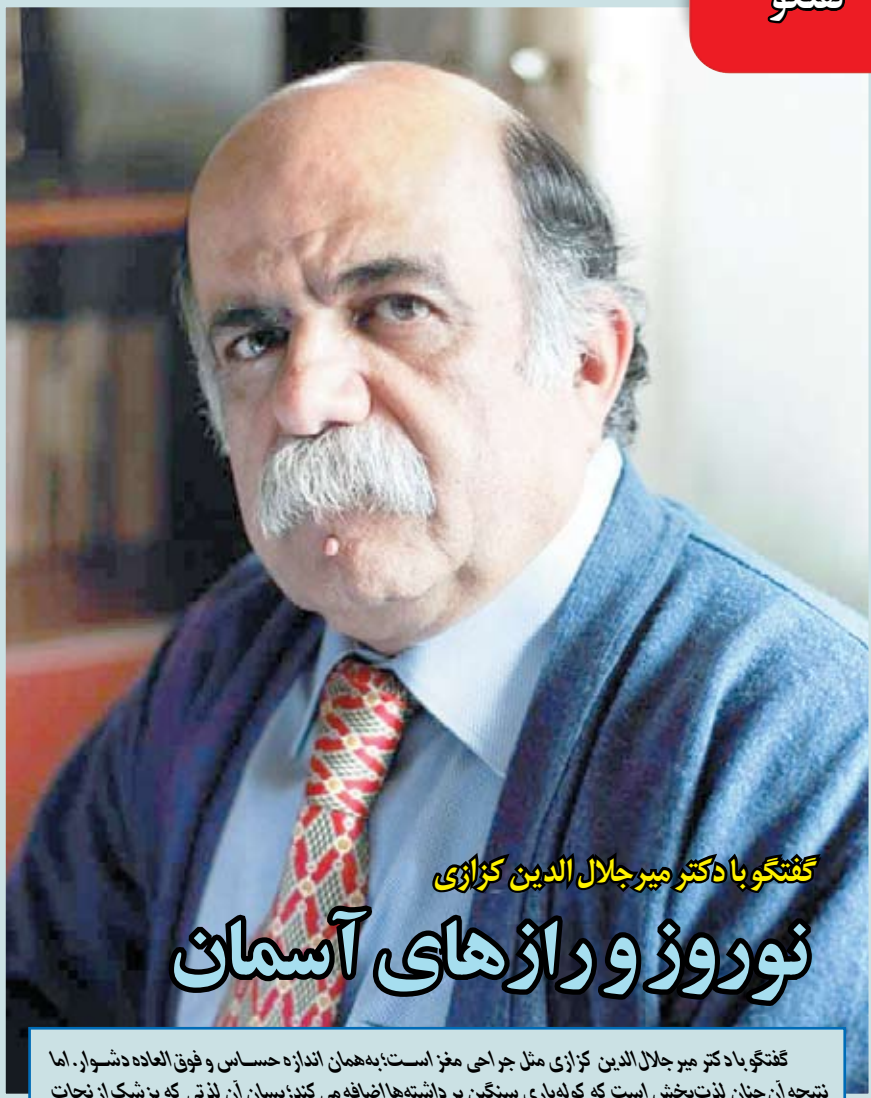
مغازه‌دار گفت: پدر جان مگر موشک را نمی‌بینی؟ سمنوی هفت‌سین می‌خواهی چه کار کنی؟ پیرمرد گفت: «خوب می‌بینم. دشمن جسم ایران را در هم می‌کوبد اما نمی‌تواند به روح ایران آسیبی برساند. نوروز از جلوه‌های روح ایران است. با برگزاری جشن ملی خود به دوست و دشمن نشان می‌دهیم که روح ایران تندرست و پایدار و جاویدان است. زخم‌های جسم را آسان می‌توان مرهم نهاد.»

نوروز در طی تاریخ همیشه مورد هجوم و کینه بوده است. در تلمود که مجموعه روایات کهن یهود و تفسیر آن هاست، قوم خود را از برگزاری عیدهای مشرکان و بیگانگان از «نوروز» و «مهرگان» و «تیرگان» منع می‌کند.

خلافت عربی عباسی هم با آداب و رسوم ملی ایران بر سر ستیز و عناد بود، اما از این عناد طرفی نیست، ساکنان بغداد با وجود منع محتسبان، جشن‌های ایرانی را با جلال و شکوه برپا می‌کردند و دستگاه خلافت از عهده جلوگیری از آن‌ها بر نمی‌آمد...

گفتگو: زینب واعظ محرابی

گفتگو با دکتر میر جلال الدین کزازی

نوروز و رازهای آسمان

گفتگو با دکتر میر جلال الدین کزازی مثل جراحی مغز است؛ به همان اندازه حساس و فوق العاده دشوار. اما نتیجه آن چنان لذت بخش است که کوله باری سنگین بر داشته‌ها اضافه می‌کند؛ بس آن لذتی که پزشک از نجات جان بیماری در روح خود احساس می‌کند.

واژه‌گزینی این معلم، پژوهشگر، شاعر، نویسنده، مترجم، شاهنامه‌پژوه، ادیب، چهره ماندگار فرهنگ و ادب ایران و در یک کلام «فره‌یخته و حکیم» چنان جذاب و غافلگیرانه است که گاه قلم‌های امروزی در آن درمی‌مانند. این واژه‌گزینی در گفتار عادی و جاری روزانه‌ی نیز وجود دارد تا جایی که حتی یک مکالمه عادی را هم به یادماندنی می‌سازد.

گفتگو با دکتر کزازی، سفر به دنیای رنگارنگ و رازآلود ادبیات کهن و شیرین فارسی است. به خصوص آن که آن سفر، سفری به شاهنامه فردوسی و حکایت‌های جذاب و پراهم و سخت آموزنده‌اش باشد که صدافسوس در این روزهای شتاب‌آلود مدرنیته، گردفراموشی بر آن نشسته است.

اما گفتگو با این استاد «فارسی سر» خواننده را به فضایی می‌برد که در انتهای فهمد چقدر کم می‌داند، حتی درباره نوروز که از بدیهیات است. پس پیشنهاد می‌شود این گفتگو را سرسری نخوانید، در آن تأمل کنید که می‌تواند آغاز گری بر پوشش در ادبیات فارسی باشد و چه دستاورد نوروزی از این بهتر!

سیدعلی دوستی موسوی

نوروز ناگفته پیداست که به معنی روز نو است. خاستگاه این نام باز می‌گردد به خاستگاه افسانه شناختی نوروز، نوروز به گونه‌ای که آن را بر می‌گزاییم جشنی است که از درآمیختن چند جشن و سامانه آیینی ساختند. از این رو خاستگاه‌های گوناگون دارد. یکی از این خاستگاه‌ها، افسانه شناختی است که در شاهنامه نیز بازتافته است.

در کدام داستان؟

در داستان جمشید که از پادشاهان بزرگ نمادین در تاریخ باستانی ایران است. او آن چنان باشکوه بود که بر خود فریفت و خود را خدای آفریدگار دانست. از همین روی فره ایزدی از او گسیخت. هم خود به دژ فره‌گی یا بی‌بهره‌گی از فره دچار آمد و هم ایران. شکوه و والایی جمشید تا به پایهای بود که نه تنها آدمیان، دیوان نیز در فرمان او بودند. پس بر آن سر افتاد که به یاری دیوان بتواند از رازهای آسمان آگاه بشود. فرمود دیوان تختی زرین و گوهر آکین ساختند و جمشید بر آن نشست و به گشت و گذار در پهنه‌های آسمان پرداخت. هنگامی که از آسمان به زمین آمد و از تخت به زیر، ایرانیان آن رخداد را بسیار به شگون و خجسته دانستند و آن روز را روز نو نامیدند و جشن نوروز

جناب آقای دکتر! شاید خیلی‌ها ندانند که نوروز از کجا آمده و خاستگاهش چیست و ادبیات فارسی چگونه به آن پرداخته است. درباره مفهوم نوروز به ما بگویید.

می‌توان گفت که نوروز بزرگ‌ترین، گرامی‌ترین و دیرینه‌ترین جشن ایران است. نوروز جشنی است در روزگار ما که از سده‌های پیشین برجای مانده و آن را جشن فراگیر میهنی می‌توانیم نامید. ایران در درازنای تاریخ خود، سرزمین جشن‌های گوناگون بوده است اما از آن جشن‌های پرشمار چند جشن پایدار مانده‌اند. در آن میان، یکی جشن و آیین نوروز است. بارها گفته‌ام و نوشته‌ام که نوروز برترین نماد فرهنگ ایران شده است در بخشی از تاریخ و سرگذشت ایران. هم‌اکنون هم چنین است. در هر گوشه‌ای از گیتی که نمود و نشانه‌ای از نوروز باشد به استواری می‌توان گفت فرهنگ ایران تا بدانجای راه جسته است. نوروز در ایرانی‌س دور مرزتر و پهناورتر از ایران کنونی روایی دارد؛ در ایرانی که آن را «ایران فرهنگی» می‌توانیم نامید. ایران فرهنگی حتی فراخ‌دامان‌تر از ایران تاریخی است. در کشورهایی نوروز را بزرگ می‌دارند که هرگز پاره‌ای از ایران تاریخی، ایران هخامنشی، ایران اشکانی و ایران ساسانی نبوده‌اند.

از آن هنگام آغاز گرفت. زیرا که گشت و گذار در آسمان رخدادی بزرگ و بی‌مانند بود، آرزویی بود که آدمی دیری در دل می‌پرورد اما بدان کام نمی‌یافت. جمشید یکی از اندک شهریارانی بود که توانست بر آسمان نیز چیرگی بجوید. نام نوروز از این خاستگاه افسانه رنگ مایه می‌گیرد.

و خاستگاه‌های دیگر؟

خاستگاه‌هایی دیگر نیز می‌توان برای نوروز برشمرد؛ خاستگاه آیینی. پاره‌ای از هنجارها و آیین‌های نوروزی بدین خاستگاه باز می‌گردد.

نوروز را با جشنی که آن را فروردینگان می‌نامیم، جشن بزرگداشت فروهرها که در روزهای پایانی سال کهن و روزهای آغازین سال نو برگزار می‌شده است، می‌شناسیم. در این روزها ایرانیان می‌کوشند که خانه‌های خویش را به پاکی از هر آلاش و گرد و خاک برویند. کدبانوان ایران همواره این پروا را دارند اما در این روزها این پروا بارها بیشتر از روزهای دیگر است. پاره‌ای از آنان حتی روا نمی‌دارند که بخش‌های نهفته خانه گردناک بماند، گنج‌ها را از آن چه در آن است تهی می‌دارند و هم گنج را خود و هم آن چه را در درون آن نهاده شده است به نیکی از آلاش و گرد می‌سترنند. در نوروز جامه آراسته می‌پوشند و خوانی ویژه می‌گسترند که هفت‌سین نامیده شده است؛ خوانی نمادین. هر کدام از بایسته‌های هفت‌گانه این خوان، پیشینه کهن در فرهنگ و نمادشناسی ایرانی دارد. زمان نیست که یکایک آن را از این دید بکام و بر رسم. پیشینه این نمادها با ستایش و بزرگداشت خورشید و روز و روشنایی در پیوند است.

اما چرا ایرانیان بدین رفتارها دست می‌یازند و آماده پذیرایی از میهمان می‌شوند به شیوه‌ای دیگرسان؟ پاسخ این پرسش باز می‌گردد به خاستگاه آیینی این جشن. زیرا آنان بر آنند در این روزها میهمانانی شگرف، رازآلود و مینوی از جهان نهان به دیدارشان می‌آیند؛ فروهر در گذشتگان. دانشور بلندپایه و گرانمایه ایرانی، بوریحان بیرونی در کتاب آثار الباقیه نوشته است که در روزگار او ایرانیان بر بام خانه‌هایشان خوانی شگفت در روزهای نوروز می‌گسترده‌اند. باور بر آن بوده است که میهمانان فرورین بر آن خوان خواهند نشست. خوراک‌هایی که بر این خوان‌ها نهاده می‌شده است، خوراک‌هایی تیزبوی بوده و بویی بسیار تیز و بس خوش داشته است که برپایه آن ریختارزبانی بوی آن‌ها تا هفت‌خانه دریافتنی بوده است. خوراک‌هایی از گونه حلوا بوده که به ناچار باید بسیار خوشبوی باشد. آنان بر آن بوده‌اند که این میهمانان از بوی خوش آن خوراک‌هاست که بهره و توشه می‌گیرند و آن بخش سخت خوراک به کارشان نمی‌آمده است.

نوروز خاستگاه دیگری هم دارد؟

اگر بخواهم خاستگاهی دیگر برای جشن و آیین نوروزی را بر آن چه گفته شد بیفزایم می‌توانم به خاستگاه «گاه شمارانه» و «اخترشناسانه» نوروز باز گردم. نوروز در آغاز بهار بزرگ داشته می‌شود. نخستین روز نوروز همزمان است با نخستین روز بهار. در این روز رخدادی کیهانی روی می‌دهد که در چشم ایرانیان خجسته‌ترین رخداد است. این رخداد را ترازمندی بهاری یا اعتدال ربیعی می‌نامیم. در آغازین روز بهار و نوروز، روز و شب همساز و همترامی شوند. به سخن دیگر روز از چنگ شب که دیری در آن گرفتار بوده است می‌رهد؛ به همان سان گرمی، به همان سان خورشید نیز که کانون روشنایی روز و گرماسی از این روز توش و توانی دیگر می‌یابد.

در باورهای باستانی ایرانی روشنایی، روز و گرما پدیده‌هایی خجسته و اهوارایی‌اند. در برابر، تیرگی و شب و سرما، پدیده‌هایی‌اند گجسته (منحوس) و اهریمنی. پس نخستین روز نوروز و بهار آغاز رهایی خورشید از چنگ تیرگی است و به همان سان آغاز روشنایی و گرماسی. از همین روست که این بخش از سال بخشی است که در آن رستاخیزی همه‌سویه در گیتی آغاز می‌گیرد. بهار روزگار شکفتن و شادی است. روزگار رستن‌ها و رستن‌هاست؛ رستن از چنگ نیروهای اهریمنی و رستن گل‌ها و گیاهان و رستن زندگانی.

به هر روی به فراخی می‌توان درباره نوروز و رازها و پیشینه و خاستگاه‌های آن سخن گفت. بدانچه گفته شد بسنده می‌کنم، زیرا بارها به فراخی در این باره نوشته و گفته‌ام، در فراجم این گفتار برخورد بایسته می‌دانم فرا رسیدن نوروز و بهار و سال ۱۳۹۹ را به یکایک ایرانیان فرخباد بگویم و از درگاه آفریدگار پاک به آرزو بخواهم که سال نو سالی باشد به یکبارگی دیگرگون، سالی بهارانه... این گونه باد.

رویارویی نفتکشی ایران و انگلیس

محمد داودیگی

سیزدهم تیرماه ۱۳۹۸ برابر با چهارم جولای ۲۰۱۹ در ساعات اولیه روز پنجشنبه مقام‌های منطقه جبل الطارق و نیروی دریایی سلطنتی بریتانیا، ابرنفتکش ایرانی «گریس ۱» حامل ۲,۱ میلیون بشکه نفت خام ایران را به‌ظن صدور نفت به‌سوریه متوقف و ضبط کردند؛ اقدامی که تا لحظه

آزادی یکی از مهم‌ترین خبرهای روز جهان بود.

پس از این اقدام نیروی دریایی بریتانیا، سخنگوی ترزا می، نخست‌وزیر مستعفی وقت انگلیس، از اقدام قاطع مقامات جبل الطارق در توقیف نفتکشی استقبال کرد که ادعا شده بود حامل نفت ایران به سوریه بوده است.

سخنگوی ترزایی در این زمینه گفته بود: توقیف این نفتکش پیام روشنی است مبنی بر این که نقض تحریم‌های اتحادیه اروپا غیرقابل قبول است. ما از اقدام قاطع در زمینه اجرای تحریم‌های اتحادیه اروپا علیه سوریه استقبال و مقامات جبل الطارق که در توقیف موفقیت‌آمیز عملیات فوق دست داشتند را تحسین می‌کنیم.

در این میان، «جوزف بول» سرپرست وزارت خارجه اسپانیا، اعلام موضع و تصریح کرده بود که توقیف این نفتکش در جبل الطارق براساس درخواست آمریکا از انگلیس به انجام رسیده است. «فابیان پیکاردو»، رئیس منطقه جبل الطارق هم مدعی شده بود که «گریس ۱» مظنون به حمل نفت خام برای سوریه بود که توقیف شد.

بدعتی خطرناک

پس از این رویداد بود که «محمد جواد ظریف»، وزیر امور خارجه ایران، به توقیف این نفتکش واکنش نشان داد و در حساب توئیتر خود نوشت: ایران نه عضو اتحادیه اروپاست و نه مشمول هیچ‌گونه تحریم نفتی اروپا. آخرین بار که بررسی کردم، اتحادیه اروپا مخالف فراسرزمین‌گرایی بود. رک و راست این که توقیف غیرقانونی نفتکش حامل نفت ایران توسط بریتانیا به نیابت از «تیم ب»، دزدی دریایی و یک بدعت خطرناک است که باید همین الان پایان یابد.

آن شرکت داشته‌اند. در ایران اما حجت‌الاسلام حسن روحانی، رئیس‌جمهوری، حجت‌الاسلام سید ابراهیم رئیسی، رئیس قوه قضائیه، امیر حاتمی، وزیر دفاع، محمدحسین باقری، رئیس ستاد کل نیروهای مسلح جمهوری اسلامی و بسیاری از نمایندگان مجلس تأکید داشتند که این اقدام بی‌پاسخ نخواهد ماند و انگلیس باید منتظر تبعات این راهزنی باشد.

پس از آن در بیست و دوم تیر، چهار خدمه بازداشت شده گریس ۱ با قید وثیقه آزاد می‌شوند و جرمی هانت، وزیر خارجه انگلیس، گفتگوی تلفنی با همتای ایرانی خود را سازنده توصیف می‌کند و درباره امکان آزادی نفتکش گریس سخن می‌گوید.

سه‌روز پس از آن، در بیست و پنجم تیرماه، رهبر معظم انقلاب در دیدار با ائمه جمعه فرمودند: «انگلیس خبیث، دزدی دریایی می‌کند و کشتی ما را می‌دزد؛ جنایت می‌کند و شکل قانونی به آن می‌دهند. جمهوری اسلامی و عناصر مؤمن نظام، این خیانت‌ها را بی‌جواب نمی‌گذارند.»

پنجشنبه، بیست و هفتم تیرماه بود که سپاه پاسداران در بیانیه‌ای از توقیف یک شناور خارجی حامل یک میلیون لیتر سوخت قاچاق در جنوب جزیره لارک در خلیج فارس به‌همراه ۱۱ خدمه آن به علت رعایت نکردن قوانین و مقررات بین‌المللی دریایی، خبر داد و تأکید کرد: «این کشتی هنگام عبور از تنگه هرمز به‌علت رعایت نکردن قوانین و مقررات بین‌المللی دریایی بنا به درخواست سازمان بنادر و دریانوردی استان هرمزگان، توسط یگان شناوری منطقه یکم نیروی دریایی سپاه توقیف شده است.»

با توقیف نفتکش «استنا ایمپرو» ماجرای نفتکش‌ها وارد فاز تازه‌ای می‌شود. پروپاگاندای رسانه‌ای از احتمال درگیری نظامی در منطقه خبر می‌دهد اما جرمی هانت با رد این احتمال، فقط به تهدید ایران بسنده می‌کند. برخی از کشورهای اروپایی و منطقه‌ای هم اقدام ایران را توجیه‌پذیر نمی‌دانند اما ظریف در توییستی تأکید می‌کند که «برخلاف دزدی دریایی در تنگه جبل الطارق، اقدام ما برای رعایت و اجرای قوانین دریایی بین‌المللی است.»

رایزنی‌های بین‌المللی و منطقه‌ای با ایران به‌منظور آزادی نفتکش بریتانیایی شدت می‌گیرد اما اعلام طرح‌هایی مانند اعزام ناوگان دریایی اروپا به خلیج فارس در عمل موجب ناکامی این رایزنی‌ها می‌شود.

چند روز بعد پیشنهاد مبادله دو کشتی ایرانی و انگلیسی، هم از سوی دومینیک راب، وزیر خارجه انگلیس و هم از سوی حمید بعیدی نژاد، سفیر ایران در لندن رد و غیرممکن دانسته می‌شود. پس از آن جلیل اسلامی، معاون امور دریایی سازمان بنادر و دریانوردی، با اعلام علاقه‌مندی انگلیس برای آزادسازی کشتی توقیف‌شده نفتی ایران سکوت خبری هفته‌های میانی مرداد را می‌شکند و می‌گوید: «سنادهایی بین دو کشور مبادله شده که در رفع توقیف این کشتی کمک می‌کند.»

روز پنجشنبه ۲۴ مرداد، خبرگزاری رویترز هم به نقل از منبع آگاه خود از آزادی نفتکش ایرانی خبر می‌دهد و همزمان با قوت گرفتن احتمال آزادی کشتی ایرانی، آمریکا رسماً خواستار توقیف آن از سوی مقامات جبل الطارق می‌شود. سرانجام عصر پنجشنبه و پس از ۴۲ روز کشمکش میان ایران و انگلیس، «نفتکش گریس ۱» با رأی دادگاه عالی منطقه جبل الطارق آزاد می‌شود و پس از آزادی با نام «آدریان دریا» مسیر خود را به سمت بنادر مدیترانه تغییر می‌دهد.

در آن سوی، روز دوشنبه یکم مهرماه، سفیر ایران در لندن در صفحه توئیتر خود خبر داد که کشتی بزرگ «استنا ایمپرو» تحت پرچم انگلیس که به‌علت رعایت نکردن قوانین و مقررات بین‌المللی دریایی متوقف شده بود بعد از تکمیل فرایند قضایی و حقوقی جمهوری اسلامی ایران، از توقیف آزاد شد. به این ترتیب رویارویی احتمالی دو کشور با رفع توقیف نفتکش‌ها به نقطه صفر رسید.

سیدعباس موسوی، سخنگوی وزارت امور خارجه هم با اشاره به توقیف نفتکش ایرانی در منطقه جبل الطارق گفته بود: ناوگان دریایی انگلیس یک کشتی نفتکش حامل نفت خام ایران را در منطقه تنگه جبل الطارق توقیف کرد که این اقدام غیرقانونی و خلاف موازین بین‌المللی است، لذا سفیر انگلیس در تهران را به وزارت امور خارجه احضار و مراتب اعتراض شدید جمهوری اسلامی ایران را به وی ابلاغ کردیم.

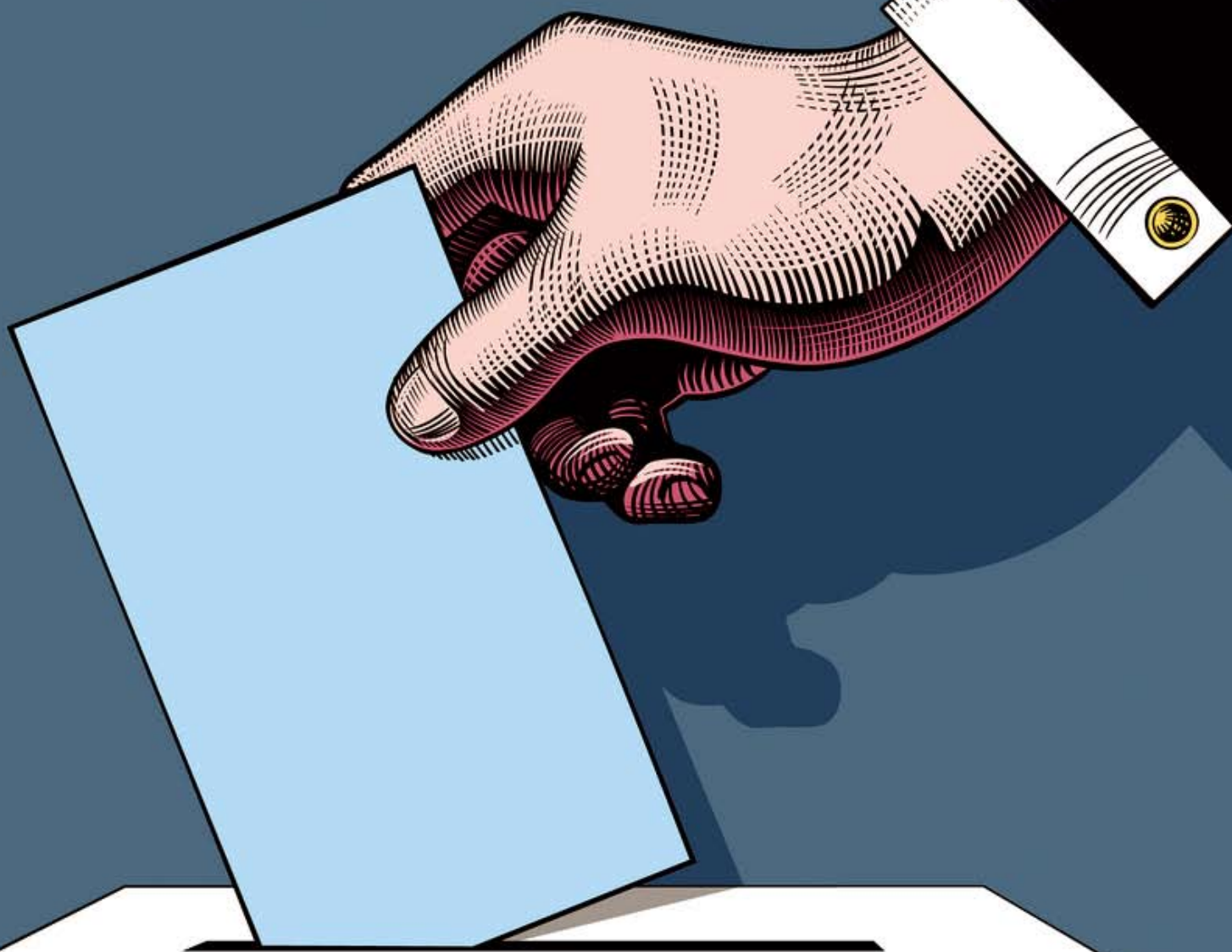
گفتنی است وزارت امور خارجه کشورمان با احضار «راب مکر» سفیر انگلیس در تهران، به اقدام لندن برای توقیف نفتکش ایران اعتراض و تأکید کرد که این نفتکش در حال گذر از آب‌های بین‌المللی بود و جمهوری اسلامی ایران از تمامی ظرفیت‌های سیاسی و قانونی خود برای رهاسازی این کشتی و استیفای حقوق خود استفاده خواهد کرد. سفیر انگلیس هم با اظهار این که مراتب را سریعاً به لندن منتقل می‌کند، مدعی شد که انگلیس از تحریم یک‌جانبه آمریکا علیه ایران تبعیت نمی‌کند!

این در حالی است که نقش آمریکا در رهبری این توقیف درحال عیان شدن بود و پیام «جان بولتون»، مشاور امنیت ملی وقت آمریکا کار را تمام کرد. وی در واکنش به توقیف نفتکش ایرانی توسط انگلیس در حساب توئیتری خود نوشته بود: خبر عالی این است که انگلیس ابرنفتکش گریس ۱ را که با نقض تحریم‌های اتحادیه اروپا در حال حمل نفت ایران به سوریه بوده، متوقف کرده است.

مشاور امنیت ملی ترامپ با غیرقانونی دانستن مبادله نفت بین ایران و سوریه، مدعی شد که آمریکا با همکاری متحدانش اجازه بهره‌مند شدن تهران و دمشق را از چنین مبادلاتی نخواهد داد.

در چنین شرایطی، نشریه انگلیسی ایندپندنت در یادداشتی خاطرنشان کرد که دولت لندن برخلاف آمریکا به دنبال تشدید و ایجاد تنش در رابطه با ایران نیست و به‌نظر می‌رسد انگلیس خواهان آرام کردن اوضاع است اما تحت فشار زیادی از سوی آمریکا قرار دارد.

در این میان دستگاه دیپلماسی روسیه با محکوم کردن توقیف نفتکش ایرانی توسط انگلیس اعلام کرده بود: شواهد نشان می‌دهد این اقدام طرحی از پیش طراحی‌شده توسط آمریکا و انگلیس بود که سازمان‌های اطلاعاتی چند کشور در

انتخابات ۱۳۹۸ در هفت پرده

پرونده سیاسی سال ۹۸ با برگزاری دو انتخابات در آخرین ماه سال بسته شد؛ انتخابات یازدهمین دوره مجلس شورای اسلامی و میان دوره‌ای پنجمین مجلس خبرگان رهبری دو انتخاباتی بودند که جمعه دوم اسفندماه مردم را پای صندوق‌های رأی کشاندند و البته با حاشیه‌هایی هم همراه شدند.

توجه به شرایط موجود «کاملاً قابل قبول» توصیف کرد و گفت: ما هم ورود بیماری کرونا را داشتیم و هم با شرایط سیاسی و مسائلی مثل سقوط هواپیما، حوادث آبان و دی مواجه بودیم. در این شرایط، این میزان حضور و مشارکت مردم کاملاً قابل قبول است.

وزیر کشور به برخی توصیه‌های دلسوزانه از طرف افراد غیررسمی مبنی بر اعلام دیرتر ورود کرونا هم اشاره کرده و گفته بود: برخی معتقدند که بهتر بود ورود کرونا اعلام نمی‌شد و

از حضور در اجتماعات از یک سو و شرایط اقتصادی و مسائل سیاسی از سوی دیگر باعث شد که در این انتخابات جمعیتی معادل ۲۴ میلیون و ۵۱۲ هزار و ۴۰۴ نفر پای صندوق‌های رأی بروند. در این بین، تهران با ۲۶،۲۴ درصد کمترین میزان مشارکت را داشت و کهگیلویه و بویر احمد با ۷۰،۶۶ درصد بیشترین میزان مشارکت را.

این در حالی بود که عبدالرضا رحمانی فضلی، وزیر کشور، در جلسه‌ای که با خبرنگاران داشت میزان مشارکت مردم را با

رکورد کمترین مشارکت در انتخابات

انتخابات ۱۳۹۸ را شاید بتوان متفاوت‌ترین انتخابات جمهوری اسلامی ایران نامید؛ رویدادی که زیر سایه عوامل اجتماعی و اقتصادی، کمتر از همیشه مورد استقبال مردم قرار گرفت تا میزان مشارکت در انتخابات به پایین‌ترین حد خود یعنی ۴۲/۵۷ درصد برسد. به باور صاحب‌نظران سیاسی، شیوع ویروس کرونا و ترس

آرزو رستم‌زاد

انتخابات برگزار می‌شد اما آقای روحانی از ابتدا تأکید داشت که هر زمان مشخص شد کرونا وارد شده به مردم اعلام کنید؛ چرا که به جان مردم مربوط است.

مجموع این شرایط باعث شد تا انتخابات مجلس یازدهم، سردترین انتخابات کشور لقب بگیرد. پیش از این کمترین میزان مشارکت در انتخابات مجلس شورای اسلامی، در دور اول آن، با ۵۲/۱۴ درصد به ثبت رسیده بود و همچنان انتخابات مجلس پنجم با مشارکت ۷۱.۱۰ درصدی پیش‌تاز تمام دوره‌های مجلس است.

بررسی پرحاشیه صلاحیت‌ها

انتخابات مجلس یازدهم در حالی برگزار شد که بیش از ۱۶ هزار نفر برای ورود به مجلس شورای اسلامی ثبت‌نام کرده بودند و از این جمع، شورای نگهبان هفت‌هزار و ۱۰۰ نفر را تأیید صلاحیت کرد. آن‌طور که عباسعلی کدخدایی، سخنگوی شورای نگهبان گفته بود، برای اولین بار تمام داوطلبان به طور قطعی رد یا تأیید صلاحیت شدند و دیگر خبری از «عدم احراز صلاحیت» نبود؛ با این حال، نحوه رسیدگی شورای نگهبان به پرونده داوطلبان و رد صلاحیت بسیاری از چهره‌های شناخته شده که عمدتاً از اصلاح‌طلبان بودند، اعتراض‌هایی را در پی داشت.

علی شکوری‌راد، آذر منصوری، محمدرضا تابش، شهیندخت مولاوردی، فاطمه راکعی، طیبه سیاوشی، بهروز نعمتی، محمود صادقی، سعید زیباکلام، غلامرضا حیدری، فاطمه سعیدی، محمدعلی پورمختار، سیدحسین نقوی حسینی، غلامرضا کاتب، عبدالکریم حسین‌زاده، غلامعلی جعفرزاده ایمن‌آبادی، حمیده زرآبادی، علیرضا رحیمی و بهرام پارسایی از جمله چهره‌هایی بودند که در این دوره از انتخابات از سوی شورای نگهبان رد صلاحیت شدند.

علی مطهری که با سابقه سه دوره متوالی نمایندگی مجلس صلاحیتش از سوی شورای نگهبان رد شد، در بیانیه‌ای نوشت: «با این نگاه شورای نگهبان، آزادی بیان محدودتر و نقش مردم در تعیین سرنوشتشان کمرنگ‌تر می‌شود... اینجانب ادامه این رویه را که در این دوره از انتخابات مجلس شدت گرفته است خطری می‌دانم که کیان جمهوری اسلامی را تهدید می‌کند.»

الیاس حضرتی نماینده دیگری بود که در فهرست رد صلاحیت‌شدگان قرار داشت و در نامه‌ای به آیت‌الله جنتی، دبیر شورای نگهبان، از روند این شورا در بررسی صلاحیت‌ها انتقاد کرد و نوشت: «شخصاً و قلباً به نهاد شورای نگهبان عقیده دارم اما لازم است به عرض برسانم که این نهاد متأسفانه از اصل و شأن خود فاصله گرفته و قضاوت‌ها و غربالگری‌ها که صیغه جناحی/سیاسی دارد حجت موجهی برای شناخت همین فاصله است.»

موضوع رد صلاحیت‌ها البته واکنش رئیس‌جمهوری را هم در پی داشت و روحانی در یکی از جلسات هیأت دولت گفت: «به مردم نگوییم که در برابر یک صندلی مجلس ۱۷ نفر، ۱۷۰ یا ۱۷۰۰ نفر کاندیدا هستند، ببینیم از چند جناح ۱۷۰۰ نفر کاندیدا هستند؟ ۱۷ نفر از چند جناح، از یک جناح؟ این که انتخابات نمی‌شود. مثل این که در مغازه‌ای از یک جنس، دوهزار عدد وجود داشته باشد.»

روحانی با تأکید بر این که مردم تنوع می‌خواهند، گفت: «بگذارید در میدان انتخابات همه احزاب و گروه‌ها شرکت کنند، قطعاً ضرر نمی‌کند. با یک جناح نمی‌شود کشور را اداره کرد. کشور متعلق به همه است. اگر تمام ۸۳ میلیون متحد باشیم و یک نفر مخالف، باید تلاش کنیم آن یک نفر را هم جذب کنیم. یک نفر مخالف هم برای ما زیاد است؛ در حالی که شما یک جناح و جمعیت بزرگ را مخالف می‌کنید. باید حواسمان را جمع کنیم.»

در همین پیوند دولت تلاش کرد در موضوع نظارت استصوابی وارد شود و لایحه جنیدی، معاون حقوقی رئیس‌جمهوری پیش از برگزاری انتخابات از تهیه پیش‌نویس لایحه همه‌پرسی برای نظارت استصوابی خبر داده و گفته بود که دولت به دنبال همه‌پرسی است.

از تشخیص هویت الکترونیکی تا حذف اثر انگشت

در انتخابات دوم اسفندماه ۱۳۹۸ برای اولین بار بخشی از فرایند رأی‌گیری به‌صورت الکترونیکی انجام شد. وزارت کشور و شورای نگهبان که از مدت‌ها قبل بر سر چگونگی برگزاری انتخابات تمام الکترونیک بحث و گفتگو می‌کردند، در نهایت راضی شدند تا تنها بخشی از این انتخابات را الکترونیکی برگزار و فرایند اخذ و شمارش الکترونیکی آرا را به زمانی دیگر موکول کنند؛ وقتی که زیرساخت‌های فنی فراهم و سلامت برگزاری چنین انتخاباتی تضمین شده باشد.

در این دوره اما فرایند احراز هویت رأی‌دهندگان به‌صورت الکترونیکی صورت گرفت و شرکت‌کنندگان فقط با اعلام شماره ملی خود می‌توانستند در سامانه احراز هویت، شناسایی شوند تا مقدمات رأی دادنشان فراهم شود. به این ترتیب، آن‌طور که رئیس ستاد انتخابات کشور اعلام کرد، احتمال ثبت رأی تکراری و رأی دادن با شناسنامه‌های جعلی یا شناسنامه افراد فوت‌شده غیرممکن شده و فرایند رأی‌گیری هم تسریع می‌شد تا از ایجاد صف‌های طولانی جلوگیری شود.

اما این تنها تغییر در شیوه اجرایی انتخابات دوم اسفندماه نبود. در روز برگزاری انتخابات، به‌دلیل ترس از شیوع کرونا و برای ترغیب رأی‌دهندگان به‌حضور در شعب اخذ رأی، برای اولین بار الزام درج اثر انگشت با استامپ برداشته شد و با هماهنگی وزارت کشور و شورای نگهبان همه شعب اخذ رأی موظف شدند برای رعایت نکات بهداشتی و جلوگیری از شیوع ویروس کرونا استامپ‌ها را جمع کنند و از رأی‌دهندگان بدون ثبت اثر انگشت رأی بگیرند.

حضور کمرنگ نمایندگان دور قبل

حضور کم‌تعداد نمایندگان مجلس دهم در مجلس یازدهم، یکی از اصلی‌ترین حاشیه‌های انتخابات دوم اسفندماه ۱۳۹۸ بود. از ۲۹۰ نماینده مجلس دهم که از ۸ خرداد ۱۳۹۵ بر روی صندلی‌های سبز بهارستان مستقر شده بودند، ۲۴۸ نفر در انتخابات دوره یازدهم ثبت‌نام کردند. همچنین دوفنر از نمایندگان مجلس دهم از سمت نمایندگی مجلس استعفا کردند، یک‌نفر به‌عنوان حقوقدان به‌عضویت شورای نگهبان درآمد، دوفنر فوت شدند و حدود ۲۷ نماینده در انتخابات ثبت‌نام نکردند. پس از برگزاری انتخابات اما فقط ۵۶ نفر از نمایندگان مجلس دهم موفق به حضور در مجلس یازدهم شدند تا ترکیب مجلس یازدهم نسبت به مجلس دهم با تغییر ۸۰ درصدی همراه باشد.

پیش از آن و در زمان بررسی اولیه صلاحیت نامزدها، عباسعلی کدخدایی، سخنگوی شورای نگهبان گفته بود که صلاحیت ۹۰ نفر از نمایندگان کنونی مجلس رد شده که بیشترین علت، تخلفات و مسائل مالی بوده است؛ اما در بررسی مجدد صلاحیت‌ها تعدادی از این نمایندگان تأیید صلاحیت شدند و در نهایت ۱۷۳ تن از نمایندگان مجلس دهم توانستند در رقابت دوم اسفندماه شرکت کنند که ۵۶ نفر از آنها پیروز شدند و به مجلس یازدهم راه یافتند. از این جمع فقط هفت نفر از اعضای فراکسیون امید مجلس و ۴۱ نفر عضو فراکسیون اصولگرایان هستند.

شگفتی‌های تهران

در انتخابات یازدهمین دوره مجلس شورای اسلامی، استان تهران با ۲۶.۲ درصد آرا کمترین میزان مشارکت را داشت و از

۹ میلیون و ۶۴۴ هزار و ۹۸۱ واجد شرایط رأی دادن، دومیلیون و ۵۳۰ هزار و ۸۵ نفر پای صندوق‌های رأی رفتند.

نکته جالب این بود که مطابق آمارهای ستاد انتخابات کشور از ۱۲۵۹ نفری که در انتخابات تهران رقابت می‌کردند، ۵۰ درصد نامزدها کمتر از هزار رأی آوردند و محمداقبر قالیباف تنها نامزدی بود که بیش از یک میلیون رأی را به خود اختصاص داد. همچنین بر اساس همین آمار، ۹۳ درصد از نامزدهای تهران زیر ۱۰ هزار رأی کسب کردند. اصولگرایان در سایه حضور کمرنگ اصلاح‌طلبان و ناراضی‌تای مردم از عملکرد این طیف در مجلس دهم، توانستند بیشترین کرسی‌های خانه ملت را از آن خود کنند.

این برای اولین بار پس از مجلس هفتم بود که فهرست اصولگرایان در دور اول انتخابات، تمام و کمال به مجلس راه یافت. در مجلس هفتم هم اصولگرایان توانسته بودند ۲۹ نفر از فهرست ۳۰ نفره خود را در همان دور اول راهی مجلس کنند و علیرضا محجوب به پشتوانه رأیی که در آن دوره با حمایت کارگران به‌دست آورده بود، به‌عنوان یک اصلاح‌طلب راهی مجلس شد. او که از مجلس پنجم تا به‌حال در بهارستان حضور داشت، اینبار رأی جمعیت بزرگ کارگران را از دست داد تا در انتخابات یازدهم با کسب ۹۵ هزار و ۳۹۳ رأی در جایگاه سی و چهارم قرار گیرد و از راهیایی به مجلس یازدهم باز ماند.

رکوردزنی زنان در مجلس

انتخابات مجلس یازدهم یک تفاوت دیگر هم با دوره‌های پیشین داشت. در این دوره از انتخابات ۱۷ نماینده زن به مجلس راه پیدا کرده‌اند و یک زن دیگر هم به مرحله دوم انتخابات راه یافت که اگر در دور دوم رأی بیاورد، برای اولین بار رکورد حضور ۱۸ زن در بهارستان به‌ثبت می‌رسد. البته در انتخابات مجلس دهم نیز ۱۸ نماینده زن از سوی مردم انتخاب شده بودند که بعد از آن، با رد صلاحیت مینو خالقی توسط شورای نگهبان تعداد نمایندگان زن مجلس به ۱۷ نفر رسید. در دوره اول تا سوم مجلس چهار زن، در دوره چهارم ۹ زن، در دوره پنجم ۱۴ زن، در دوره ششم ۱۳ زن، در دوره هفتم ۱۳ زن، در دوره هشتم ۸ زن و در دوره نهم هم ۹ زن به‌عنوان نمایندگان مردم در مجلس حضور داشتند.

یزدی‌ها جای هاشمی‌ها

همزمان با انتخابات یازدهمین دوره مجلس شورای اسلامی، انتخابات میان‌دوره‌ای پنجمین مجلس خبرگان رهبری هم در پنج حوزه انتخابیه برگزار شد. آیت‌الله هاشمی رفسنجانی، آیت‌الله سید محمود هاشمی شاهرودی و آیت‌الله احمد مؤمن از مهمترین چهره‌هایی بودند که دارفانی را وداع گفتند و صندلی آنان در مجلس خبرگان خالی شده بود و این انتخابات میان‌دوره‌ای برای پر کردن جای آنها و همچنین چهار کرسی خالی دیگر خبرگان رهبری برگزار شد.

اما این انتخابات در استان فارس با یک حاشیه جالب همراه بود. در این استان که رقابت برای یک کرسی انجام می‌شد، فقط یک نامزد، یعنی حجت‌الاسلام لطف‌الله دژکام، از سوی شورای نگهبان واجد شرایط تشخیص داده شد و امام‌جمعه کنونی شیراز توانست بدون هیچ رقیبی به مجلس خبرگان راه پیدا کند.

پدیده قابل‌توجه دیگر در نتایج این انتخابات، راهیایی مجدد آیات محمد یزدی، رئیس جامعه مدرسین حوزه علمیه قم و محمدتقی مصباح یزدی، رئیس موسسه امام خمینی (ره) به مجلس خبرگان بود؛ دو چهره‌ای که در انتخابات سال ۱۳۹۴ نتوانستند آرای لازم را برای حضور در مجلس خبرگان کسب کنند. در انتخابات آن سال، در تهران، فهرستی که معروف به فهرست آیت‌الله اکبر هاشمی رفسنجانی بود با اقبال مردمی مواجه و پیروز انتخابات شده بود.

هدف: «آرامکو» قلب تپنده انرژی و ثروت عربستان

صادرات نفت عربستان را نیز انجام می‌دهد. این تأسیسات، نفت خام ترش را به نفت خام شیرین تبدیل و سپس آن را به خلیج فارس و دریای سرخ منتقل می‌کند. تخمین‌ها نشان می‌دهد این تأسیسات می‌تواند هفت میلیون بشکه نفت خام را در روز فرآوری کند. به همین دلیل پس از حمله به آرامکو بسیاری از رسانه‌های جهان این اتفاق را ضربه‌ای جدی به تولید نفت دانستند. از جمله شبکه الجزیره قطر نوشت: «آرامکوی سعودی یک شرکت معمولی نیست، شرکتی است که عربستان

این حمله را برعهده گرفت اما ایالات متحده در اتهامی واهی، جمهوری اسلامی ایران را مسئول این حمله قلمداد کرد که البته با این اقدام خصمانه، راه به جایی نبرد و هیچ کشوری از این اتهام واهی استقبال نکرد.

اما چرا حمله به آرامکو مهم بود و در جهان بسیار سروصدا کرد؟ آرامکو، تأسیسات فرآوری نفتی که در بقیق و در ۶۰ کیلومتری جنوب غرب شهر ظهران قرار گرفته، بزرگ‌ترین مجموعه پالایشگاهی در جهان است که بیشترین

حمله پهلپادی و موشکی به تأسیسات تولید نفت آرامکو که ۱۴ سپتامبر ۲۰۱۹ در مناطق «بقیق» و «خریص» واقع در شرق عربستان سعودی روی داد، این قلب تپنده انرژی و ثروت عربستان را در معرض خطر قرار داده و نه فقط آل سعود بلکه هم‌پیمانان غربی آن را هم نگران کرده است. اگرچه جنبش انصارالله یمن بلافاصله مسئولیت

نادر مازوجی

را اداره می‌کند و در واقع، هم شرکت است و هم کشور. نمی‌دانیم چه میزان از این مجموعه آسیب دیده اما این حمله موجب کاهش تولید نفت خواهد شد و این امر بر تولید نفت جهانی هم تأثیر خواهد گذاشت.

میدان نفتی خریص هم در ۱۶۰ کیلومتری ریاض، پایتخت قرار گرفته است. براساس تخمین‌ها، این منطقه دارای بیش از ۲۰ میلیارد بشکه نفت است. رویترز در گزارشی پس از حمله نوشت: «بقیق بزرگ‌ترین مجموعه فراوری نفتی در جهان است و تنش‌ها در منطقه پس از حملات ماه‌های ژوئن و جولای به تانکرهای نفتی در آب‌های خلیج فارس بالا گرفت.» پالایشگاه بقیق متعلق به شرکت نفتی آرامکو و آرامکو نیز شرکت ملی نفت عربستان و تحت مالکیت دولت این کشور است. براساس داده‌هایی که شرکت ملی نفت عربستان (آرامکو) منتشر کرده، درآمد این شرکت در سال ۲۰۱۸ میلادی ۲۲۴ میلیارد دلار بوده است. در سال ۲۰۱۸ شرکت آرامکو روزانه حدود ۱۳/۶ میلیون بشکه نفت تولید کرده که این میزان از تولید شرکت‌های نفتی بزرگی مانند «رویال داج‌شل» و «بی‌پی» بریتانیا بالاتر بود. آرامکو بزرگ‌ترین شرکت تولید و استخراج نفت در جهان، مالک میدان نفتی «غوار» به‌شمار می‌رود که ذخایر نفتی آن براساس آمار منتشرشده، ۱۲ برابر کل ذخایر آمریکاست. به بیان دیگر، شرکت آرامکو مالک ۹۹ درصد کل ذخایر نفتی ثبت‌شده در عربستان است و با ده‌ها پالایشگاه و شرکت تابعه در سراسر جهان همکاری و ارتباط دارد. به‌همین دلیل حملات موشکی و پهپادی به پالایشگاه‌های این غول نفتی می‌تواند بر قیمت جهانی نفت تأثیر بگذارد.

وجه تمایز حمله به آرامکو

دو اتفاق جدید در حملات پهپادی انصارالله به آرامکو قابل‌تأمل بود: نخست، نصف شدن تولید نفت عربستان و دوم، زمان انتخاب‌شده. با این دو اتفاق، عربستان ۵.۷ میلیون بشکه از نفت خود را برای حداقل یک‌هفته از دست داد و اعتبار آرامکو و ریاض نیز کم‌رنگ شد.

چنین اتفاقی در بازار جهانی نفت بی‌سابقه بود و تقریباً همه را شوکه کرد؛ شوکی که میزان خفیف‌تر آن چندی قبل‌تر در حمله پهپادی به خط لوله شرقی-غربی عربستان دیده شد اما حمله به آرامکو در نوع خود مهیب و درحد زلزله بود.

زمانی باید چه چیزی را هدف بگیرد، اقدامی که بازگشت تولید نفت عربستان را با چند هفته تأخیر همراه کرد.

واقعیت این است که عربستان سعودی که برخی رسانه‌های غربی و عربی، به آن لقب «مرد بیمار خاورمیانه» داده‌اند، نمی‌تواند تا مدت‌ها از زیر بار اقتضای که در ماجرای آرامکو گریبانگیرش شد کمر راست کند و چه‌بسا در آینده هم این موضوع تکرار شود، مگر آن‌که هر چه سریع‌تر به جنگ یمن پایان دهد، چرا که هیچ مفری برای عربستان در باتلاق یمن قابل تصور نیست. افتضاح آرامکو در کشوری رخ داده که رژیمش ادعا می‌کند ابرقدرت جهان عرب است و ظرف چند هفته کار یمن را یکسره می‌کند اما بعد از چندسال دست و پا زدن در باتلاق یمن، حالا هرروز از سوی مقاومت مظلوم و شجاع یمن تحقیر می‌شود. این برای آل‌سعود، سرشکستگی بزرگی است، تا جایی که می‌تواند به فروپاشی‌اش ختم شود، زیرا اکنون دیگر در منطقه و جهان به کرات گفته می‌شود که مقاومت یمن، روزانه پالایشگاه‌ها و فرودگاه‌ها و مراکز مهم نظامی عربستان را با موفقیت و بدون هیچ مانعی هدف قرار می‌دهد.

این استیصال، حال و روز رژیمی است که فقط در دوسال اخیر، ۴۵۰ میلیارد دلار به آمریکا باج داده و از جمله ۱۰۰ میلیارد دلار سلاح خریده است. شهید «صالح الصمد»، سیاستمدار یمنی و عضو جنبش انصارالله که در حمله جنگنده‌های ائتلاف سعودی در سال ۱۳۹۷ (۲۰۱۸ میلادی) کشته شد قبل از شهادتش بارها از دستیابی انصارالله به پهپاد و موشک‌های بالستیک سخن گفته بود.

برخی فکر می‌کردند که سخن شهید الصمد صرفاً در سطح شعار و ارسال پیام به سعودی‌ها و فشار تبلیغاتی و سیاسی به عربستان است، اما عملیات آرامکو ثابت کرد که رهبران یمن شعار نمی‌دهند. ثابت کرد که آن‌ها وعده‌ای نمی‌دهند، مگر این‌که به تحقق آن اطمینان داشته باشند یا یقین داشته باشند که کارها به سرانجام و مرحله‌ای از موفقیت رسیده است که رسیدن به این اهداف را میسر می‌کند. این همان وعده‌هایی است که برخی از رهبران مهم به‌ویژه شهید الصمد داده‌اند و عبدالملک الحوثی رهبر جنبش انصار الله یمن در مناسبت‌های مختلف درباره آن سخن گفته است.

نکته دیگر، زمان حمله بود؛ یعنی حمله درست زمانی روی داد که بن‌سلمان می‌خواست بخشی از سهام آرامکو را که بزرگ‌ترین شرکت نفتی دنیاست وارد بورس کند که ارزش آن دو تریلیون دلار است. پس از این ماجرا بود که کارشناسان غربی هم به این نتیجه رسیدند که ضعف عربستان در محافظت از تأسیسات نفتی خود ریسک وحشتناکی را به‌وجود آورده است.

در روزهایی که بحث واگذاری بخشی از سهام آرامکو مطرح است، این انفجارها آرامکو و عربستان را بی‌اعتبار کرده و کسانی که می‌خواستند بخشی از سهام آرامکو را بخرند، یا عقب کشیده‌اند یا باید خود را برای زیان‌های چندمیلیارد دلاری آماده کنند. انصارالله یمن نشان داد که می‌داند چه

نگاهی به ادعاهای ترامپ و طالبان درباره توافق صلح

جنايتکاران صلح طلب!

نخست، گروه طالبان به دنبال تغییر قانون اساسی فعلی و ایجاد حکومت اسلامی مدنظر خود در افغانستان، آن هم بدون دخالت خارجی‌هاست. بدون شک، طالبان با فرمول موردنظر غرب از جمله برگزاری انتخابات به‌شیوه کنونی مخالفت خواهند کرد و حتی آن را نامشروع می‌دانند. درعین حال آمریکا نیز در طول ۲۰ سال گذشته تمامی تلاش خود را به‌کار بسته تا ارزش‌های لیبرال دموکراسی خود را در تمامی زیرساخت‌های افغانستان جاری کند. بنابراین تن دادن به این خواست طالبان به شدت برای واشنگتن سخت است. از سوی دیگر آمریکا به‌خوبی می‌داند که هرگونه عقب‌نشینی در برابر این خواست طالبان، واشنگتن را در مواجهه با افکار عمومی آمریکا قرار می‌دهد و این یک شکست مفتضحانه برای دولت ترامپ آن هم در آستانه انتخابات ۲۰۲۰ خواهد بود.

دوم، گروه طالبان، دولت فعلی افغانستان و هر دولت دیگری که به‌زعم آن‌ها در زمان اشغال بر سر کار آمده را مشروع نمی‌داند و تاکنون تن به مذاکره با دولت وحدت ملی در کابل نداده است. اگر آمریکایی‌ها این موضع طالبان را بپذیرند ابتدا تمامی متحدان خود را در افغانستان از دست داده و به‌چهره غیرقابل اعتماد و غیرقابل اتکا تبدیل می‌شوند و سپس تمامی مشروعیت حضور و فعالیت آن‌ها در افغانستان در گذشته و آینده زیر سؤال خواهد رفت.

سوم، آمریکا براساس استراتژی امنیت ملی ترامپ نیاز به ادامه حضور در افغانستان دارد. واشنگتن در خوش‌بینانه‌ترین حالت به دنبال کاهش تعداد نیروهای خود و نه «به صفر رساندن» آن‌هاست. علاوه بر نیروها، آمریکا تجهیزات گسترده نظامی و جاسوسی و پهپادی در افغانستان دارد که برای ضربه زدن به رقبای خود حساب ویژه‌ای بر روی این تجهیزات و تسلیحات باز کرده است. بنابراین برای آمریکا دشوار است که مانند اتحاد جماهیر شوروی به همه این مسائل پشت پا زده و از افغانستان خروج کامل داشته باشد.

همه این‌ها در حالی است که طالبان، رسیدن به نتیجه واقعی در توافق صلح را منوط به خروج کامل نیروهای خارجی از افغانستان کرده و این موضوع، پارادوکس جدی بر سر راه ایجاد صلح و ثبات دائمی در این کشور است. مسائلی که به آن اشاره شد، این نظریه را تأیید می‌کنند که امکان ماندگاری توافق‌نامه صلح میان آمریکا و گروه طالبان دور از ذهن است، مگر آن که آمریکا به‌مانند همه رفتارهای فربیکارانه و عدم تعهدش به پیمان‌نامه‌ها، گروه طالبان را هم فربید دهد و اهداف پنهان خود را در افغانستان پیاده کند.

در افغانستان را مطرح کردند، صلحی که حتی به‌اذعان «زلمی خلیل زاد»، نماینده ارشد آمریکا در امور افغانستان، نمی‌توان برای پیروزی آن هیچ تضمینی ارائه کرد.

حقیقت آن است که حتی اکنون که توافق صلح میان طالبان و آمریکا به‌امضا رسیده، باید مذاکرات بین‌الافغانی آغاز شود و این در حالی است که طالبان ۱۸ سال است از مذاکره با دولت کابل امتناع می‌کند، چراکه دولت را عروسک دست آمریکا می‌داند. البته در مراسم توافق در دوحه نیز دولت اشرف غنی مشارکت داده نشد.

دونالد ترامپ که پیش از این هم در مواردی از جمله کره شمالی نشان داده هدفش از مذاکره و توافق فقط گرفتن عکس یادگاری و ژست صلح‌طلبی است، گفته بود در صورت موفقیت‌آمیز بودن مذاکرات برای پایان دادن به بیش از ۱۸ سال جنگ در افغانستان، شخصا توافق صلح با طالبان را امضا می‌کند. او در پی توافق آتش‌بسی که از چندی قبل آغاز شده، گفته بود می‌خواهم ببینم این آتش‌بس چقدر دوام خواهد آورد، چون اگر ادامه یابد، ناممکن است زیر توافق قرار می‌دهم. همزمان گروه طالبان هم اعلام کرده بود با آمریکا در همه موارد به توافق رسیده و امکان دارد توافق با واشنگتن به زودی امضا شود.

گروه طالبان با ادعای این که امضای توافق‌نامه صلح طالبان و آمریکا به‌دلیل تنش‌های موجود بین ایران و آمریکا با تأخیر مواجه شد، گفته بود با کاهش تنش‌ها به احتمال زیاد این توافق به‌زودی به‌انجام خواهد رسید. اما ادعاهای دو طرف و توافق صلحی که در پی آن انجام شد در حالی است که محافل سیاسی به‌دیده تردید به این توافق می‌نگرند.

دورنمای تاریک صلح

آمریکا و طالبان از گذشته بر سر چندین موضوع اختلاف جدی داشته‌اند و بعید به‌نظر می‌رسد حتی با وجود توافق صلح، بتوانند در کوتاه‌مدت به جمع‌بندی نهایی برسند. نقاط اصلی اختلافات میان طرفین در چندین موضوع نهفته است:

تاریخ بارها شاهد سیاستمدارانی بوده که در کنار جناياتشان، ادعای صلح‌جویی هم داشته‌اند. این‌گونه افراد زمانی که در رأس قدرت هستند، سرخوش از قدرتی که دارند دست به جنایت علیه ملت‌های خود یا دیگران می‌زنند اما در مواقع بحرانی برای خروج از تنگناها، با اتخاذ رفتارهای پوپولیستی، از صلح و مسالمت‌جویی با مردم خود یا مردم کشورهای که تحت استثمار و استعمارشان بوده‌اند سخن می‌گویند.

آگاهان عرصه سیاست، هدف از این ادعای صلح‌طلبی را که بیشتر اقدامی فربیکارانه و تاکتیکی است در دو موضوع می‌بینند: نخست، بهبود وجهه خشونت‌طلبانه این افراد نزد افکار عمومی و دوم، کاهش هزینه‌هایی که به‌خاطر اقدامات خشونت‌زا مرتکب شده‌اند و اقتصادشان را در آستانه فروپاشی قرار می‌دهد.

گروه تروریستی طالبان و دولت تروریست آمریکا که اولی به‌خاطر جنایاتش علیه مردم افغانستان و دومی به‌خاطر جنایت علیه بشریت در خاورمیانه و بسیاری کشورهای دیگر، نزد افکار عمومی منطقه و جهان منفورند، از جمله خشونت‌طلبانی هستند که اخیرا در دوحه قطر توافق‌نامه صلح با یکدیگر امضا کردند.

طنز ماجرا اینجاست که طالبان در زمان جنگ شوروی با افغانستان، توسط همین آمریکا به‌وجود آمد و تغذیه مالی و تسلیحاتی شد تا دست شوروی را از منطقه جنوب آسیا کوتاه کند. دولت وقت واشنگتن در حالی میلیون‌ها دلار پول و تسلیحات سبک مدرن روز در اختیار طالبان قرار داد که دودمه بعد، این گروه و القاعده که از دل طالبان درآمد، ورق را برگرداندند و علیه خود ایالات متحده دست به‌سلاح بردند و حادثه‌ای تروریستی را رقم زدند که تاریخ به‌خود ندیده بود؛ «۱۱ سپتامبر».

در چرخه معیوبی که آمریکا خود بانی آن است و مجبور می‌شود هرچندسال یک‌بار علیه گروه‌های شبه نظامی و تروریستی وارد عمل شود که خود خالق آن‌ها بوده، صلح معنا ندارد و ادعای مسالمت‌جویی در چنین چرخه‌ای به راحتی رنگ می‌بازد.

از چندی قبل سرکرده‌های طالبان و مقامات دولت آمریکا از جمله شخص ترامپ ادعای توافق صلح با یکدیگر

{ «بولتون»، بازنده‌ای برای تمامی فصول }

«جان بولتون»، دیپلمات آمریکایی و عضو تیم نومحافظه‌کاران که به شدت ضد ایران است و هوادار گروهک منافقین (مجاهدین خلق)، به‌اذعان مقامات آمریکایی در همه سمت‌ها و پرونده‌هایی که برعهده داشته، بازنده بوده، در مقطعی مجبور به استعفا شده و در مواردی هم برکنارش کرده‌اند که آخرین مورد آن برکناری‌اش در دولت ترامپ بود.

بولتون با نام کامل «جان رابرت بولتون»، مشاور امنیت ملی آمریکا از ۹ آوریل ۲۰۱۸ تا ۹ سپتامبر ۲۰۱۹ بود. او که در دولت‌های مختلف حزب جمهوری‌خواه فعالیت کرده است، از اوت ۲۰۰۵ از سوی جرج بوش پسر به‌عنوان سفیر آمریکا در سازمان ملل متحد مشغول به کار شد اما در دسامبر ۲۰۰۶ استعفا داد، زیرا بوش او را در بازه تعطیلات کنگره آمریکا بدون رأی اعتماد منصوب کرده بود و محتمل نبود بتواند از مجلس سنای ایالات متحده که آن زمان در کنترل دموکرات‌ها بود رای اعتماد بگیرد.

بولتون که عضو «گروه بازها» در آمریکا و تحت‌تأثیر شدید لابی صهیونیستی، خواستار رفتارهای سختگیرانه و غیرقابل انعطاف به‌ویژه علیه ایران بود، یک «باز جنگ‌طلب» خوانده می‌شود و از مدافعان تغییر رژیم در کره شمالی هم بود. او همچنین بارها خواهان پایان دادن به برنامه جامع اقدام مشترک با ایران (برجام) شده بود. بولتون از طرفداران گروهک منافقین (سازمان مجاهدین خلق) است و بارها خواستار بمباران ایران شده بود. او همچنین از حامیان حمله به عراق در سال ۲۰۰۳ بود و از اقدام نظامی و تغییر رژیم در سوریه و لیبی هم دفاع کرده است. بولتون طرفدار استفاده از زور در هر زمینه و همه‌جا برای پیشبرد اهداف خود است و می‌گوید هر کشوری که مخالفتی با آمریکا داشته باشد باید تنها با حمله نظامی، سرکوب شود.

بولتون با روی کارآمدن ترامپ، مشاوره‌هایی از پشت پرده به رئیس‌جمهوری آمریکا می‌داد اما وقتی که رسماً در سمت مهمی مانند مشاور امنیت ملی وارد دولت ترامپ شد، دیگر نمی‌توانست شخص پشت پرده سیاست‌های ترامپ باشد و باید نشان می‌داد سیاست‌هایی که می‌گوید را می‌تواند عمل هم بکند.

بنابراین چندین پرونده را همزمان برعهده گرفت.

ایران، ونزوئلا و کره شمالی از جمله پرونده‌هایی بودند که بولتون مدعی بود می‌تواند به انجام برساند و حتی تا اندازه‌ای مأموریت ارتباط با روسیه را نیز برعهده گرفت. او فشار زیادی برای خروج از برجام وارد کرد، دولتی خودخوانده در ونزوئلا تعیین کرد و جلوی توافق میان کره شمالی و آمریکا را در هانوی، پایتخت ویتنام گرفت. حتی تمامی تلاش خود را به‌کار بست تا جلوی توافق با طالبان را نیز بگیرد. در حقیقت هر کاری برای رسیدن به اهداف خود انجام داد و البته ابزارهای زیادی از جمله اعتماد ترامپ را نیز با خود به همراه داشت. اما واقعیت آن است که همه این پرونده‌ها یک شکست بزرگ برای بولتون بود. بولتون نیز مانند همه افراد معتمد ترامپ، بعد از مدتی رفته‌رفته جایگاه خود را در کنار رئیس‌جمهوری ایالات متحده از دست داد، چون در دولت ترامپ یا باید موفق شوید یا بروید؛ تیم سیاست خارجی ترامپ پر از شکست است.

بولتون آمده بود تا به شکست‌های تیم سیاست خارجی ترامپ پایان دهد اما به لیست شکست‌های او اضافه کرد و تبدیل به نقطه‌ضعف ترامپ شد. شاید در ابتدا ترامپ باور نمی‌کرد که بولتون می‌تواند تا این حد به او ضربه بزند. ترامپ احساس می‌کرد با بولتون می‌تواند برنده باشد، اما با او به یک بازنده تبدیل شد، چون بولتون نشان داد که هیچ استراتژی روشنی جز گزینه نظامی ندارد. با گزینه نظامی تهدید می‌کرد، با گزینه نظامی مذاکره می‌کرد و با گزینه نظامی به هدف فکر می‌کرد. او حتی نمی‌توانست یک برنامه روشن برای مذاکره و حل مسأله طراحی کند، چرا که او مسأله‌ساز بود نه حلال مسائل؛ جان بولتون در واقع با رفتن از سمت مشاور امنیت ملی آمریکا به پایان راه سیاسی خود رسید.

شاید هنگامی که او در بخش خلع سلاح وزارت خارجه آمریکا فعالیت می‌کرد فردی حرفه‌ای شناخته می‌شد اما وقتی دیدگاه‌های خود را وارد کار حرفه‌ای کرد از همان ابتدا تبدیل به یک بازنده شد. بولتون در هیچ پرونده‌ای پیروز نبود و همه فرآیندهای دیپلماتیک را چه به‌عنوان سفیر آمریکا در سازمان

ملل و چه به‌عنوان مشاور امنیت ملی، به نابودی کشاند.

دونالد ترامپ آخرین فردی بود که می‌توانست به‌جان بولتون پس از افتضاح حضور در نمایندگی آمریکا در سازمان ملل، سمتی بالاتر در کاخ سفید بدهد اما حالا ترامپ هم از او عبور کرده و احتمالاً باید تا آخر عمر به تنظیم برنامه‌های خود برای سخنرانی در محافل مانند نشست گروهک منافقین بپردازد.

جان بولتون علاقه زیادی به پاک کردن صورت مسأله دارد. او سه توافق منع اشاعه هسته‌ای را که می‌توانست بزرگ‌ترین توافق در این زمینه باشد و تبدیل به الگویی برای جهان شود، بر هم زد: نخست، چارچوب توافق میان بیل کلینتون و کره شمالی را در دولت بوش پسر برهم زد، دوم، با فشار بر ترامپ، آمریکا را از توافق هسته‌ای با ایران که در دوره اوباما منعقد شده بود خارج کرد و سوم، توافق منع استفاده از موشک‌های بالستیک کوتاه‌برد با توان حمل کلاهک هسته‌ای با روسیه را که در دوره ریگان منعقد شده بود نیز از بین برد.

او را می‌توان اصلی‌ترین عاملی دانست که باعث شد آمریکا از توافق «INF» که در سال ۱۹۸۷ به امضا رسیده بود خارج شود. ایالات متحده با این توافق توانسته بود بخش زیادی از توانمندی هسته‌ای اتحاد جماهیر شوروی را محدود کند.

بولتون معتقد بود که این توافق‌ها آمریکا را تضعیف می‌کند. در ذهن بولتون، آمریکا باید گزینه‌های نظامی چندان‌ه داشته باشد تا بتواند از امنیت و منافع خود در سراسر جهان حفاظت کند و همواره در محافل خصوصی و عمومی می‌گفت «ما باید از ملت خود با قدرت نظامی محافظت کنیم، نه تکه کاغذ» اما «کرینسون» در این تحلیل معتقد است روسیه اگرچه INF را نقض کرده بود اما قانون‌شکنی را نباید با قانون‌شکنی پاسخ داد.

واقعیت آن است که سیاست‌های بولتون در دولت ترامپ، مخالفان و دشمنان آمریکا را تضعیف نکرد بلکه باعث شد آن‌ها به این باور برسند که می‌توانند در برابر آمریکا ایستادگی کنند. اتفاقی که برای چین، روسیه، ایران، کره شمالی و ونزوئلا رخ داد نمونه‌ای از همین وضعیت است.

شوخی که جدی شد

وقتی یک کم‌دین همه کاره او کراین شد!

پدیده جدید عرصه سیاست

زنسکی پیش از این، شومن، بازیگر، مجری، تهیه‌کننده و نویسنده بود و سرپرستی یک گروه هنری به نام «کوارتال ۹۵» را برعهده داشت که بسیاری از تولیدات هنری خود را از طریق آن انجام داده است. پس از آن که در انتخابات سال ۲۰۱۹ او کراین کاندیدا شد و درحالی که رقبا و سیاستمداران و حتی هوادارانش احتمال پیروزی وی را نمی‌دادند، به دور دوم انتخابات ریاست‌جمهوری راه یافت و بر اساس بسیاری از نظرسنجی‌ها در همان زمان، احتمال پیروزی‌اش بسیار زیاد بود.

اندکی بعد زنسکی در این انتخابات اعلام پیروزی کرد و در عین حال پروشکو که او هم قبل از ریاست‌جمهوری، تاجر شکلات بود نیز شکست در انتخابات را پذیرفت. حضور یک بازیگر در انتخابات ریاست‌جمهوری پدیده جالبی را در سیاست به‌وجود آورده است.

زنسکی در سریال «خادم ملت» به‌طرز عجیبی از یک معلم ساده تاریخ، به رئیس‌جمهوری کشور تبدیل می‌شود. به‌نظر می‌رسد آن‌چه امروز در صحنه سیاسی اوکراین مشاهده می‌کنیم، در سال ۲۰۱۵ برنامه‌ریزی شده بود، سالی که در یک سریال تلویزیونی به موضوع فساد فراگیر در دستگاه‌های دولتی با درون‌مایه طنز پرداخته شد و معلم تاریخی که حالا رئیس‌جمهوری کشور است، باید با آن مبارزه می‌کرد. در سریال، زنسکی با دوچرخه و وسایل نقلیه عمومی به دفتر ریاست‌جمهوری می‌رود. شعارهای امروز زنسکی یعنی نابودی سیستم فساد نیز برگرفته از محتوای همان سریال است.

پروشکو که فکر نمی‌کرد عرصه را به‌راحتی به زنسکی ببازد، در یکی از مناظره‌های قبل از انتخابات اوکراین، خطاب به او خاطرنشان کرد: «دنیای سیاست با آن‌چه در سریال خادم ملت بازی کرده‌ای، تفاوت دارد و امروز تو با دوچرخه و اتوبوس به مناظره نیامده‌ای!»

یکی دیگر از دلایل پیروزی زنسکی در انتخابات اوکراین را به حامیان ثروتمندش نسبت می‌دهند. حامیان زنسکی را گروهی از الیگارشی‌ها می‌دانند که «کالاموسکی» از معروف‌ترین آن‌هاست.

کالاموسکی، ملیت اوکراینی - اسرائیلی دارد و رئیس

دنیای سیاست همواره بازی‌های بزرگ و کوچک زیادی را با بازیگرهای لایق و نالایق تجربه کرده و این عرصه در بیشتر مواقع زمینه را برای کسانی فراهم آورده که بدون توان سیاسی و فقط با اتکا به رفتارهای پوپولیستی (عوام‌گرایی)، دکانی برای خود در عالم سیاست گشوده‌اند و چند صبحی از این دکان نه‌چندان پایدار، بهره برده‌اند. کم نیستند آدم‌هایی که بدون پیشینه و پشتوانه سیاسی و حتی بدون آن‌که در باور خودشان هم بگنجد، به قدرت رسیده‌اند و سرنوشت ملتی را در دست گرفته‌اند و با رفتارهای عوام‌فریبانه در صدد ارتقای جایگاه سیاسی خود بوده‌اند و گاه تا سال‌ها در قدرت باقی مانده‌اند. از دستفروش و بازاری گرفته تا راننده اتوبوس شرکت واحد و بازیگر سینما، در کشورهای مختلف قدرت را تجربه کرده‌اند.

یکی از این افراد، «ولادیمیر الکساندروویچ زنسکی»، کم‌دین و شومن متولد ۱۹۷۸ در اوکراین و رئیس‌جمهوری کنونی این کشور است. او در ۲۱ آوریل ۲۰۱۹ بدون پیشینه کارسیاسی و با پیروزی بر «پترو پروشکو» رئیس‌جمهوری پیشین اوکراین، با کسب ۷۰ درصد آرا به‌عنوان رئیس‌جمهوری اوکراین انتخاب شد.

نکته جالب توجه این‌که زنسکی عمده معروفیت خود را از بازی در یک سریال تلویزیونی به‌دست آورد، در نقش کسی که تصادفی رئیس‌جمهوری اوکراین شده بود. او در مجموعه تلویزیونی طنز «خادم ملت» که در سال ۲۰۱۵ ساخته شد نقش رئیس‌جمهوری اوکراین را بازی کرد.

در سال ۲۰۱۸ زنسکی با کمک تهیه‌کنندگان همان مجموعه تلویزیونی، حزبی با نام «خادم مردم» تأسیس کرد و از طریق همان حزب و با شعار مبارزه با فساد، نامزد انتخابات ریاست‌جمهوری اوکراین شد. او درعین‌حال با حضور گسترده در شبکه‌های اجتماعی، توجه رأی‌دهندگان جوان را به‌خود جلب کرد و چون از صحبت کردن به زبان روسی پرهیز نکرد (به رغم تنش اوکراین با روسیه از زمان الحاق کریمه به روسیه)، توانست حمایت شهروندان روس‌تبار شرق اوکراین را هم به‌دست آورد و درنهایت در یک رقابت نه‌چندان سخت به‌قدرت رسید.

انجمن یهودی‌های اوکراین، میلیاردر، مؤسس گروه مالی-صنعتی «پریوات» و ششمین فرد ثروتمند اوکراین است که تا سال ۲۰۱۵ فرماندار استان «دنیپروپتروفسک» بوده و بعد از آن به‌دلیل اختلاف با پروشکو استعفا داد. در پی بروز اختلاف بین او و پروشکو و اتهام فساد، کالاموسکی به فلسطین اشغالی رفت و هم‌اکنون در اسرائیل زندگی می‌کند. اما از آن‌جا که بیشتر رسانه‌های اوکراینی در دست الیگارشی‌هاست، زنسکی با کالاموسکی ارتباط برقرار کرد و در یکی از مناظره‌های برگزارشده بین پروشکو و زنسکی در ورزشگاه المپیک اوکراین، بیشتر بحث‌ها مربوط به موضوعاتی از جمله «کالاموسکی»، «پوتین» و «دونباس» بود.

سیاست سردرگم زنسکی

با وجود گذشت حدود یک‌سال از ریاست‌جمهوری زنسکی، هنوز کاملاً معلوم نشده است که این کم‌دین سابق، چه سیاستی را دنبال خواهد کرد. تا به‌امروز، آن‌چه او در مصاحبه‌هایش گفته، با سیاست‌های پروشکو تفاوتی نداشته است؛ تا جایی که رسانه‌های روسی او را همان مدل جوان‌تر پروشکو توصیف کرده‌اند.

درحقیقت انتخاب زنسکی نشان داد که ملت اوکراین رأی به ادامه حرکت به سمت غرب داده است، زیرا گزینه مطلوب روسیه یک مشتزن معروف به نام «یوری بویکا» بود که حتی قبل از رأی‌گیری دور اول، «دیمیتری مدودف»، نخست‌وزیر روسیه با او در مسکو ملاقات کرده بود. از طرفی زنسکی هم در مصاحبه‌هایی که انجام داده، پوتین را دشمن نامیده است.

نکته جالب این‌که آن‌چه باعث شد زنسکی به دور دوم راه یابد و چنین استقبالی از او شود، خسته شدن مردم اوکراین از سیاستمداران قبلی بود. زنسکی وعده داده بود اوضاع اقتصادی مردم بهتر شود؛ وعده‌ای که تاکنون پوچ و توخالی بوده است.

قهرمان سریالی که درد ملت را به تصویر کشیده و مرهمی برای دردهای آنان بود، اکنون رئیس‌جمهور شده و خود را انسانی ساده معرفی می‌کند که به‌عنوان ناجی، برای نابودی سیستم قبلی و ایجاد سیستمی جدید شعار می‌دهد.

از آن‌جا که پیشینه زنسکی نشان می‌دهد با مشکلات یک کشور به‌صورت عملی دست و پنجه نرم نکرده، تصور این‌که با مدل خودش بتواند اوکراین را مدیریت کند سخت است. مخالفانش معتقدند او بازیچه دست افراد تیش شده است، فردی که تجربه‌ای در سیاست ندارد و با شعارهای پوپولیستی از جمله نابودی سیستم فساد و رسیدگی به اقشار ضعیف جامعه توانست به دور دوم ریاست‌جمهوری راه یابد و در نهایت پیروز شود. البته گذشت زمان، چهره واقعی او را آشکارتر خواهد کرد.

آمریکای لاتین

لقمه‌ای بزرگ در گلوی واشنگتن

هرچند در ابتدا حکومت چاوز در پی این کودتا سرنگون شد، اما به‌فاصله اندکی وی مجدداً به صحنه سیاسی بازگشت. علاوه بر این، مردم که دیگر نمی‌خواستند دیکتاتوری نظامی را تجربه کنند به خیابان‌ها آمدند و اعتراضات مردمی باعث شد نظامیان از «پدروکارمونا» مهره دست‌نشانده آمریکا روی برگردانند و چاوز بار دیگر به قدرت برسد.

پس از درگذشت چاوز در سال ۲۰۱۳ و روی کارآمدن «نیکلاس مادورو»، معاون چاوز، آمریکا بار دیگر توطئه و اقدامات منفی در ونزوئلا را به‌اجرا گذاشته و با اعمال تحریم و ضربه به اقتصاد ونزوئلا، مردم این کشور را با مشکلات بسیاری دست به گریبان کرده است. از حدود دو سال قبل نیز یکی از رهبران مخالف دولت ونزوئلا به نام «خوان گوایدو» را تقویت کرده و او نیز از ایجاد آشوب گرفته تا اعتراضات خیابانی، هوادارانش را به ایجاد هرج و مرج و ناامنی با هدف سرنگونی مادورو تشویق می‌کند.

گوایدو، چهره‌ای نه‌چندان مطرح در اپوزیسیون ونزوئلا اما تحصیل‌کرده آمریکا، خود را رئیس‌جمهوری ونزوئلا می‌خواند. رسانه‌های آمریکایی نوشته‌اند که او قبل از این اتفاقات به آمریکا و دو کشور دیگر سفر کرده و با حمایت «مایک پنس» معاون ترامپ، خود را رئیس‌جمهوری خوانده است.

واقعیت این است که اگرچه ممکن است بخشی از مردم ونزوئلا از دولت ناراضی باشند که این کاملاً طبیعی است و مردم حق و حقوقی دارند، اما چون دخالت‌های آمریکا با اهدافی خارج از منافع مردم است، این‌گونه سیاست‌ها هرگز راه به جایی نخواهد برد.

در قضیه بولیوی نیز اتفاقی مشابه افتاد و «اوو مورالس»، رئیس‌جمهوری قانونی این کشور، در پی توطئه آمریکا مجبور به استعفا و ترک وطنش شد. او در اولین مصاحبه بعد از خروج از کشورش گفت آمریکا یک توطئه‌گر بزرگ است و در پشت پرده کودتا و خروج اجباری وی از بولیوی دست داشت. حتی روزنامه «گاردین» هم در مورد تحولات بولیوی، آن‌چه در این کشور رخ داد را کودتا علیه مورالس توسط نظامیان خواند و نوشت «رسانه‌های جریان اصلی در غرب تلاش می‌کنند این واقعیت را انکار یا توجیه کنند».

در هر حال آن‌چه می‌توان از این تحولات استنباط کرد این‌که توطئه‌های واشنگتن در آمریکای لاتین محکوم به شکست هستند، چرا که ملت‌های آزادی‌خواه این منطقه از امپریالیسم و در رأس آن آمریکا بیزارند.

چاوز برای افزایش درآمد دولت از فروش نفت و تغییر در مدیریت آن، مدیران آمریکایی شرکت نفت ونزوئلا را اخراج و نقش دولت را در سازمان کشورهای صادرکننده نفت (اوپک) افزایش داد.

دیگر اصلاحاتی که مدنظر قرار گرفت افزایش حق امتیاز شرکت‌های خصوصی به دوربرابر و تلاش در جهت ملی کردن صنایع بزرگ و حتی دارایی شرکت‌های بزرگ بین‌المللی همچون «کسون موبیل» در ونزوئلا بود. این اقدامات تلاشی برای کاهش فقر در ونزوئلا به‌شمار می‌رفت که درصد بالایی از جامعه این کشور را تشکیل می‌دادند. در سال‌های ۲۰۰۰ و ۲۰۰۱ آمریکا مبلغی حدود ۸۰۰ هزار دلار برای مبارزه با چاوز اختصاص داد، این مبلغ عموماً برای گروه‌های مخالف چاوز یا مخالفت با سیاست‌های چاوز هزینه شد.

در سال ۲۰۰۲ آمریکایی‌ها تلاش کردند نسخه کودتای ژنرال پینوشه در شیلی را دقیقاً در ونزوئلا هم پیاده کنند. به‌همین دلیل همه اعتصاب‌هایی را که علیه دولت آئنده وضع کرده بودند، در ونزوئلا علیه دولت چاوز نیز به راه انداختند و همان تحریم‌ها را علیه دولت قانونی وی وضع کردند و همان برچسب‌ها، اتهام‌ها و فشارهای سیاسی را برای به‌زانو درآوردن حکومت چاوز به‌کار گرفتند و از همان نظامیان بریده از مردم و ژنرال‌های سرسپرده لائیک که در شیلی در اختیار داشتند، در ونزوئلا نیز استفاده کردند.

اما خطای محاسبه آمریکایی‌ها در ونزوئلا این بود که فراموش کرده بودند ملت‌های امروز جهان از درک و شعور سیاسی و فهمی به‌مراتب بالاتر از ملل ۳۰ سال پیش جهان برخوردار هستند. به‌همین دلیل اگر در آن روز مردم شیلی پس از کودتای ژنرال‌ها، به خانه‌های خود رفتند، در سال ۲۰۰۲ در ونزوئلا پس از کودتای ژنرال‌ها، از خانه بیرون آمده و یک‌صدا علیه آمریکا، علیه رژیم کودتا و به نفع حکومت منتخب خود فریاد زدند، کشته دادند و توانستند نظامیان شورشی را به پادگان‌هایشان بازگردانند.

ایالات متحده، سال‌هاست که در تلاش برای چنبره بر کشورهای آمریکای لاتین است و به اتفاق هم‌پیمانانش، از هیچ توطئه‌ای علیه دولت‌های قانونی این کشورها کوتاهی نکرده‌اند؛ از کودتای نظامی گرفته تا کودتای نفتی و خرابکاری‌های اقتصادی. اما ملت‌ها و رهبران این خطه از دنیا آن‌چنان که در تاریخ هم خوانده‌ایم، به‌شدت میل به آزادی‌خواهی و رهایی از امپریالیسم دارند. فیدل کاسترو در کوبا، دانیل اورتگا در نیکاراگوئه، رافائل کوره آ در اکوادور، هوگو چاوز در ونزوئلا، اوو مورالس در بولیوی، لولا داسیلوا در برزیل و بسیاری دیگر از رهبران آمریکای لاتین، با امپریالیسم آمریکا سر‌ناسازگاری و مخالفت گذاشته‌اند و افرادی چون آگوستو پینوشه در شیلی که دست‌نشانده آمریکا بود و با حمایت واشنگتن به‌قدرت رسید، خیلی زود افول کردند، چون از مشی آزادی‌خواهی ملت‌های آمریکای لاتین دور بودند.

هژمونی آمریکا بر آمریکای لاتین جزو اصول تغییرناپذیر سیاست خارجی این کشور است و در اجرای آن از تمامی روش‌های ممکن، خواه اجرای کودتا (شیلی) و خواه اعتراضات خیابانی استفاده کرده و همچنان خواهد کرد که جدیدترین نمونه آن تحولات کنونی ونزوئلاست.

روابط سیاسی آمریکا و ونزوئلا از قرن نوزدهم آغاز شد. در ابتدا روابط دو کشور در زمینه تجاری و سرمایه‌گذاری بسیار خوب بود، در دوران دولت محافظه‌کار «رافائل کالدرا» سطح روابط دو کشور به اوج خود رسید و طی این دوران، آمریکا به بزرگ‌ترین شریک نفتی ونزوئلا تبدیل شد و یکی از بزرگ‌ترین سرمایه‌گذاران در بخش نفت و انرژی این کشور به‌حساب می‌آمد اما پس از به قدرت رسیدن «هوگو چاوز»، ماه عسل روابط دو کشور به پایان رسید و تنش بین آمریکا و ونزوئلا آغاز شد. چاوز و هم‌جزئی‌هایش ساختار سیاسی و اقتصادی ونزوئلا را کاملاً دگرگون کرده و پایه و اساس این دگرگونی را بر تفکرات چپ و اقتصاد ملی متکی کردند. یکی از اولین سازمان‌هایی که در تیررس چاوز قرار گرفت صنعت نفت این کشور بود.

کام و ناکام اقتصاد ایران در سال ۱۳۹۸

حذف سه دهک بالای درآمدی از فهرست یارانه‌بگیران

هیأت وزیران در جلسه ۱۶ تیر خود به پیشنهاد سازمان برنامه و بودجه کشور (با همکاری وزارت خانه‌های امور اقتصادی و دارایی، نفت، نیرو، تعاون، کار و رفاه اجتماعی) آیین‌نامه اجرایی تبصره ۱۴ قانون بودجه سال ۱۳۹۸ کل کشور را با هدف تعیین منابع و مصارف یارانه تصویب کرد.

بر اساس این آیین‌نامه، دولت موظف شد با استفاده از همه بانک‌های اطلاعاتی در اختیار، نسبت به شناسایی و حذف سه دهک بالای درآمدی از فهرست یارانه‌بگیران اقدام کند.

این تصمیم دولت، پایانی بر توزیع بی‌هدف یارانه در بین مردم و راهی برای کاهش فشار به بودجه کشور بود که سودای آن از ابتدای زمامداری دولت دوازدهم در ذهن مسئولان اقتصادی وجود داشت. دولت همچنین تأمین هزینه خرید گندم را که یکی از بزرگ‌ترین مصارف هزینه‌ای در بودجه سنواری کشور است، به حذف یارانه اصناف و صنایع وابسته متصل کرد تا فشار هزینه‌ای این بخش در بودجه سال ۱۳۹۸ کمتر شود. این تصمیم واکنشی به سیستم اشتباه توزیع یارانه نقدی بود که در دولت دهم بنا گذاشته شد و مشکلات فراوانی را برای دولت‌های بعدی فراهم ساخت.

دولت می‌بایست سه دهک بالای درآمدی که حدود ۲۴ میلیون نفر از مجموع ۸۰ میلیون جمعیت کشور را شامل می‌شد از دریافت یارانه نقدی که به آن عادت کرده بودند، محروم کند. بنابراین واضح بود که اجرای این تصمیم با مخالفت گروه‌های اجتماعی روبه‌رو شود. از سوی دیگر این اقدام به تکمیل بانک اطلاعاتی درآمدی مردم نیاز داشت. بنابراین وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی موظف شد تا بر اساس میزان مصرف خانوارها به تکمیل این بانک اطلاعاتی اقدام کند. ستادی که زیر نظر این وزارتخانه برای شناسایی و حذف یارانه سه دهک بالای درآمدی تشکیل شد، در ماه‌های آتی معدل گردش حساب تراکنش‌های بانکی، سود بانکی، میزان واریز و مانده حساب خانوارها را به عنوان یکی از ملاک‌های تعیین گروه‌های هدف در نظر گرفت.

همچنین مالکیت خودروهای با ارزش بیش از ۵۰۰ میلیون تومان، املاک، سهام، انجام معاملات ارزی و سفرهای خارجی به عنوان دیگر معیارهای تشخیص دهک‌های درآمدی بالا تعیین شد.

در پی این تصمیم آمریکا، نگرانی واردکنندگان کالا از کاهش منابع ارزی دولت باعث شد تا تقاضای خرید انواع ارز در بازار آزاد افزایش یابد. به همین علت بازار معاملات ارزی در تهران که ظرف دو ماه گذشته به ثبات نسبی رسیده بود، شکلی هیجانی به خود گرفت و دوباره دستخوش نوسان شدید قیمت‌ها شد.

از سوی دیگر دولت ایران برای کاستن از تبعات منفی این سیاست خصمانه آمریکا تصمیم گرفت تا اتکای بودجه خود را به درآمدهای نفتی به حداقل کاهش دهد. چارچوب سیاست‌های جدید اقتصاد ایران که به‌فوریت از سوی دولت پی‌ریزی شد، بر کاهش واردات از خارج و افزایش بازگشت ارز حاصل از صادرات به شبکه بانکی استوار بود.

بانک مرکزی به‌منظور تحقق این هدف، نحوه برگشت ارز پتروشیمی‌ها به چرخه اقتصادی در سال ۱۳۹۸ را بر مبنای حداقل ۶۰ درصد سامانه نیما و حداکثر ۱۰ درصد اسکناس و مابقی واردات در مقابل صادرات تعیین کرد.

همچنین سایر صادرکنندگان به‌منظور برگشت حداکثر ارز حاصل از صادرات به چرخه اقتصادی کشور موظف شدند حداقل ۵۰ درصد ارز خود را در سامانه نیما عرضه کرده و حداکثر تا ۲۰ درصد به صورت اسکناس و مابقی واردات در مقابل صادرات خود به سایر اشخاص بفروشند.

بانک مرکزی به صادرکنندگانی که موفق به برگشت کامل ارز صادراتی خود در سال ۱۳۹۷ نشده بودند تا پایان تیر مهلت داد که ارز خود را به سیستم بانکی برگشت دهند. از سوی دیگر دولت با هدف کنترل قیمت‌ها و تنظیم بازار داخلی تصمیم گرفت روند واردات و ترخیص کالاهای اساسی در بنادر کشور را سرعت دهد.

با اجرای این تصمیم ترافیک سنگینی از کشتی‌های حامل انواع کالاهای اساسی وارداتی برای پهلوگیری در اسکله‌های جنوبی ایجاد شد و میزان ذخیره‌سازی این اقلام در انبارهای کشور به بالاترین سطح در طول سال‌های اخیر رسید.

کامران نرجه

تشدید تحریم‌های اقتصادی ایران

دولت آمریکا در ادامه محاصره دیرینه با جمهوری اسلامی ایران از روز دوشنبه دوم اردیبهشت ۱۳۹۸ دستور تشدید تحریم‌های اقتصادی و لغو مجوز فروش نفت ایران به هشت کشور را صادر کرد.

بر اساس این تصمیم هشت کشور بزرگ صنعتی یعنی چین، هند، ژاپن، کره جنوبی، تایوان، ترکیه، یونان و ایتالیا که قبلاً برای ادامه خرید نفت از ایران فرصتی شش ماهه از آمریکا گرفته بودند تا بازاری جایگزین و مطمئن بیابند، از خرید هر گونه محموله نفتی ایرانی منع شدند.

تحریم جدید آمریکا به گونه‌ای طراحی شده بود تا میزان فروش نفت ایران به بازارهای خارجی را تا ۷۰ درصد کاهش دهد و اقتصاد ایران را با کمبود شدید درآمدهای ارزی روبه‌رو کند.

دونالد ترامپ، رئیس‌جمهور آمریکا هنگام امضای برنامه تشدید تحریم‌های اقتصادی ایران وعده داد تلاش خواهد کرد تا میزان فروش نفت ایران را به صفر برساند.

به گفته وی این تصمیم برای اعمال فشار بیشتر و وادار ساختن ایران به بازگشت به میز مذاکره اتخاذ شد و چنانچه ایران به ۱۲ شرط آمریکا برای شروع مذاکرات تن ندهد، کارزار فشار به این کشور ادامه خواهد یافت.

دولت آمریکا که سال ۱۳۹۷ به‌طور یک‌جانبه از برجام خارج شده بود، در اجرای این تصمیم کشورهای خریدار نفت ایران را تهدید کرد که در صورت تداوم واردات نفت از ایران با تحریم‌های سنگین اقتصادی روبه‌رو خواهند شد.

بازگشت ایران به لیست سیاه FATF

میلادی نیز مسأله تأمین مالی فعالیت‌های اشاعه‌ای و تسلیحات کشتار جمعی شیمیایی و اتمی به عنوان دیگر مأموریت مهم این گروه در فهرست وظایف گروه ویژه اقدام مالی قرار گرفت. کشورهایی که با استانداردهای مقرر توسط این گروه همکاری نکنند، به عنوان کشورهای خطر یا مشکوک شناخته می‌شوند، بنابراین عدم سرمایه‌گذاری یا مراودات با آن‌ها توصیه می‌شود. این نهاد هم‌اکنون ۳۸ عضو رسمی دارد و باقی کشورهای دنیا که عضو آن نیستند (به جز ایران و کره شمالی) با استانداردهای آن به عنوان نظم نوین مالی بین‌المللی همکاری و همراهی می‌کنند.

این نهاد مالی در راستای تحقق اهدافش به تنظیم مجموعه‌ای از توصیه‌ها پرداخته است که به عنوان استانداردهای بین‌المللی مبارزه با پول‌شویی و همچنین تأمین مالی تروریسم تلقی می‌شود و می‌تواند از طریق وضع قوانین داخلی کشورها به اجرا درآید و ریسک پول‌شویی و تأمین مالی تروریسم را به طور قابل ملاحظه‌ای کاهش دهد.

بازگشت نام ایران به لیست سیاه FATF ظرف سه هفته اخیر نگرانی از تأمین منابع ارزی را برای بازار داخلی افزایش داد و باعث شد بهای انواع ارز در صرافی‌ها بالا برود.

هر دلار آمریکا که پیش از این رویداد در مراکز عمده معاملات ارزی ۱۳ هزار و ۲۰۰ تومان ارزش داشت، پس از بازگشت نام ایران به لیست سیاه FATF تا ۱۶ هزار و ۲۰۰ تومان گران شد. بهای یورو اتحادیه اروپایی نیز از ۱۴ هزار و ۸۰۰ تومان به ۱۷ هزار تومان رسید.

از سوی دیگر تأثیر قیمت ارز در بازار سکه و همزمانی آن با رشد جهانی قیمت طلا (که به سبب شیوع ویروس کرونا در چین و ترس سرمایه‌گذاران از سقوط رشد اقتصادی کشورهای صنعتی صورت گرفت) باعث شد تا بهای هر قطعه سکه تمام بهار آزادی (طرح جدید) در بازار داخلی از چهار میلیون و ۸۰۰ هزار تومان به شش میلیون و ۲۰۰ هزار تومان افزایش یابد.

برخی از تحلیلگران چشم دوباره قیمت ارز در بازار داخلی را به نقش تأمین کسری بودجه ریالی دولت در روزهای پایانی سال مرتبط دانستند، ولی رئیس کل بانک مرکزی با رد هر دو علت فوق اعلام کرد که بهای ارز در بازار داخلی به‌زودی کاهش یافته و به سطح متعارف خود بازمی‌گردد.

جمعه دوم اسفندماه، نشست مجمع کارگروه ویژه اقدام مالی FATF در شهر پاریس، بعد از پنج‌روز مذاکره میان اعضای این نهاد بین‌المللی و به دنبال انقضای مهلت ارائه‌شده به ایران برای پذیرش توصیه‌نامه‌های این سازمان، نام کشورمان را به فهرست سیاه خود بازگرداند.

بیش از ۸۰۰ نماینده از ۲۰۵ کشور جهان و سازمان بین‌المللی نظیر صندوق بین‌المللی پول، سازمان ملل و بانک جهانی در این نشست حضور داشتند که تقریباً همگی آن‌ها از پیامدهای پایان مهلت ارائه‌شده به ایران برای کشندگان اقتصادی ابراز نگرانی کردند و نام ایران را به دلیل «عدم انطباق با هنجارهای بین‌المللی مقابله با تأمین مالی تروریسم» به فهرست سیاه بازگرداندند.

ایران در سال‌های اخیر براساس برنامه ارائه‌شده از سوی گروه ویژه اقدام مالی اجرای ۴۱ توصیه این نهاد مالی را در دستور کار قرار داد که از این تعداد ۲۷ مورد در حوزه اجرایی و چهارمورد در حوزه تقنین و قانونگذاری بوده است.

پس از شش‌سال تلاش بی‌وقفه کارشناسان دولت، ۳۷ مورد از توصیه‌های FATF اجرایی و دو مورد تقنینی از توصیه‌های این نهاد مالی عملیاتی شد، اما دو لایحه برای الحاق به کنوانسیون‌های CFT و پالرمو پس از تصویب در مجلس و رد آنها در شورای نگهبان، برای تصمیم‌گیری نهایی در مجمع تشخیص مصلحت نظام بالاتکلیف ماند.

اینک استنباط اعضای کارگروه ویژه اقدام مالی FATF از تأخیر صورت‌گرفته در پذیرش توصیه‌های این نهاد، باعث شده است تا تلاش‌های دولت برای بازگشت نام ایران از فهرست خاکستری به فهرست سفید FATF ناکام بماند و دوباره نام ایران در کنار کره شمالی به عنوان تنها کشورهای غیر عضو در این نهاد ثبت شود.

گروه ویژه اقدام مالی یا FATF، یک سازمان بین‌الدولی است که در سال ۱۹۸۹ میلادی به ابتکار کشورهای عضو گروه «جی۷» تشکیل شد تا به تعیین و تقویت استانداردهایی جهت اعمال موثر اقدامات حقوقی، حاکمیتی و عملیاتی علیه پول‌شویی، تأمین مالی تروریسم و دیگر تهدیدات علیه تمامیت سیستم مالی بین‌المللی بپردازد. پس از حوادث یازده سپتامبر سال ۲۰۰۱ میلادی، مسأله تأمین مالی تروریسم (CFT) به عنوان مأموریتی تازه برای این سازمان مطرح شد. در سال ۲۰۰۸

الحاق ایران به اتحادیه اقتصادی اوراسیا

جمهوری اسلامی ایران از ابتدای آبان به طور رسمی وارد اتحادیه اقتصادی اوراسیا شد. با پیوستن ایران به این اتحادیه، امکان برخورداری ۸۶۴ قلم کالا از تعرفه ترجیحی برای مبادله با اعضای این اتحادیه به دست آمد و تعرفه ۷۰ قلم کالا برای ایران به صفر رسید.

قانون پیوستن ایران به اتحادیه اقتصادی اوراسیا تیر امسال توسط رئیس‌جمهور ابلاغ شد و با سفر حسن روحانی به ارمنستان در مهرماه رسمیت یافت.

این نخستین بار پس از پیروزی انقلاب اسلامی است که ایران در یک موافقت‌نامه اقتصادی منطقه‌ای به شکل فعال وارد می‌شود و از این طریق می‌تواند از مرزهای زمینی جمهوری ارمنستان و مرزهای آبی با روسیه و قزاقستان در بازارهای این اتحادیه حضور پیدا کند.

براساس آمار، مجموع ارزش صادرات و واردات کشورهای عضو این اتحادیه حدود ۷۵۳ میلیارد دلار است و عضویت ایران در میان آن‌ها فرصت برخورداری از مزایای تجارت با این بلوک بزرگ اقتصادی را فراهم می‌کند. اتحادیه اقتصادی اوراسیا یک پیمان منطقه‌ای است که در سال ۲۰۱۴ بین رهبران روسیه، قزاقستان و بلاروس به امضا رسید و ارمنستان و قرقیزستان نیز در سال ۲۰۱۵ به آن پیوستند. هدف اصلی بنیانگذاران این پیمان مهم منطقه‌ای، مقابله با دخالت‌های اقتصادی و سیاسی اتحادیه اروپا و کشورهای غربی در امور کشورهای آسیای مرکزی و سایر کشورهایی است که در آینده به این اتحادیه می‌پیوندند. بر اساس قانون، کالاهایی که میان کشورهای این اتحادیه جابه‌جا می‌شوند مشمول تعرفه ترجیحی هستند و هیچ حقوق گمرکی نمی‌پردازند.

مجموع تولید ناخالص داخلی این اتحادیه که بیش از ۲۰ میلیون کیلومتر مربع وسعت و ۲۵۰ میلیون نفر جمعیت دارد، به پنج هزار میلیارد دلار بالغ می‌شود و هم‌اینک صربستان، ازبکستان، آلبانی، مقدونیه شمالی، هندوستان و ویتنام مذاکرات خود را برای پیوستن به این اتحادیه آغاز کرده‌اند.

کارشناسان اقتصادی براین باورند که اگر جنگ تعرفه‌ای آمریکا با چین گسترش یابد و ایالات متحده بیش از پیش، دستاوردهای سازمان تجارت جهانی (WTO) را پایمال کند، چین به اتحادیه اقتصادی اوراسیا- که با اکثر اعضای آن پیوندهای نژادی، فرهنگی دیرینه دارد و عمدتاً در مسیر جاده ابریشم قرار دارند- خواهد پیوست.

اهداف مهم اقتصادی اتحادیه اوراسیا به اختصار عبارتند از: مبادله آزادانه کالا و خدمات بین کشورهایی که عضو اتحادیه هستند، آزادی نقل و انتقال سرمایه و نیروی کار در قلمروی اتحادیه، سهولت تجارت اعضا با یکدیگر، یکسان‌سازی مقررات و تشریفات گمرکی اعضا، تلاش به منظور تبدیل کردن اتحادیه به یک بازار مشترک اقتصادی، یکسان‌سازی تعرفه‌های گمرکی و حذف تدریجی آن‌ها و اتخاذ خطمشی مشترک در بخش‌های صنعت، کشاورزی و انرژی.

کشف دومین مخزن بزرگ نفتی ایران

پایان انتظار ۲۴ ساله برای افتتاح فاز نخست آزادراه تهران-شمال

قطعه نخست آزادراه تهران-شمال، ۲۴ سال بعد از کلنگ زنی آن، سرانجام ششم اسفند امسال با حضور رئیس‌جمهوری افتتاح شد.

با افتتاح این قطعه، مسیر دسترسی قدیمی به چالوس که از کرج عبور می‌کند، برای خودروهایی که از تهران قصد عزیمت به شمال دارند، ۶۰ کیلومتر کاهش یافت.

علاوه بر این کاهش یک‌ساعت و نیمه زمان سفر در این مسیر، موجب صرفه‌جویی متوسط حدود ۱۰ لیتری بنزین در روزهای عادی و بیش از ۱۵ لیتری در ایام پرتراffیک به ازای هر سفر - خودرو خواهد شد.

برای ساخت این قطعه ۳۲ کیلومتری که تقاطع بزرگراه شهید همت با بزرگراه آزادگان را به منطقه دوآب شهرستانک در استان البرز متصل می‌کند، هزینه‌ای بیش از ۴۱۰۰ میلیارد تومان صرف شد و ارزش فعلی این آزادراه ۱۰ هزار میلیارد تومان برآورد می‌شود.

کوهستانی و صعب‌العبور بودن این مسیر باعث شده که قطعه یک آزادراه تهران-شمال از ۲۲ تونل به‌طول ۳۱ هزار و ۴۰۰ متر (به صورت رفت و برگشت) تشکیل شود. در این مسیر همچنین ۲۵ دستگاه پل به طول ۳۰۱ کیلومتر وجود دارد و طولانی‌ترین تونل کشور به‌نام «تالون» به طول ۴ هزار و ۹۵۰ متر در این قطعه احداث شده است.

نرخ عوارض آزادراه تهران-شمال برای روزهای عادی سال مبلغ ۲۰ هزار تومان و برای روزهای اوج سفر ۳۰ هزار تومان در نظر گرفته شده است.

پیش‌بینی می‌شود که در هر شبانه روز حدود ۱۲ هزار تردد در این آزاد راه انجام شده و در خوش‌بینانه‌ترین حالت ۵ درصد مردم از آن استفاده مستمر داشته باشند و ۲۰ درصد نیز به‌شکل عبوری از آن استفاده کنند.

دولت بلافاصله پس از افتتاح قطعه مذکور دستور آغاز ساخت منطقه دو این آزادراه به‌طول ۲۲ کیلومتر را صادر کرد و قرار است طولانی‌ترین تونل کشور به طول ۶.۵ کیلومتر در این منطقه ساخته شود.

طبق پیش‌بینی کارشناسان یک مسیر از قطعه دوم آزادراه تهران-شمال قبل از پایان دولت تدبیر و امید زیر بار ترافیک قرار می‌گیرد. از سوی دیگر منطقه چهار این آزادراه که منتهی به چالوس است در سال ۱۳۹۲ زیر بار ترافیک رفته است.

جفیر، سپهر و دارخوین قرار دارد و ضخامت و عمق این لایه مخزنی به ترتیب به‌طور میانگین ۸۰ متر و ۳۱۰۰ متر اعلام شده است. طی ۴۱ سال سپری‌شده از پیروزی انقلاب اسلامی ایران، درمجموع ۷۳ میدان هیدروکربوری مشتمل بر ۳۶ میدان نفتی و ۳۷ میدان گازی در نقاط مختلف کشور کشف شده است ولی میدان نفتی نام‌آوران پس از لایه آسماری گچساران موفق شد در رتبه دومین مخزن بزرگ اکتشافی تاریخ ایران قرار گیرد.

کارشناسان صنعت نفت معتقدند که احتمال گسترش این میدان به‌سمت جنوب غربی و شرقی وجود دارد. بنابراین احتمال افزایش حجم نفت ذخیره‌شده در این میدان طی سال‌های آتی بالاست.

ایران برنامه توسعه این میدان جدید را به‌صورت سرمایه‌گذاری در میادین آبتیمور، منصوری، سپهر و جفیر تعریف کرده که بهره‌برداری از هرکدام آن‌ها، جایگاه ایران را در معادلات بازار جهانی نفت ارتقا خواهد داد. کمی قبل‌تر از این رویداد، یعنی ۱۵ مرداد ۱۳۹۸ نیز خبر اکتشاف میدان گازی ارم موجب امیدواری بیشتر به اقتصاد ایران شده بود.

این میدان گازی جدید درفاصله ۲۰۰ کیلومتری جنوب شیراز، ۶۰ کیلومتری شمال عسلویه و ۲۵ کیلومتری جنوب باختری شهرستان خنج قرار دارد که از یکپارچگی دو تاقدیس دنگ و باغون تشکیل شده و مخزن گازی یکپارچه‌ای را به‌طول ۵۰ کیلومتر و پهنای متوسط پنج کیلومتر به‌وجود آورده است. حجم گاز درجا در این مخزن بالغ بر ۱۹ هزار میلیارد فوت مکعب برآورد شده که بیش از ۱۳ هزار میلیارد فوت مکعب آن قابل استحصال است.

این حجم تقریباً معادل یک فاز میدان گازی پارس جنوبی ۱۶ سال شهر تهران به که معادل مصرف گاز

یکی از کامیابی‌های بزرگ اقتصادی سالی که سپری شد، کشف یک میدان بزرگ نفتی در خوزستان و افزایش ثروت‌های ملی ایران بود.

نوزده آبان ۱۳۹۸ دکتر حسن روحانی، رئیس‌جمهوری، در سفر استانی به یزد، مژده کشف یک میدان بزرگ نفتی در خوزستان را به ملت ایران داد؛ میدانی که حجم نفت درجای آن ۵۳.۳ میلیارد بشکه است و به پاس خدمات همه افرادی گمنامی که در گوشه و کنار کشور به خدمت می‌پردازند، «نام‌آوران» نامگذاری شد.

فعالیت‌های اکتشافی این مخزن جدید از اواخر سال ۱۳۹۵ با اثبات وجود ۳۱ میلیارد بشکه نفت در حدفاصل میدان‌های نفتی منصوری، آبتیمور، سوسنگرد، جفیر و سپهر در جنوب‌غربی شهر اهواز و در دو سوی رودخانه کارون و با حفاری چاه‌های اکتشافی آرمان (در شرق میدان دارخوین)، منصوری غربی (در حد فاصل میادین منصوری و آبتیمور) و سپهر شرقی (در شرق میدان سپهر) آغاز شد.

با وجود این در پاییز امسال با احراز وجود منابع هیدروکربوری در گستره وسیع این مناطق، مشخص شد که حجم نفت ذخیره شده در میدان مذکور حداقل ۲۲ میلیارد بشکه بیشتر از ارقام قبلی است.

کشف میدان نفتی نام‌آوران که وسعت آن سه‌برابر مساحت کشور بحرین، سه‌برابر شهر تهران و به اندازه کل مساحت کشور لوکزامبورگ است، مجموع ذخایر نفت قابل استحصال ایران را با احتساب ضریب بازیافت ۱۰ درصد، حدود ۲.۲ میلیارد بشکه افزایش داد که ثروتی عظیم برای ایران محسوب می‌شود.

مخزن نام‌آوران با وسعت دوهزار و ۴۰۰ کیلومتر مربع در گستره‌ای به‌طول ۱۳۰ کیلومتر و عرض ۵۰ کیلومتر، در جنوب و غرب شهر اهواز، در دو طرف رودخانه کارون و در میان میدان‌های نفتی منصوری، آبتیمور، سوسنگرد،

شوگ بنزینی

اخیر روبه‌رو کرد و منجر به کشته و زخمی شدن تعدادی از هموطنان شد، تا این‌که دو روز بعد مقام معظم رهبری در ابتدای نخستین جلسه درس خارج فقه پس از این واقعه اعلام کردند در جریان این تصمیم‌گیری از سوی سران سه قوه بوده‌اند و از آن حمایت می‌کنند.

ایشان بیان داشتند: اگر سران سه قوه تصمیم بگیرند، من حمایت می‌کنم. من این را گفتم، حمایت هم می‌کنم. سران قوا نشستند با پشتوانه کارشناسی یک تصمیمی برای کشور گرفتند، باید عمل بشود به آن تصمیم. بعضی از مردم از این تصمیم نگران یا ناراحت می‌شوند یا به ضرر ایشان است یا خیال می‌کنند به ضررشان است، به‌هر تقدیر ناراضی می‌شوند، لکن آتش زدن به فلان بانک، این کار مردم نیست، کار اشرار است. این را باید توجه داشت.

به موازات این موضع‌گیری شفاف رهبر انقلاب، تجمعات اعتراضی در شهرها فروکش کرد و دولت وعده داد که پس از اجرای طرح افزایش قیمت بنزین، نظارت و کنترل دقیق و شدیدی بر بازار و عرضه کالاها و خدمات به مردم خواهد داشت تا افزایش قیمتی پس از اجرای تصمیم اتفاق نیفتد.

دولت در اجرای برنامه خود برای پرداخت درآمد حاصل از افزایش قیمت بنزین به ۶۰ میلیون نفر از مردم کشور، تصمیم گرفت مبلغ یارانه نقدی مردم را در قالب کمک هزینه معیشتی افزایش دهد. در این طرح مبلغ پرداختی کمک‌هزینه معیشتی به خانوارهای یک نفره ۵۵ هزار تومان، دو نفره ۱۰۳ هزار تومان، سه نفره ۱۳۸ هزار تومان، چهار نفره ۱۷۲ هزار تومان و پنج نفره ۲۰۵ هزار تومان تعیین شد.

نخستین مرحله از کمک معیشتی دولت نیز ۲۷ آبان به حساب خانوارهای مشمول واریز شد ولی همچنان افراد زیادی به‌عدم دریافت این کمک معیشتی دولت اعتراض داشتند، تا این‌که وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی به‌عنوان متولی شناسایی مشمولان دریافت کمک معیشتی اعلام کرد به بررسی اطلاعات افراد برای برخورداری از کمک نقدی مذکور ادامه خواهد داد.

وزارت کار در مرحله نخست، اطلاعات سرپرستان خانواری را که در لیست یارانه‌بگیران نقدی قرار نداشتند اما متقاضی دریافت یارانه حمایتی بودند بررسی کرد.

اطلاعات افرادی که یارانه نقدی دریافت می‌کردند اما مشمول کمک معیشتی نشده بودند نیز مورد بازنگری قرار گرفت و در نهایت بالغ بر ۲۰ میلیون نفر از افراد جامعه که عموماً جز دهک‌های بالای درآمدی هستند، از دریافت این کمک معیشتی محروم شدند.

دولتی بارها موضوع سهمیه‌بندی یا تغییر قیمت بنزین را انکار کرده بودند.

دکتر محمدباقر نوبخت، معاون رئیس‌جمهور و رئیس سازمان برنامه و بودجه، یک‌هفته قبل از انتشار این خبر و مهندس بیژن زنگنه، وزیر نفت نیز یک‌روز پیش از افزایش قیمت بنزین، به‌صراحت به رسانه‌ها گفته بودند که دولت هیچ برنامه‌ای برای تغییر قیمت بنزین ندارد. نمایندگان مجلس هم به‌دفعات اعلام کردند که هیچ برنامه‌ای برای افزایش قیمت بنزین به مجلس داده نشده است. به‌همین دلیل تصمیم ناگهانی افزایش قیمت بنزین که در شورای عالی هماهنگی سران سه قوه و با امضای رؤسای قوای مقننه، مجریه و قضائیه اتخاذ شده بود، مردم را شوکه کرد.

در پی انتشار این خبر، از صبح جمعه ۲۴ آبان جایگاه‌های بنزین به‌ناگاه شلوغ شد و مردم خود را به پمپ‌های بنزین رساندند. به‌موازات گسترش اعتراض مردم به این نحوه اطلاع‌رسانی از تغییر قیمت بنزین، اخبار ضد و نقیضی در شبکه‌های مجازی دست به‌دست شد که نسبت به موافقت همه سران سه قوه با این تصمیم ایجاد تردید می‌کرد. این اخبار غیررسمی به‌دنبال تیرنه برخی مقامات در موضوع افزایش قیمت بنزین و القای تصمیم‌گیری یک‌جانبه دولت در این مورد بود که سبب شد گالایه مردم به‌شکل تجمعات اعتراضی در شهرها نمایان شود.

از سوی دیگر سوءاستفاده برخی عناصر اغتشاشگر از این اجتماعات و تخریب اموال عمومی و خصوصی در شهرها، کشور را با یکی از بزرگ‌ترین بحران‌های امنیتی در سال‌های

واپسین ساعات پنجشنبه، بیست و سوم آبان ۱۳۹۸ انتشار خبر تصمیم دولت برای افزایش قیمت بنزین، به یکی از مهم‌ترین رویدادهای اقتصادی امسال تبدیل شد.

دولت اعلام کرد که از ساعت ۲۴ پنجشنبه مردم باید برای خرید هر لیتر بنزین سهمیه‌بندی ۱۵۰۰ تومان بپردازند. سهمیه هر خودرو ماهانه ۶۰ لیتر خواهد بود و برای خرید بنزین بیشتر از میزان سهمیه، باید برای هر لیتر ۳۰۰۰ تومان پرداخت. با اجرای این تصمیم ۵۰ درصد به قیمت بنزین سهمیه‌بندی افزوده شده و بنزین آزاد نیز نسبت به گذشته ۳۰۰ درصد گران شد.

شرکت ملی پخش فراورده‌های نفتی به‌عنوان مجری این تصمیم در همان لحظات ابتدایی انتشار خبر مذکور اعلام کرد که سهمیه ۶۰ لیتری تمامی خودروهای سواری شخصی و سهمیه ۴۰۰ لیتری تاکسی‌ها از بامداد جمعه ۲۴ آبان به کارت سوخت خودروها واریز می‌شود و این سهمیه به مدت شش‌ماه قابل ذخیره است.

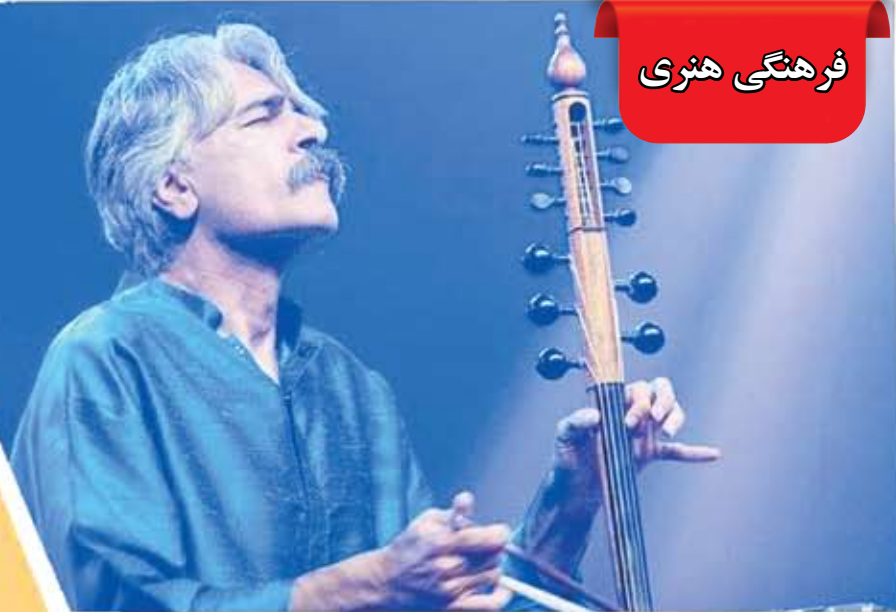
دولت همچنین سهمیه سوخت موتورسیکلت‌ها را ماهانه ۲۵ لیتر تعیین و اعلام کرد که وانت‌های کم‌مصرف بنزینی در ماه ۲۰۰ لیتر و وانت‌های کم‌مصرف دوگانه‌سوز ماهانه ۶۰ لیتر سهمیه سوخت دارند. برای وانت‌های پرمصرف بنزینی ماهانه ۳۰۰ لیتر و برای وانت‌های پرمصرف دوگانه‌سوز ماهانه ۱۲۰ لیتر سهمیه در نظر گرفته شد.

از سوی دیگر خودروهای دستگاه‌های اجرایی دولتی موضوع ماده پنج قانون مدیریت خدمات کشوری از دریافت سهمیه بنزین حذف شدند و مقرر شد که این خودروها باید با قیمت هر لیتر سه‌هزار تومان بنزین دریافت کنند.

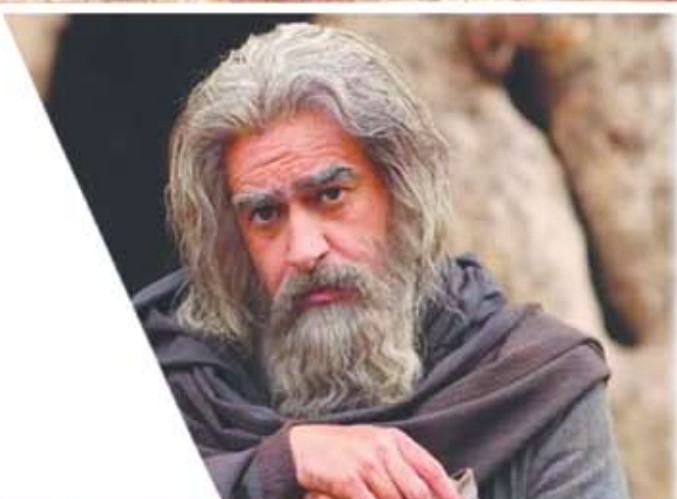
دولت همچنین اعلام کرد که با تصمیم نظام مبنی بر تغییر روند پرداخت یارانه بنزین از این پس درآمد ناشی از افزایش قیمت بنزین به‌طور کامل به‌مردم پرداخت می‌شود و ۶۰ میلیون نفر از این یارانه جدید بهره‌مند خواهند شد.

این تصمیمات در حالی اعلام شد که از ابتدای سال ۱۳۹۸ مقامات

نگاهی به رویدادهای فرهنگی و هنری سال

منوچهر دین پرست

خوش و ناخوش

JOHN PHOENIX

AND PHILLIPS' FILM

VER

درگذشت وزیر اعظم «سلطان و شبان»

اول فروردین: محمد مطیع، بازیگر تئاتر، سینما و تلویزیون در سن ۷۵ سالگی در خانه خود در سوئد، به علت ایست قلبی درگذشت. مطیع ایفای نقش در مجموعه‌های تلویزیونی ماندگاری همچون «هزارستان»، «سلطان و شبان»، «امیر کبیر» و «کوچک جنگلی» و فیلم‌های سینمایی «کلاغ»، «دایره مینا»، «بازداشتگاه»، «آوار»، «گردباد» و «روزهای انتظار» را در کارنامه حرفه‌ای خود داشت.

کشف جام نقره‌ای سه هزار ساله در خلخال

هفت فروردین: باستان‌شناسان در جریان تحقیقات و حفاری‌های خود در منطقه شال شهرستان خلخال موفق به کشف جام نقره‌ای با قدمت سه هزار سال شدند. این جام کشف‌شده مربوط به تمدن مانایی با قدمت بیش از سه هزار سال مربوط به عصر آهن سه، قابل مقایسه با جام نقره‌ای کشف شده در منطقه حسنلو شهرستان نقده استان آذربایجان غربی است.

درگذشت قدیمی‌ترین روزنامه‌فروش

چهارده فروردین: محمدابراهیم رنجبر امیری، قدیمی‌ترین روزنامه‌فروش ایران و جهان و رکورددار گینس، شامگاه ۱۴ فروردین ۹۸ در سن ۹۲ سالگی در شهر کرج درگذشت. او که گفته می‌شد قدیمی‌ترین روزنامه‌فروش زنده جهان نیز هست، متولد سال ۱۳۰۷ شهرستان بابل بود و از سال ۱۳۱۶ کار روزنامه‌فروشی را در تهران آغاز کرد. رنجبر امیری یک روزنامه‌فروش ساده نبود، بلکه سینه‌اش صندوقچه‌ای از اسرار و بیش از هشتاد سال از عمر خود را در عرصه‌های مختلف مطبوعاتی و رسانه‌ای صرف کرده بود.

درگذشت رضا خوشنویس «هزارستان»

سیزده فروردین: جمشید مشایخی، بازیگر پیشکسوت سینما، تئاتر و تلویزیون در سن ۸۵ سالگی بر اثر کهنه‌ت سن و بیماری در بیمارستان عرفان درگذشت. او ۶ آذر ۱۳۱۳ در تهران متولد شده و دارای نشان درجه یک فرهنگ و هنر است. در سال ۱۳۳۶ به استخدام اداره تازه‌تأسیس هنرهای دراماتیک درآمد و در سال ۱۳۴۴ با فیلم «خشت و آینه» وارد سینما شد. در سال ۱۳۶۳، برای بازی در دو فیلم گل‌های داوودی و کمال‌الملک، برنده سیمرغ بلورین بهترین بازیگر نقش اول مرد جشنواره فیلم فجر شد. «سوته‌دلان»، «خانه عنکبوت»، «کمال‌الملک»، «گل‌های داودی»، «آوار».

«پدربزرگ»، «طلسم»، «سرب»، «روز واقعه»، «خانه روی آب»، «یک بوس کوچولو»، «جرم» و «سیزده ۵۹» از جمله فیلم‌های سینمایی است که مشایخی در آن‌ها ایفای نقش کرده بود. وی در دوران بازیگری خود در سریال‌های تلویزیونی چون «هزارستان»، «داستان‌های مولوی»، «سلطان صاحبقران»، «امام علی (ع)»، «پهلوانان نمی‌میرند» و «ستایش» بازی کرده است.

درگذشت پیشگام هنر مدرن

اول اردیبهشت: زنده‌یاد منیر شاهرودی فرمانفرمائیان، هنرمند نقاش، اول اردیبهشت ماه درگذشت و در شهر قزوین به خاک سپرده شد. وی که متولد سال ۱۳۰۱ خورشیدی در قزوین بود، از پیشگامان هنر مدرن ایران و هنرمندی تأثیرگذار در عرصه هنرهای تجسمی به‌شمار می‌رفت.

پایان زندگی فیلسوف معاصر

اول اردیبهشت: دکتر محسن جهانگیری، چهره پیشکسوت فلسفه و استاد دانشگاه تهران که مدتی در بیمارستان سینا تهران بستری و در کما بود صبح روز یکشنبه، اول اردیبهشت‌ماه در سن ۹۰ سالگی از دنیا رفت. وی که متولد سال ۱۳۰۸ در قزوین بود، در سال ۱۳۸۱ در دومین همایش چهره‌های ماندگار به‌عنوان چهره ماندگار در رشته فلسفه معرفی شده بود. از آثار او می‌توان به ترجمه شرح اصول فلسفه دکارت و تفکرات مابعدالطبیعی و اخلاق، بندیکت اسپینوزا اشاره کرد.

رونمایی از فیلمی کشف‌شده از «گاو»

چهارم اردیبهشت: نسخه پشت صحنه فیلم سینمایی «گاو» با حضور علی نصیریان و عزت‌الله رمضانی‌فر در پردیس سینمایی چارسو اکران شد. این نسخه پشت صحنه به‌دنبال بررسی‌هایی که در فیلمخانه ایران انجام شده بود کشف شد و پس از ترمیم در جشنواره جهانی فیلم فجر به نمایش درآمد. علی نصیریان درباره آن گفت: مهرجویی برای انتخاب بازیگر قبل از آغاز به‌کار، بازیگران را به روبه‌روی ساختمان وزارت ارشاد می‌برد و از آن‌ها می‌خواست راه بروند، بنشینند و به اطراف نگاه کنند که این حرکت‌ها در این نسخه مشهود بود. بعد از این تست بازیگران به روستایی در اطراف قزوین رفتند تا با محیط و شرایط کار در آنجا آشنا شوند. مهرجویی قبل از آغاز فیلمبرداری صحنه‌ها را اتود می‌زد و بازیگران در محیط روستا فعالیت می‌کردند. اما زمانی که می‌خواستیم برگردیم انتظامی آن‌جا ماند تا با روستاییان بیشتر آشنا شود و رفتار آن‌ها را برای بازی در فیلم بیاموزد. با چنین سختی‌هایی بود که او بازیگر شد و نقش مش حسن را ایفا کرد. جمشید مشایخی و فنی‌زاده بازی بسیار درخشانی در این فیلم داشتند اما بازی انتظامی نگذاشت آن‌ها خوب دیده شوند. در این مراسم جذاب داریوش مهرجویی توضیحاتی ارائه کرد و حتی اشک شوقی هم ریخت.

«جوان روس»

برنده سی و هفتمین جشنواره جهانی فیلم فجر

ششم اردیبهشت: برگزاری اولین دوره جشنواره جهانی فیلم فجر به سال ۱۳۶۱ باز می‌گردد. از شخصیت‌هایی که در مقام داور با این جشنواره همکاری داشته‌اند، می‌توان به فولکر شلوندورف، کریشتف زانوسی، رابرت چارترف، سمیع کاپلان اوغلو، بروس برسفورد، پرسی ادلون، پل کاکس، شیم بنگال، بلا تار، یان تروئل، هلماس سندرس برامس، الیا سلیمان، آنیژکا هولاند، آندری زویاجیتسوف و رستم ابراهیم بکف اشاره کرد.

از آثار اولیه تأثیرگذار فیلم‌سازان مطرح که در این جشنواره از آن‌ها تقدیر شده می‌توان به مابوروزی ساخته هیروکازو کره ادا، قول ساخته برادران داردن، ابرهای بهاری ساخته نوری بیلگه جیلان، ۲۳ ساخته هانس کریستین اشمید، منابع انسانی ساخته لوران کاتنه، ناپولا ساخته دنیس گانسل، بازگشت ساخته آندری زویاجیتسوف و زندگی دیگران ساخته فلوریان هنکل فون دونرسمارک اشاره کرد.

سی و هفتمین دوره جشنواره، به دبیری رضا میرکریمی از بیست و نهم فروردین ماه تا ششم اردیبهشت‌ماه ۱۳۹۸ در شهر تهران برگزار شد و در این دوره جایزه بهترین فیلم به فیلم جوان روس به کارگردانی الکساندر زولوتوخین از روسیه رسید.

اعطای نشان به هفت اثر صنایع دستی ایران

هشتم اردیبهشت: هفت نشان جغرافیایی ثبت بین‌المللی‌شده از طریق نظام لیسون با همکاری مرکز مالکیت معنوی سازمان ثبت اسناد و املاک کشور، معاونت صنایع دستی سازمان میراث فرهنگی و گردشگری و سازمان جهانی مالکیت معنوی (واپو) طی مراسمی به صاحبان این صنایع اعطا شد. در این مراسم که به مناسبت ۲۶ آوریل، روز جهانی مالکیت معنوی برگزار شد، هفت رشته و اثر شامل مینای اصفهان، ورنی مغان، آبگینه تهران، گلیم هرسین، منبت آباد، زیلوی مید و نازک‌کاری چوب سنجند در حوزه بین‌المللی موفق به اخذ نشان جغرافیایی شدند.

رونمایی از سردیس جمشید مشایخی

سیزده اردیبهشت: از سردیس جمشید مشایخی و پلاک خیابان به‌نام وی برای تغییر اسم خیابان «ج» در منطقه یک تهران (در ابتدای خیابان مقدس اردبیلی) با حضور پیروز حناچی شهردار تهران و تعدادی از هنرمندان رونمایی شد.

تجلیل از ژاله علو

پانزدهم اردیبهشت: در اختتامیه شانزدهمین هفته بزرگداشت تئاتر، تجلیل از محمدعلی کشاورز و علی نصیریان و ژاله علو بازیگر پیشکسوت تئاتر و سینما برگزار شد. ژاله علو در این مراسم گفت: با تمام وجودم از همه مردمی که با من بودند و به من انرژی دادند، سپاس‌گزارم. ان‌شاءالله باز هم خداوند نیرو دهد تا در خدمت شما در هرکجای جامعه هنری باشیم. البته با عرض معذرت تئاتر را دیگر نمی‌توانم اما در سینما، رادیو و دوبله همیشه هستم و به یاد مردم خوب کشورم خواهم بود و امروز خستگی سال‌هایم را از تن به‌در کردم.

درگذشت خواننده پاپ

بیست و پنج اردیبهشت: بهنام صفوی، خواننده پاپ، از سال ۱۳۹۲ دچار ضایعه مغزی شده بود که با پیشرفت این بیماری در صبح ۲۹ تیر ماه ۱۳۹۴ مجبور به عمل جراحی شد. حال بهنام صفوی بعد از عمل در ایران بهتر شده بود و حتی آلبوم جدید خودش به «معجزه» را هم منتشر کرد ولی در سال ۱۳۹۶ دوباره بیماری‌اش تشدید شد. این دفعه برای درمان به آلمان سفر کرد و توسط مجید سمیعی در بیمارستان هانوفر تحت عمل جراحی قرار گرفت. صفوی پس از بهبودی شرایط جسمی به ایران بازگشت، اما دی ماه ۱۳۹۷ بار دیگر علائم بیماری در وی پدیدار و در بیمارستان بستری شد و این بار نتوانست در مقابل بیماری تاب بیاورد. پیکر او چهارشنبه ۲۵ اردیبهشت در شاهین شهر اصفهان به خاک سپرده شد.

«پارازیت» در کن

پنج خرداد: در هفتاد و دومین جشنواره فیلم کن، فیلم «پارازیت» ساخته «بونگ جون-هو» از کره جنوبی برنده نخل طلا و فیلمی با موضوع فلسطین نیز شایسته تقدیر شناخته شد. «متی دیوپ» کارگردان فرانسوی-سنگالی که در اولین تجربه کارگردانی فیلم بلند خود، با فیلم «آتلانتیک» به عنوان اولین زن سیاهپوست نامزد دریافت جایزه نخل طلایی شده بود، موفق شد جایزه بزرگ هیأت داوران را کسب کند. فیلم «احمد جوان» به کارگردانی برادران داردن (ژان-پیر و لوک) جایزه بهترین کارگردانی و دو فیلم «بینوایان» و «باکورو» به کارگردانی «لاچ لی» و «کلبر مندوتسا و جولیانو دورنل» به صورت مشترک جایزه ویژه هیأت داوران را دریافت کردند. «آنتونیو باندرا» بازیگر اسپانیایی به خاطر بازی در فیلم «درد و شکوه» ساخته «پدرو آلمودوار» و «امیلی بیچام» بازیگر انگلیسی به خاطر بازی در فیلم «جو کوچک» به کارگردانی «جسیکا هوسنر» به ترتیب بهترین بازیگر مرد و بهترین بازیگر زن شناخته شدند. جایزه بهترین فیلمنامه نیز به «سلین سیاما» برای فیلمنامه فیلم «پرتره بانو در آتش» به کارگردانی سیاما تقدیم شد. فیلم «بهشت باید همین باشد» به کارگردانی «الیاس سلیمان» که شایسته تقدیر شناخته شد، درباره مردی است که در جستجوی هویتی تازه به شهرهای مختلف جهان سفر می‌کند اما همه جا ارجاعی به وطنش فلسطین می‌بیند.

درگذشت دوبلور

ششم خرداد: پرویز بهرام، صدای ماندگار دوبلاژ ایران، پس از یک دوره بیماری درگذشت. وی ۴ مرداد ۱۳۱۲ در تهران متولد شد و کار در عرصه دوبله را از سال ۱۳۲۸ با فیلم ایتالیایی «هنرپیشه» شروع کرد. بی‌گمان از ماندگارترین صداهای او گویندگی مستند «جاده ابریشم» و یکی از شخصیت‌های «کارآگاه کاستر» است. در کارنامه کاری بهرام، گویندگی به‌جای شخصیت‌هایی چون کرک داگلاس (اولیس ساخته ماریو کامرینی)، سرگئی بوندارچیک (اتللو ساخته سرگئی یوتکویچ)، لورنس اولیویه (هنری هشتم، اتللو)، آنتونی هاپکینز (تله تئاتر اتللو)، جیمز میسون (آنتونی کلوتیارت، ژولیوس سزار

ساخته جوزف ال منکیه ویچ، مادام بوواری ساخته وینسنت مینه لی)، اورسون ولز (مرد سوم)، هربرت لوم (جنگ و صلح ساخته کینگ ویدور)، جیسون روبردز (فیلاولفیا جانانان دمی)، ریشار ژوردان (سریال بی نوایان به نقش ژان والژان) و ناصر ملک مطیعی (سریال سلطان صاحبقران علی حاتمی) به نقش امیرکبیر به چشم می‌خورد.

مرگ سازنده مجسمه‌های پارک جمشیدیه

شش تیر: ناصر هوشمند وزیری، هنرمند پیشکسوت مجسمه‌ساز، بر اثر ایست قلبی دارفانی را وداع گفت. پیکر وی که خالق مجسمه‌های سنگی (فردوسی، رستم و سهراب) پارک جمشیدیه، برخی مجسمه‌های موزه نظامی و مردم‌شناسی سعدآباد و همچنین مؤسس نخستین باغ‌موزه خصوصی ایران است، با حضور اهل هنر از خانه هنرمندان به سمت آرامستان فاطمیه واقع در لواسان تشییع شد. وزیری عضو هیأت مؤسس انجمن مجسمه‌سازان ایران و دارای مدرک درجه یک هنری (معادل دکتری) از وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی بود.

ایران‌شناس فرانسوی

عضو افتخاری فرهنگستان زبان و ادب فارسی

نه تیر: آیین بزرگداشت و اعطای عضویت افتخاری فرهنگستان زبان و ادب فارسی به پروفیسور شارل آنری دو فوشه‌کور برگزار شد. دو فوشه‌کور شاگرد هانری کربن و ژیلبر لازار است که به بالاترین درجات علمی و دانشگاهی در مطالعات ایران دست یافته‌اند. او که رساله دکتری دوره سوم دانشگاهی را درباره «توصیف طبیعت در شعر فارسی قرن پنجم هجری» و رساله دکتری دولتی خود را در زمینه «اخلاقیات در ادبیات فارسی تا پایان قرن هفتم هجری» نوشته، متخصص زبان و ادبیات فارسی و استاد ممتاز و بازنشسته دانشگاه پاریس و مدت‌ها نیز استاد زبان و ادبیات فارسی در انستیتو زبان‌های شرقی پاریس (اینالکو) بوده است. دو فوشه‌کور از سال ۱۹۷۵ تا ۱۹۷۹ رئیس انجمن ایران‌شناسی فرانسه در ایران بود و در سال ۱۹۷۸ مجله سالانه کتابشناسی را بنا نهاد. ترجمه کامل دیوان حافظ به زبان فرانسه در مدت ۱۶ سال و ترجمه مقالات شمس تبریزی به مدت شش سال از دیگر آثار استاد دو فوشه‌کور است.

ثبت جنگل‌های هیرکانی در

فهرست میراث جهانی

چهارده تیر: جنگل‌های هیرکانی، دومین اثر بزرگ طبیعی در چهل‌وسومین اجلاس کمیته میراث جهانی در باکو با اکثریت آرا در فهرست میراث جهانی قرار گرفت. جنگل‌های هیرکانی با ۱۹ میلیون هکتار وسعت، از آستارا در شمال استان گیلان تا گلی‌داغ در شرق استان گلستان، در گستره‌ای به طول تقریبی ۸۰۰ کیلومتر و عرض ۲۰ تا ۷۰ کیلومتر پراکنش دارد و در حال حاضر زیست بوم ۲۹۶ گونه پرنده و ۹۸ گونه پستاندار است. همچنین ۱۵۰ گیاه بومی درختی و بوته‌ای (مانند شمشاد و انجیلی) در آن یافت می‌شود.

راه‌اندازی موزه علی‌اکبر صالحی

بیست و چهار تیر: موزه علی‌اکبر صالحی به نام موزه ملت با حضور معاون رئیس‌جمهوری و رئیس سازمان میراث فرهنگی کشور در قزوین ثبت شد. این موزه در شبستان حیاط شترخان واقع در سرای تاریخی سعدالسلطنه قزوین قرار دارد و در آن مجموعه‌ای از هدایای دکتر صالحی که در زمان تصدی وزارت امور خارجه و سازمان انرژی اتمی از سوی سران ۱۵۰ کشور آسیایی، اروپایی، آمریکایی و آفریقایی به وی اهدا شده، به نمایش گذاشته شده است. همچنین رئیس سازمان انرژی اتمی دوهزار جلد از کتاب‌های خود را برای نگهداری به این موزه اهدا کرده است.

پلاک‌کوبی منزل استاد خط شکسته ایران

بیست و شش تیر: آیین پلاک‌کوبی منزل و اقامتگاه استاد یدالله کابلی در محل سکونت این استاد خوشنویس در منطقه دو تهران با حضور حجت‌الله ایوبی، دبیرکل کمیسیون ملی یونسکو- ایران، رسول کشت‌پور شهردار منطقه دو و جمعی از اهالی فرهنگ و هنر، خوشنویسان و اهالی منطقه برگزار شد. کابلی در این مراسم گفت: ۳۰ سال است در این منطقه سکونت دارم و امیدوارم قلم به دست در راستای احیای هنر خوشنویسی قدم بردارم.

آتش در میدان حسن آباد

بیست و شش تیر: بخشی از ساختمان‌های ضلع شمال‌غربی میدان حسن‌آباد درحالی درتپچه آتش‌گرفتگی کارگاه ابزارآلات و یراق در آتش سوخت که دوسال پیش نیز چنین حادثه‌ای در ضلع جنوبی آن در انبار نخ کاموا رخ داده بود.

میدان حسن‌آباد با چهار ساختمان و هشت گنبد به گونه منحنی‌شکل و قرینه ساخته شده است و ساختمان‌ها گردگرد چهارگوشه میدان را در بر گرفته‌اند. قدمت آن به دوره قاجار می‌رسد و گفته شده بناهای این مجموعه تنها بناهایی به‌شمار می‌روند که به سبک رنسانس ایتالیا (نوزایی) در ایران ساخته شده‌اند.

مرمت تابلوی نقاشی سهراب سپهری

سی تیر: مسئول بخش تزیینات معماری و آثار نقاشی پژوهشکده حفاظت و مرمت آثار فرهنگی-تاریخی پژوهشگاه میراث فرهنگی و گردشگری از حفاظت و مرمت نقاشی سهراب سپهری و ۱۳ تابلو نقاشی از نقاش‌های معاصر خبر داد. فتح‌الله نیازی گفت: تابلوهایی یادشده آثاری از هنرمندان بزرگ معاصر ایران همچون سهراب سپهری، ایران درودی، مسعود عربشاهی، سیما حیاتی، حسین محجوبی، سمین لاله‌زار و نقاشی‌های کلاسیک پرنی ویلیامز است که با توجه به قرارداد بین پژوهشگاه میراث فرهنگی و گردشگری و بانک تجارت به‌دلیل تعلق آثار به موزه این بانک، مرمت می‌شوند.

تجلیل از نصیریان در جشنواره فیلم شهر

سی و یک تیر: در هفتمین جشنواره بین‌المللی فیلم شهر، تندیس بهترین فیلمنامه به هومن سیدی برای «مغزهای کوچک زنگ‌زده» و تندیس بهترین بازیگر نقش زن به ژاله صامتی برای بازی در فیلم «در وجه حامل» رسید. همچنین تندیس بهترین بازیگر مرد به نوید محمدزاده برای بازی در «مغزهای کوچک زنگ‌زده» تعلق گرفت. در این مراسم از علی نصیریان، بازیگر پیشکسوت تئاتر، سینما و تلویزیون، تجلیل شد و احمد مسجدجامعی، عضو شورای اسلامی شهر، درباره ایشان گفت: نصیریان در مراسمی برنده جایزه اخلاق شده بود، وقتی به او خبر دادم گفت که من خوش اخلاق نیستم اما او اخلاق کاری، تعهد و وقت‌شناسی را در کارش با جدیت دنبال می‌کند. لازم به ذکر است در این مراسم پیروز حناچی، شهردار تهران از مسعود رایگان و رؤیا تیموریان، زوج هنرمند سینمای ایران تجلیل کرد.

تغییر پایان «گوزن‌ها» به دست ساواک

اول مرداد: کارگردان فیلم سینمایی «گوزن‌ها» درباره پایان‌بندی این فیلم گفته است که بعد از نمایش «گوزن‌ها» در سومین دوره جشنواره جهانی فیلم تهران، به‌دستور ساواک پایان‌بندی آن کاملاً تغییر کرد و «گوزن‌ها» با پایان تغییر یافته به نمایش عمومی درآمد اما پس از انقلاب پایان اصلی نسخه اولیه جایگزینش شد. فیلم «گوزن‌ها» در نظرخواهی اخیر ماهنامه «فیلم» از ۱۴۰ منتقد و نویسنده سینمایی، به‌عنوان بهترین فیلم تاریخ سینمای ایران انتخاب شد.

متری شش‌ونیم در جشنواره فیلم ونیز

سوم مرداد: فیلم متری شش‌ونیم از ایران برای نمایش در بخش رقابتی افق‌ها در هفتادوششمین دوره جشنواره فیلم ونیز برگزیده شد. جشنواره فیلم ونیز، قدیمی‌ترین جشنواره سینمایی و یکی از سه جشنواره مهم اروپایی در کنار جشنواره فیلم کن فرانسه و برلین آلمان است.

جدایی نادر از سیمین در بین ۱۰۰ فیلم برتر

پنجم مرداد: پایگاه اطلاع‌رسانی «ایندی وایر» که یک پایگاه سینمایی آمریکایی است، یک‌صد فیلم مطرح دهه اخیر را فهرست کرده است و در این فهرست فیلم «جدایی نادر از سیمین» ساخته اصغر فرهادی، رتبه چهل‌وپنجم و لیلا حاتمی و پیمان معادی نیز رتبه‌های سی‌وشش و سی‌وهفت را در میان ۵۰ هنرپیشه تأثیرگذار دارند.

درگذشت آهی

هفتم مرداد: حسین آهی، شاعر، پژوهشگر و گوینده، متولد آذر سال ۱۳۳۲ بود که بر اثر سرطان غدد لنفاوی از دنیا رفت. او مدتی به‌دلیل بیماری بستری بود و شامگاه دوشنبه، هفتم مردادماه در منزل درگذشت. «تماشاگاه راز» از رادیو فرهنگ شامل خوانش جدیدی از غزلیات حافظ، ازجمله برنامه‌های پرتعداد زنده‌یاد حسین آهی بود. پیکر این شاعر، ترانه‌سرا و گوینده رادیو با بدرقه باشکوهی در قطعه هنرمندان بهشت زهرا(س) آرام گرفت.

افتتاح موزه کودکی

دوازده مرداد: موزه کودکی ایرانک با حضور شماری از فعالان حوزه کودک و قصه‌گوینان در ساختمان گنجینه سازمان اسناد و کتابخانه ملی ایران افتتاح شد. این نمایشگاه-موزه یک‌ساله برای دوستداران فرهنگ کودکی راه‌اندازی شده تا ضمن آشنایی با جلوه‌های گوناگون تاریخ و فرهنگ کودکی ایران با اهمیت و ضرورت وجود موزه همیشگی و پایدار برای کودکان ایران آشنا شده و از این طرح پشتیبانی کنند.

تقدیر از سعید پورصمیمی

بیست و چهار مرداد: هجدهمین جشن سالیانه انجمن منتقدان، نویسندگان، پژوهشگران خانه تئاتر با معرفی برگزیدگان و تقدیر از دو چهره هنری و رسانه‌ای برگزار شد. در این مراسم، نخستین نشان مسئولیت اجتماعی به اسماعیل فیروزی برای کارگردانی نمایش «الیور توئیست» و دومین نشان مسئولیت اجتماعی به دکتر میرکمال میرنصیری کارگردان نمایش رستم رسید. در این مراسم با بخش کلیبی از سخنان اهالی سینما و تئاتر، از سعید پورصمیمی تقدیر شد.

تندیس عزت سینما

بیست و شش مرداد: هنرمندان و مدیران شهری پایتخت در نخستین سالروز درگذشت آقای بازیگر ایران سنگ‌تمام گذاشتند و مراسم رونمایی از سردیس و تابلو استاد عزت الله انتظامی به همراه آیین گرامیداشت وی را با شور و حالی خاص برگزار کردند. استاد انتظامی، زاده ۳۱ خرداد ۱۳۰۳ در محله سنگلج تهران، بازیگر و کارگردان تئاتر، سینما و تلویزیون و از چهره‌های ماندگار ایران مشهور به «آقای بازیگر» بود که ۲۶ مرداد سال ۹۷ درگذشت.

از سردیس و پلاک نام وی در خیابانی در شمال شهر تهران با حضور مسئولان شهری و مجید انتظامی فرزند استاد انتظامی رونمایی شد. خیابان استاد انتظامی در منطقه یک شهرداری پایتخت، خیابان پورابتهاج، شهید سباری، نبش موحد دانش قرار دارد.

«در جستجوی فریده» نماینده ایران در اسکار

بیست و هفت مرداد: فیلم مستند «در جستجوی فریده» به کارگردانی آزاده موسوی و کوروش عطایی به‌عنوان نماینده سینمای ایران برای معرفی به اسکار ۲۰۲۰

انتخاب شد. این فیلم درباره زنی به‌نام فریده است که چهل سال پیش در حرم امام رضا رها شده و پس از انتقال به شیرخوارگاه توسط زوجی هلندی به فرزندگی گرفته شده و به هلند برده می‌شود. فریده که در طول این سال‌ها به خاطر ترس از سفر به ایران و تمایل نداشتن خانواده‌اش به وطن بازنگشته، چند سالی است از راه دور جست‌وجویی را برای پیدا کردن خانواده واقعی‌اش شروع کرده و حالا برای اولین بار به ایران سفر می‌کند تا زادگاهش را ببیند و با سه خانواده که مدعی‌اند خانواده واقعی او هستند، ملاقات کند. این برای نخستین بار بود که در تاریخ سینمای ایران یک فیلم مستند به‌عنوان نماینده سینمای ایران معرفی شد و هیچ فیلم سینمایی شایسته معرفی تشخیص داده نشد. اگرچه این مستند در نهایت در اسکار هیچ مقامی به دست نیاورد.

درگذشت داریوش اسدزاده

سوم شهریور: داریوش اسدزاده، بازیگر پیشکسوت تئاتر، سینما و تلویزیون در سن ۹۶ سالگی در منزل خود دارفانی را وداع گفت. وی اواسط تیرماه به دلیل ناراحتی تنفسی و تنگی نفس در بیمارستان بستری شده بود. داریوش اسدزاده بازیگر تئاتر، سینما و تلویزیون یکم آذرماه ۱۳۰۲ در کرمانشاه متولد شد، در ۲۰ سالگی پا به‌عرصه بازیگری گذاشت و سال‌ها در مقام بازیگر، نویسنده و کارگردان در تئاتر تهران (نصر) فعالیت و در بیش از ۵۰ فیلم سینمایی تا دهه ۵۰ ایفای نقش کرد. اسدزاده پیش از پیروزی انقلاب اسلامی، ایران را ترک کرد، در سال ۱۳۶۵ پس از ۱۰ سال اقامت در آمریکا به ایران بازگشت و در دو سریال سمندون و خانه سبز بازی کرد، همچنین در فیلم‌های سینمایی دو نیمه سبب، همسر، قلاده‌های طلا، یتیم‌خانه ایران، زمان ازدست‌رفته و بوی کافور عطر یاس بازی کرده است. آخرین فیلم او حکایت دریا به کارگردانی بهمن فرمان‌آرا بود.

جشن خانه سینما

هشت شهریور: در بیست‌ویکمین جشن خانه سینمای ایران، تندیس بهترین فیلمنامه به محسن امیریوسفی برای فیلم «آشغال‌های دوست‌داشتنی» اهدا شد. امیریوسفی گفت: این تندیس جشن خانه سینما ارزشش از شش تندیس جشنواره فجر بیشتر است. خوشحالم که بعد از شش سال، مشکل فیلم «آشغال‌های دوست‌داشتنی» حل شد. برای کسانی که شش‌سال جلوی اکران این فیلم را گرفتند دست بزنید تا صدایش به گوش آن‌ها برسد.

میراث باستان‌شناسی اسپانیا در تهران

سی شهریور: نمایشگاه میراث باستان‌شناسی اسپانیا گزیده از موزه باستان‌شناسی الیکانت به حضور وزیر میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری و سفیر اسپانیا، در موزه ملی ایران گشایش یافت و آثار باستان‌شناسی اسپانیا در آن مورد بازدید عموم قرار گرفت. قدیمی‌ترین اثر به‌نمایش درآمده در این نمایشگاه «تبر دستی سنگین» متعلق به دوره پارینه سنگی قدیم است که در نزدیکی مادرید کشف شده و قدمت آن متعلق به ۳۵۰ هزار سال قبل است.

سهم کرمانی‌ها در ویرایش اوستا

بیست و پنج مهر: پروفسور دکتر آبرتو کانترا، متخصص زبان اوستایی از دانشگاه برلین آلمان گفته است: بسیاری از نسخه‌های دست‌نویس اوستایی توسط زرتشتیان کرمان کتابت شده و یکی از بزرگ‌ترین و مهم‌ترین کاتبان نسخه‌های اوستایی و پهلوی خانواده مرزبان کرمانی بوده‌اند. این نسخه‌ها تأثیر زیادی بر روند مطالعات اوستایی معاصر داشته‌اند، زیرا ایران‌شناسان قبلی، عموماً بر اساس نسخه‌هایی پژوهش موارد را انجام داده بودند که در هند توسط پارسیان کتابت شده بود.

وی ضمن نقد دیدگاه‌های اوستاشناسان قبل چون وسترگارد و هوفمان و گلندر درباره پروژه خود روی نسخه‌های اوستایی و معرفی سامانه‌ای که در دانشگاه برلین به‌همین منظور اختصاص داده شده است، گفت: حدود ۱۰۰ نسخه اوستایی را در ایران دیده‌ام که متخصصان قبلی ندیده بودند و تفاوتی که این نسخه‌ها با نسخه‌های هندی دارند در این است که این نسخه‌ها صرفاً آئینی هستند و برای برگزاری مراسمی چون یسنا، وندیداد و ویسپرد مورد استفاده قرار می‌گیرند.

سرايه مطالعه ۱۳ و مصرف اینترنت ۱۶۹ دقیقه

بیست و هشت مهر: سیدعباس صالحی در مراسم افتتاح هفدهمین نمایشگاه بین‌المللی کتاب تبریز اعلام کرد: هم‌اکنون میانگین مستمر مطالعه در کشور حدود ۱۳ دقیقه است، در حالی که میانگین مصرف اینترنت ۱۶۹ دقیقه و مشاهده تلویزیون ۷۲ دقیقه است.

تجلیل از شجریان و تقوایی در چله عشق

بیست و نه مهر: خالقان ۴۰ اثر و سند ماندگار عاشورایی در پنج بخش با حضور جمعی از مسئولان فرهنگی و هنری در مراسمی با عنوان «چله‌عشق» در کتابخانه ملی تجلیل شدند. در بخش هنرهای تجسمی، محمود فرشچیان، محمداقرا آقامیری، حسین قوئلر آغاسی، غلامحسین امیرخانی، علی شیرازی و جلیل رسولی تجلیل شدند. از علیرضا شجاع‌نوری، رضا کیانیان، فرامرز قریبیان، علیرضا رئیس‌یان، ناصر تقوایی، سید داود میرباقری، بهرام بیضایی، احمدرضا درویش، مهدی فخیم‌زاده، عباس کیارستمی، علی رفیعی، بهروز غریب‌پور و محمد رحمانیان در بخش هنرهای دراماتیک این آیین ملی تقدیر شد. در بخش ادبیات از علی موسوی گرمارودی، سید مهدی شجاعی، قیصر امین‌پور، ابوالقاسم حسینیجانی، قادر طهماسبی و سید حسن حسینی قدردانی شد. همچنین محمدرضا شجریان، حسین علیزاده، لوریس چکناواریان، مجید انتظامی، صدیقه بحرانی، تورج زاهدی، فردین خلعتبری و حسام‌الدین سراج در بخش موسیقی مورد تجلیل و تقدیر قرار گرفتند. در حوزه تألیف و پژوهش نیز از سید جعفر شهیدی، سید شهاب‌الدین مرعشی نجفی، شیخ عباس قمی، محمد ابراهیم آیتی، رسول جعفریان، محمد اسفندیاری و علی شریعتی قدردانی شد.

بدرقه بزرگ‌مرد موسیقی ایران

بیست و سه مهر: حسین دهلوی، اسطوره موسیقی ایران، صبح سه‌شنبه ۲۳ مهر ۱۳۹۸ پس از مدت‌ها بیماری و ابتلا به آلزایمر در سن ۹۲ سالگی آخرین نت موسیقی زندگی پرافتخار خود را نواخت. وی از نوآوران در موسیقی ایرانی بود؛ چه در خلق آثاری ماندگار و نوآور در موسیقی سنتی، چه در پیوند اپرا قصه‌های ایرانی و چه در تربیت شاگردانی برجسته در موسیقی معاصر ایران.

تدوین متد تمبک به وسیله او و جمعی دیگر از جمله حسین تهرانی، مصطفی پورتراب، فرهاد فخرالدینی و هوشنگ ظریف برای بهبود جایگاه تمبک در موسیقی ایرانی و آسان‌سازی آموزش این ساز، توجه به ساخت سنتور کروماتیک برای جبران مشکل کوک این ساز برای استفاده در ارکستر از جمله کارهای او هستند. خالق تصنیف اپرای مانا و مانی، در زمینه موسیقی فیلم هم فعالیت کرده و در تیتراژ فیلم‌ها از او به‌نام مستعار «فریبا» یاد شده است. دهلوی برای چند فیلم مستند از ابراهیم گلستان مانند یک آتش (چشم‌اندازها)، موج و مرجان و خارا و گنجینه‌های گوهر و همچنین فیلم هفده‌روز به اعدام اثر هوشنگ کاووسی موسیقی نوشته است.

پیوند شعر و موسیقی آوازی از بارزترین آثار اوست که حاصل بیش از ۴۰ سال تجربه وی در تلفیق موسیقی با شعر است. آخرین کوشش دهلوی در زمینه کارهای جمعی موسیقی ملی، پایه‌گذاری ارکستر مضرابی است که با همکاری ۶۶ نفر از نوازندگان سازهای مضرابی ایرانی تشکیل شد و در سال ۱۳۷۲ روی صحنه رفت.

افتتاح خانه موزه فرخی یزدی

بیست و چهار مهر: خانه موزه فرخی یزدی در آستانه هشتادمین سال درگذشت او با حضور جمعی از مسئولان در محل شاهزاده فاضل یزد افتتاح شد. میرزا محمد، متخصص به فرخی فرزند محمدابراهیم سمسار یزدی در آغازین روزهای مشروطیت و پیدایش حزب دموکرات در ایران، از دموکرات‌های جدی و در شمار آزادیخواهان شهر یزد قرار گرفت. در نوروز ۱۲۸۸ مسمطی ساخت و آن را خطاب به حاکم یزد در مجمع آزادی‌خواهان خواند و موجب خشم حاکم شد؛ تا جایی که دستور داد دهان فرخی را با نخ و سوزن بدوزند و به زندان بيفکنند.

بازگشت الواح هخامنشی بعد از ۸۰ سال به ایران

هشتم مهر: یک‌هزار و ۷۸۳ گل‌نشته هخامنشی که روز هشتم مهر بعد از بیش از ۸۰ سال به کشور بازگشتند، با حضور وزیر میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی در محل موزه ملی رونمایی شدند. این الواح تاریخی که بخشی از آثار به امانت داده‌شده در موسسه شیکاگو آمریکا هستند، در تالار هخامنشی موزه ملی ایران به‌نمایش درآمدند. الواح هخامنشی شامل بیش از ۳۰ هزار لوح بود که در سال ۱۳۱۴ براساس مصوبه دولت از طریق کشتی به موسسه شرق‌شناسی دانشگاه شیکاگو فرستاده شد و سال ۱۳۱۶ به آنجا رسید. بر آن اساس قرار بود در مدت سه‌سال بررسی‌های کارشناسی و مطالعات روی این الواح انجام و به ایران برگردانده شود، چندسال نخست این اقدام انجام نگرفت اما با پیگیری‌ها، بخشی از الواح در سال ۱۳۲۷، بخشی در سال ۱۳۵۰ و بخشی دیگر از آن‌ها در سال ۱۳۸۳ به ایران برگردانده شد.

در انفجاری که در سال ۱۹۹۷ میلادی در بیت‌المقدس رخ داد چند یهودی به بهانه جبران خسارت و ارتباط واهی ایران با این انفجار درخواست توقیف الواح را کردند و در نهایت با رأی دادگاه این الواح توقیف شد. در جلسات دادگاهی که در این زمینه برگزار شد، نمایندگان ایران ثابت کردند الواح جنبه تجاری ندارند و آثاری با جنبه فرهنگی و مطالعاتی بوده و قابل توقیف نیستند. در طول چندسال گذشته و به‌دنبال برگزاری دادگاه برای تعیین سرنوشت این الواح پژوهشی و تاریخی، وکلای مرکز شرق‌شناسی شیکاگو نیز اعلام کردند که الواح هخامنشی تجاری نیستند و دادگاه نباید آن‌ها را توقیف می‌کرد.

نشان عالی «هنر برای صلح» برای لوریس چکناواریان

دوازده مهر: در هفتمین جشنواره بین‌المللی «هنر برای صلح» نشان عالی «هنر برای صلح» سال ۱۳۹۸ به لوریس چکناواریان به پاس نیم قرن تلاش برای موسیقی، امیر نادری، سینماگر پیشکسوت، برای روایتگری عاشقانه در سینما و محمد رضا شفیعی کدکنی برای بیش از نیم قرن تلاش در اعتلای فرهنگ و ادب پارسی اهدا شد.

رونمایی از «گیتا» محمدعلی موحد

سیزده آبان: محمدعلی موحد ادیب، حقوق‌دان و مولاناشناس در شب بهگود گیتا (سرود خدا، بخشی از مجموعه عظیم مه‌بهارات، بزرگ‌ترین حماسه شعری جهان) به مناسبت رونمایی از چاپ جدید کتاب گیتا با برشمردن دلایل ترجمه کتاب عنوان کرد: من به دو دلیل مجذوب گیتا شدم، اول شاعرانگی آن که از زمان طفولیت گرایش به شعر داشتم، عامل دوم بوی خوش آشنایی بود که از آن می‌شنیدم، اندک مایه چیززی که درباره گیتا و عرفان هندی آموختم را در مقدمه ۶۰ صفحه ابتدایی کتاب آورده‌ام اما اطلاعات من در این موضوع و در هر موضوع محدود است.

«رضا» بهترین فیلم جشنواره بارسلون

بیست آبان: فیلم سینمایی «رضا» به کارگردانی علیرضا معتمدی برنده جایزه بهترین فیلم جشنواره آسیایی بارسلون شد. این جشنواره با هدف معرفی داستان‌ها و روایت‌های نو از قاره کهن با نمایش فیلم‌های برگزیده از ۲۵ کشور آسیایی از ۹ تا ۱۹ آبان در شهر بارسلون اسپانیا برگزار شد. فیلم سینمایی «رضا» پیش از این جایزه سینه‌پلاس جشنواره بلفور فرانسه و تقدیرنامه هیأت داوران جشنواره بمبی را دریافت کرده بود. در این فیلم سحر دولتشاهی، ستاره پسیانی، رضا داوودنژاد، افسر اسدی، سولماز غنی، پاتنه‌آ مرزبانیان، نسیم میرزاده و علیرضا معتمدی بازی می‌کنند.

درگذشت صدایشه راديو

بیست و سوم آبان: «رضا عبدی»، صدایشه پیشکسوت راديو، پنجشنبه ۲۳ آبان‌ماه درگذشت. این صدایشه بیشتر با برنامه صبح جمعه با شما و جمعه ایرانی در راديو شناخته شده بود و نقش‌هایی چون آمیز عبدالطمع و عبدل بیزیس را بر عهده داشت. عبدی کار خود را از دهه ۳۰ و بازی در فیلم‌های سینمایی آغاز کرد و تا سال ۱۳۷۸ در بیش از ۳۰ فیلم و سریال به ایفای نقش پرداخت. از جمله کارهای سینمای وی می‌توان به طهران روزگار نو، مردی از جنس بلور، پشت دیوار شب، کفش‌های میرزا نوروز، بر فراز آسمان‌ها، قرار بزرگ، قصه شب و نیز سریال‌هایی چون هزار دستان و تک مضارب اشاره کرد. پیکر زنده‌یاد عبدی در بهشت زهرا (س) به خاک سپرده شد.

از قصیده‌سرایان شاخص ایرانی به‌شمار می‌رفت و تاکنون چند مجموعه شعر از او به‌چاپ رسیده که از آن جمله است: ده فریاد، سی‌سخن، پاسداران سخن، توفان خشم، سپیدنامه و سی‌پاره. همچنین تصحیحات او بر دیوان ابوتراب فرقتی کاشانی، مجمع‌الفصحاح رضا قلی‌خان هدایت، مزاری قهستانی، سنایی، سعدی، جوامع الحکایات عوفی از آثار ممتاز و ماندگار ادب فارسی به‌شمار می‌رود. مظاهر مصفا در زادگاهش تفرش به خاک سپرده شد.

درگذشت ابراهیم آبادی

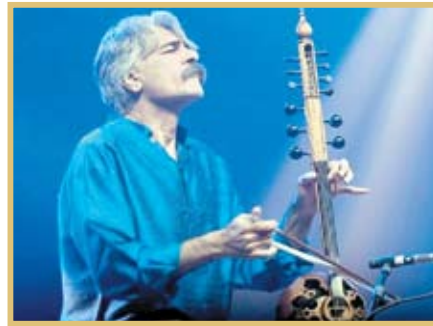
نه آبان: ابراهیم‌آبادی، بازیگر سینما، تئاتر و تلویزیون ایران بود. این هنرمند ابتدا در رشته هنر زیر نظر استادانی همچون علی‌اصغر گرمسیری به تحصیل پرداخت و بعد به شهر پراگ رفت و مدرک تحصیلی کارگردانی تئاتر را گرفت. این بازیگر در تمام سال‌های فعالیت حرفه‌ای خود علاوه بر فعالیت در تئاتر، در فیلم‌ها و سریال‌های زیادی بازی کرد که از آن جمله به فیلم‌های «بوی کافور عطر یاس»، «توکیو بدون توقف» و «صد سال به این سال‌ها» می‌توان اشاره کرد. سریال‌های «مختارنامه»، «پاورچین»، «شب دهم» و «معصومیت از دست رفته» از جمله آثار شناخته شده وی در تلویزیون هستند. او از ۱۹ مهر به‌علت بیماری شش در بیمارستانی در تهران در کما به سر می‌برد و سرانجام ساعت ۱۷ روز ۹ آبان ۱۳۹۸ درگذشت.

سینمای ایران در جشنواره «پرتقال طلایی»

یازده آبان: رضا میرکریمی و حامد بهداد به‌ترتیب جایزه بهترین کارگردان و بازیگر مرد بخش بین‌المللی پنجاه و ششمین جشنواره پرتقال طلایی در آنتالیای ترکیه را دریافت کردند. رضا میرکریمی بابت ساخت «قصر شیرین» و حامد بهداد بابت ایفای نقش اول این فیلم بهترین بازیگر مرد شناخته شدند.

قصر شیرین فیلمی به کارگردانی و تهیه‌کنندگی رضا میرکریمی و به نویسندگی محسن قرایی و محمد داودی ساخته سال ۱۳۹۷ است. این فیلم برای نخستین بار در سی و هفتمین دوره جشنواره فیلم فجر اکران شد و با نامزدی در هشت رشته، برنده دو سیمرغ بلورین بهترین فیلمنامه و بهترین موسیقی متن شد. اما درخشش اصلی فیلم در بیست و دومین جشنواره فیلم شانگهای رقم خورد که فیلم با حضور در بخش مسابقه اصلی، برنده سه جام طلایی بهترین فیلم، بهترین کارگردانی و بهترین بازیگر مرد از این فستیوال شد. این فیلم علاوه بر تحسین مخاطبان در جشنواره فیلم فجر، به عنوان فیلم محبوب منتقدان در مجله فیلم انتخاب شده‌است.

کمانچه‌نواز ایرانی، هنرمند برتر سال ۲۰۱۹

پنجم آبان: کیهان کلهر، نوازنده کمانچه، جایزه هنرمند برگزیده فستیوال جهانی موسیقی «وومکس - ۲۰۱۹» را در کشور فنلاند دریافت کرد. سامانه اینترنتی این فستیوال در توضیح دلایل اهدای جایزه به کیهان کلهر که پس از معرفی، جایزه خود را به محمدرضا شجریان تقدیم کرد، نوشته است: «برای کیهان کلهر، کمانچه صدای اوست. هنگامی که می‌نوازد انگار زبانی کامل ایجاد می‌کند که با سراسر مردم دنیا از گذشته دور تا آینده ارتباط برقرار می‌کند. کیهان کلهر در طول زندگی حرفه‌ای خود با بهترین نوازندگان تمام نقاط ایران همکاری و موسیقی اقوام کردستان، خراسان و سایر شهرها را مورد مطالعه قرار داده است. کیهان کلهر با موزیسین‌های سایر فرهنگ‌ها نیز به‌وسیله زبان موسیقی گفتگو کرده که از آن جمله می‌توان به شجاعت حسین خان از هند، یویوما و گروه بین‌المللی جاده ابریشم، اردال ارزنجان از ترکیه، تریو رامبرانت از کشور هلند، تومانی دیاباته از مالی، گروه بروکلین راید و کوآرتت کروئوس اشاره کرد. او به همه این صداها اجازه می‌دهد تا صدای او را فراگیر کنند.»

شهاب حسینی، شمس تبریزی شد

هفت آبان: گروه سازنده فیلم «مست عشق» تصویری از بازیگر نقش شمس تبریزی را در این فیلم منتشر کرد. شهاب حسینی در نقش شمس تبریزی، پارسا پیروفر در نقش مولانا، حسام منظور در نقش حسام‌الدین چلبی، همشین و شاگرد مولانا، هانده ارچل در نقش کیمیا خاتون، بنسو سورال در نقش مریم، وراک توزکوپاران در نقش سلطان ولد فرزند بزرگ مولانا و بوران کوزوم در نقش علاءالدین پسر سخت‌گیر، زودرنج و بلندپرواز مولانا از جمله بازیگران این فیلم هستند. تولید این فیلم به کارگردانی حسن فتحی همچنان در خارج از ایران در حال انجام است.

درگذشت مظاهر مصفا

هشت آبان: مظاهر مصفا، استاد دانشگاه، مصحح متون و شاعر برجسته معاصر ایران بود. او که سال‌های زیادی به‌عنوان استاد تمام رشته زبان و ادبیات فارسی در دانشگاه تهران به‌خدمت مشغول بود، در سال ۱۳۸۴ به دستور ریاست دانشگاه کنار گذاشته شد و پس از آن مدتی استاد تمام وقت دوره‌های دکترای دانشگاه آزاد اسلامی بود. مظاهر مصفا یکی

ابونصر فارابی و عطار نیشابوری در فهرست یونسکو

ده آذر: دبیرکل کمیسیون ملی یونسکو- ایران، از قرارگرفتن نام ابونصر فارابی و عطار نیشابوری در فهرست گرامی‌داشت کمیسیون ملی یونسکو خبر داد. حجت‌الله ایوبی گفت: هر دو سال یک‌بار کشورها می‌توانند دو شخصیت برجسته خود را که تولد و وفات آنان در مضرری از ۵۰ است به یونسکو معرفی کنند تا بزرگداشت این شخصیت‌ها برگزار شود. پس از بررسی گروه‌های کارشناسی در نهایت دو شخصیت ابونصر فارابی و عطار نیشابوری برای معرفی به یونسکو به منظور درج در فهرست گرامی‌داشت انتخاب شدند.

درگذشت آقای شاک

دوازده آذر: نصرت کریمی، بازیگر و کارگردان پیشکسوت سینما و خالق آثاری ماندن آقای شاک و هوشی و موشی، در سن ۹۵ سالگی بر اثر کهنوت سن در منزل شخصی خود دارفانی را وداع گفت.

نصرت‌الله کریمی در دی ماه ۱۳۰۳ در تهران متولد شد. وی تحت‌تأثیر هنرمندانی چون چارلی چاپلین و عبدالحمین نوشین کار آموختن تئاتر را آغاز کرد. او کار خود را در سال ۱۳۲۰ در تئاترهای تهران، هنر، فرهنگ، فردوسی و سعدی به‌عنوان گرمور، بازیگر و کارگردان آغاز کرد و تا سال ۱۳۳۱ به کارش ادامه داد. کریمی لیسانس کارگردانی سینمای خود را در سال ۱۳۳۸ و فوق‌لیسانس خود را در رشته فیلمسازی انیمیشن عروسی از دانشکده پراگ اخذ کرده بود. برخی فیلم‌هایی که نصرت‌الله کریمی در آن‌ها به‌عنوان نویسنده، کارگردان و بازیگر حضور داشته عبارتند از: درشکه‌چی ۱۳۵۰، خانه‌خواب ۱۳۵۴ و میهمان ناخوانده، تولد سگ شهر ما، پیوند و خسرو میرزای دوم.

به عشق بازیگری

بیست و چهار آذر: در آیین نکوداشت اکبر زنجانی‌پور، بازیگر و کارگردان پیشکسوت، نوید محمدزاده خطاب به او گفت: هر ثانیه‌ای که شما را می‌بینم برایم خاطره‌انگیز است. من از شما بازیگری و کار جدی را یاد گرفتم. از شما یاد گرفتم که باید عاشق بازیگری باشید. سعید پورصمیمی هم گفت: صحبت کردن درباره استاد زنجانی‌پور کمی مشکل است چون هم ابعاد کاری‌اش زیاد است و هم من با ایشان افتخار همکاری نداشتم. من و آقای زنجانی‌پور از سال ۱۳۴۴ که در دانشگاه تهران، رشته تئاتر باز شد هم‌دانشکده‌ای بودیم.

اکبر زنجانی‌پور در این مراسم با بیان این‌که امشب، شب بزرگی برای من است گفت: کسی که باعث آشنایی من با اشکان رهگذر شد، خانم تینا پاکروان بود. دو سال پیش به من زنگ زد و گفت فیلم انیمیشنی درباره شاهنامه هست، بیا و صحبت کن. به او گفتم موضوع شاهنامه باشد، شما هم تأیید کنی، حتماً می‌آیم و باید بگویم امروز بسیار خوشحال هستم که این کار را انجام دادم. چراکه هر ایرانی با فردوسی و شاهنامه ارتباط دارد و خلوت خودش را با این اثر گران‌قدر گذرانده است.

«جایی برای فرشته‌ها نیست» برنده شد

بیست و پنجم آذر: در سیزدهمین جشنواره سینماحقیقت، مستند «جایی برای فرشته‌ها نیست» بیشترین جوایز را به دست آورد. این مستند که ساخته سام کلاتری است، تلاش‌های بی‌وقفه، روزهای ناامیدی، لحظات پراسترس و سرانجام درخشش دختران تیم ملی هاکی ایران را روایت می‌کند؛ مستندی که قصه‌ای اجتماعی را از دل یک زمینه ورزشی بیرون می‌کشد.

تنبور در فهرست ملی میراث ناملموس

نهم دی: در اجرای ماده ۱۲ کنوانسیون بین‌المللی حفظ میراث فرهنگی ناملموس و ماده سه قانون اساسنامه وزارت میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی، در جلسه شورای ملی ثبت میراث فرهنگی ناملموس پرونده هنر ساختن، نواختن، مقام‌ها و فرهنگ تنبور بررسی و برای ثبت در فهرست آثار ملی میراث ناملموس ایران تأیید شد. پیش از این موضوعات منطقه‌ای مانند هنر ساختن و نواختن تمبره تنبور لکی در فهرست آثار ملی ثبت شده بود ولی این پرونده، پرونده‌ای جامع مربوط به میراث تنبور با گستره ملی است. در چنددهه اخیر استادانی مانند زنده‌یاد سید ام‌الله شاه ابراهیمی، زنده‌یاد سید خلیل عالی نژاد، زنده‌یاد طاهر یارویسی، شهرام ناظری، کیخسرو پورناظری، علی‌اکبر مرادی در معرفی میراث تنبور و انتقال این میراث از نسل‌های پیشین به نسل‌های امروز نقش عمده ای داشته‌اند.

درگذشت نخستین کارگردان زن سینمای ایران

ده دی: قدرت‌الزمان وفادوست معروف به شهلا ریاحی، هنرپیشه سینما، تئاتر و تلویزیون، در ۱۷ بهمن ۱۳۰۵ در تهران به دنیا آمد. تحصیلات خود را تا مقطع سیکل ادامه داد و در ۱۷ سالگی، بنا به خواست و راهنمایی همسرش اسماعیل ریاحی به صحنه تئاتر تهران راه یافت. در نخستین بازی‌اش که برگرفته از نمایشنامه‌ای با عنوان سیاست هارون‌الرشید بود، نقش اول را به‌گونه‌ای ایفا کرد که با استقبال بسیاری مواجه شد. او سینمای حرفه‌ای را سال ۱۳۳۰ با فیلم خواب‌های طلایی به کارگردانی معزالدیوان فکری تجربه کرد. ریاحی سال ۱۳۳۵ فیلم مرجان را کارگردانی کرد و به این ترتیب نام اولین زن کارگردان سینمای ایران را به خود اختصاص داد. در روزی که پیکر زنده‌یاد شهلا ریاحی با حضور همه اقشار مردم از مقابل تالار وحدت به سمت قطعه هنرمندان بهشت زهرا (س) تشییع شد، ایرج راد، رئیس هیأت مدیره خانه تئاتر، گفت: شهلا ریاحی زنی شایسته و توانمند بود و در تاریخ هنرهای نمایشی این مملکت نامش باقی و جاودان خواهد بود.

واکنش یونسکو به تهدید ترامپ

هفده دی: ترامپ، رئیس‌جمهوری آمریکا، پس از دستور به‌شهادت رساندن سردار سپهبد قاسم سلیمانی و ابومهدی المهندس به همراه هشت نفر دیگر در توئیتر خود نوشت

که به مراکز فرهنگی ایران نیز حمله می‌کند. این حرکت وی به‌شدت از سوی اصحاب فرهنگ در ایران و جهان مورد نکوهش قرار گرفت؛ به‌طوری که مدیرکل یونسکو نسبت به مواضع ترامپ در مورد حمله به مراکز فرهنگی ایران واکنش نشان داد و حفاظت از دارایی‌های فرهنگی را به آمریکا یادآور شد. وی گفت: مفاد کنوانسیون ۱۹۵۴ حفاظت از دارایی‌های فرهنگی در هنگام درگیری مسلحانه و کنوانسیون ۱۹۷۲ حفاظت از میراث فرهنگی و طبیعی جهان دو سند حقوقی است که به تصویب ایالات متحده و ایران رسیده است. کنوانسیون سال ۱۹۷۲ تصریح می‌کند که یک کشور عضو متعهد می‌شود که هیچ‌گونه تصمیم به انجام اقدامات عمدی که ممکن است به‌طور مستقیم یا غیرمستقیم به میراث فرهنگی و طبیعی واقع در قلمرو سایر کشورهای عضو این کنوانسیون آسیب برساند، اتخاذ نکند.

کشف نسخه دستنویس دیوان حافظ در هلند

ست و هشت دی: یک نسخه تاریخی و نفیس از دیوان حافظ شاعر قرن هشتم (مقرن با قرن ۱۵ میلادی) پس از گذشت چندین سال و دست به‌دست شدن در چند کشور توسط یک کارشناس هنری در هلند شناسایی شد. برخی صفحات این نسخه نفیس و ارزشمند دیوان حافظ که مقامات ایرانی به‌دنبال بازگرداندن آن به کشور هستند، طلاکوبی شده‌اند. این نسخه حدود یک میلیون یورو ارزش دارد و توسط یک تاجر ایرانی به نام جعفر قاضی که در سال ۲۰۰۷ میلادی در آلمان درگذشت، مخفی شده بود.

این کتاب ارزشمند به‌صورت مخفیانه توسط «آرتور براند» که اهالی فن او را به‌دلیل موفقیت‌هایش برای کشف آثار هنری مفقودشده، به‌نام ایندیدیانا جونز (باستان شناس ماجراجو) می‌شناسند، شناسایی شد. این کارشناس هلندی گفت: این کشف برای من بسیار مهم است، زیرا این کتاب اهمیت زیادی دارد و یکی از اولین نسخ دیوان حافظ است.

بسیاری از نویسندگان غربی از جمله «گوته» آلمانی و «رالف والدو امرسون» آمریکایی از آثار شمس‌الدین محمد حافظ شیرازی تأثیر گرفته‌اند و حافظ را پادشاه شعرای فارس نامیده‌اند. دومینیک برویز بورکشو، استادیار ادبیات فارسی در دانشگاه آکسفورد هم گفته است: اگرچه این نسخه قدیمی‌ترین نیست اما جزء اولین‌های دیوان حافظ است که آن را نادر و با ارزش می‌کند.

شیراز پایتخت کتاب ایران

نوزده بهمن: عنوان پایتختی کتاب ایران پس از برگزاری پنج دوره از این رویداد فرهنگی به کلانشهر شیراز رسید. دست‌اندرکاران فرهنگی در شیراز معتقدند عنوان پایتختی کتاب باید پیش از این‌ها به شیراز می‌رسید اما توقعات بیشتر از شیراز در مقایسه با شهرهای دیگر که همواره در پیوست تاریخی و فرهنگی خود با کتاب و ادب عجین است، کار را برای این شهر دشوار کرد.

اسکار، انگل، ترامپ

بیست و یک بهمن: مراسم اسکار ۲۰۲۰ درحالی به پایان رسید که جایزه‌های آن به فیلم‌ها و بازیگران با دیدگاه‌های اجتماعی تعلق گرفت، اگرچه حاشیه‌های زیادی از رئیس‌جمهوری آمریکا تا دست نیافتن اسکورسیزی به اسکار داشت. فیلم انگل (Parasite) ساخته «بونگ جون هو» که چهار جایزه در این دوره اسکار دریافت کرده است، براساس معضلی فردی-اجتماعی ساخته شده است، خانواده‌ای فقیر که در اولین فرصت مناسب با متصل شدن به خانواده‌ای ثروتمند، درآمدی هنگفت به‌دست می‌آورند. انگل یازدهمین فیلم غیرانگلیسی‌زبانی بود که در این بخش نامزد دریافت اسکار شد و این پیروزی نشان می‌دهد هالیوود با تغییر رویکرد، فیلمسازان غیرسفیدپوست و غیرانگلیسی‌زبان را هم به جریان اصلی فیلمسازی راه می‌دهد.

جای دیگری که تفاوت دیدگاه داوران اسکار دیده می‌شود، در اهدای جایزه بازیگر نقش اول مرد به خواکین فینیکس است که هیأت داوران نتوانست بازی شگفت‌انگیز او را نادیده بگیرد و به بازیگر یک فیلم بر پایه کمیک استریپ، جایزه داد. شخصیت جوکر هم مشکلات روانی مردی را به تصویر کشیده که کودکی سختی دارد و شخصیتی ضداجتماعی و مخرب به خود می‌گیرد و به یک قاتل ترسناک تبدیل می‌شود.

جایزه بازیگر زن نقش اول به رنه زلورگر برای فیلم جودی رسید، این فیلم هم اعتراضی به رفتارهای هالیوودی است که شاید مسئولان اسکار آن را موضوعی مربوط به گذشته دانسته‌اند.

مارتین اسکورسیزی با مرد ایرلندی هم از دور اسکار جا ماند و حیرت‌ها را افزون کرد اما برد پییت، هنرپیشه معروف آمریکایی، پس از گرفتن جایزه بهترین بازیگر نقش مکمل مرد، با کنایه، مانع‌تراشی‌ها در روند استیضاح دونالد ترامپ در مجلس سنا را زیرسؤال برد. او گفت: به من گفته‌اند فقط ۴۵ ثانیه فرصت دارم حرف بزنم که البته ۴۵ ثانیه بیشتر از وقتی است که مجلس سنا این هفته به جان بولتون (برای حرف زدن به‌عنوان شاهی علیه ترامپ) داد!

شاید همین کنایه‌های برد پییت بود که ترامپ هم در یک سخنرانی تبلیغاتی سینما را به سیاست ربط داد و از این که آکادمی اسکار با وجود مشکلات ایالات متحده با کره جنوبی، جایزه بهترین فیلم سال را به «انگل» ساخته این کشور داده، انتقاد کرد. ترامپ گفت: جایزه‌های آکادمی (اسکار) امسال چه بد بود! دیدید؟ برنده یک فیلم از کره جنوبی شد. کلا این فیلم درباره چه بود؟ ما در موضوع تجارت به اندازه کافی مشکل با کره جنوبی داریم، با این همه، جایزه بهترین فیلم سال را به آن‌ها می‌دهند.

از زمان به‌قدرت رسیدن ترامپ، آمریکا بر سر مسائل مختلفی از جمله در تجارت و همکاری‌های نظامی با کره جنوبی اختلاف دارد. البته شرکت توزیع‌کننده فیلم کره‌ای «انگل» که برنده اسکار بهترین فیلم شد، در پاسخ به انتقاد ترامپ گفت که او توانایی خواندن ندارد.

«خورشید» بهترین شد

بیست و دو بهمن: سی و هشتمین جشنواره فیلم فجر با انتخاب فیلم خورشید به کارگردانی مجید مجیدی به کار خود پایان داد. مجبوریم (اثر رضا درمیشیان) و عنکبوت (اثر ابراهیم ایرج‌زاد) از آثاری هستند که در جشنواره سی و هشتم پذیرفته نشدند. لامینور (داریوش مهرجویی) و جنایت بی‌دقت (شهرام مکرری) توسط سازندگانشان به جشنواره ارائه نشدند. جایزه بهترین نقش اصلی مرد به پیمان معادی برای فیلم «درخت گردو» و بهترین نقش اصلی زن به نازنین احمدی برای فیلم «ابر بارانش گرفته» اهدا شد. سیمرغ بلورین بهترین کارگردانی به محمدحسین مهدویان برای فیلم درخت گردو و جایزه بهترین فیلم از نگاه مردم به فیلم شقایق پروانه رسید. در اختتامیه از فریدون جیرانی، کارگردان سینمای ایران، به پاس سال‌ها فعالیت در عرصه روزنامه‌نگاری و سینما تجلیل شد و سید غلامرضا موسوی و مهدی صباغ‌زاده به‌عنوان همشهری و دوستان قدیمی جیرانی از همکاری‌های خود با او سخن گفتند. در این مراسم از جیرانی باعنوان «دائرةالمعارف سینما» یاد شد.

نشان زنان راهبر ۲۰۲۰ برای نرگس آبیار

سی بهمن: نرگس آبیار، کارگردان ایرانی، جایزه زنان برتر و موفق جهان اسلام را دریافت کرد. مراسم اعطای نشان زنان راهبر ۲۰۲۰ با حضور عارف علوی، رئیس‌جمهوری پاکستان، عمران اسماعیل، استاندار ایالت سند و جمعی از شخصیت‌های سیاسی، اقتصادی، فرهنگی و هنری پاکستان برگزار شد.

نُت‌های جشنواره موسیقی فجر

اول اسفند: در مراسم اختتامیه سی‌وپنجمین جشنواره موسیقی فجر که در تالار وحدت برگزار شد، از هنرمندان و استادان بزرگ موسیقی ایران چون افلیا پرتو، نادر مشایخی، حسن اسکندری و هوشنگ ظریف تجلیل شد. وزیر ارشاد در این مراسم گفت: اگر کشور ما رنگین‌کمان فرهنگی شناخته می‌شود بخشی از این نقش را مدیون موسیقی هستیم. موسیقی حافظ ادبیات ما در طول تاریخ بوده و بخشی از این ماندگاری با موسیقی پیوند پیدا کرده است.

شهاب حسینی شوالیه شد

هفت اسفند: شهاب حسینی در سفارت فرانسه، نشان عالی وزارت فرهنگ و هنر دولت فرانسه را از فیلیپ تیه بو، سفیر فرانسه در تهران دریافت کرد. او در سال‌های اخیر موفق به دریافت نخل طلای جشنواره کن و خرس نقره‌ای جشنواره برلین برای بازیگری شده است. پیشتر در ایران شخصیت‌هایی چون محمدرضا شجریان (خواننده)، دکتر حسینی، عباس کیارستمی (کارگردان و عکاس)، داریوش شایگان (نویسنده و شاعر)، لیلا حاتمی (بازیگر)، یدالله رویایی (شاعر)، شهرام ناظری (خواننده)، محسن مخملباف (کارگردان)، پری صابری (کارگردان تئاتر و نمایشنامه‌نویس)، اصغر فرهادی (کارگردان) و محمدعلی سپانو (شاعر و مترجم ایرانی) نشان شوالیه را دریافت کرده‌اند.

درگذشت رنجبر

هشت اسفند: ملکه رنجبر، بازیگر سینما، تلویزیون و تئاتر به‌دلیل کهنوت سن و بیماری در ۸۱ سالگی در تهران درگذشت. مراسم تشییع و خاکسپاری وی در قطعه هنرمندان برگزار شد اما به خواسته فرزند این هنرمند برای جلوگیری از انتقال ویروس کرونا مراسم تشییع در تهران برگزار نشد.

«شیطان وجود ندارد» در برلین

یازده اسفند: در هفادمین دوره جشنواره بین‌المللی فیلم برلین ۲۰۲۰ جایزه خرس طلایی به فیلم «شیطان وجود ندارد» به کارگردانی محمد رسول‌اف و محصول مشترک ایران، چک و آلمان اعطا شد. اما محمد رسول‌اف، غایب این دوره از جشنواره برلین بود. فیلم او، «شیطان وجود ندارد»، با دریافت این جایزه در کنار آثاری چون طبیعت بی‌جان ساخته سهراب شهید ثالث با دریافت خرس نقره‌ای ۱۹۷۴ و جدایی نادر از سیمین، ساخته اصغر فرهادی، با دریافت خرس طلایی ۲۰۱۱ جای می‌گیرد.

هوشنگ ظریف درگذشت

هفده اسفند: هوشنگ ظریف، نوازنده پیشکسوت و مدرس تار، در ۸۱ سالگی به علت ایست قلبی درگذشت. وی چندسالی بود که از بیماری آلزایمر رنج می‌برد و چندی پیش در مراسم اختتامیه سی‌وپنجمین جشنواره موسیقی فجر از او تقدیر شد.

غنچه‌های نیمه‌باز

فریدون مشیری

بوی باران، بوی سبزه، بوی خاک
شاخه‌های شسته، باران خورده، پاک
آسمان آبی و ابر سپید
برگ‌های سبز بید
عطر نرگس، رقص باد
نغمه و بانگ پرستوهای شاد
خلوت گرم کیوت‌های مست
نرم نرمک می‌رسد اینک بهار
خوش به‌حالِ روزگار ...
خوش به‌حالِ چشمه‌ها و دشت‌ها
خوش به‌حالِ دانه‌ها و سبزه‌ها
خوش به‌حالِ غنچه‌های نیمه‌باز
خوش به‌حالِ دختر میخک که می‌خندد به ناز
خوش به‌حالِ جان لبریز از شراب
خوش به‌حالِ آفتاب ...
ای دل من، گرچه در این روزگار
جامه رنگین نمی‌پوشی به کام
باده رنگین نمی‌نوشی ز جام
نقل و سبزه در میانِ سفره نیست
جامت از آن می که می‌باید تهی است
ای دریغ از «تو» اگر چون گل نرقصی با نسیم
ای دریغ از «من» اگر مستم نسازد آفتاب
ای دریغ از «ما» اگر کامی نگیریم از بهار ...
گر نکوبی شیشه غم را به سنگ
هفت‌رنگش می‌شود هفتاد رنگ!

کوچ بنفشه‌ها

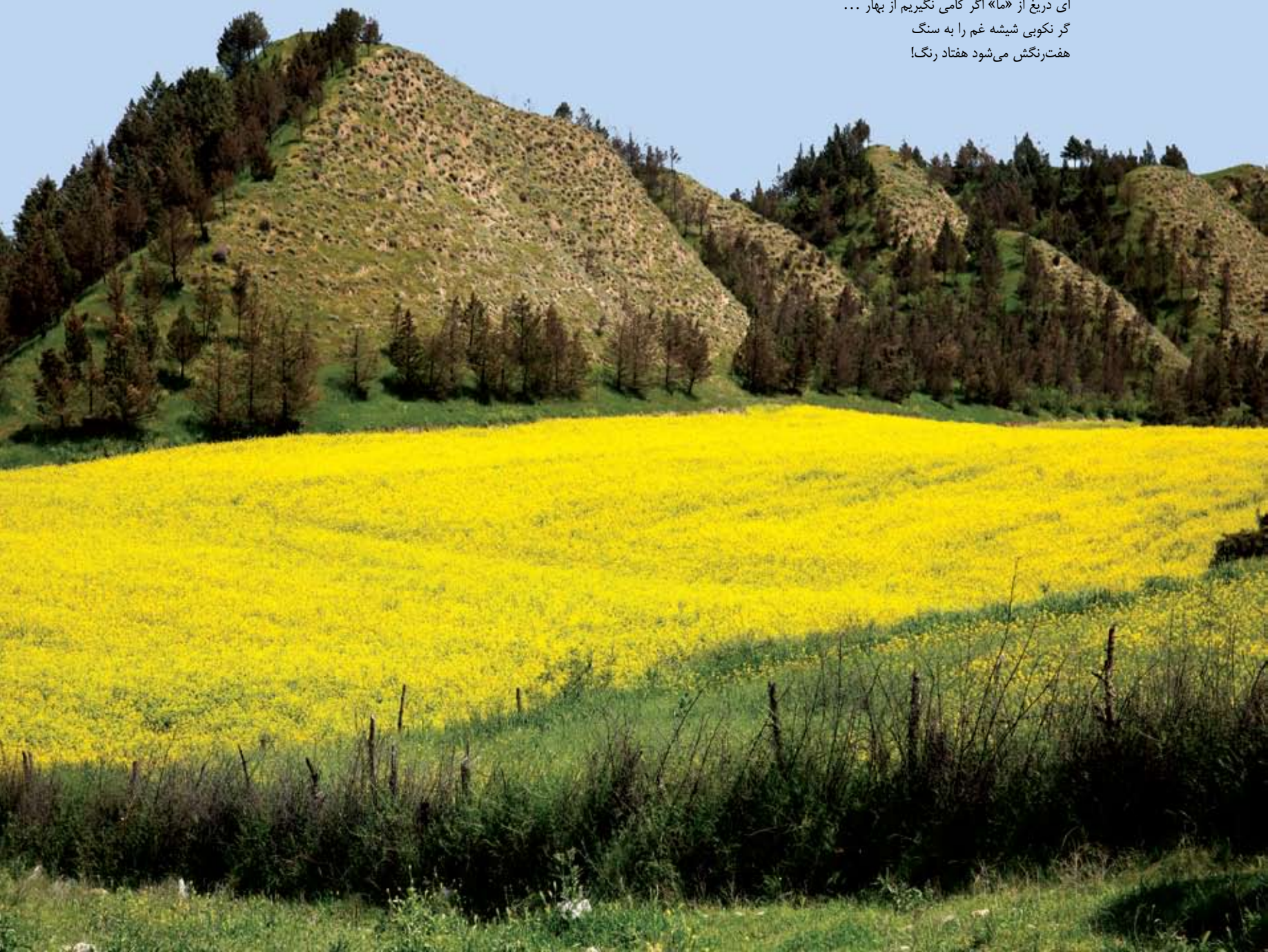
محمدرضا شفیعی کدکنی

در روزهای آخر اسفند
کوچ بنفشه‌های مهاجر
زیباست
در نیم روز روشن اسفند
وقتی بنفشه‌ها را از سایه‌های سرد
در اطلس شمیم بهاران
با خاک و ریشه
میهن سیارشان
در جعبه‌های کوچک چوبی
در گوشه خیابان می‌آورند
جوی هزار زمزمه در من
می‌جوشد
ای کاش
ای کاش آدمی وطنش را
مثل بنفشه‌ها
در جعبه‌های خاک
یک روز می‌توانست
همراه خویش ببرد هر کجا که خواست
در روشنای باران
در آفتاب پاک

پره‌ای زمزمه

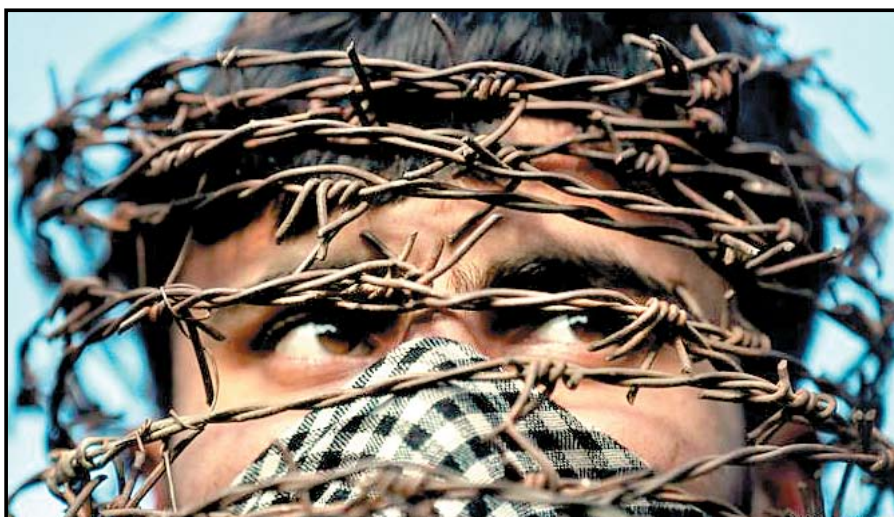
سهراب سپهری

مانده تا برف زمین آب شود
مانده تا بسته شود این همه نیلوفر وارونه چتر
ناتمام است درخت
زیر برف است تمنای شنا کردن کاغذ در باد
و فروغ تر چشم حشرات
و طلوع سر غوک از افق درک حیات
مانده تا سینی ما پر شود از صحبت سمبوسه و عید
در هوایی که نه افزایش یک ساقه طنبینی دارد
و نه آواز پری می‌رسد از روزن منظومه برف
تشنه زمزمه‌ام
مانده تا مرغ سرچینه هذیانی اسفند صدا بردارد
پس چه باید بکنم
من که در لخت‌ترین موسم بی چهچه سال
تشنه زمزمه‌ام؟
بهتر آن است که برخیزم
رنگ را بردارم
روی تنهایی خود نقشه مرغی بکشم.

آلبوم سال ۱۳۹۸

مردی از کشمیر در اعتراض به قانون جدید مهاجرت که به دست آوردن شهروندی هند را برای مهاجران غیر قانونی ساده می کند اما مهاجران مسلمان را مستثنی می داند سیم خاردار را به دور سر خود پیچیده است.

گریتا تونبرگ، نوجوان سوئدی که به خاطر تلاش برای جلب توجه مردم جهان به تغییرات اقلیمی توسط مجله تایم به عنوان شخصیت سال معرفی شده، به دلایل مختلف از جمله این تصویر که او را در قطار در حال خوردن غذا در ظروف پلاستیکی نشان می دهد مورد انتقاد است.

سال ۲۰۱۹ را سال اعتراضات خیابانی می دانند، زیرا در این سال مردم کشورهای زیادی از جمله فرانسه، شیلی، هنگ کنگ، ایران و برخی کشورهای عربی در اعتراض به اوضاع اقتصادی و سیاسی به خیابان ها آمدند.

بیشترین تمرکز رسانه ها بر معترضان هنگ کنگ بود که علیه لایحه استرداد مجرمان تظاهرات کردند. الجزایری ها در فوریه به خیابان ها آمدند و در نهایت عبدالعزیز بوتفلیقه را وادار به کناره گیری کردند. در ماه آوریل نیز معترضان سودانی، عمر البشیر را از قدرت برکنار کردند. افزایش قیمت حمل و نقل در شیلی باعث شد تا در ماه اکتبر مردم این کشور به خیابان هایبایند.

از سوی دیگر عدد ۹ برای چین همواره عددی نگران کننده بوده است، زیرا سال هایی که عدد آن ها به ۹ ختم می شود، یادآور خاطرات بدی است که رهبران آن کشور را نگران می کند.

امسال هم در حالی که صدمین سالگرد جنبش چهارم مه و سی امین سالگرد تظاهرات دانشجویان در میدان تیان آن من چین بود، شیوع کرونا از این کشور آن را در صدر اخبار قرار داد و چین را با بحران بزرگی روبه رو کرد.

سیل‌های فروردین ماه طی دو موج، تلفات جانی و مالی بسیاری در ۲۵ استان ایران برجای گذاشت

اندوه مدل‌ها در سوگ کارل لاگرفله طراح مد آلمانی که در پاریس درگذشت

دور جدید اعتراضات «جلیقه‌زرها» علیه افزایش قیمت سوخت و مالیات در پاریس

عزاداری برای ۱۵۷ قربانی سانحه سقوط بوئینگ ۳۰۲ شرکت هواپیمایی اتیوپیا

استعفای ترزا می، نخست‌وزیر پیشین بریتانیا بعد از تلاش‌های ناکام برای به‌انجام رساندن برگزیت

آتش سوزی گسترده در کلیسای جامع ۸۵۰ ساله نوتردام

ایران در سالگرد خروج واشنگتن از برجام، از آغاز مراحل کاهش تعهدات خود به این توافق خبر داد

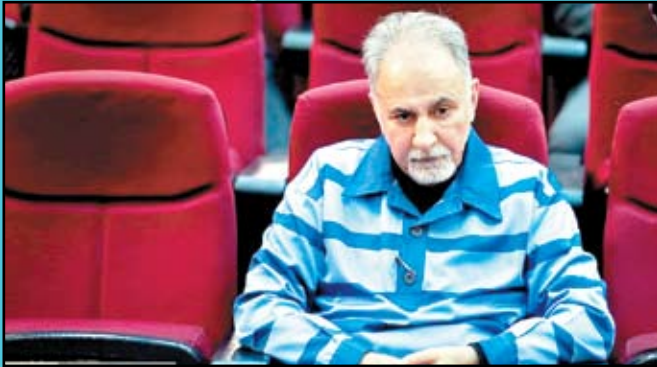
آتش سوزی گسترده در جنگل‌های آمازون موسوم به ریه سبز زمین

ولادیمیر زلانسکی، کم‌دین اوکراینی که در یک سریال تلویزیونی محبوب، نقش کسی را بازی کرده بود که به‌طور تصادفی رئیس‌جمهور می‌شود، در انتخابات واقعی هم به‌عنوان رئیس‌جمهور آن کشور رای آورد!

سخنرانی فرماندار ایالت هسن آلمان، ولکر بوفیر در مراسم تشییع جنازه والتر لویبکه، رئیس‌اداره محلی کاسل که به‌دلیل حمایت از پذیرش مهاجران، توسط یک افراطی به قتل رسید

محکومیت محمدعلی نجفی به دلیل اتهام قتل همسر دوشم میتر استاد

دیدار دونالد ترامپ، رئیس جمهور ایالات متحده آمریکا و کیم جونگ اون رهبر کره شمالی در مرز میان دو کره

ازدواج پرسروصدای پادشاه ۶۶ ساله تایلند، ماها وازیرالونگ کورن با معاون رئیس امنیت شخصی خود

اعتراضات گسترده در هنگ کنگ علیه قانونی که براساس آن مجرمان به جمهوری خلق چین بازگردانده خواهند شد

نمای هوایی از خسارت ناشی از توفان دوریان در کارائیب که بر اثر آن بیش از ۷۰ نفر جان خود را از دست دادند

آتش گرفتن یک افسر پلیس ضد شورش در جریان اعتراضات شیلی

اعلام کناره گیری شاهزاده هری و همسرش مگان مرکل از انجام وظایف سلطنتی در انگلیس

جمهوری خلق چین هفادمین سالگردش را در میدان تیان آن من جشن گرفت

اعتراض به دستگیر شدن جولیان آسانژ، بنیانگذار ویکی لیکس، پس از هفت سال پناهندگی به سفارت اکوادور در لندن، او با اتهام افشای اسرار دولتی ایالات متحده روبه روست.

جاسیندا آردن، نخست وزیر زلاندنو، هنگام بازدید از مجتمع مسلمانان پس از حمله تروریستی یک راستگرای افراطی که به کشته شدن ۵۱ نفر از آن ها انجامید، با حجاب ظاهر شد.

اسپایک لی، برنده جایزه بهترین فیلمنامه اقتباسی در هالیوود، کالیفرنیا

خاکستر آتشفشانی در جزایر کوریل

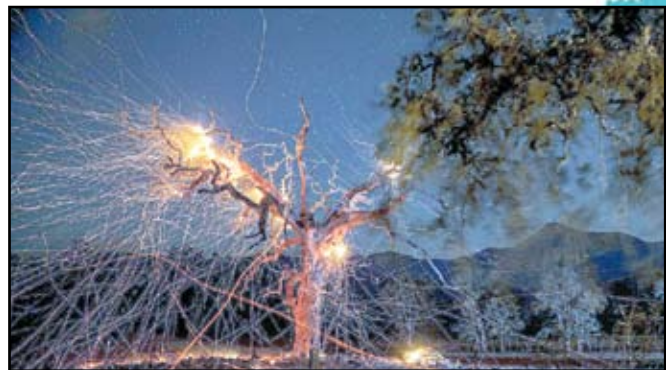
لنی پرز، مهاجر گواتمالایی درخواست اجازه ورود به آمریکا را از اعضای گارد ملی مکزیک دارد

اهدای جایزه صلح نوبل به ابی احمد علی، نخست‌وزیر اتیوپی به‌خاطر ابتکار برای حل اختلاف مرزی با اریتره

کاروان وسایل نقلیه زرهی آمریکایی در سوریه

آتش‌سوزی در کالیفرنیا

اولین بازدید پاپ فرانسیس از عربستان برای شرکت در کنفرانسی در مورد روابط مسیحیان و مسلمانان

یک دختر زخمی سوری در انتظار نجات از زیر آوار کنار جنازه خواهرش در سوریه

شینزو آبه، نخست‌وزیر ژاپن برای میانجیگری میان تهران و واشنگتن و کاهش تنش در منطقه به ایران سفر کرد. این اولین سفر یک مقام ارشد ژاپنی پس از ۴۱ سال به ایران بود.

خبرگزاری آناتولی در استانبول، اعتراضات سراسری آبان ماه به افزایش سه‌برابری قیمت بنزین در ایران را یکی از مهم‌ترین حوادث سال ۲۰۱۹ نامید

درگذشت سیامند رحمان، قهرمان پارالمپیک ایران

انتشار اولین تصویر از سیاهچاله توسط تلسکوپ ایونت هوریزون

امیر آقایی، برنده جایزه سیمرغ بلورین بهترین بازیگر نقش مکمل مرد جشنواره فجر

طناز طباطبایی، سیمرغ نقش مکمل زن را در جشنواره فیلم فجر از آن خود کرد.

ادای احترام جاستین ترودو، نخست‌وزیر کانادا به قربانیان پرواز ۷۵۲ اوکراین

اولین کناره‌گیری یک پادشاه ژاپنی پس از دو قرن. امپراتور آکیهیتو به نفع پسرش کنار رفت.

اعلام رسمی خبر مرگ ابوبکر البغدادی توسط دونالد ترامپ

یازدهمین دوره انتخابات مجلس و نخستین میان‌دوره‌ای پنجمین دوره مجلس خبرگان رهبری ایران

نانسی پلوسی در اقدامی تلافی‌جویانه نسبت به ترامپ که از دست دادن با او خودداری کرده بود، متن سخنرانی رئیس‌جمهور آمریکا را پاره کرد

شیوع کرونا در چین و انتقال آن به کشورهای دیگر

کروناوی جدید

ایدیمی ویروس سندروم تنفسی حاد (سارس) شامل پنومونی (سینه پهلوی) و نقص تنفس پیش رونده در سال ۲۰۰۲ به وجود آمد. به نظر می‌رسید که این ویروس از میزبان غیرانسان منشأ گرفته و قابلیت عفونی کردن انسان را به دست آورده باشد. در مناطق روستایی جنوب چین که ایدیمی از آنجا آغاز شد، انسان، خوک و ماکیان در کنار هم زندگی می‌کردند و بسیاری از گونه‌های وحشی جهت مصارف غذایی و طب سنتی مورد استفاده قرار می‌گرفتند. این شرایط باعث بروز سویه‌های جدید ویروس شد. چون کشت کروناویروس‌های انسانی آسان نیست، خصوصیات آن‌ها به خوبی شناخته نشده است. بعد از گذشت ۹ سال تقریباً در سال ۲۰۱۲

باز همان خانواده ویروس‌ها بیماری جدیدی به نام مرس را به وجود آوردند که به سندرم حاد تنفسی خاورمیانه معروف شد، محل شیوع آن در عربستان بود و در بعضی از کشورهای دیگر هم شایع شد.

خوشبختانه هیچ کدام از این ویروس‌ها به کشور ما نرسید. سومین همه‌گیری بیماری ناشی از ویروس کروناست که طغیان ناشی از آن از اواخر ۲۰۱۹ در شهر ووهان چین آغاز و تا ۱۰ استان چین هم گسترده شد. مسئولان خیلی سریع اقدام به قرنطینه شهر کردند ولی بهر حال ویروس شیوع پیدا کرد. در همه بیماری‌های عفونی دوره‌ای به نام دوره نهفتگی وجود دارد؛ یعنی از زمانی که ویروس کرونا وارد بدن می‌شود تا زمانی که علائم بیماری بروز پیدا کند، یک دوره نهفتگی بین ۲ تا ۱۴ روز وجود دارد.

راه انتقال این بیماری معمولاً به دو صورت است، یکی از طریق بازارهایی که غذاهای دریایی دارند و دیگری تماس با جاهایی که حیوانات در آن‌جاها وجود دارند. کسانی که در کشتارگاه‌ها یا دامداری‌ها کار می‌کنند در معرض خطر هستند. ویروس کرونا که شیوع آن از دی ماه در کشور چین شروع شد، تا به حال بسیاری را در جهان مبتلا کرده و علاوه بر ۳۰ استان و منطقه چین به کشورهای ژاپن، کره جنوبی، ایتالیا، سنگاپور، هنگ کنگ، ایران، تایلند، بحرین و آمریکا نیز سرایت کرده است.

کروناویروس‌ها

دکتر حسین کیوانی، استاد ویروس‌شناسی دانشکده پزشکی دانشگاه علوم پزشکی ایران، در مورد ویروس کرونا می‌گوید: ویروس‌ها موجوداتی هستند که نمی‌توانیم بگوییم زنده‌اند یا نه. اصطلاحاً به انگل‌های اجباری سلول‌ها معروف هستند، یعنی باید حتماً درون سلول‌ها تکثیر پیدا کنند. ویروس‌ها انواع مختلفی دارند، به طوری که چند هزار نوع ویروس داریم که احتمالاً در تکامل انسان و سایر موجودات زنده نقش داشته‌اند ولی امروزه نقششان کم‌رنگ‌تر شده است.

وی می‌افزاید: بعضی از انواع ویروس‌ها مفید هستند و بعضی دیگر نه. بعضی از آن‌ها در جایگاه خودشان بیماری ایجاد نمی‌کنند ولی اگر جایگاهشان تغییر کند برای مدتی بیماری‌زا می‌شوند. دکتر کیوانی در پاسخ به این پرسش که آیا بیماری‌های ویروسی قابل درمان هستند یا نه خاطرنشان می‌کند: خیلی از بیماری‌های ویروسی قابل درمان هستند، درحالی که خیلی دیگر از ویروس‌ها نوظهور هستند. از چند هزار نوع ویروس، تنها چند نوع آن‌ها را می‌شناسیم. خیلی از بیماری‌های ویروسی مانند هپاتیت سی قابل درمان هستند. برای اکثر بیماری‌های ویروسی دیگر، روش درمانی کشف نشده است و سیستم ایمنی بدن انسان، خودش آن‌ها را سرکوب می‌کند یا کاملاً از بین می‌برد. وی در مورد بیماری کرونا می‌گوید: کروناویروس‌ها از ۸۰ سال پیش وجود داشته‌اند. شناسایی اولین کروناویروس‌ها به سال ۱۹۳۷ بر می‌گردد. این ویروس‌ها در طبیعت و حیوانات وجود دارند، به طوری که در جوجه‌ها باعث ایجاد برونشیت عفونی می‌شوند. کروناویروس‌های دیگری داریم که عامل سرماخوردگی هستند و اهمیت بالینی زیادی ندارند. وقتی نمونه تنفسی یک بیمار را بررسی می‌کنیم اگر مشخص شود بیماری‌اش باکتریایی است برای آن آنتی‌بیوتیک و اگر ویروسی باشد ضدویروس داده می‌شود.

دکتر کیوانی با بیان این مطلب که پیش از این کروناویروس‌ها خطرناک نبودند اما کروناویروس‌های جدید خطرناک هستند تأکید می‌کند: از ۲۰ سال پیش خفاش، مخزن خیلی از کرونا‌های جدید مانند مرس و سارس بوده و احتمالاً این نوع جدید در اثر مخلوط شدن کروناویروس خفاش و کروناویروس مار به وجود آمده است، به طوری که بعضی از ژن‌های این دو کروناویروس از منشأ خفاش و مار با همدیگر تلفیق و خطرناک شده‌اند و بیماری‌زایی بیشتری پیدا کرده‌اند. این بیماری در اثر تماس انسان‌ها در بازار فروش حیوانات خاص و محصولات خوراکی به انسان منتقل و در دنیا منتشر شده است. وی در پاسخ به این پرسش که آیا کیت‌های آزمایشگاهی شناسایی این ویروس را داریم یا نه می‌گوید: بله، به محض این که ویروس شناسایی شد اطلاعاتی توسط مراجع جهانی مانند سازمان بهداشت و بعضی از مؤسسات ویروس‌شناسی در اختیار همه قرار داده شد، به طوری که این بیماری به راحتی قابل تشخیص است و با تست‌های مولکولی که داریم، ظرف ۶ تا ۷ ساعت می‌توانیم بگوییم که فرد کروناویروس جدید دارد یا نه و تشخیص بیماری کار سختی نیست.

این استاد دانشگاه با اشاره به آن که ویروس‌ها مانند انسان‌ها و تمامی موجودات زنده همیشه در حال تکامل هستند می‌گوید: وقتی ویروس‌ها تکامل پیدا می‌کنند، ژن‌ها با هم مبادله می‌شوند و از بین چند هزار ژن مبادله‌شده، یک ویروس می‌تواند بقا پیدا کند و خصوصیات خاص خودش را داشته باشد و برای مدتی بیماری را به وجود بیاورد. حال یا دارویی برای آن ساخته می‌شود یا شدت بیماری‌زایی‌اش خودبه‌خود بر اثر جهش‌هایی که پیدا می‌کند کاهش پیدا کرده و فروکش می‌کند.

وی در مورد درمان بیماری می‌افزاید: این بیماری خودبه‌خود درمان می‌شود و درمان‌های نگهدارنده دارد. مردم باید با مراقبت‌های بهداشتی از بروز آن پیشگیری کنند. مراکز بهداشتی مردم را در جریان راه‌های پیشگیری قرار داده‌اند. مردم باید دست‌هایشان را به خوبی بشویند و ترشحات تنفسی‌شان را موقع حرف زدن و عطسه کردن با دستمال کنترل کنند تا پخش نشود. دکتر کیوانی با بیان این مطلب که ایمنی بدن خودبه‌خود به بیماری پاسخ می‌دهد، به‌ویژه در کسانی که سالم و جوان هستند و بیماری‌های زمینه‌ای ندارند، تأکید می‌کند: افراد مسن و کسانی که بیماری‌های زمینه‌ای دارند بیشتر در معرض خطر این بیماری قرار دارند؛ به طوری که کرونا ممکن است دو تا سه درصد باعث تلفات در آنان شود.

وی در پاسخ به این پرسش که آیا بهتر نبود با شیوع کرونا قم را قرنطینه می‌کردند، می‌گوید:

قطعا هر جا که این بیماری دیده شود باید آن‌جا را قرنطینه کنند و افراد غربالگری شوند، زیرا این اصول علمی پیشگیری از بیماری‌های ویروسی است. وزارت بهداشت متناسب با امکاناتی که در اختیارش بوده کار پیشگیری را انجام داده است ولی باید شهرها را قرنطینه کنیم و بیماری را در عرض چند ساعت تشخیص بدهیم تا کسانی که مشکوک و ناقل هستند شناسایی شوند و تماسشان با افراد دیگر جامعه کم شود.

این استاد ویروس‌شناسی

می‌افزاید: کروناویروس ویروسی

است مانند هزاران ویروس دیگر که شیوع پیدا کرده‌اند. شاید اطلاع نداشته باشید که در تاریخ ویروس‌شناسی آمده است که در زمان جنگ جهانی اول که آنفلوآنزا برای اولین بار وارد اروپا شد، ۲۵ میلیون نفر کشته داد ولی به علت سانسوری که در آن زمان وجود داشت آمار کشته‌ها اعلام نشد. در حال حاضر هم تلفات کروناویروس زیاد نیست.

نباید فکر کنیم آخرالزمان رسیده و اتفاق وحشتناکی افتاده است. شاید تعداد افرادی که در اثر آنفلوآنزا جانشان را از دست داده‌اند بیشتر از مرگ‌ومیر در اثر کروناویروس باشد. بیشترین تلاش‌های ما باید در جهت پیشگیری از همه‌گیر شدن این بیماری تا حد مقدور باشد که یکی از اصول آن قرنطینه است.

مردم باید به مراجع معتبر مراجعه کنند و نگران نباشند، زیرا استرس و نگرانی عامل بسیار مؤثری در ضعیف شدن سیستم ایمنی بدن است و سیستم ایمنی ضعیف نمی‌تواند عفونت‌ها را به خوبی درمان کند. به عنوان مثال بیماری داریم به نام تبخال ویروسی که وقتی بیمار آن مراجعه می‌کند اولین سؤالی که از آن‌ها می‌پرسم این است که آیا استرس، بی‌خوابی یا شوک عاطفی داشته‌اید و معمولاً پاسخ آنان مثبت است.

بدن ما با بعضی از ویروس‌ها در حالت تعادل است و توان پاسخ دادن به آن‌ها را دارد. استرس، بی‌خوابی و تنش باعث ضعیف شدن سیستم دفاعی بدن ما می‌شود و در این صورت کرونا ویروس می‌تواند ضایعات بیشتری ایجاد کند و منجر به بیماری حاد یا مرگ شود.

رئیس ستاد مقابله با کرونا کیست؟

سعید نمکی متولد ۲۴ خرداد ۱۳۳۷ در کاشان سیاستمدار داروساز، شاعر و وزیر بهداشت، درمان و آموزش پزشکی است. او که در تاریخ ۱۵ بهمن ماه سال ۹۷ رای اعتماد نمایندگان مجلس را با ۲۲۹ رای موافق به عنوان وزیر دریافت کرد، فقط یک سال بعد با یکی از بزرگترین و مخوف ترین اپیدمی های قرن مواجه شد. نمکی دارای مدرک دکتری داروسازی از دانشکده داروسازی دانشگاه علوم پزشکی اصفهان و تخصص ایمنی شناسی، عضو هیئت علمی دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی با مرتبه علمی دانشیاری، معاون سازمان برنامه و بودجه کشور، عضو شورای سیاستگذاری مرکز ملی تحقیقات بیمه سلامت، و معاون سابق محیط طبیعی سازمان حفاظت محیط زیست می باشد.

او در سال ۱۳۹۴ به معاونت امور اجتماعی و عمومی در سازمان مدیریت (سازمان برنامه و بودجه) منصوب شد و به گفته خود وی، ۲۵ سال پیش از این تاریخ، معاون بهداشتی وزیر بهداشت بوده است، او همچنین، مدتی مشاور معصومه ابتکار بوده است و چند سال مدیرعامل چند کارخانه داروسازی از جمله تولید دارو بوده است. او که متولد شهر کاشان است در شعر و شاعری هم دستی دارد و تخلص شعری اش «پگاه کاشانی» است.

وی امضاکننده تفاهم نامه نقشه درمان ایران ۱۴۰۴ میان وزارت بهداشت و سازمان برنامه و بودجه بود، که بر اساس این تفاهم نامه در راستای افزایش عدالت جغرافیای مقرر شد که تفاوت میان استان ها و تفاوت درون استان ها، با توزیع تخت های جدید، به میزان حداقل ۲۵ درصد کاهش یابد.

برخی از سمت های سعید نمکی: معاون امور اجتماعی و عمومی سازمان مدیریت و برنامه ریزی، عضو شورای سیاستگذاری مرکز ملی تحقیقات بیمه سلامت، معاون محیط طبیعی سازمان حفاظت محیط زیست، مشاور معصومه ابتکار در سازمان محیط زیست، مدیر گروه ایمنولوژی دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی و معاون بهداشتی وزارت بهداشت.

به زودی مردم پیام مهار کرونا را خواهند شنید

سعید نمکی روز شنبه ۲۴ اسفند مراسم تجلیل از دانشجویان برگزیده در ریاست جمهوری افزود: ۲۶ روز پیش و در اولین لحظاتی که صدای گام های کرونا را در اطراف کشور شنیدم و اصرار بر اعمال محدودیت هایی داشتم، یگانه مردی که به حمایت برخاستند دکتر جهانگیری بود.

وی به سابقه فعالیت خود در حوزه سلامت کشور و نیز مهار برخی بیماری ها اشاره کرد و افزود: به عنوان یک کهنه سرباز حدود ۳۰ سال مدیریت سلامت بخش کشور را برعهده داشته ام و اعلام می کنم کرونا از سر مملکت رد خواهد شد.

وزیر بهداشت همچنین با اشاره به سیلاب های اخیر در کشور گفت: با وجود گستردگی این سیلاب ها، هیچ موردی اپیدمی نداشتیم و این امر تحسین سازمان بهداشت جهانی را برانگیخت.

نمکی ادامه داد: در اوج تحریم ها، ویروس «اچ وان ان ۱» را که به مراتب کشندگی بیش از کرونا داشت، با وجود ۱۳ هزار و ۲۰۰ مبتلا مدیریت کردیم و با وجود اینکه در آمریکا ۱۰ هزار مرگ بر اثر این بیماری رخ داد، مانند یک کشور پیشرفته با کمترین ابتلا آن را مهار کردیم.

وی با اشاره به راه اندازی بسیج ملی «کرونا را شکست می دهیم» در دانشگاه های علوم پزشکی سراسر کشور گفت: مطمئن باشید بزودی مردم پیام مهار این بیماری را به نحو احسن خواهند شنید.

نقش رسانه ها در کاهش تنش کرونا

در جامعه گسترش می یابد و روایت بزرگ ساختارها و گروه های تمرکز یافته را می شکنند. او این شاخصه را ویژگی جامعه پست مدرن می داند.

«ردوان ریچا» معتقد بود که جامعه به یک تمدن علمی بر پایه خدمات، آموزش و فعالیت های خلاقانه در حال تغییر شکل است. این دگر دینی حاصل پیشرفت و نفوذ فن آوری های نوین به ویژه فن آوری های رایانه ای است.

در سال های اخیر مفهوم جامعه شبکه ای اهمیت ویژه ای در نظریه جامعه اطلاعاتی پیدا کرده است. منطق شبکه ای در کنار اطلاعات، توسعه، انعطاف پذیری و یکپارچگی یکی از ستون های اصلی پارادایم فن آوری اطلاعات است. بخش های مختلف یک جامعه در عصر اطلاعات در بستر شبکه به یکدیگر متصل می شوند. به عبارت دیگر شبکه هایی همچون شبکه عصبی پیکره جامعه اطلاعاتی می باشند.

انتقاد اصلی که از سوی فرهیختگان بر مفهوم جامعه اطلاعاتی وارد شده این است که این گونه تعاریف این تصور را می تواند در پی داشته باشد که ما کلاً وارد نوع جدیدی از جامعه شده ایم. «فرانک ویستر» می گوید اگر تنها ما با اطلاعات بیشتری طرف هستیم چرا باید کسی بگوید جامعه ای داریم که تا پیش از این در تاریخ بی سابقه بوده است؟

رسانه و مجموعه روابط عمومی ها در جو ملتهب این روزها در پی چرخش شایعات رنگارنگ و گوناگون کرونا، چه کارهایی می توانند انجام دهند؟

آگاهی و مطالعه اخبار موثق و درست از منابع معتبر و مورد وثوق

دارای صلاحیت قانونی و علمی، مطالعه شایعات و آگاهی از بازچرخش اطلاعات نادرست، به منظور آگاهی از نقاط ضعف عمومی که موجب نشر آن ها در فضای سایبر می شود، کمک به ایجاد و تحکیم سرمایه اجتماعی. آن چه روشن است این است که سرمایه اجتماعی مخدوش موجب

می شود منابع رسمی تولید خبر، دارای اعتبار نبوده و موداستناد مردم قرار نگیرند

و این خود بزرگترین مشکل را در مواقع خاص یا بحرانی ایجاد می کند، دریافت اخبار صحیح و دقیق از منابع معتبر و باز نشر آن در برد مخاطبان، حفظ صداقت و راستگویی (به عنوان مهم ترین خط قرمز در روابط عمومی و رسانه)، سرعت در انتشار اخبار صحیح بر اساس اصل اولویت در خبر می تواند در بی اثر سازی شایعات مؤثر باشد، حضور مستمر در فضای سایبری و دعوت به نوع دوستی و تأکید بر نقاط مشترک عاطفی و انسانی می تواند در کنترل سرایت بیماری مفید باشد.

این که ویروس کرونا چقدر خطرناک و کشنده

است، امری فنی است که باید توسط متخصصان

مورد اظهار نظر قرار گیرد اما این نوشته، سخنی صمیمانه باتمامی کسانی است که هندسه افکار عمومی متأثر از کنشگری و حضور آنان است: اصحاب رسانه و مجموعه روابط عمومی ها.

بی مناسبت نیست نخست نگاه کوتاهی به جامعه ارتباطی و نقش آن در تولید و انتشار اخبار در حوزه های اجتماعی و اقتصادی داشته باشیم. اگر نگاه کوتاهی به تاریخ داشته باشیم، درمی یابیم یکی از اولین افرادی که مفهوم جامعه اطلاعاتی را بسط داد اقتصاددان نامی، فریتز ماچلاپ بود. وی در سال ۱۹۳۱ تحقیقات خود را در این زمینه شروع کرد و کارش در سال ۱۹۶۲ با انتشار کتاب «تولید و توزیع دانش در ایالات متحده» به اوج رسید. این کتاب به سرعت به ژاپنی و روسی ترجمه شد و ژاپنی ها تأثیر بسیاری از آن پذیرفتند. مسأله فن آوری ها و نقش آن ها در جوامع معاصر در ادبیات علمی تحت عناوین مختلفی مورد بحث قرار گرفته است. ایده های دانش یا اقتصاد اطلاعات، جامعه پسارصنعتی، جامعه پست مدرن، جامعه شبکه ای، انقلاب اطلاعات، سرمایه داری اطلاعاتی، سرمایه داری شبکه ای و مواردی این چنینی طی دهه های اخیر به تفصیل مورد بررسی واقع شده اند. ماچلاپ مفهوم صنعت دانش را در سال ۱۹۶۲ معرفی کرد. او پنج بخش دانش را تفکیک کرد: آموزش، تحقیقات و توسعه، رسانه های جمعی، فن آوری های اطلاعات و خدمات اطلاعاتی. بر اساس این تقسیم بندی او محاسبه کرد که ۲۹ درصد از تولید ناخالص ملی آمریکا

در سال ۱۹۵۹ در صنایع دانشی تولید شده است. «پیتر دراکر» این بحث را آغاز کرد که گذاری از اقتصاد مبتنی بر کالاهای مادی به اقتصاد مبتنی بر دانش در حال جریان است. برای «دنیل بل» تعداد کارمندانی که در بخش تولید و خدمات اطلاعاتی شاغل هستند یک فاکتور برای تشخیص یک جامعه اطلاعاتی است.

«ژان فرانسوا لیوتارد» گفت اطلاعات نیروی اصلی تولید در دهه های اخیر شده و دانش به شکل یک کالا درآمد دارد. او افزود که جوامع پسارصنعتی دانش را در دسترس عوام قرار می دهند، زیرا اطلاعات و فن آوری ها

گفتگو با دکتر اشرف بروجردی، رئیس کتابخانه ملی ایران

اندیشمندان ما راهکار دارند اما ترجیح می‌دهند سکوت کنند

اطلاعات شنبه ۲۴ اسفند ۱۳۹۸

۳۸

• این تغییر رفتار را خوب می‌دانید یا بد؟

به نظر من آسیب‌زننده است، چون ثباتی ندارد. ما طبق باورهای خودمان می‌گوییم ریسمان الهی را چنگ بزنید، یعنی ریشه و مبنا داشته باشید. چارچوبی برای فکرتان داشته باشید. اما وقتی که با جوان امروز صحبت می‌کنیم همه این‌ها را در قالب اسطوره می‌بینند، نه در قالب ملاک رفتاری یک مرجع. چون او این رفتار را قبول ندارد در عملش تغییر حاصل می‌شود.

زمانی این گونه بود که وقتی بزرگی وارد مجلسی می‌شد، همه به او احترام می‌کردند و حرفش حجت بود. الان این گونه نیست. برای آن که اولاً خود این فرد، میان رفتار و عملش تطابق وجود ندارد. ثانیاً جوان امروزی، سبک زندگی گذشته را نمی‌پذیرد و تغییر در رفتار به علت تغییر در سبک زندگی است. یعنی باب گفتگو و مراوده بین دو نسل ضعیف شده است.

• **تغییر سبک زندگی، الزام دنیای امروز شده است؛ گسترش تکنولوژی، در دسترس قرار گرفتن منابع اطلاعاتی و تسریع مراودات.** اگر این الزام را نپذیریم از دور حذف می‌شویم.

من این حرف را قبول ندارم. ما روایت از امیرالمؤمنین داریم که می‌گوید فرزند زمان خویشتن باش. یعنی ما در هر زمانی می‌توانیم آن باورها را با شرایط تطبیق بدهیم.

• **شما به عنوان فردی که سال‌ها در عرصه مدیریتی کشور حضور داشتید آیا مدیران فرهنگی کشورمان را فرزند زمان خودشان می‌دانید؟**

همه آن‌ها نه. به نظر من فاصله دارند. یکی از دلایل عدم پذیرش نسل امروز از مدیریت فرهنگی کشور، همین اختلاف است که فضای گپ و گفت بین آن‌ها وجود ندارد تا بتوانند مشکلاتشان را حل کنند. مرجعیت فکری وقتی حرفی را می‌زند باید حرفش حجت باشد ولی اگر قرار باشد او چیزی بگوید و باور نسل امروز ما چیز دیگری باشد، اختلاف و تفرقه به وجود می‌آید.

• **اگر مدیران فرهنگی ما در حوزه‌ای که در آن تخصص دارند ورود پیدا می‌کردند شاید این اتفاقات کمتر رخ می‌داد.**

• از نظر شما به عنوان یک مدیر فرهنگی، ما در

کجای فرهنگ دچار مشکل یا ضعف شدیم که با سختی در حال مدیریت یک مسأله بهداشتی هستیم؟ به نظر من بخش عمده مباحث فرهنگی به باورهای مردم بازمی‌گردد که چه عکس‌العملی نشان می‌دهند، چرا که باورها منشأ رفتار آن‌هاست. باورها را اغلب خود مردم مدیریت نمی‌کنند و توسط دیگران مدیریت می‌شود. این دیگران می‌توانند یک دوست یا یک رسانه بین‌المللی یا یک گروه سیاسی یا حتی تفکر ایدئولوژیک باشد. با تغییراتی که در جامعه به وجود آمده، کاربرد سنت کم‌رنگ شده و ارزش‌ها هم تغییر کرده است. وقتی که ارزش تغییر کند رویکرد فرهنگ هم متفاوت می‌شود. یکی از این مباحث در فرهنگ، سلامت است. فرهنگ است که می‌تواند به ما کمک کند که جامعه چه حساسیتی از خودش نشان دهد تا بتواند سلامت را به عنوان یک شاخص برای خودش تعریف کند.

• **می‌توانیم به دو مسأله که اکنون در گستره فرهنگی و باوری مردم با شیوع بیماری کرونا به وجود آمده اشاره کنیم. یکی آن که دچار تردید شده‌اند و دیگر این که در برخی از گفته‌هایی که تا کنون مطرح شده عدم صداقت می‌بینند. چرا این اتفاق رخ داده؟**

به نظر من یکی از دلایل این است که مردم در سخن و رفتار هدایتگران جامعه چنگ‌دانی می‌بینند؛ هدایتگر اعم از مدیر اجرایی و حاکمیت کلی نظام و کسانی که به عنوان مرجع برای دیگران قرار می‌گیرند، اگر از آن‌ها که به عنوان مرجع شناخته شده‌اند، داده‌هایی یکسان و همسان به دست ما برسد و صدای واحدی داشته باشند من گمان می‌کنم جامعه به خوبی می‌پذیرد. اما وقتی مردم می‌بینند فلان شخص ممنوعیتی ایجاد می‌کند اما یا خودش یا خانواده‌اش همان رفتار ممنوع را بروز می‌دهند قطعاً دچار تردید می‌شوند. حاکمیت یا پدرسالاری یا مرجعیت برای اشخاص جایگاه خودش را از دست داده است. من سنتی، مرجعیت همان رفتار قبلی است ولی امروزه این گونه نیست و جوان ما آن مرجعیت و رفتار را نمی‌پذیرد.

وضعیت فرهنگی در جامعه ما به گونه‌ای است که لب مرز ایستاده‌ایم. از یک سو اتفاقات ناگوار چنان بر روی هم تلنبار شده‌اند که اجازه تأمل دقیق داده نمی‌شود و از سوی دیگر نابسامانی‌های اقتصادی وضعیت را دشوارتر کرده است. مدیریت فرهنگی از جمله مسائلی است که نه تنها نیاز دقیق به علم دارد بلکه درایت و تجربه و از همه مهم‌تر شجاعت نیز باید سرلوحه کار یک مدیر فرهنگی باشد. در این مجال کوتاه با یکی از مدیران فرهنگی کشور به گفتگو نشستیم تا منتقدانه وضعیت را بررسی کنیم؛ اگر چه مجال کم بود و سؤالات بسیار. شاید این مسیر بتواند باب گفتگوی جدی با دیگر مدیران فرهنگی را که به زعم دکتر بروجردی اغلب سیاسی هستند تا فرهنگی، باز کند.

منوچهر دین‌پرست

• **در موقعیتی در حال گفتگو هستیم که کتابخانه ملی به علت شیوع ویروس کرونا تعطیل است. شاید در طول تاریخ کتابخانه ملی چنین اتفاقی رخ نداده بود و شاید برای اولین بار باشد که چنین تعطیلی به کتابخانه ملی تحمیل شده است.**

دقیقاً همین‌طور است. بالاخره شرایط اقتضا می‌کند که گاهی روال کلی تغییر کند. ما به هر حال تابع مقرراتی هستیم که کشور اعمال کرده و به خاطر کرونا مجبور شدیم کتابخانه ملی را تعطیل کنیم. در روزهای اول با برخی از مراجعه‌کننده‌ها روبه‌رو بودیم که سرماخوردگی شدید داشتند و هرچقدر هم که می‌گفتیم وارد سالن نشوند نمی‌پذیرفتند. لذا به این نتیجه رسیدیم که با تعطیلی کتابخانه، سالن‌ها را ضدعفونی و تغییراتی را هم اعمال کنیم.

شما از سوی دیگر به مسأله نگاه کنید. مدیریت کلان جامعه در واقع مدیریت سیاسی است، در ساختار هم سیاسی است. کسی که وزیر یا معاون وزیر است در واقع به عنوان مقام سیاسی تعریف می شود. یعنی باید جزو مجموعه ای باشد که بتوانند با هم تعامل کنند. اگر رئیس جمهور بخواد وزیرش را انتخاب کند یا وزیر، معاونش را برگزیند باید کسی را انتخاب کند که بتواند با هم کار کنند. منتهی امکان دارد که او در حوزه اش تخصص نداشته باشد. شما می توانید کسی را انتخاب کنید که در این وجه باهم تعامل داشته باشید و آن موقع کار به گونه ای دیگر سخت می شود.

● **مقصود شما این است که مدیران ما الزاما در مرتبه اول سیاسی اند و اگر زمینه مهیا بود فرهنگی هم می شوند؟**

بله، البته نباید به گونه ای باشد که از هم دور باشند. مثلا اگر من سر رشته ای از اقتصاد نداشته باشم نمی توانم در جایگاهی قرار بگیرم که کار اقتصادی کنم. بالاخره باید یک مینا و تخصص اولیه وجود داشته باشد ولی وسعت آن لزوما این نیست. به طور مثال وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی در حوزه های مختلفی مانند کتاب، سینما، تئاتر، مجلات و همه آن چه که در واقع تشخیص دهنده و تعیین کننده فرهنگ است اظهار نظر می کند. شما کسی را پیدا نمی کنید که در تمامی این حوزه ها متخصص باشد ولی می توانید کسی را انتخاب کنید که رویکردش به فرهنگ مثبت باشد و از متخصصانی استفاده کند که کار را پیش ببرند. متخصص الزاما نباید در مقام معاونت باشد، می تواند در مقام مدیریت تا سطوح پایین تر هم باشد.

خیلی از وزرای فرهنگ که الان در خاطرم مرورشان می کنم تخصص اولیه را داشتند و رویکرد و اراده شان بر این قرار گرفته بود که کار فرهنگی کنند و عرصه فرهنگی را تقویت کنند.

● **ولی اراده ملاک نمی شود.**

نه، اراده ملاک نیست. اما کار خوب هم بستگی به تخصص ندارد. شاید ما مجبوریم بازگردیم به آن چه که امام می گفت و آن چه که اوایل انقلاب مطرح بود که تخصص یا تعهد، کدام یک اولی هستند و در نهایت به این نتیجه رسیدند که هر دو باید باشد. شما نمی توانید به کسی که اساسا در پی زدن زیرآب نظام است مسئولیتی بدهید که صرف متخصص بودن، آن را پیش ببرد. در عرصه فرهنگ ما باید یک رویکرد کلی و منشوری را برای این کار تدوین کرده باشیم.

● **در این چهل سال در حوزه فرهنگ طرح های بسیاری انجام شده ولی دیدیم که در اجرا ضعیف بودند. شاید مقداری از آن به دلیل کارناپذیری است.**

● **خیلی از مدیران در طی این سال ها فعال بودند و برنامه های متعددی را طراحی کردند اما در انتها خروجی مناسبی نداشت و داده خوبی به دست نیامد. البته برای خوب و بد هم باید ملاک را تعریف کرد.**

● **قطعا همین طور است.**

ما در عرصه فرهنگ دچار اغتشاشاتی شدیم که خروجی آن اکنون به گونه ای است که مردم صداقت را کمتر می بینند و دچار تردیدهایی شده اند و نمونه آن اکنون در حوزه سلامت است که این بار مستقیما با جان مردم سروکار دارد. در این مورد هر مدیری، چه در حوزه های امنیتی و نظامی و چه در حوزه های بهداشت و درمان و آموزش عالی، باید پاسخگو باشد و مدیران فرهنگی هم باید پاسخگو باشند. ما در عرصه فرهنگ کجا بودیم که اکنون به این نقطه رسیدیم؟ این ها واقعیاتی است که باید طرح کرد، خودانتقادی است که باید به شکل واقع بینانه و بدون رودربایستی صورت گیرد. به نظر من یکی از علل عمده بحث، تنگ بودن فضای گفتگوست. اگر این عرصه باز بود شاید خیلی از موارد را می توانستیم مدیریت کنیم.

● **فکر می کنید چرا کسانی که باید این عرصه را باز کنند حضور ندارند؟ محافظه کار شدند؟ نگرانند؟ می ترسند؟**

موضوع به واقعیت های دیگری بازمی گردد. محافظه کاری نیست. نتیجه گیری آن ها نتیجه ای نیست که بتواند مسائل را پیش ببرد. من تجربه ای در همین کتابخانه ملی داشتم که فضلا و علمای بزرگ بیایند و کاری را انجام بدهند. خودم مسئولیتی برعهده نگرفتم و گفتم خودشان کار را انجام بدهند و صرفا بحث و گفتگوهایی درباره ایران و این که چه چیزی باید در اولویت قرار بگیرد داشتیم، اما آخرین حرف این بود که این ها پخش و منتشر نشود. این ها حرف هایی است که توسط عده ای برتابیده نمی شود و باید همین جا باقی بماند.

● **چرا این روحیه به وجود آمده؟ من خودم به عنوان یک روزنامه نگار بارها شاهد بودم که می گفتند این حرف هایی که به شما می گویم جایی منتشر نشود. فکر می کنید چرا این روحیه در بین مدیران ما به وجود آمده که یک سری حرف ها را دوست ندارند دیگران هم بشنوند؟**

اگر من هم بخوام همین نکته ای را که شما می گوید عملیاتی کنم، ترجیح می دهم جوابتان را ندهم ولی جوابش خیلی روشن است. شما دچار توجه امنیتی می شوید، برای جاهای مختلف صلاحیتتان تأیید نمی شود و متهم می شوید. طرف می خواهد زندگی کند و ترجیح می دهد که حرفش منتقل و بازگو نشود. من فکر می کنم بین اندیشمندان حوزه های مختلف اجتماعی راهکار وجود دارد ولی نمی گویند. فکر می کنند اول به جایی نمی رسد، ثانيا خودشان متهم خواهند شد و انگی به آن ها زده می شود. ترجیح می دهند سکوت کنند و حرف ها در قفسه سینه شان بماند تا وقتی که از این دنیا بروند.

● **با این جمله آخر شما برگردیم به ابتدای صحبتتان. پس عدم صداقت و تردیدی که مردم می بینند...**

اسم این عدم صداقت نیست. من شاید اسمش را بگذارم حفظ جان. اگر بخواهیم وارد این بحث ها شویم باید به مباحث ایدئولوژیک بپردازیم.

● **و خیلی بحث درازدانی می شود.**

من می خواهم شما اسم این موضوع را بی صداقتی نگذارید. آن جا واژه معنای دیگری پیدا می کند.

● **البته خوب است که شما نظراتان را مطرح کنید.**

من می توانم بگویم بی اعتمادی به ساختار یا حفظ جان.

● **حتی اگر این بی اعتمادی را که شما می گوید بپذیریم، آسیب های جدی به جامعه تحمیل می کند و این چیز اندکی نیست.**

این ها مجبورند این گونه باشند تا جان شان حفظ شود و بتوانند مقاصدشان را دنبال کنند.

● **شما گفتید شرایط باید به شکل کامل مهیا باشد تا هدفی تحقق یابد اما متأسفانه این شرایط در کشور ما دائما در فراز و نشیب بوده اند. دوره های مختلف اعم از دوره سازندگی و دوره اصلاحات و دوره آقای احمدی نژاد - که نمی دانم آن را چه بنامم - گذشت و ما اکنون در موقعیتی قرار داریم که احساس می کنیم حرکتی نکرده ایم و این حس خیلی بدی است که آدم احساس خسران کند. می خواهم بگویم که این یأس و ناامیدی ناراحت کننده است.**

درست است اما دلایلش را در رویکرد تربیتی نگاه کنید. معمولا در آموزش و پرورش کشورهای مختلف افراد به گونه ای تربیت می شوند که حس تعلق خاطر به سرزمینشان در مبانی فکری آن ها رشد می کند. در جامعه ما این بحث مغفول مانده است. اگر آموزش و پرورش می توانست نسل ها را خوب تربیت کند و این احساس تعلق تفوق پیدا می کرد اکنون وضع ما به گونه دیگری بود.

● **چرا فقط آموزش و پرورش؟ ما نهادهای دیگری داریم که آن ها هم در عرصه فرهنگ متولی هستند.**

آموزش و پرورش نهاد مهمی است. اگر شما فردی را در طفولیت آموزش دادید و باوری را پذیرفت، این در ذهنش حک می شود و همین باعث می شود که آن باور گسترش پیدا کند. ما در آموزش و پرورش ناتوان هستیم.

● **یعنی نقش نهادهای دیگر را نادیده می گیرید؟**

نه، دانشگاه و صدا و سیما و روحانیت و حوزه های علمیه هم نقش دارند. متأسفانه ما روحانیتمان را با حضور پرنگشان در همه جا تضعیف کردیم. لزومی نداشت روحانیت را در دانشگاه و ارتش و مراکز نظامی و انتظامی و ورزش و سینما و موسیقی داشته باشیم. همه جا یک روحانی می خواهد حرف اول را بزند. همه این ها هم افراد فرهیخته ای نیستند که بدانند چه باید بکنند و این رفتارشان آسیب رسان است.

● **آیا سیاست گزاران حوزه فرهنگ ما که در انتها تصمیم گیرنده هم هستند، اشراف دقیقی بر حوزه های فرهنگ دارند و دقیقا می دانند که ما چه جایگاه و چه متولی و چه فعالیتی داریم که در انتها تصمیم درست گرفته شود؟**

به نظر من، مدیرانمان در عرصه فرهنگ از این قابلیت برخوردارند ولی آن ها هم باید ملاحظات دیگری داشته باشند که آن ملاحظه کار را خراب می کند. یک مثال می زنم. وقتی آقای خاتمی می خواست وزیر زن انتخاب کند، به او از قم پیام داده شد که اگر شما این انتخاب را بکنید ما مشروعیت رئیس جمهور بودنشان را زیر سؤال می بریم، یعنی فتوا صادر می کنیم. این یک ملاحظه است و باید رعایت شود تا ایشان رأیی را که به او داده شده به مقصد برساند.

● **ایشان هم نهایتا تسلیم این ملاحظه شدند.**

بله، ایشان باوری هم دارد و آن این که وقتی که مرجع تقلیدش به او می گوید باید این کار را بکنی باید اطاعت کند. ما در دوره های مختلف از این موارد کم نداشتیم اما آن مرجعیتی که باید روشن باشد و اقتضای زمان را به خوبی بشناسد و حکم صادر کند هنوز جایگاهش را پیدا نکرده و مراجع ما خیلی با عالم واقع منطبق نیستند.

شرایط تغییر کرده و باید بر اساس اقتضای زمان فتوا صادر شود. صدور حکم یک بحث است و اعمال حکم به عهده من مدیر است که احساس کنم این آزادی و اختیار را دارم که در اعمال نظرم بر آن فتوا عمل کنم.

● **ما این اعمال اختیار را در بین مدیران بسیار کم می بینیم.**

بله، من نمی بینم. ترسش بیش از این است. مثلا قانون رفع تبعیض علیه زنان سال ها مورد بحث بود و آقای هاشمی به دنبال این بود که به شکل چراغ خاموش آن را تصویب کند اما وقتی که عده ای متوجه شدند، نگذاشتند و بعد از کلی بحث و جدل، در نهایت گفتند که اگر ما این قانون را تصویب کنیم فعل حرام انجام داده ایم و هرچه ما فریاد زدیم که اگر شما می گوید رفع تبعیض در اسلام حرام است پس یعنی شما تبعیض را می پذیرید و این ظلم آشکاری است، فایده نداشت.

غرض این است که در موارد مختلف و در فرهنگ همه عوامل به هم وابسته اند و شما نمی توانید باکس کوچکی را باز کنید و بگویید اگر این درست شود من همه مسائل فرهنگی را می توانم حل کنم. شما همه جریانات فرهنگی را که عمده تا به باورهای مردم مربوط است و منجر به چگونگی رفتارهایشان می شود کارساز و اثربخش بدانید.

● **باورهای مردم ذیل قدرت به وجود می آیند. باور که خود به خود به وجود نمی آید.**

باور را چه کسی می آفریند؟ اگر باور از محیط دبستان آرام آرام آغاز شود و پیش برود، به جایی می رسیم که آن باور تغییر نمی کند. شما با گفتگو می توانید فرهنگ را به اثبات برسانید و توسعه بدهید.

وصیت نامه ماندگار شهید حاج قاسم سلیمانی

شهید حاج قاسم سلیمانی، نه یک رزم‌آور، که سپهسالاری اسطوره‌ای در تاریخ نبردهای منظم و نامنظم خاورمیانه و بلکه جهان بود. او شخصیتی چند وجهی داشت، گاه در قامت یک دیپلمات برجسته ظاهر می‌شد، گاه در چهره یک فرمانده جنگ‌های نامنظم، گاه در سیمای یک برادر دینی، پدر مهربان، همدرد و همراه و دلسوز همه همشهریانش، همه هموطنانش، همه شیعیان، همه مسلمانان، و همه مردمان مظلوم خاورمیانه مصیبت‌زده. سخن کوتاه کنیم، شاید هیچ عبارتی به‌اندازه این تکبیت سعدی بزرگ گویای شخصیت حاج قاسم نباشد:

صبر بسیار بیايد پدر پير فلک را
تا دگر مادر گيتي چو تو فرزند بزاید

و اینک ماییم و وصیت‌نامه شهید جاوید، سپهبد حاج قاسم سلیمانی:

بسم الله الرحمن الرحيم

شهادت می‌دهم به اصول دین. اشهد أن لا اله الا الله و اشهد أن محمدا رسول الله و اشهد أن امیرالمؤمنین علی بن ابی طالب و اولاده‌المعصومین اثنی عشر ائمتنا و معصومینا حجج الله. شهادت می‌دهم که قیامت حق است، قرآن حق است، بهشت و جهنم حق است، سؤال و جواب حق است، معاد، عدل، امامت، نبوت حق است.

خدایا! تو را سپاس می‌گویم به‌خاطر نعمت‌هایت!

خداوند! تو را سپاس که مرا صلب به صلب، قرن به قرن، از صلیبی به صلیبی منتقل کردی و در زمانی اجازه ظهور و وجود دادی که امکان درک یکی از برجسته‌ترین اولیای را که قرین و قریب معصومین است، عبد صالحت خمینی کبیر را درک کنم و سرباز رکاب او شوم. اگر توفیق صحابه رسول اعظم محمد مصطفی را نداشتیم و اگر بی‌بهره بودم از دوره مظلومیت علی بن ابی طالب و فرزندان معصوم و مظلومش، مرا در همان راهی قرار دادی که آن‌ها در همان مسیر، جان خود را که جان جهان و خلقت بود، تقدیم کردند.

خداوند! تو را شکرگزارم که پس از عبد صالحت خمینی عزیز، مرا در مسیر عبد صالح دیگری که مظلومیتش اعظم است بر صالحیتش، مردی که حکیم امروز اسلام و تشیع و ایران و جهان سیاسی اسلام است، خامنه‌ای عزیز –که جانم فدای جان او باد– قرار دادی. پروردگار! تو را سپاس که مرا با بهترین بندگان درهم آمیختی و درک بوسه بر گونه‌های بهشتی آنان و استشمام بوی عطر الهی آنان را –یعنی مجاهدین و شهدای این راه– به من ارزانی داشتی. خداوند! ای قادر عزیز و ای رحمان رزاق، پیشانی شکر شرم بر آستان می‌سایم که مرا در مسیر فاطمه اطهر و فرزندان در مذهب تشیع، عطر حقیقی اسلام، قرار دادی و مرا از اشک بر فرزندان علی بن ابی طالب و فاطمه اطهر بهره‌مند نمودی؛ چه نعمت عظمایی که بالاترین و ارزشمندترین نعمت‌هایت است؛ نعمتی که در آن نور است، معنویت، بی‌قراری که در درون خود بالاترین قرارها را دارد، غمی که آرامش و معنویت داد.

خداوند، تو را سپاس که مرا از پدر و مادر فقیر، اما متدین و عاشق اهل بیت و پیوسته در مسیر پاکی بهره‌مند نمودی. از تو عاجزانه می‌خواهم آن‌ها را در بهشت و با اولیای قرین کنی و مرا در عالم آخرت از درک محضرشان بهره‌مند فرما.

خدایا! به عفو تو امید دارم!

ای خدای عزیز و ای خالق حکیم بی‌همتا! دستم خالی است و کوله‌پشتی سفرم خالی، من بدون برگ و توشه‌ای به‌امید ضیافت

را مملو از عشق به خودت کنی؛ مرا در فراق خود بسوزان و بمیران. عزیزم! من از بی‌جاقراری و رسوای ماندگی، سر به بیابان‌ها گذارده‌ام؛ من به‌امیدی از این شهر به آن شهر و از این صحرا به آن صحرا در زمستان و تابستان می‌روم. کریم، حبیب، به کرم‌ت دل بسته‌ام، تو خود می‌دانی دوست دارم. خوب می‌دانی جز تو را نمی‌خواهم. مرا به خودت متصل کن.

خدایا وحشت همه وجودم را فرا گرفته است. من قادر به مهار نفس خود نیستم، رسوایم نکن. مرا به‌حرمت کسانی که حرمتشان را بر خودت واجب کرده‌ای، قبل از شکستن حریمی که حرم آن‌ها را خدشه‌دار می‌کند، مرا به قافله‌ای که به‌سویت آمدند، متصل کن. معبود من، عشق من و معشوق من، دوست دارم. بارها تو را دیدم و حس کردم، نمی‌توانم از تو جدا بمانم. بس است، بس. مرا بپذیر، اما آن‌چنان که شایسته تو باشم.

خطاب به برادران و خواهران مجاهدم...

خواهران و برادران مجاهدم در این عالم، ای کسانی که سرهای خود را برای خداوند عاریه داده‌اید و جان‌ها را بر کف دست گرفته و در بازار عشق‌بازی به سوق فروش آمده‌اید، عنایت کنید: جمهوری اسلامی، مرکز اسلام و تشیع است.

امروز قرارگاه حسین بن علی، ایران است. بدانید جمهوری اسلامی حرم است و این حرم اگر ماند، دیگر حرم‌ها می‌مانند. اگر دشمن، این حرم را از بین برد، حرمی باقی نمی‌ماند، نه حرم ابراهیمی و نه حرم محمدی (ص).

برادران و خواهران! جهان اسلام پیوسته نیازمند رهبری است؛ رهبری متصل به و منصوب شرعی و فقهی معصوم. خوب می‌دانید منزه‌ترین عالم دین که جهان را تکان داد اسلام را احیا کرد، یعنی خمینی بزرگ و پاک ما، ولایت فقیه را تنها نسخه نجات‌بخش این امت قرار داد؛ لذا چه شما که به‌عنوان شیعه به آن اعتقاد دینی دارید و چه شما که به‌عنوان سنی اعتقاد عقلی دارید، بدانید [باید] به‌دور از هرگونه اختلاف، برای نجات اسلام خیمه ولایت را رها نکنید. خیمه، خیمه رسول‌الله است. اساس دشمنی جهان با جمهوری اسلامی، آتش زدن و ویران کردن این خیمه است، دور آن بچرخید. والله والله این خیمه اگر آسیب دید، بیت‌الله‌الحرام و مدینه حرم رسول‌الله و نجف، کربلا، کاظمین، سامرا و مشهد باقی نمی‌ماند؛ قرآن آسیب می‌بیند.

خطاب به برادران و خواهران ایرانی...

برادران و خواهران عزیز ایرانی من، مردم پرافتخار و سربلند که جان من و امثال من، هزاران بار فدای شما باد، کما این‌که شما صدها هزار جان را فدای اسلام و ایران کردید؛ از اصول مراقبت کنید، اصول یعنی ولی فقیه، خصوصا این حکیم، مظلوم، وارسته در دین، فقه، عرفان، معرفت؛ خامنه‌ای عزیز را جان خود بدانید، حرمت او را مقدسات بدانید.

برادران و خواهران، پدران و مادران، عزیزان من!

جمهوری اسلامی، امروز سربلندترین دوره خود را طی می‌کند. بدانید مهم نیست که دشمن چه نگاهی به شما دارد، دشمن به پیامبر شما چه نگاهی داشت و [دشمنان] چگونه با پیامبر خدا و اولادش عمل کردند، چه اتهاماتی به او زدند، چگونه با فرزندان مطهر او عمل کردند؟ مذمت دشمنان و شماتت آن‌ها و فشار آن‌ها، شما را دچار تفرقه نکند.

بدانید که می‌دانید مهم‌ترین هنر خمینی عزیز این بود که اول اسلام را به پشتوانه ایران آورد و سپس ایران را در خدمت اسلام قرار داد. اگر اسلام نبود و اگر روح اسلامی بر این ملت حاکم نبود، صدام چون گرگ درنده‌ای این کشور را می‌زد؛ آمریکا چون سگ هاری همین عمل را می‌کرد، اما هنر امام این بود که اسلام را پشتوانه آورد؛ عاشورا و محرم، صفر و فاطمیه را به پشتوانه این ملت آورد، انقلاب‌هایی در انقلاب ایجاد کرد، به‌این دلیل در هر دوره هزاران فداکار جان خود را سپر شما و ملت ایران و خاک ایران و اسلام نمودند و بزرگ‌ترین قدرت‌های مادی را ذلیل خود نمودند.

عزیزانم، در اصول اختلاف نکنید.

شهدا، محور عزّت و کرامت همه ما هستند؛ نه برای امروز، بلکه همیشه این‌ها به دریای واسعه خداوند سبحان اتصال یافته‌اند. آن‌ها را در چشم، دل و زبان خود بزرگ ببینید، همان‌گونه که هستند. فرزندان را با نام آن‌ها و تصاویر آن‌ها آشنا کنید. به فرزندان شهدا که یتیمان همه شما هستند، به‌چشم ادب و احترام بنگرید. به همسران و پدران و مادران آنان احترام کنید، همان‌گونه که از فرزندان خود با اغماض می‌گذرید، آن‌ها را در نبود پدران، مادران،

عفو و کرم تو می‌آیم. من توشه‌ای برنگرفته‌ام؛ چون فقیر [را] در نزد کریم چه حاجتی است به توشه و برگ؟!

سارق، چارّقم پر است از امید به تو و فضل و کرم تو؛ همراه خود دو چشم بسته آورده‌ام که ثروت آن در کنار همه ناپاکی‌ها، یک ذخیره ارزشمند دارد و آن گوهر اشک بر حسین فاطمه است؛ گوهر اشک بر اهل بیت است؛ گوهر اشک دفاع از مظلوم، یتیم، دفاع از محصور مظلوم در چنگ ظالم.

خداوند! در دستان من چیزی نیست؛ نه برای عرضه [چیزی دارند] و نه قدرت دفاع دارند، اما در دستانم چیزی را ذخیره کرده‌ام که به این ذخیره امید دارم و آن روان بودن پیوسته به‌سمت تو است. وقتی آن‌ها را به‌سمت بلند کردم، وقتی آن‌ها را برایت بر زمین و زانو گذاردم، وقتی سلاح را برای دفاع از دینت به دست گرفتم؛ این‌ها ثروت دست من است که امید دارم قبول کرده باشی. خداوند! پاهایم سست است، رمق ندارد. جرأت عبور از پلی که از جهنم عبور می‌کند، ندارد. من در پل عادی هم پاهایم می‌لرزد، وای بر من و صراط تو که از مو نازک‌تر است و از شمشیر بُرنده‌تر؛ اما یک امیدی به من نوید می‌دهد که ممکن است نلرزم، ممکن است نجات پیدا کنم.

من با این پاها در حرمت پا گذارده‌ام، دور خانهات چرخیده‌ام و در حرم اولیایت در بین‌الحرمین حسین و عباس آن‌ها را برهنه دواندم و این پاها را در سنگ‌های طولانی، خمیده جمع کردم و در دفاع از دینت دویدم، جهیدم، خیزدم، گریستم، خندیدم و خنداندم و گریستم و گریاندم؛ افتادم و بلند شدم. امید دارم برای آن جهیدن‌ها و خیزدن‌ها و به حرمت آن حریم‌ها، آن‌ها را ببخشی. خداوند! سر من، عقل من، لب من، گوش من، قلب من، همه اعضا و جوارح در همین امید به‌سر می‌برند؛ یا ارحم الراحمین! مرا بپذیر؛ پاکیزه بپذیر؛ آن‌چنان بپذیر که شایسته دیدارت شوم. جز دیدار تو را نمی‌خواهم، بهشت من جوار توست، یا الله!

خدایا! از کاروان دوستانتان جامانده‌ام!

خداوند، ای عزیز! من سال‌هاست از کاروانی به‌جا مانده‌ام و پیوسته کسانی را به‌سوی آن روانه می‌کنم، اما خود جا مانده‌ام، اما تو خود می‌دانی هرگز نتوانستم آن‌ها را از یاد ببرم. پیوسته یاد آن‌ها، نام آن‌ها، نه در ذهنم بلکه در قلبم و در چشمم، با اشک و آه یاد شدند.

عزیز من! جسم من در حال لعل شدن است. چگونه ممکن [است] کسی که چهل سال بر درت ایستاده است را نپذیری؟ خالق من، محبوب من، عشق من که پیوسته از تو خواستم سراسر وجودم

همسران و فرزندان خود توجه خاص کنید.

نیروهای مسلح خود را که امروز ولی‌فقیه فرمانده آنان است، برای دفاع از خودتان، مذهبتان، اسلام و کشور احترام کنید و نیروهای مسلح می‌بایست همانند دفاع از خانه خود، از ملت و نوامیس و ارض آن حفاظت و حمایت و ادب و احترام کنند و نسبت به ملت همان‌گونه که امیرالمؤمنین مولای متقیان فرمود، نیروهای مسلح می‌بایست منشأ عزت ملت باشد و قلعه و پناهگاه مستضعفین و مردم باشد و زینت کشورش باشد.

خطاب به مردم عزیز کرمان...

نکته‌ای هم خطاب به مردم عزیز کرمان دارم؛ مردمی که دوست‌داشتنی‌اند و در طول هشت‌سال دفاع مقدس بالاترین فداکاری‌ها را انجام دادند و سرداران و مجاهدین بسیار والامقامی را تقدیم اسلام نمودند. من همیشه شرمنده آن‌ها هستم. هشت‌سال به‌خاطر اسلام به من اعتماد کردند؛ فرزندان خود را در قتلگاه‌ها و جنگ‌های شدیدی چون کربلای ۵، والفجره، طریق‌القدس، فتح‌المبین، بیت‌المقدس و... روانه کردند و لشکری بزرگ و ارزشمند را به‌نام و به عشق امام مظلوم حسین بن علی به‌نام ثارالله، بنیانگذاری کردند. این لشکر همچون شمشیری برنده، بارها قلب ملت‌مان و مسلمان‌ها را شاد نمود و غم را از چهره آن‌ها زدود. عزیزان! من بنا به‌تقدیر الهی امروز از میان شما رفته‌ام. من شما را از پدر و مادرم و فرزندان و خواهران و برادران خود بیشتر دوست دارم، چون با شما بیشتر از آن‌ها بودم؛ ضمن این‌که من پاره‌تن آن‌ها بودم و آن‌ها پاره وجود من، اما آن‌ها هم قبول کردند من وجودم را نذر وجود شما و ملت ایران کنم.

دوست دارم کرمان همیشه و تا آخر با ولایت بماند. این ولایت، ولایت علی‌بن ابی‌طالب است و خیمه او خیمه حسین فاطمه است، دور آن بگردید. با همه شما هستم. می‌دانید در زندگی به انسانیت و عاطفه‌ها و فطرت‌ها بیشتر از رنگ‌های سیاسی توجه کردم. خطاب من به همه شماست که مرا از خود می‌دانید، برادر خود و فرزند خود می‌دانید.

وصیت می‌کنم اسلام را در این برهه که تداعی‌یافته در انقلاب اسلامی و جمهوری اسلامی است، تنها نگذارید. دفاع از اسلام نیازمند هوشمندی و توجه خاص است. در مسائل سیاسی آن‌جا که بحث اسلام، جمهوری اسلامی، مقدسات و ولایت فقیه مطرح می‌شود، این‌ها رنگ خدا هستند؛ رنگ خدا را بر هر رنگی ترجیح دهید.

خطاب به خانواده شهدا...

فرزندانم، دختران و پسرانم، فرزندان شهدا، پدران و مادران باقی‌مانده از شهدا، ای چراغ‌های فروزان کشور ما، خواهران و برادران و همسران وفادار و متدینه شهدا! در این عالم، صوتی که روزانه من می‌شنیدم و مأنوس با آن بودم و همچون صوت قرآن به من آرامش می‌داد و بزرگ‌ترین پشتوانه معنوی خود می‌دانستم، صدای فرزندان شهدا بود که بعضاً روزانه با آن مأنوس بودم؛ صدای پدر و مادر شهدا بود که وجود مادر و پدرم را در وجودشان احساس می‌کردم.

عزیزانم! تا پیشکسوتان این ملتید، قدر خودتان را بدانید. شهیدتان را در خودتان جلوه‌گر کنید، به‌طوری که هرکس شما را می‌بیند، پدر شهید یا فرزند شهید راه، بعینه خود شهید را احساس کند، با همان معنویت، صلابت و خصوصیت، خَواش می‌کنم مرا

حلال کنید و عفو نمایید. من نتوانستم حق لازم را پیرامون خیلی از شماها و حتی فرزندان شهیدتان ادا کنم، هم استغفار می‌کنم و هم طلب عفو دارم. دوست دارم جنازه‌ام را فرزندان شهدا بر دوش گیرند، شاید به‌برکت اصابت دستان پاک آن‌ها بر جسمم، خداوند مرا مورد عنایت قرار دهد.

خطاب به سیاسيون کشور...

نکته‌ای کوتاه خطاب به سیاسيون کشور دارم: چه آن‌هایی [که] اصلاح‌طلب خود را می‌نامند و چه آن‌هایی که اصولگرا. آن‌چه پیوسته در رنج بودم این‌که عموماً ما در دو مقطع، خدا و قرآن و ارزش‌ها را فراموش می‌کنیم، بلکه فدا می‌کنیم. عزیزان، هر رقابتی با هم می‌کنید و هر جدلی با هم دارید، اما اگر عمل شما و کلام شما یا مناظره‌هایتان به‌نحوی تضعیف‌کننده دین و انقلاب بود، بدانید شما مغضوب نبی مکرم اسلام و شهدای این راه هستید؛ مرزها را تفکیک کنید. اگر می‌خواهید با هم باشید، شرط با هم بودن، توافق و بیان صریح حول اصول است. اصول، مطوّل و مفصّل نیست. اصول عبارت از چند اصل مهم است:

اول آن‌ها، اعتقاد عملی به ولایت فقیه است؛ یعنی این‌که نصیحت او را بشنوید، با جان و دل به توصیه و تذکرات او به‌عنوان طیب حقیقی شرعی و علمی، عمل کنید. کسی که در جمهوری اسلامی می‌خواهد مسئولیتی را احراز کند، شرط اساسی آن [این است که] اعتقاد حقیقی و عمل به ولایت فقیه داشته باشد. من نه می‌گویم ولایت تئوری و نه می‌گویم ولایت قانونی؛ هیچ یک از این دو، مشکل وحدت را حل نمی‌کند؛ ولایت قانونی، خاص عامه مردم اعم از مسلم و غیرمسلمان است، اما ولایت عملی مخصوص مسئولان است که می‌خواهند بار مهم کشور را بر دوش بگیرند، آن هم کشور اسلامی با این همه شهید!

اعتقاد حقیقی به جمهوری اسلامی و آن‌چه مبنای آن بوده است، از اخلاق و ارزش‌ها تا مسئولیت‌ها، چه مسئولیت در قبال ملت و چه در قبال اسلام، به‌کارگیری افراد پاکدست و معتقد و خدمتگزاری به ملت، نه افرادی که حتی اگر به میز یک دهستان هم برسند خاطره خان‌های سابق را تداعی می‌کنند، مقابله با فساد و دوری از فساد و تجمّلات را شیوه خود قرار دهند.

در دوره حکومت و حاکمیت خود در هر مسئولیتی، احترام به مردم و خدمت به آنان را عبادت بدانند و خود خدمتگزار واقعی، توسعه‌گر ارزش‌ها باشند، نه با توجیهات واھی، ارزش‌ها را بایکوت کنند. مسئولان همانند پدران جامعه می‌بایست به مسئولیت خود پیرامون تربیت و حراست از جامعه توجه کنند، نه با بی‌مبالائی و به‌خاطر احساسات و جلب برخی از آرای احساسی زودگذر، از اخلاقیاتی حمایت کنند که طلاق و فساد را در جامعه توسعه دهد و خانواده‌ها را از هم بپاشاند.

حکومت‌ها عامل اصلی در استحکام خانواده و از طرف دیگر عامل مهم از هم پاشیدن خانواده هستند. اگر به اصول عمل شد، آن وقت همه در مسیر رهبر و انقلاب و جمهوری اسلامی هستند و یک رقابت صحیح بر پایه همین اصول برای انتخاب اصلح صورت می‌گیرد.

خطاب به برادران سپاهی و ارتشی...

کلامی کوتاه خطاب به برادران سپاهی عزیز و فداکار و ارتشی‌های سپاهی دارم: ملاک مسئولیت‌ها را برای انتخاب

فرماندهان، شجاعت و قدرت اداره بحران قرار دهید. طبیعی است به ولایت اشاره نمی‌کنم، چون ولایت در نیروهای مسلح جزء نیست، بلکه اساس بقای نیروهای مسلح است، این شرط خلل‌ناپذیر می‌باشد.

نکته دیگر، شناخت به‌موقع از دشمن و اهداف و سیاست‌های او و اخذ تصمیم به‌موقع و عمل به‌موقع؛ هر یک از این‌ها اگر در غیر وقت خود صورت گیرد، بر پیروزی شما اثر جدی دارد.

خطاب به علما و مراجع معظم...

سخنی کوتاه از یک سرباز ۴۰ساله در میدان، به علمای عظیم‌الشان و مراجع گران‌قدر که موجب روشنایی جامعه و سبب زدودن تاریکی‌اند. مراجع عظام تقلید؛ سربازتان از یک برج دیده‌بانی دید که اگر این نظام آسیب ببیند، دین و آن‌چه از ارزش‌های آن [که] شما در حوزه‌ها استخوان خُرد کرده‌اید و زحمت کشیده‌اید، از بین می‌رود.

این دوره‌ها با همه دوره‌ها متفاوت است، این‌بار اگر مسلّط شدند، از اسلام چیزی باقی‌نمی‌ماند. راه صحیح، حمایت بدون هرگونه ملاحظه از انقلاب، جمهوری اسلامی و ولی فقیه است.

نباید در حوادث، دیگران شما را که امید اسلام هستید به ملاحظه بیندازند. همه شما امام را دوست داشتید و معتقد به راه او بودید. راه امام مبارزه با آمریکا و حمایت از جمهوری اسلامی و مسلمانان تحت ستم استکبار، تحت پرچم ولی فقیه است.

من با عقل ناقص خود می‌دیدم برخی خُناسان سعی داشتند و دارند که مراجع و علمای مؤثر در جامعه را با سخنان خود و حالت حق‌به‌جانبی به سکوت و ملاحظه بکشاند. حق واضح است؛ جمهوری اسلامی و ارزش‌ها و ولایت فقیه میراث امام خمینی (رحمة‌الله‌علیه) هستند و می‌بایست مورد حمایت جدی قرار گیرند. من حضرت آیت‌الله‌العلّمی خامنه‌ای را خیلی مظلوم و تنها می‌بینم. او نیازمند همراهی و کمک شماست و شما حضرات با بیانات و دیدارهایتان و حمایت‌هایتان با ایشان می‌بایست جامعه را جهت دهید. اگر این انقلاب آسیب دید، حتی زمان شاه ملعون هم نخواهد بود، بلکه سعی استکبار بر الحادگری محض و انحراف عمیق غیرقابل برگشت خواهد بود. دست مبارکتان را می‌بوسم و عذرخواهی می‌کنم از این بیان، اما دوست داشتم در شرف‌یابی‌های حضوری به محضرتان عرض کنم که توفیق حاصل نشد.

سربازتان و دست‌بوستان

از همه طلب عفو دارم

از همسایگانم و دوستانم و همکارانم طلب بخشش و عفو دارم. از رزمندگان لشکر ثارالله و نیروی باعظمت قدس که خار چشم دشمن و سدّ راه او است، طلب بخشش و عفو دارم؛ خصوصاً از کسانی که برادرانه به من کمک کردند.

نمی‌توانم از حسین پورجعفری نام نبرم که خیرخواهانه و برادرانه مرا مثل فرزندی کمک می‌کرد و مثل برادرانم دوستش داشتم. از خانواده ایشان و همه برادران رزمنده و مجاهدم که به زحمت انداختمشان عذرخواهی می‌کنم. البته همه برادران نیروی قدس به من محبّت برادرانه داشته و کمک کردند و دوست عزیزم سردارقائنی که با صبر و متانت مرا تحمل کردند.

این ره که گشوده‌ای بسته نخواهد شد

این سوز بر سینه نشسته خاموش نخواهد شد

این شور برانگیخته، طومار دشمن کورت را در هم خواهد

پیچید و آن گستره که زیر نفوذ قلب تو بر انقلاب و مستضعفان

عالم گشوده شد دیری نخواهد گذشت که برافروزد و عالم بگیرد

دوباره سلام جان برادر

سلام بر روح بلند و کبریایی‌ات

سلام بر عزم آسمانی و بی‌فروند

سلام بر عقیق پیشانیت

سلام، پیکر اربا اربا

سلام بر دست عباس

سلام بر جسم صد پاره حسین

سلام...

علی شمخانی ۱۳ دی ماه ۱۳۹۸

دلنوشته دریادار شَمخانی برای سپهبد شهید سلیمانی

قاسم جان تو بُردی!

هوالمحجوب

سلام قاسم جان

جان برادر

نوشتن برایت سخت نیست، چون فقط باز کردن صندوقچه خاک‌گرفته‌ای است که در دل، نامه‌های یک‌یکمان را سال‌ها به ودیعت نگاه داشته برای یوم العهد.

بالاخره طاقت نیاوردی و سبقت گرفتی و رفتی؛ پرکشیدنت گوارای وجود، رفیق.

به رفتنت بی‌بی، به بال گشودنت بی‌دست، به سینه سوخته و شرحه‌شرحه‌ات حسرت بر سینه مانده شهداتمان، باز تازه شد...

با دیپلمات انقلابی، زنده یاد دکتر حسین شیخ الاسلام

سرباز مقاومت

زنده یاد دکتر حسین شیخ الاسلام دیپلماتی انقلابی بود که در تاریخ جمهوری اسلامی در موضع دفاع از آرمان‌های انقلاب اسلامی قرار داشت. او تمام دوران مسئولیتش را در حوزه جبهه مقاومت فعالیت کرد؛ از «معاونت عربی-آفریقای وزارت امور خارجه» تا «سفارت سوریه» و «دبیر کلی دبیرخانه کنفرانس بین‌المللی حمایت از انتفاضه فلسطین» حضور فعالی در جبهه مقاومت داشت و در نقاط مهمی به کمک جبهه مقاومت می‌آمد. آنچه در ادامه می‌آید خلاصه‌ای از گفتگوی مرحوم «حسین شیخ الاسلام» با «وطن امروز» است.

حسین شیخ الاسلام از کجا وارد فضای سیاست کشور شد؟

من پیش از انقلاب دانشجوی دانشگاه برکلی کالیفرنیا بودم. در اتحادیه انجمن‌های اسلامی دانشجویان اروپا، آمریکا و کانادا فعالیت دانشجویی داشتم؛ آن اواخر هم دبیر اتحادیه شده بودم. وقتی به ایران برگشتم و انقلاب شد، با بچه‌های دانشجوی عضو انجمن اسلامی ارتباط داشتم. شروع فعالیت سیاسی‌ام از آنجا بود اما شاید تسخیر لانه جاسوسی جایی بود که ورودم جدی‌تر شد.

در آنجا اسناد را ما شروع کردیم به بازسازی کردن؛ من مسؤولیتم چک کردن همین اسناد بود، بعد از بازسازی، یک خلاصه‌ای هم می‌نوشتیم و می‌فرستادیم برای گروه‌هایی که حالا درباره اینها تصمیم‌گیری کنند. درباره شخصیت‌های مختلف از اسناد لانه جاسوسی مطالبی در می‌آمد و آن را منتشر می‌کردند. البته آمریکایی‌ها ممنوع کرده بودند این اسناد وارد آمریکا شود که مردم آمریکا آن را نخوانند.

یکی از جاهایی که واقعا ظلم شد و این ظلم را هم منافقان و طرفداران آقای بنی‌صدر کردند درباره شهید بهشتی بود. آنها شهید بهشتی را به آمریکایی بودن متهم می‌کردند و در آن فضای انقلابی اینگونه ضد شهید بهشتی کار می‌کردند، در صورتی که اینها دروغ محض بود. در اسناد لانه جاسوسی در چند جلسه از شهید بهشتی هم نام برده شده بود. یکی از آن جلسات مربوط به قبل از انقلاب بود. هائیز یکی از مهم‌ترین فرماندهان ارتش آمریکا برای ساماندهی ارتش شاه و جلوگیری از انقلاب آمده بود؛ می‌خواست با شورای انقلاب هم جلسه بگذارد، امام خمینی شهید بهشتی را مأمور کرده بودند که برود ببیند این فرد چه می‌گوید و در آن جلسه شهید بهشتی با منطق و استدلال به هائیز تفهیم کرده بود که با کودتا یا راه دیگری نمی‌توانند در برابر انقلاب ایران بایستند. شهید بهشتی گفته بود که این ملت، ملت سال ۳۲ نیست و این امام هم، دکتر مصدق نیست و اگر کودتا هم بکنید خونریزی بیشتری دارد اما ناموفق است و نفرت از آمریکا را بیشتر می‌کند. این موضع که کاملا انقلابی و ضدآمریکایی بود. جلسه دیگری هم در اسناد بود

نصرالله برای تشکر از مسؤولان و مردم به تهران آمده بودند، به همراه هم به منازل مقامات می‌رفتیم و دیدارهایی انجام می‌شد. در پایان این دیدارها، وقتی که میزبان ابراز علاقه می‌کرد تا با میهمانان عکس یادگاری بگیرد، حاج عماد زرنگی می‌کرد و دوربین را از دست آنها می‌گرفت تا به عنوان عکاس، از آنها عکس بگیرد و خودش در تصاویر نباشد.

در آن روزهای اول بین این گروه‌های آزادی‌بخش در نظر ما و مسؤولان ما تفاوتی هم بود؟

به صورت کلی هر کس علیه استکبار بود ما با آنها همراهی می‌کردیم. اما یک نکته جالبی بود؛ این گروه‌ها می‌آمدند و می‌رفتند ولی گروهی که امام خمینی (ره) گفتند همه‌جوره از اینها حمایت کنید حزبالله لبنان بود. وقتی اینها آمدند پیش امام و رفتند، امام گفت از اینها حمایت کنید. حزبالله تشکیلات کوچکی بود اما با حمایت ایران کم‌کم رشد کرد. حزبالله در لبنان با فعالیت‌های اجتماعی و خدماتی بدنه اجتماعی پیدا کرد، و نقطه عطف آن شد بیرون کردن اسرائیل از لبنان در سال ۲۰۰۰ و بعد از آن هم حماسه جنگ ۳۳ روزه.

ما در جنگ ۳۳ روزه چگونه پیروز شدیم؟

آن جنگ همه لطف خدا بود. ما در جنگ، اطلاعاتی را که ام‌کاهای اسرائیلی از مناطق ما مخایره می‌کردند، رمزگشایی می‌کردیم. این موضوع تا قتل حریری هم ادامه داشت؛ آنجا که حزبالله را متهم کرده بودند، در دادگاه ما فیلم‌های ام‌کاها را نشان دادیم که چگونه آنها رصدش کرده و ترورش کرده بودند. آنجا همه فهمیدند که ما روی ام‌کاها سواریم. نکته بعدی هم بحث ارتباطات سیمی‌ای بود که در سراسر جبهه مقاومت لبنان بود و با هم ارتباط داشتند. بعد هم لطف‌هایی بود که خدا داشت. مثلا زدن قایق‌های اسرائیلی در انتهای صحبت سیدحسن نصرالله که این اراده خدا بود. در جنگ ۳۳ روزه مدیریت حاج قاسم، حاج عماد و سیدحسن نصرالله خیلی موثر بود.

شما یک دوره طولانی در سوریه مسؤولیت داشتید، نسبت ایران با سوریه چگونه است؟

یک نکته‌ای که کمتر به آن توجه می‌شود و اگر به آن توجه شود حمایت سال‌های اخیر ایران از سوریه را بیشتر متوجه می‌شویم، حمایتی است که سوریه از ما در جنگ ۸ ساله صدام علیه ما کرده بود. صدام از طرف همه قدرت‌های دنیا حمایت می‌شد. از سوی این دولت‌های عربی منطقه حمایت می‌شد اما تنها کشور عربی که از جمهوری اسلامی و در واقع باید بگوئیم از جبهه حق دفاع کرد، سوریه و رئیس‌جمهور آن حافظ اسد بود. او حتی در حمایت از ما از بخشی از منافع خود هم گذشت. اگر می‌بینید حاج قاسم سلیمانی به کمک سوریه رفته است، زیرا این همان سوریه است که آن زمان به کمک ما آمده بود. البته این را هم در نظر بگیریم که حضور حاج قاسم در سوریه در درجه اول امنیت ما در تهران را تامین می‌کند.

نام سردار سلیمانی را آوردید؛ موقعی که مسؤولیت داشتید با حاج قاسم هم همکاری داشتید؟

نامی نبود در منطقه کار کرد و با حاج قاسم همکاری نداشت. من همیشه سرباز حاج قاسم بودم؛ حاج قاسم از همه ما دیپلمات‌تر است. قدرت مذاکره او برای ما دیپلمات‌ها کلاس درس است. یادم هست وقتی مدیر کل بین‌الملل مجلس بودم بحث داعش و ریشه آن داغ بود. آقای لاریجانی با اردوغان یک بحث شدیدی داشت. نتیجه بحث این شد که هر آنچه از صندوق‌های رای در سوریه بیرون آمد را اردوغان بپذیرد. آن زمان آقای لاریجانی به من تلفن زد و گفت داووداوغلو را پیش سرلشکر قاسم سلیمانی بفرستید اما قبل از آن تو به سرلشکر سلیمانی بگو که چه اتفاقی افتاده و جزئیات را بازگو کن؛ من هم زنگ زدم به حاج قاسم و گفتم. داووداوغلو به آنجا رفت و پس از آن سرلشکر سلیمانی به من زنگ زد و گفت حسین! اینها این موضوع را می‌گویند اما اجرا نمی‌کنند، که بعدها هم این پیش‌بینی سرلشکر درست از آب درآمد. حاج قاسم واقعا یک دیپلمات برجسته است و در همان جلسه هم خوب تشخیص می‌دهد که نتیجه چه می‌شود. حاج قاسم هم دیپلمات است، هم فرمانده نظامی و هم یک استراتژیست بزرگ است؛ او هنر بزرگی دارد که توانسته در برابر داعش، یک ارتش بین‌المللی اسلامی از همه ملت‌ها را تشکیل بدهد. این را هم در نظر بگیریم که سردار سلیمانی و سپاه قدس پشتوانه دستگاه دیپلماسی هستند.

که آمریکایی‌های ساکن سفارت بعد از انقلاب و چند روز قبل از تسخیر لانه جاسوسی می‌خواستند با شهید بهشتی ملاقات کنند. آقای لینگن، کاردار سفارت آمریکا درخواست دیدار داده بود که شهید بهشتی گفته بود به ساختمان مجلس خبرگان بیایند. در آن جلسه هم شهید بهشتی تماما انتقادات جامعه و حکومت علیه آمریکا را بیان کرده بود. در آن جلسه شهید بهشتی مطالبات ملت ایران مثل اموال بلوکه شده ایران در آمریکا و از همه مهم‌تر تسلیم شاه به ایران برای محاکمه عادلانه را خواسته بود، و آنجا اگر حرف شهید بهشتی را گوش کرده بودند شاید چند روز بعد سفارت‌شان تسخیر نمی‌شد! لینگن هم این را به آمریکایی‌ها گفته بود و دولت آمریکا با تبختر و تکبرش گوش نکرده بود! اما این جریان منافقان به دروغ علیه شهید بهشتی عمل می‌کردند تا ایشان را ترور شخصیت کنند.

شما شهید بهشتی را از قبل انقلاب می‌شناختید؟

بله! وقتی آمریکا بودم، دبیر انجمن اسلامی بودم. خانه بزرگی را اجاره کرده بودند که نصف اجاره‌اش را من می‌دادم و نصفش را بقیه بچه‌ها، اتاق جلسات انجمن اسلامی بود، من هم سرایدارش بودم (می‌خندد)؛ مرکز فعالی بود در برکلی کالیفرنیا، در آن زمان شهید بهشتی سفری داشتند به آمریکا و هم ایشان اهمیت جایگاه انجمن‌های اسلامی را می‌دانست و هم ما نسبت ایشان با امام و جایگاهشان در معادلات انقلاب را می‌دانستیم. همه فعالان کالیفرنیا و ایالت‌های اطرافشان را آنجا جمع کردیم و ایشان برای ما صحبت کردند. از همان جلسات اولیه قدرت اداره و سازماندهی ایشان، قدرت بیان‌شان همه را جذب کرد و خط داد که وظیفه ما در نسبت با انقلاب در آمریکا چیست!

از ماجرای لانه جاسوسی بگذریم و به منطقه برسیم... شما اینجا خیلی بیشتر شناخته شده‌اید.

یکی از الطاف خدا به من این بود که در حوزه دیپلماسی، در منطقه غرب آسیا به کار گرفته شدم و سر و کارم با گروه‌های مقاومت منطقه‌ای بود. یکی از لطف‌های خدا این بود که من با «شهید سیدعباس موسوی»، «شهید عماد مغنیه» و «سیدحسن نصرالله» و «آقای بشار اسد» و پدرشان حافظ اسد آشنا شدم. این لطف خدا بود که بعد از انقلاب با انقلابی‌های منطقه پیوند خوردم. مثلا شخصیتی مثل حاج عماد مغنیه که واقعا انسان وارسته‌ای بود و روزی که شهید شد در ذهن من فقط این گزاره عبور کرد که ظرف وجودی او پر شده بود و هنگامه شهادتش فرا رسیده بود. او آن قدر در حوزه استراتژیک تیزهوش بود که حتی برای قرار ملاقات‌هایش هم طرح‌ریزی می‌کرد. روزی آقای شمخانی (وزیر دفاع وقت) برای دیدار با حاج عماد در لبنان قرار داشت؛ شهید مغنیه برای اینکه شناخته نشود و بتواند به راحتی توضیحات لازم را به او ارائه دهد، پشت فرمان نشست و در نقش راننده همه مناطق را مورد بازدید قرار داد و برای آقای شمخانی تشریح کرد. درباره این تیزهوشی حاج عماد یک خاطره‌ای یاد می‌آید. بعد از جنگ ۳۳ روزه که شهید مغنیه به همراه سیدحسن

نقیسه نصیران

لاله زار

آن عید مانندم تهران، چون نامزدی‌ام به‌هم خورده بود. با نامزدم روی پل عابر پیاده دعوا کردیم، پلی که همیشه بدوبدو از پله‌های آن بالا می‌رفتم تا به آن طرف خیابان کریم‌خان برسم و بی‌چیم توی خیابان ویلا. بعد بن‌بست دراز را گز کنم تا به ساختمان قرمز دندان‌پزشکی ته کوچه برسم.

آمدم خانه. خانه. می‌گویم، منظورم آپارتمان یک‌خوابه‌ای است که با سه‌چهارتا از بچه‌های دانشگاه رهن کرده بودیم.

آرام که شدم به‌نظرم آمد به‌هم خوردن نامزدی‌ام خیلی هم بد نیست. برای همین تصمیم گرفتم در تعطیلات عید در دندان‌پزشکی شبانه‌روزی که پاره‌وقت در آن کار می‌کردم، اضافه‌کار بگیرم و بمانم و در کنارش روی پایان‌نامه‌ام کار کنم. هرچند سهم اضافه‌کاری عید برای هرکس فقط هفت‌روز بود و هفتم فروردین که می‌رفتم خانه، ناچار با عواقب احتمالی نامزدی بی‌فرجام مواجه می‌شدم.

دوسه روز به‌عید مانده، هم‌خانه‌هایم رفتند و طبق توافق قبلیمان ساختمان سم‌پاشی شد. من مانندم و پیروزن زمین‌گیر طبقه بالا و پسر زردنبوی درازش که توی خانه سفالگری می‌کرد. برای همین دم غروب خسته توی میل فرو رفته بودم که صدای در مرا ترساند.

پشت در، زن بلندبالایی بود با چشم‌های زاغ. در که باز شد، یک سینی با هفت جام سفالی خالی هل داد تو و تند از من پرسید تعطیلات عید خانه هستم یا نه. فرصت نداد چیزی بگویم. تندتند حرف‌هایی زد که من به‌جز کلمه‌های عید و سال تحویل، چیز دیگری از آن نفهمیدم. سینی ظرف‌های هفت‌سین را گرفتم و آمدم توی خانه.

دوباره صدای در آمد. باز که کردم همان زن چشم‌زاغ بود که کاسه‌ای سفالی را با نایلون‌های کوچک و بزرگ که داخل آن‌ها سیر و سماق و این جور چیزها بود از لای در داد تو.

گفت که در نبود برادرش، هوای پیروزن را داشته باشم. به‌مادرش سر بزنم و اگر چیزی خواست برایش بخرم. یک‌دفعه زبانم باز شد. پریدم توی حرفش گفتم: «من سر کارم، خونه نیستم. اگر هم باشم باید روی پایان‌نامه‌ام کار کنم.» زن با سماجت گفت: «مادرم کاری نداره که. فوقش خریدی چیزی داشته باشه. آپارتمانش طبقه بالا‌ست. گفتم که اگه کاری داشت با عصاش بکوبه روی زمین...»

نیمه‌شب خواب بودم که با صدای تق‌تق از خواب پریدم. به‌سقف خیره شدم. پیروزن را تصور کردم در حال کوفتن نوک عصایش روی زمین. محل نگذاشتم و خوابیدم. اما ریتم یکنواخت تق، تق، تق ادامه داشت. بلند شدم و خواب‌آلود رفتم طبقه بالا. در خانه‌اش باز بود و نور زرد چرکی از لای در بیرون زده بود.

پیروزن گفت: «اومدی؟ اومدی؟» صدایش من را یاد جیرجیر درهای چوبی خشک و روغن‌نخورده می‌انداخت. گفتم: «مغازه باز نیست الان، چی می‌خواهی بخرم؟» چیزی گفت که نشنیدم. در را باز گذاشت و رفت داخل. از لای در دیدم که رفت طرف تختش. پیروزن زیر لب حرف می‌زد. معلوم نبود با من حرف می‌زند یا با خودش....

وقت سال تحویل سر کار بودم و داشتم برای جابه‌جا کردن شیفت‌هایم تلاش می‌کردم. این‌در و آن‌در زدنم برای دو شیفت آخر نتیجه داد. همین هم جای شکر داشت. می‌توانستم به جای هفتم، روز پنجم فروردین برگردم. رغبت زیادی برای رفتن نداشتم اما رفتن را به این‌طور ماندن ترجیح می‌دادم.

خیابان‌ها در اولین شب سال نو، خلوت بود. تهران جور دیگری شده بود؛ دوست‌داشتنی‌تر. داشتم از شیفت برمی‌گشتم خانه. سر کوچه‌مان که رسیدم، در تنها پنجره روشن ساختمان چیزی دیدم که مجبور شدم بدوم. پیروزن سر و گردنش را از پنجره بیرون آورده بود. داشت آویزان می‌شد. در حیاط را که باز کردم، داد زد «اومدی؟»

گفتم: «برین عقب. برین عقب. الان پرت می‌شین پایین.» از جایش تکان نخورد. از پله‌ها دیدم بالا. در را که باز کردم دیدم روی تخت نشسته است. سرش را کرده توی کیف چرمی سیاه. صدای مرا نمی‌شنید. بالاخره سرش را از توی کیف بیرون آورد و گفت «کیف پولم نیست». معلوم شد زردنبو موقع رفتن کیف مادرش را برداشته و رفته است.

خواستم بیایم بیرون که با همان صدای خش‌دار گفت «وایستا... کارت دارم». به‌زور از روی تخت بلند شد. عصایش را برداشت و به سمت قفسه کوچک کتاب روبه‌رو رفت. کتاب جلدچرمی کهنه‌ای را برداشت. از لای آن چند تا ده‌هزار تومانی در آورد و چپاند توی مشتم. با خنده کج و کوله‌ای گفت: «منو ببر لاله‌زار.»

لاله‌زار رفتن جدی بود. هر بار که عصایش را روی زمین می‌زد و من را از پله‌ها می‌کشاند بالا، به‌زور می‌خواست پولی به من بدهد تا در لاله‌زار بگردانمش. از تماشاخانه و آدم‌هایی حرف می‌زد که من نمی‌شناختمشان.

حرف‌هایش نامفهوم بود، درهم و برهم، بی‌زمان و مکان. گاهی ناسزا می‌گفت و عدد سه را نشان می‌داد. نمی‌فهمیدم سی‌سال بود لاله‌زار نرفته بود یا سه‌سال بود از خانه بیرون نبرده بودنش. به‌هرحال، در سومین شبی که از تق‌تق بی‌وقفه عصای پیروزن بی‌خواب شده بودم، به‌جای رفتن به طبقه بالا، برای خودم شیر داغ کردم. فنجانم را از شیر پر کردم و چشم دوختم به قاصدک‌های ریز و درشت روی فنجان.

پیروزن با ریتمی که کندتر می‌شد عصایش را به‌زمین می‌کوبید. همان‌وقت تصمیم گرفتم فردا عصر که از سر کار برگشتم، آژانس بگیرم و پیروزن را ببرم لاله‌زار. فنجانم را شستم و رفتم خوابیدم. فردا عصر که برگشتم، از پله‌ها بالا رفتم. پیروزن چهارپایه‌ای گذاشته بود جلوی در و ساکت نشسته بود رویش. من را دید، اما چیزی نگفت. گفتم «می‌خواهی بری لاله‌زار؟» نیشخند زد و سرش را برگرداند. گفتم «آماده باش لباس می‌پوشم و میام دنبالت». از جا تکان نخورد. بابت دیشب از دستم ناراحت بود. توی پله‌ها داد زدم «من رفتم لباس بپوشم».

خودم هم بدم نمی‌آمد گشتی بزنم. بد نبود توی این بی‌کسی پیروزن را به بستنی مهمان می‌کردم، کاش پیروزن سرحال‌تر بود و با هم قدم می‌زدیم و هوایی تازه می‌کردیم در این سکوت تهران. لباس پوشیده بود شیک و مرتب. روسری کوچک خاکستری‌اش با راه‌راه‌های قرمز حال خوبی به صورتش داده بود. یک شال پهن بافتنی قرمز تیره هم روی شانه‌هایش انداخته بود. نگاهم کرد. به خودش رسیده بود. معلوم نبود چطور با آن دست‌های لرزان روی چروک‌های صورتش کرم زده بود.

آژانس که آمد دست پیروزن را گرفتم تا سوار شود. دست‌هایش نحیف بودند و پر از چروک و زگی‌های برآمده. بوی خوشی می‌داد. معلوم بود که عطر زده است. آسمان پر بود از گلوله‌های پنبه‌ای سفید و خاکستری. راننده آژانس مرد سالخورده‌ای بود. سبیل کلفتی داشت و حرف که می‌زد سیبیلش بالا و پایین می‌پرید. قیافه‌اش فکاهی بود و بیشتر به راننده‌نشد کش می‌خورد تا راننده آژانس. پیروزن یک‌جور صاف و شق و رقی نشسته بود انگار که آدم مهمی است و جای مهمی می‌برندش. من قوز کرده بودم توی خودم و حرفی نمی‌زدم.

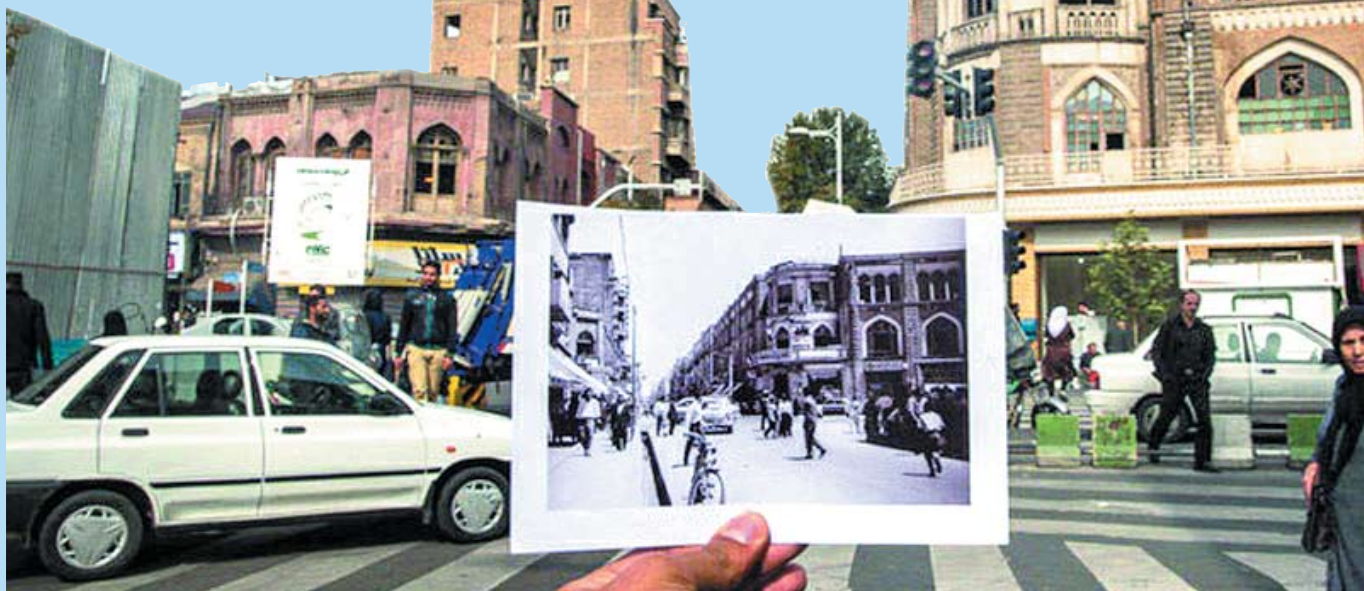
از توپخانه که وارد لاله‌زار شدیم، پیروزن سرش را چرخاند سمت پیاده‌رو. صورتش را چسباند به شیشه. تک و توکی لوسترفروشی باز بود. پیروزن خیره شده بود به سر در مغازه‌ها. بعد کف دستش را زد به‌شیشه. دید ماشین نایستاد. دوباره کف دستش را کوفت روی شیشه. ماشین ایستاد. خواست پیاده شود، کمکش کردم.

از روی پلی به‌رحمت رد شد و رفت توی پیاده‌رو که خلوت بود. عصایش را با ضرب بیشتری روی زمین می‌زد. بعد یک‌جایی ایستاد. تکیه داد به دیوار. عصا از دستش افتاد. آن را دادم دستش. با یک‌دست عصا را گرفت و دست دیگرش را کشید روی شیشه مغازه کابل و سیم‌فروشی، کشید روی در بسته مغازه لوسترفروشی، کشید روی یک در قدیمی.

من به آن‌وقت‌های لاله‌زار فکر کردم. آن‌وقت‌هایی که قرار بود شانزله‌لیزه باشد. آن‌وقت‌ها که ازدحام زن‌ها و مردها را داشت و تپنده و پرشور و حال‌ترش می‌کرد.

پیروزن جلوی در مغازای دو دستی افتاد روی عصایش و آرام سرید و نشست روی پله و زل زد به خیابان. بعد دیدم راننده آژانس ماشین را آورد جلو، نزدیک ما پارک کرد. او هم خیره شد به خیابان. به لاله‌زار خلوت....

✽برگرفته از مجموعه داستان «مرز»/زمستان ۱۳۹۸

محمد رضا حیدرزاده

۱۰ رمان پرفروش قرن

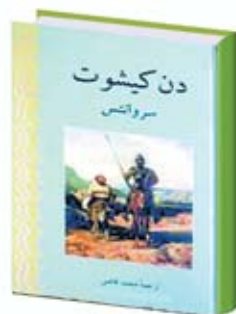
داستان دو شهر

این رمان که در سال ۱۸۵۹ توسط «چارلز دیکنز» انگلیسی منتشر شده، تا کنون ۲۰۰ میلیون نسخه فروش داشته است. نویسنده، داستانش را براساس وقایعی که در لندن و پاریس، قبل از انقلاب فرانسه و در خلال آن رخ می‌دهد نوشته است.

در این رمان، نویسنده وضعیت اسفناک دهقانان فرانسوی را که سال‌های پیش از انقلاب به‌وسیله اشراف فرانسوی تحریف شده است، با قلم دل‌نشین خود به‌تصویر می‌کشد و خشونت انقلابیون علیه اشراف فرانسه را در سال‌های اولیه انقلاب نشان می‌دهد و به بسیاری از شباهت‌های اجتماعی ناخوشایند میان زندگی در فرانسه و لندن اشاره می‌کند.

این رمان که زندگی چندین شخصیت را مطابق با آن دوران دنبال می‌کند ابتدا در ۴۵ فصل طی ۳۱ دوره هفتگی، در مجله جدید ادبی دیکنز با عنوان «سالگرد» منتشر و سپس به صورت کتاب روانه کتاب‌فروشی‌ها شد.

پرفروش‌ترین رمان‌های جهان همیشه مورد توجه دوستداران کتاب بوده‌اند. اخیراً نشریه گاردین در کاری مشترک با نشریه نیویورک تایمز، در گزارشی اقدام به انتخاب ده رمان کرده‌اند که براساس تعداد تیراژ، می‌توان از آن‌ها به‌عنوان پرفروش‌ترین رمان‌های جهان یا حتی پرفروش‌ترین رمان‌های تاریخ ادبیات نام برد.

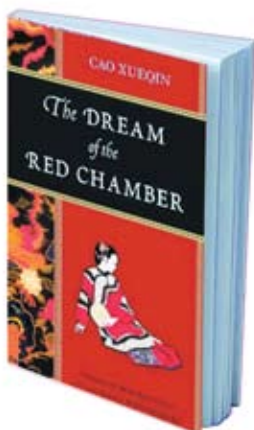

دن کیشوت

این رمان در سال ۱۶۱۲ منتشر شده و تاکنون با ۵۰۰ میلیون نسخه فروش، یکی از پرفرمدارترین و محبوب‌ترین رمان‌ها در تمام دوران بوده است.

این کتاب توسط نویسنده اسپانیایی، «میگل دو سروانتس»، به‌تقلید از رمان‌های اسطوره‌ای نوشته شده است. در واقع این رمان، نمونه و سندی است برآن که یک داستان قرون وسطایی با وجود گذشت زمان، تاریخ انقضا ندارد و در هر زمان، نیازهای مخاطب را برآورده کرده است.

این رمان در قالب تقلیدی از رمان‌های شوالیه‌ای نوشته شده و قهرمان آن مردی به نام «آلونسو کیشانو» است و ثابت می‌کند که در واقعیت، جوانمردی و دوستی هرگز از بین نمی‌رود. محرک نگارش این کتاب برای سروانتس، قصه‌ای بود که در آن کشاورز فقیری بعد از خواندن داستان‌های زیاد دیوانه شده و همسرش را رها کرده و در توهم خود به سر می‌برد. سروانتس با الهام از آن قصه، رمانی نوشت که قهرمان داستان یعنی «دن کیشوت» سرگذشتی مانند آن کشاورز داشت، با این تفاوت که دن کیشوت ازدواج نکرده بود. این رمان از دوبخش تشکیل شده است، اولین بخش آن «آقای دن کیشوت مانش» در سال ۱۶۰۵ انتشار یافت و دومین بخش آن هم به نام «سر دن کیشوت» در سال ۱۶۱۵ منتشر شد.

رویای تالار سرخ

این رمان در سال ۱۷۵۴ توسط «کائو ژوئین»، نویسنده اهل چین، نوشته شده و تا کنون بیش از ۱۰۰ میلیون نسخه فروش داشته است.

رمان «تالار سرخ» را می‌توان یکی از بزرگ‌ترین رمان‌های کلاسیک ادبیات چین دانست که داستان آن بر محور تنزل سلسه کینگ بوده و سقوط نهایی یک خانواده متمول را به تصویر می‌کشد.

این رمان که با عنوان «داستان سنگ» هم نامیده شده پنج جلد دارد و در آن‌ها از شکوه و انحطاط خانواده جیا سخن گفته می‌شود و زندگی یک خانواده چینی را با تأکید بر اعتقاد بودایی بیان می‌کند.

ماجراهای پینوکیو

این رمان در سال ۱۸۸۱ توسط «کارلو کلودی» ایتالیایی نوشته شده و فروش بالای ۸۰ میلیون نسخه را ثبت کرده است. داستان این رمان، درباره یک عروسک چوبی است که بعد از ساخته شدن آرزو می‌کند بتواند مانند یک پسر بچه واقعی زندگی کند و وقتی آرزویش برآورده می‌شود درمی‌یابد که نمی‌تواند به‌طور مشهود دروغ بگوید؛ زیرا با هر بار دروغ گفتن، بینی‌اش درازتر می‌شود. داستان این کتاب که الهام‌بخش ساختن انیمیشن مشهور والت دیزنی شد، داستانی محبوب و درعین حال آموزنده برای کودکان به‌شمار می‌رود و در فهرست ۱۰ رمان پرفروش جهان قرار دارد.

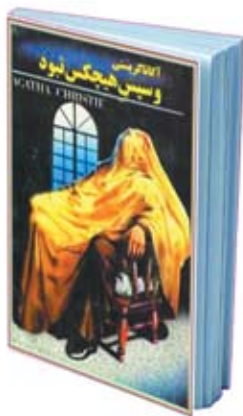

ارباب حلقه‌ها

این رمان در سال ۱۹۵۴ توسط «جی.آر.آر. تالکین» انگلیسی نوشته شده و تا کنون ۱۵۰ میلیون نسخه فروش داشته است.

رمان ارباب حلقه‌ها پس از انتشار توانست محبوبیت بالایی در میان مخاطبان به‌دست بیاورد، چرا که با اقتباس از آن چندین فیلم، تئاتر، موسیقی، اثر هنری و بازی ویدیویی ساخته شده است.

براساس داستان این رمان، حلقه‌های قدرت در زمان باستان به‌وسیله «سُورون»، ارباب تاریکی‌ها، ساخته شد و او یک حلقه را از قدرت خود پر کرد تا بدین‌وسیله بتواند بر دیگران حکومت کند. ولی طی اتفاقاتی این حلقه را از او گرفتند. او حلقه را در سرزمین میانه یافت، اما دوباره آن را از دست داد و حلقه بعد از چند سال به دست «هابیت بیلبو بگینز» افتاد. سُورون با تلاش خود همه حلقه‌های بزرگ را جمع کرد، اما پیوسته در پی حلقه یگانه بود تا سلطه‌اش را به‌وسیله آن تکمیل کند، ولی در آخر حلقه با افتادن در گودال نابود می‌شود.

رمان «و سپس هیچ کس نبود»

این رمان در سال ۱۹۳۹ توسط «آگاتا کریستی» انگلیسی ملقب به «ملکه جنایت» نوشته و منتشر شده و تا کنون ۱۰۰ میلیون نسخه از آن به فروش رسیده است.

شهرت آگاتا کریستی طی ۶۶ رمان و ۱۴ داستانی که منتشر کرده، در ژانر راز و رمز بوده و بیش از ۳۰ فیلم سینمایی و چندین سریال تلویزیونی هم بر اساس آن‌ها ساخته شده است.

آلیس در سرزمین عجایب

این رمان در سال ۱۸۵۶ توسط «لوئیس کارول» انگلیسی منتشر شد و فروش بیش از ۱۰۰ میلیون نسخه‌ای داشته است.

داستان شگفت‌انگیز «آلیس در سرزمین عجایب» به‌عنوان یکی از بهترین رمان‌های جهان شناخته می‌شود و یکی از بهترین نمونه‌ها برای ژانر ادبی خیال‌پردازانه است.

داستان این رمان درباره دختری به‌نام «آلیس» است که به‌همراه یک خرگوش وارد دنیایی پر از شگفتی با موجوداتی عجیب و غریب می‌شود. او در آن‌جا گربه‌ای را می‌بیند که می‌تواند غیب شود. آلیس همچنین با کلاه‌دوز دیوانه‌ای مواجه می‌شود که با زبان معماگونه سخن می‌گوید.

در این سرزمین هیچ قاعده و قانون مشخصی وجود ندارد، به‌طور مثال خوردن قارچ در آن‌جا باعث می‌شود که انسان‌ها و جانوران کوچک یا بزرگ شوند. فلامینگو با خارپشت کریکت بازی می‌کنند. در آن سرزمین برای دزدیدن تارت‌ها، باید کارهای مختلفی انجام داد و بسیار تلاش کرد. در این میان، آلیس باید راه خانه‌اش را هم پیدا کند.

این رمان، ابتدا برای سه دختر کوچک گفته شد و یکی از آن سه دختر این داستان را یادداشت کرد و دو سال بعد با موفقیت منتشر شد. شیوه‌ای که «لوئیس کارول» در داستان خود به‌کار برده، این رمان را به یکی از محبوب‌ترین رمان‌ها در میان کودکان و حتی بزرگسالان تبدیل کرده است.

شازده کوچولو

این رمان در سال ۱۹۴۳ توسط «آنتوان دو سنت اگزوپری» فرانسوی منتشر شده و تا کنون ۱۴۰ میلیون نسخه در جهان فروش داشته است.

رمان فوق، از محدود کتاب‌هایی است که هم در میان کودکان و هم در میان بزرگسالان محبوبیت خاصی دارد.

رمان شازده کوچولو، درباره دوست داشتن هستی از نگاه فلسفی است که نویسنده به شیوه‌ای زیبا آن را بیان کرده و به همین دلیل به ۳۰۰ زبان ترجمه شده است.

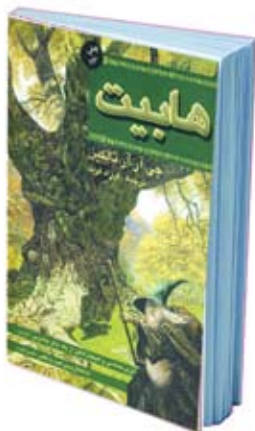
هری پاتر و سنگ جادو

این رمان در سال ۱۹۹۷ توسط «جی.کی. رولینگ» بریتانیایی نوشته و منتشر شد و ۱۲۰ میلیون نسخه فروش داشته است.

رولینگ که بدون شک یکی از فعال‌ترین نویسندگان دوران معاصر به‌شمار می‌رود داستان‌هایی درباره یک مدرسه سحر و جادو نوشته و آن را تبدیل به یکی از پرفروش‌ترین رمان‌های جهان کرده است. فیلم‌هایی هم بر اساس کتاب «هری پاتر» ساخته‌اند که با استقبال بالایی روبه‌رو شده و بیش از ۷/۷ میلیارد دلار فروش داشته‌اند.

در داستان هری پاتر و سنگ جادو، هری می‌فهمد که یک زندگی عادی دارد ولی نمی‌داند که تا چه‌اندازه مشهور است و به‌وسیله خاله و شوهر خاله‌اش، عمو ورنون که از او می‌ترسند، می‌فهمد که پدر و مادرش جادوگر هستند.

هری به دنبال سرنخ‌هایی برای کشف یک سری از این حقایق است و در این میان با یک گول دوست‌داشتنی و مهربان آشنا می‌شود که مقدمات وارد شدن او را به مدرسه جادوگری فراهم و به این ترتیب او را داخل دنیای مرموزی می‌کند که هرگز نمی‌دانسته آن‌جا وجود داشته است.

هابیت

این رمان در سال ۱۹۳۷ توسط «جی.آر.آر. تالکین» انگلیسی نوشته شده و تا کنون بالای ۱۰۰ میلیون نسخه فروش داشته است.

این رمان به‌نسبت کوتاه، مقدمه‌ای برای نوشتن کتاب «ارباب حلقه‌ها» بود. در این رمان با شخصیت «بیلبو بگینز» مواجه هستیم که در جستجوی گنج ازدست‌رفته است؛ شخصیتی که در رمان «ارباب حلقه‌ها» مشاهده می‌شود.

او یک هابیت است که از زندگی راحت و آسوده خود احساس لذت می‌کند و به‌ندرت به‌جایی می‌رود. هنگامی که «گندالف» جادوگر و همراهانش به خانه او می‌آیند تا او را به یک سفر ماجراجویی ببرند، از این وضع پیش‌آمده به‌هیچ عنوان احساس رضایت نمی‌کند. آن‌ها در پی این هستند که به گنج باشکوهی دست یابند که توسط یک اژدهای بزرگ و بسیار خطرناک محافظت می‌شود. «بیلبو» با بی‌میلی به مأموریت آن‌ها می‌پیوندد و نمی‌داند که در سفرش به کوه با حلقه جادویی و موجود ترسناکی به نام «گولوم» روبرو خواهد شد.

حاضر جوابی‌های تاریخی

«ار تجال» واژه‌ای عربی است به‌معنای بداهه سخن گفتن. کسی که بدون تأمل زیاد و فی البداهه، پاسخ دیگران را بدهد و پاسخش از روی نکته‌سنجی و ظرافت طبع باشد، به حاضر جوابی شناخته می‌شود. برخی حاضر جوابی‌ها به‌دلیل سرشناس بودن گوینده آن‌ها، در تاریخ و تاریخ ادبیات جهان ماندگار می‌شوند که خواندنشان خالی از لطف نیست.

رندی حافظ

حاضر جوابی‌های حافظ غالباً چنان نافذ و قوی است که در بیشتر موارد بدون تأمل بسیار، لطف و ظرافت آن‌ها آشکار می‌شود. وقتی معشوق بهانه‌جویی را می‌خواهد تهدید به فراق کند با بی‌قیدی رندانه‌ای به وی می‌گوید:

ز دست جور تو گفتم ز شعر خواهم رفت
به خنده گفت که ای حافظ برو که پای تو بست؟
معشوق با بی‌نیازی شانه‌ها را بالا می‌اندازد و رندانه جواب می‌دهد «که حافظ برو که پای تو بست؟»

ارمغان زمان فشمی

یک‌جا با زبان یک بازاری از معشوق بوسه‌ای «حواله» می‌خواهد و معشوق که مثل او با این زبان آکنده از وعده و دروغ آشناست، رندانه مثل یک سوداگر کهنه‌کار می‌پرسد: کی‌ات با من این معامله بود؟!

جای دیگر وقتی معشوق را می‌بیند که با یک تملق ریشخندآمیز خنده‌ای می‌کند و می‌گوید که حافظ غلام طبع توام، شاعر رند با حالتی که دیرباوری و بی‌اعتقادی در آن به‌هم آمیخته است سری تکان می‌دهد و می‌گوید: ببین که تا به چه حدم همی کند تحمیق! حاضر جوابی‌های حافظ گاه‌گاه رنگ تغافل دارد و آکنده است از ظرافت رندانه. وقتی معشوق قصد جدایی دارد، شاعر محجوب با بیم و وحشت زیر لب زمزمه می‌کند که «آه از دل دیوانه حافظ بی‌تو» اما معشوق که خوب می‌داند این دیوانگی عاشق از کجانشی شده است خود را به نادانی می‌زند و با خنده‌ای که راز او را فاش می‌کند زیر لب می‌پرسد که دیوانه کیست؟

گفتم آه از دل دیوانه حافظ بی‌تو

زیر لب خنده‌زنان گفت که دیوانه کیست؟

این‌جا معشوق با بی‌اعتنایی و سرگرانی از پهلوی وی می‌گذرد، شاعر آهسته از وی می‌خواهد که به عهد دوستی وفا کند. معشوق مثل این که تقاضای او را نفهمیده باشد جواب می‌دهد که آقا، اشتباه گرفته‌اید «در این عهد وفا نیست».

دی می‌شد و گفتم صتما عهد به‌جای آر

گفتا غلطی خواجه در این عهد وفا نیست!

ابهامی که در لفظ «عهد» هست شعر را از لطف بی‌مانندی سرشار می‌کند. این نکته‌سنجی‌هاست که به سؤال و جواب‌های وی ظرافت خاص می‌بخشد.

یک‌جا از پیر می‌کده می‌پرسد که راه نجات چیست؟ پیر جام می‌را می‌خواهد و سپس مثل این که تازه سؤال وی به گوشش خورده باشد بی‌تأمل می‌گوید: عیب پوشیدن.

به پیر می‌کده گفتم که چیست راه نجات

بخواست جام می و گفت عیب پوشیدن!

سؤال و جواب رندانه‌ای است. آدم به یاد سؤال و جواب «ابوسعید مهنه» می‌افتد و دلاک حمام که از شیخ، معنی جوانمردی را پرسید و او به وی که شوخ (چرک بدن) شیخ را پیش روی او آورده بود جواب داد جوانمردی شوخ خلق پنهان کردن است و به روی آن‌ها نیاوردن.

روز دیوانگی

حجاج مرد ستمگر و خونخواری بود که در بغداد حکومت می‌کرد. یک‌روز تنها و به‌طور ناشناس در بیرون شهر می‌گشت. به عربی برخورد و از او پرسید: دوست من، نظر تو راجع به حجاج چیست؟ چگونه آدمی است؟

مرد عرب گفت: حجاج آدم نیست، یک جانور درنده است. جنایت‌های زیادی کرده و خون‌های زیادی را ریخته است.

حجاج پرسید تا حالا او را دیده‌ای؟ مرد پاسخ داد نه. حجاج گفت: پس خوب به چشم‌های من نگاه کن. من حجاجم! عرب بی‌آن که خود را بیازد به حجاج گفت: شما می‌دانید من کی هستم؟ حجاج گفت نه.

مرد گفت: من از خانواده زبیر هستم. همه اعضای این خانواده در سال یک‌روز دیوانه می‌شوند و امروز روز دیوانگی من است.

حجاج از این حاضر جوابی خنده‌اش گرفت و با آن که خیلی بی‌رحم بود او را بخشید

حاضر جوابی شاگرد مکتب‌خانه

کودکی در مکتب‌خانه، آیه ۳۵ سوره حجر را برای معلم خود می‌خواند: «وَإِنَّ عَلِيكَ اللَّعْنَةَ الْإِلَهِيَّ يَوْمَ الدِّينِ» (و لعنت تا روز قیامت بر تو خواهد بود) و مدام آن را تکرار می‌کرد. معلم عصبانی شد و گفت: علیک و علی والدیک! (بر تو و بر پدر و مادرت باد!) کودک گفت: در این قرآن که من می‌خوانم «علیک» هست و «علی والدیک» نیست. آیا آن را اضافه کنیم؟!

پیشوایت کیست؟

پس از شهادت امام صادق (ع)، یکی از مخالفانش به «مؤمن طاق» که از شاگردان آن حضرت بود، به‌عنوان طعنه گفت: امام تو از دنیا رفت. مؤمن طاق فوراً در پاسخ گفت: اما پیشوای تو (شیطان) تا قیامت زنده است!

کسکول طبسی، ج ۱، ص ۱۴۷

شیعه‌ای یا سنی؟!

«سبط بن جوزی» مدت مدیدی در میان شیعه و سنی زندگی می‌کرد و هر کدام از طرفداران دو مذهب، او را به خود نسبت می‌دادند. روزی برای روشن شدن این که شیعه است یا سنی، در میان جمعی از او سؤال کردند علی (ع) افضل است یا ابابکر؟ فوراً گفت: «من کانت بنته فی بینه!» (کسی که دخترش در خانه اوست).

کسی از پاسخ او نفهمید که شیعه است یا سنی، زیرا هم دختر پیامبر (ص) در خانه علی (ع) بوده و هم دختر ابوبکر در خانه پیامبر (ص).

باز در مجلسی دیگر از او سؤال کردند که خلفای پیامبر (ص) چند نفر بودند؟ او با حالت عصبانیت جواب داد: چندبار یگویم؟ چهار تا، چهار تا، چهار تا!

باز معلوم نشد او سنی است یا شیعه، چون سه‌بار تکرار کرده‌بود شیعیان فکر کردند مقصودش خلفای دوازده‌گانه است که سه چهار تا می‌شود دوازده تا. اهل سنت هم فکر کردند او سنی است و چند بار تأکید کرده که خلفای پیامبر (ص) چهار تا هستند!

مردان علم در میدان عمل، ج ۱، ص ۴۳۸

در توجیه رنگ کردن ریش!

رودکی، پدر شعر فارسی، در جواب کسی که او را به خاطر رنگ کردن ریشش ملامت می کرد گفته است:
من موی خویش را نه از آن می کنم سیاه
تا باز نوجوان شوم و نو کنم گناه
چون جامه‌ها به وقت مصیبت سیه کنند
من موی از مصیبت پیری کنم سیاه!

با خری!

«سیف الدین باخرزی»، شاعر و صوفی معروف اواخر قرن ششم و اوایل قرن هفتم هجری قمری که اشعارش متوسط و رساله‌ای در معنی عشق از او به جا مانده است، یکی از مردان شیخ نجم‌الدین کبری بود. وی از سوی شیخ برای تبلیغ به بخارا اعزام شد و بقیه عمر خود را در آن شهر گذراند تا این که به سال ۶۳۹ قمری در همان شهر وفات یافت. او با وجودی که مردی صوفی مسلک بود، دستی توانا در طنز و بدیهه‌سرایی داشت و مطایبات شیرینی از او باقی مانده است. از جمله نوشته‌اند وقتی در بخارا بود، ظرفی این دو بیت را برای او فرستاد:
ای خر دمند، سیف باخرزی!
کی تو با آدمی توانی زیست؟
سیف‌الدین در جواب نوشت:
ای خر دمند! طاعت من کن!
بعد از این عمر با تو سر بکنم

ماه مهر و مهر ماه

می گویند شیخ ابوسعید ابوالخیر، شاعر و عارف نامدار قرون چهارم و پنجم، روزی به هنگام خزان درختی را تماشا می کرد که برگ‌هایش زرد شده بود. فی‌البداهه گفت:
تو را روی زرد و مرا روی زرد
تو از مهر ماه و من از مهرِ ماه!

در خواست صله

هنگامی که «سلمان ساوجی»، شاعر قرن هشتم هجری قمری، از اتابک امیر حسین، فرمانفرمای آذربایجان، با گفتن این قطعه در خواست لباس کرد:

ای ز ما مستغنی و زامثال ما

بر شما احوال ما پوشیده نیست

بر تم پوشیدنی این است و بس

بنده را هیچ از شما پوشیده نیست
اتابک لباس خود را با این جواب برای او فرستاد:
هر چند تو را جامه ما پوشیدن
عیب است ولی ز لطف این عیب پیوش!

مهمل نامه

شاعری مهمل گوی نزد جامی، شاعر و صوفی نامدار قرن نهم، گفت چون به خانه کعبه رسیدم، دیوان شعر خود را برای فرخندگی و خوش‌یمنی به حجرالاسود مالیدم. جامی پاسخ داد: اگر آن دیوان را به آب زمزم می‌مالیدی بهتر بود!

پاسخ سعدی

«چندر بهادر»، شاعر معروف هندی که به پارسی شعر می‌سرود و تخلصش «برهمن» بود، روزی در برابر پادشاه هند شعری خواند که بیت آخرش چنین بود:
مرا دلی است به کفر آشنا که چندین بار
به کعبه بردم و بازش «برهمن» آوردم!
شاه از شنیدن این بیت بر آشفت و خطاب به شاعران حاضر در مجلس گفت آیا کسی هست که جواب این کافر را بدهد؟
«افضل خان» که از امرای دولت بود جواب داد شیخ سعدی پیش از این پاسخش را داده، آن جا که فرموده است:
خر عیسی گرش به مکه برند چون بیاید هنوز خر باشد!

همام در حمام

خواجه همام تبریزی از شعرا و سخنگویان نامدار آذربایجان است و در شاعری و غزلسرای پیرو سبک سعدی و معاصر اوست و در بیان هنر خود می‌گوید:
همام را سخن دلفریب و شیرین است

ولی چه سود که بیچاره نیست شیرازی!
دولتشاه سمرقندی، در «تذکرۃ الشعرا» از بذله‌گویی سعدی با همام تبریزی چنین یاد می‌کند: «و در ظرایف و لطایف و نازکی طبع، شیخ (یعنی سعدی شیرازی) را در جای بوده و همواره با مستعدان نشستنی و با وجود استغراق و حال، با اهل فضل اختلاط کردی و مطایبت و بذله‌گویی، چنان که گویند که خواجه همام‌الدین تبریزی که مردی اهل دل و صاحب‌فضل و خوش طبع و صاحب‌جاه و معاصر شیخ سعدی بوده است، روزی شیخ در تبریز به حمام درآمد و خواجه همام نیز با عظمت در حمام بود.

وقتی خواجه همام از حمام به‌در آمد، شیخ نیز برآمد و به گوشه‌ای نشست. جوان صاحب‌جمالی، خواجه همام را چنان که رسم اکابر است، باد می‌کرد (باد می‌زد) و خواجه همام میان آن جوان و شیخ سعدی حایل بود. در این حالت خواجه از شیخ پرسید که سخن‌های همام را در شیراز می‌خوانند؟ شیخ گفت بلی شهرتی عظیم دارد. گفت هیچ یاد داری؟ گفت یک بیت یاد دارم و این بیت بر خواند:
در میان من و دلدار همام است حجاب

وقت آن است که این پرده به یک‌سو فکنیم!
خواجه همام را اشتباه نمود در آن که این مرد شیخ سعدی است و سوگندش داد که شیخ سعدی نیستی؟ گفت بلی. خواجه همام در قدم شیخ افتاد و عذر خواست و شیخ را به خانه برد و تکلیف‌های لطیف می‌نمود و صحبت‌های خوب داشتند.

شاعر سرخوش!

افضل الشعر امحمد افضل سرخوش، صاحب «تذکره الشعرا» سرخوش، از بدیهه‌سرایان قرن دوازدهم هجری بود. او به پیروی از شعرای گذشته، مدت‌ها در طلب مال و ثروت فعالیت کرد و اکثر بزرگان و حکام وقت را مدح گفت ولی از آن جا که بخت مساعدی نداشت از هیچ کس صله‌ای شایان و پاداشی نیکو در خور مدایخی که سروده بود، دریافت نکرد.

سرخوش نسبت به شعرای خوش اقبالی که فقط با سرودن یک‌بیت شعر مال فراوان اندوخته بودند، حسرت‌ها خورد و از بخت نامساعد خویش ناله‌ها کرد. سرانجام نیز به مکتب هجاگویان پیوست و غالب اغنیای زمان را هجو کرد، چنان که خود گوید:
مار که زهرش نبود مار نیست

جز به هجا کلک سزاوار نیست!

در آن ایامی که هنوز به‌بخت و اقبال خویش امیدوار بود، روزی مثنوی مدیحه‌ای در مدح همت‌خان، حاکم وقت، سرود که این بیت مبالغه‌آمیز از آن مثنوی است:

دهد سرمایه دریا به غارت

سرانگشتش ز جود یک اشارت
همت‌خان را از آن مدیحه‌ها خوش آمد و گفت: یک‌دست لباس فاخر و یک‌رأس اسب رهوار برای شما در نظر گرفته‌ام که چون آن قدرها گران‌قیمت نیست، شرم دارم فی‌المجلس تقدیم کنم. البته فردا به خانه شما خواهم فرستاد. سرخوش بیچاره به امید آن صله چندروز از منزل خارج نشد و چشم به‌در خانه دوخته بود که چه‌وقت اسب و خلت می‌رسد. سرانجام معلوم شد که همت‌خان قول آن ظریف را به کار برده است که: «مطربی پیش وی می‌سرود و محظوظ شد، گفت فردا بیا و یک جوال غله ببر. مطرب بسیار خوش‌وقت شد و روز بعد جوالی آورد و گفت: حسب‌الامر آمده‌ام. آن ظریف گفت: ای نادان، حرفی تو گفتی من خوش‌وقت شدم، حرفی من گفتم تو خرسند شدی، داد و ستد را اینجا چه دخل است؟!»

القصه چون سرخوش دانست که همت‌خان را نیز همتی نیست و وعده به غلط داده، بی‌نهایت ناراحت شده این رباعی را در هجایش سرود:

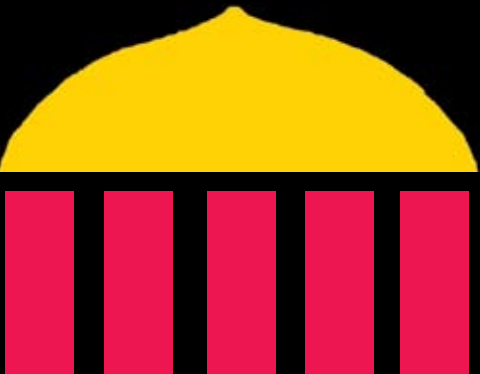
ای پنجه تو ز دامن دولت دور

بر دولت بی‌فیض دماغت مغرور

بی‌همتی و نام تو همت‌خان است

بر عکس نهند نام زنگی، کافور!
سرخوش در محرم سال ۱۱۲۶ هجری قمری در فقر و بدبختی در سن ۷۶ سالگی جان به‌جان آفرین سپرد.

مناظره شمس و ضیا

«ملک ضیاءالدین»،امیر کابل، به‌منظور تهدید این رباعی را برای «شمس‌الدین»،امیر غور فرستاد: غوری بچه‌ای به کین کابل برخاست با همچو منی سخن بخواهد آراست تو شمسِی و من ضیا و داند همه کس آوردن شمس بر فلک، کار ضیاست! ملک شمس‌الدین این جواب را برای او فرستاد: ای بی‌خبر از خویش! نگه کن چپ و راست با همچو منی خصوصت از بهر چه خاست؟ من شمس‌م و تو ضیا و داند همه کس کز شمس بود هر چه در آفاق ضیاست!

یخ بست و بشکست!

«نور جهان» به «ابوطالب کلیم»،ملک‌الشعرای دربار جهانگیر، اعتقادی نداشت. زمانی کلیم شعری سرود و به‌خیال خود آن را از خرده‌گیری مصون دانست و با تبختر به حضور نور جهان آمد و آن را خواند:

ز شرم آب شدم، آب را شکستی نیست

به حیرتم که مرا روزگار چون بشکست؟!

نور جهان بالا‌فاصله پاسخ داد: یخ بست و بشکست!

دزدان سحرخیز

«ادهم کاشی» را شبی در تبریز تاراج کردند. این رباعی را سرود و برای «میرزا شرف‌خان» فرستاد: دوشینه سحر یتیم تبریزی من آمد به سر راه به خونریزی من عریان ز لباس عاریت ساخت مرا این بود نتیجه سحرخیزی من! رندی گفت: چون دزدان از تو سحرخیز تر بودند آن‌ها کامروا شدند و به لباسی رسیدند!

شکایت منظوم

در زمان زمامداری «میرزا احسن خان وثوق‌الدوله» وضع مدارس و وزارت معارف آشفته و پریشان بود. حقوق کارمندان دولت و مخصوصا معلمان چندین ماه به تأخیر می‌افتاد و آنان غالبا برای گرفتن حقوقشان ناچار به اعتصاب می‌شدند.

یک‌بار ظریفی این بیت را طی نامه‌ای برای نخست‌وزیر فرستاد: بهار و خزان رفت و دی می‌رسد ندانم حقوقات کی می‌رسد؟! وثوق‌الدوله که شاعر هم بود زیر نامه‌اش نوشت: حقوقات نصفش حواله شده بقیه به اقساط هی می‌رسد!

شرط ادب

شیخ رضا طالبانی، شاعر کردزبان عراقی که به زبان‌های فارسی و عربی هم شعر می‌گفت، در سفری به ایران آمد و نزد ناصرالدین‌شاه بار یافت. ناصرالدین‌شاه از اوضاع زندگی‌اش پرسید و با او به صحبت پرداخت. هنگامی که او می‌خواست از حضور شاه مرخص شود، به رسم احترام تعظیمی کرد که باعث شد شال کردی که به سر داشت به زمین بیفتد. این منظره سبب خنده شاه و حضار شد اما شیخ فی‌الباده این دوبیت را خواند:

رسم فرنگیان، کُله از سر گرفتن است

تعظیم چون کنند خداوند جاه را

من اکتفا به شیوه ایشان نمی‌کنم

هم سر به پایت افکنم و هم کلاه را!

چرا ازدواج نکردی؟!

در تاریخ ادبیات ایران به خانم شاعری به نام «نهانی کرمانی»، خواهرافضل کرمانی، اشاره شده است که مصاحب و هم‌نشین مادر شاه‌سلیمان صفوی بود و پدرش از سرداران بزرگ سلطان به‌شمار می‌رفت. او که زن صاحب‌علم و خوش‌خو و زیبایی بود و خواستگاران بسیاری داشت، شعری سروده و دستور داده بود آن را به دروازه‌های کرمان بیاویزند و می‌گفت با کسی ازدواج می‌کند که مفهوم شعرش را دریابد یا بتواند جواب مناسبی برایش بیابد. آن شعر چنین بود:

از مرد برهنه روی زر می طلبم از خانه عنکبوت، پر می طلبم
من از دهن مار شکر می طلبم وز پشه ماده، شیر نر می طلبم!
متأسفانه هیچ یک از مردان خواستار او معنی این سروده‌اش را نفهمیدند و در نتیجه او تا پایان عمرش مجرد ماند. سال‌ها بعد از مرگ او، سعدالله خان، وزیر شاه جهان هندی، پی به منظور نهانی برد و در جوابش چنین سرود:

علم است برهنه مرد و تحصیل، زر است

تن، خانه عنکبوت و دل، بال و پر است

زهر است جفای علم و معنی شکر است

هر پشه کز آن چشید او شیر نر است!

«زیب‌النساء»، دختر اورنگ زیب، پادشاه هندوستان، به هیچ خواستگاری سر فرود نیاورد و چون کسی را همسر خود نمی‌دانست تا آخر عمر ازدواج نکرد.

گویند چون اورنگ زیب، دخترش را خیلی دوست داشت، طی نامه‌ای از او پرسید چرا به ازدواج با یکی از شاهزادگان و عموزادگان یا بزرگان دیگر رضایت نمی‌دهی؟ زیب‌النساء که تخلص شعری او «مخفی» بود در پاسخ پدر، این بیت را سرود:

نهال، سرکش و گل، بی‌وفا و لاله دورنگ

در این چمن به چه امید آشیان بندم؟

آخوند ملا محمد خویی از جمله فضلا و اکابر علمای آذربایجان و معاصر فتح‌ملی‌شاه بود. گویند وی همیشه تنها می‌زیست و به علایق دنیوی دل‌بستگی نداشت. وقتی از او می‌پرسند چرا مجرد و تنها مانده‌ای و تاهل اختیار نمی‌کنی در جواب می‌گوید:

آن کیست که خاطر مرا شاد کند

وین گردنم از بند غم آزاد کند

یا خرج عروسی‌ام به گردن بگیرد

یا آن که مرا به خویش داماد کند؟!

حاضر جوابی‌های دربار ناصرالدین‌شاه

عزیز دربار

ناصرالدین شاه که اطراف او را افرادی متملق و چاپلوس فرا گرفته بودند، گه‌گاه به این افراد چنان میدان می‌داد که به هر عمل و گفتاری مجاز می‌شدند. یکی از این افراد «فرهادمیرزا معتمدالدوله»، پانزدهمین پسر عباس میرزا ولیعهد فتح‌ملی‌شاه بود که درباره تخریب دیگران از سوی وی نزد ناصرالدین شاه مطالب فراوانی ذکر شده که یکی از آن‌ها بر خورد او با عزیزخان، سردار کل طایفه مکری است: در زمان ناصرالدین شاه، یکی از سران طایفهٔ مکری به مقام سردار کلی رسید و چندی هم قائم‌مقام وزیر جنگ بود اما در عین حال رجال و درباریان، وی را که عزیز خان مکری نام داشت مورد استهزا و سخره قرار می‌دادند.

یکی از سنت‌هایی که در زمان قدر‌تمداری عزیزخان رواج داشت سجع مهر بود، به‌این معنا که هر کدام از رجال به‌مناسبت القاب و عناوینی که داشتند شعر، آیه یا حدیثی را انتخاب و بر روی مُهر خودشان حک می‌کردند.

معروف است که یک‌روز در حضور ناصرالدین‌شاه صحبت از سجع مُهر افراد به‌میان آمد و شاه از عزیزخان پرسید: تو چرا برای خودت سجع مُهر انتخاب نمی‌کنی؟ او پاسخ داد: اتفاقاً در صدد هستم ولی هنوز چیز مناسبی نیافته‌ام.

فرهادمیرزا معتمدالدوله،عموی ناصرالدین‌شاه که مردی شوخ و بذله‌گو بود و در آن مجلس حضور داشت و مثل بقیه درباریان دنبال بهانهٔ مناسبی برای دست‌انداختن و مسخره کردن عزیزخان می‌گشت، بعد از شنیدن این حرف رو به ناصرالدین‌شاه کرد و گفت: من سجع مُهر بسیار مناسبی برای عزیزخان به نظرم رسیده که اگر وی حاضر شود در قبال آن یک طاقه شال بپردازد آن را عرض خواهیم کرد.

شاه نگاهی به عزیزخان انداخت و گفت: اگر واقعا طالب سجع مُهر هستی، به یک طاقه شال می‌ارزد!او گفت: اگر ارزش طاقه شال را نداشت؟ معتمدالدوله شاه را حکم قرار داد و گفت: اگر اعلی‌حضرت تشخیص دادند که ارزش ندارد من از حقم می‌گذرم.

شاه لیخند رضایتی بر لب آورد و عزیزخان که به‌این ترتیب چاره‌ای جز اطاعت نداشت قبول کرد و فرهادمیرزا این شعر معروف سعدی را خواند:

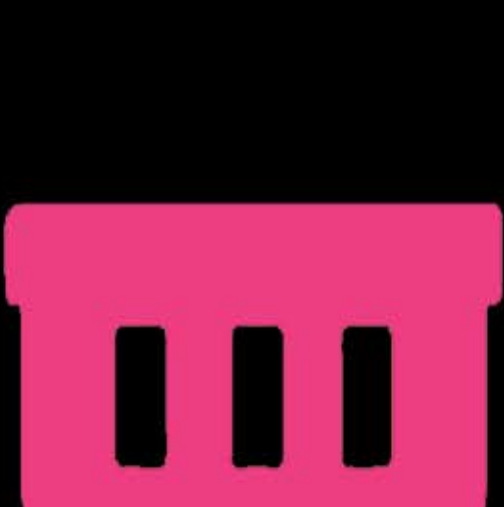
مسکین خر از چه بی‌تمیز است چون بار همی بُرد «عزیز» است!

سردار عزیزخان که انتظار شنیدن چنین چیزی را در حضور شاه و اعیان و رجال نداشت از خجالت مثل شاه‌توت سیاه شد اما شاه درحالی که از خنده ریشه می‌رفت نظر داد که شعر فرهاد میرزا وارد است و به‌این ترتیب، سردار کل ضمن آن که به بدترین نحو ممکن تحقیر شد، ناچار شد یک طاقه شال هم به کسی که تحقیرش کرده بود دستخوش بدهد.

ماجرای صاحب‌اختیار

«صاحب‌اختیار» که از نزدیکان ناصرالدین شاه بود، به کریم شیرهای، دل‌قک ناصرالدین شاه گوشه چشمی نداشت و به‌قول معروف «خر کریم را نعل نمی‌کرد». در یکی از مسافرت‌های ناصرالدین شاه به‌نیاوران که صاحب‌اختیار نیز همراه شاه بوده، خر کریم شیرهای به نهر آبی می‌رسد، یکدندگی کرده و از آب رد نمی‌شود و پا پس می‌کشد. در این هنگام شاه و صاحب‌اختیار سر می‌رسند و کریم به خرش می‌گوید: کتکت زدم رد نشدی، التماس‌ت کردم رد نشدی، دشنامت دادم رد نشدی... رد شوی صاحب‌اختیاری، رد نشوی هم صاحب‌اختیاری! با من به نیاوران بیایی صاحب‌اختیاری، همین جا حضور شاه بمانی صاحب‌اختیاری، بر گردی صاحب‌اختیاری، به هر صورت همیشه تو صاحب‌اختیاری اگر چه به جهنم بروی!

بر اثر این شوخی همه همراهان خنده سر می‌دهند و ناصرالدین شاه نیز با همه احترامی که برای صاحب‌اختیار قائل بوده از خنده روده‌بر می‌شود.

داستان‌هایی از «برنارد شاو» ایران

عباس فرات یزدی، از آغاز گران طنز در دوران پس از ناآرامی‌های مشروطه، به‌دلیل حاضر جوابی‌هایش به «برنارد شاو ایران» معروف شده بود. او اسم مستعار «ابن جَنی» را در طنزهایش برگزیده بود و در اشعار متعارف، به تخلص «فرات» شناخته می‌شد. این فکاهی‌سرایی پرآوازه و همکار روزنامه فکاهی توفیق، دوستی داشت با نام مستعار «اتفاق» که او نیز فکاهی‌سرا بود. روزی فرات نزد اتفاق شعری می‌خواند. اتفاق برای کنف کردن فرات از او می‌پرسد این خرابکاری را خودتان کرده‌اید؟ فرات فی‌الغور پاسخ می‌دهد که آری، آن‌هم «بر سبیل اتفاق»!

✱ شاعری در انجمنی شعر می‌خواند. استاد فرات گفت: «در انجمن را محکم ببندید.» آن شاعر گفت: «خیر، در باز باشد که باز هم مردم بیایند.» فرات گفت: «ته‌خیر آقا، باید در را محکم بست تا این‌ها هم که هستند فرار نکنند!»

✱ در انجمنی شاعری شعرش را با صدای خوبی می‌خواند. شاعر دیگری گفت: «من هم باید اشعارم را بدهم ایشان بخوانند تا جلوه دیگری داشته باشد.» فرات گفت: «شما برای این که شعرتان جلوه داشته باشد، باید به یکی از استادان بدهید بسازد!»

پیامی برای استاد ریاضی

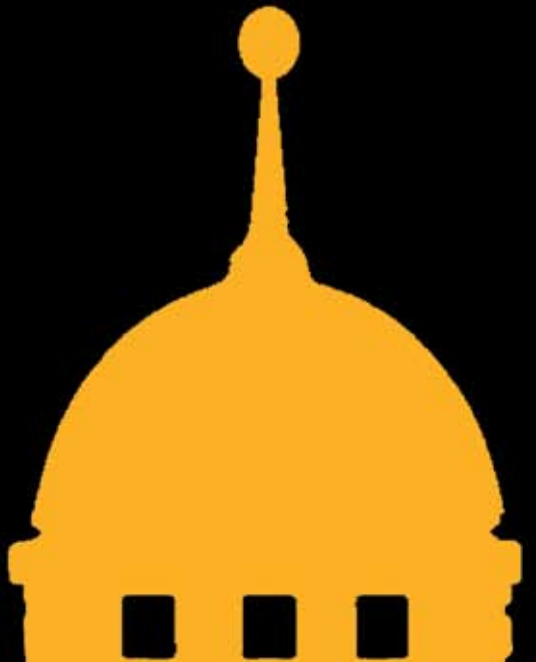
زنده‌یاد دکتر مهدی حمیدی شیرازی، شاعر و مترجم توانمند ایرانی، در برگه‌آزمون درس ریاضی دانشسرای مقدماتی خود این شعر را برای استادش نوشته بود:
آن کس که به اخلاق ادیبان شده مأنوس
وی را نبود حاجت سینوس و کسینوس!
به نقل از کتاب «نامه‌های نامزد من»

هر چه سنگ است مال پای لنگ است!

ملک‌الشعراى بهار در یکی از نشست‌های مجلس شورای ملی، هنگامی که برای ایراد سخنرانی به سبوی تریبون می‌رود پایش به پای دکتر «سنگ» بر می‌خورد و ارتجالا می‌سراید:
پای امید، همه‌جا می‌خورد به سنگ
سَرِّی است در مجاذبت سنگ و پای لنگ!

مصرع کوبنده

نقل است که در یکی از جلسات انجمن ادبی حکیم نظامی، رهی معیری شروع به خواندن شعر «چشمه نور» خود کرد، تا به آن‌جا رسید که: «آن کیست که مدهوش غزل‌های رهی نیست؟»
یکی از حضار بلافاصله گفت: بنده آقا!
رهی به روی خودش نیاورد و دوباره تکرار کرد: «آن کیست که مدهوش غزل‌های رهی نیست؟» آن شخص دوباره گفت: بنده آقا!
رهی بدون آن که چیزی به روی خودش بیاورد فی‌البداهه مصرع بعدی شعرش را اصلاح کرد و گفت: «جز حاسد مسکین که بر او خرده نگیریم!»
از حرف رهی صدای خنده حاضران بلند شد و همه برایش کف زدند. بعدها وی ترجیح داد به‌جای مصرع اصلی شعرش، همان مصرع فی‌البداهه را قرار بدهد و با وجود این که عادت به پیرایش دائمی اشعارش داشت و بسیاری از مصرع‌های سروده‌های خود را بارها تغییر می‌داد، هرگز به‌صراقت تغییر آن مصرع نیفتاد.

جایگاه خورشید در لندن

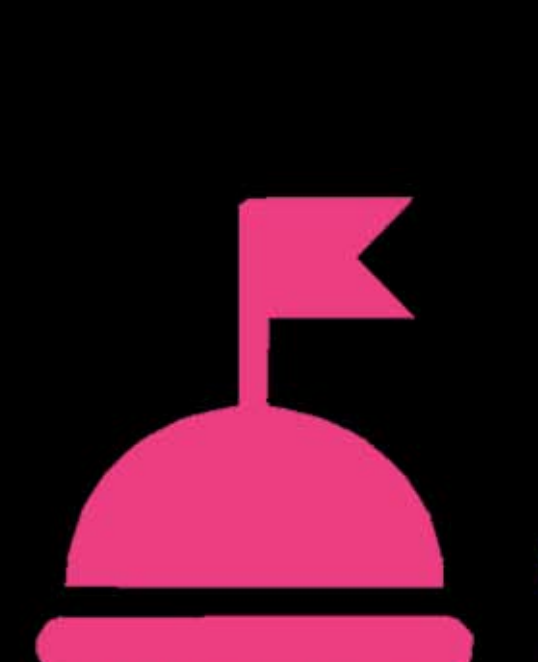
در لندن از میرزا ابوالحسن ایلچی، از رجال معروف اوایل دوره قاجار و سفیر ایران در انگلستان، پرسیدند آیا حقیقت دارد که در ایران مردم خورشیدپرستند؟
جواب داد: در ایران نه، اما من که ایرانی‌ام اگر از روی اتفاق در انگلستان | که هوايش معمولاً ابری و گرفته است | خورشید را ببینم آن را خواهیم پرستید!

حاضر جوابی همسر نخست‌وزیر

محمد ساعد مراغه‌ای، از نخست‌وزیران عهد پهلوی، نقل کرده است: «زمانی که نایب‌کنسول شدم با خوشحالی پیش زئم آدمم و این خبر داغ را به اطلاع سرکار خانم رساندم اما وی با بی‌اعتنایی تمام سری جنباند و گفت خاک بر سرت کنند، فلانی کنسول است و تو نایب کنسولی؟
گذشت و چندی بعد کنسول شدیم و رفتیم پیش خانم، آن‌هم با قیافه‌ای حق به‌جانب. باز خانم ما را تحویل نگرفت و گفت خاک بر سرت کنند، فلانی معاون وزارت امور خارجه است و تو کنسولی؟
شدیم معاون وزارت امور خارجه که خانم باز گفت: خاک بر سرت، فلانی وزیر امور خارجه است و تو...؟! شدیم وزیر امور خارجه، گفت فلانی نخست‌وزیر است... خاک بر سرت!
القصه آن که شدیم نخست‌وزیر. این‌بار با گام‌های مطمئن به خانه رفتم و منتظر بودم که خانم حسایی یک‌ه بخورد و به عذرخواهی بیفتد. تا این خبر را دادم به من نگاهی کرد، سری جنباند و آهی کشید و گفت بدا به حال ملتی که تو نخست‌وزیرش باشی!

حکمت نامگذاری

سال‌ها قبل علی‌اصغر حکمت، وزیر نامدار عصر پهلوی، به خراسان سفر کرده و در آن‌جا به‌همراه «شوکت‌الملک»، امیر بیرجند و قائنات، برای بازرسی به یکی از مدارس خراسان رفته بود. آن مدرسه به‌نام «ابن‌یمین»، شاعر معروف عصر سربداران، نامیده شده بود. در کلاس درس، امیر شوکت‌الملک به شوخی به یکی از بچه‌ها می‌گوید: آیا می‌توانی بگویی چه حکمتی بوده که مدرسه را به نام این‌یمین نام‌گذاری‌اند و فی‌المثل به‌نام من یا آقای حکمت، وزیر معارف نکرده‌اند؟ شاگرد جواب داد: بله، برای این که این‌یمین، شاعر معروفی بوده است.
آقای حکمت، ضمن اشاره‌ای به شرح احوال این‌یمین، دنبال حرف امیر را گرفته و با ملایمت به شاگرد می‌گوید: عزیزم، آیا هیچ شعری از این‌یمین از حفظ داری که برای ما بخوانی؟
شاگرد بلافاصله این قطعه را با صدای رسا می‌خواند:
اگر دو گاو به‌دست آوری و مزرعه‌ای
یکی «امیر» و یکی را «وزیر» نام کنی
و گر کفافِ معاشتمی‌شود حاصل
روی و شامِ شبی از جهود وام کنی
هزار بار از آن په که بامداد پگاه
کمر ببندی و بر چون خودی سلام کنی!
سکوت، حاضران را فرا گرفت. امیر شوکت‌الملک در حالی که لبخند می‌زد رو به آقای حکمت کرد و گفت: برای امیر که حکمتِ این نامگذاری روشن شد، جنابِ وزیر خود دانند!

بوقلمون زنده

«ژنرال دوگل»، رئیس‌جمهور وقت فرانسه، از آدم‌های بوقلمون‌صفت و بی‌ثبات بیزار بود. شبی نخست‌وزیر فرانسه به افتخار دوگل، مهمانی ترتیب می‌دهد که در آن روی میز چندین گونه غذا از گوشت بوقلمون پخته شده بود. ژنرال دوگل رویه نخست‌وزیرش کرده می‌گوید: «دوست عزیز شما تنوع غذایی را مراعات نکرده‌اید، زمانی که این همه بوقلمون زنده پیرامون شما ایستاده‌اند باید دست‌کم مرغ و بره‌ای بریان روی میز می‌گذاشتید!»

شعر بد، شعر خوب

می‌گویند لویی چهاردهم یک‌بار قطعه شعری ساخت و به «بوالو»، شاعر معروف فرانسوی، نشان داد. بوالو بعد از خواندن شعر پادشاه گفت: من مطمئنم که جناب‌عالی اراده فرموده بودید شعر بد بگویید و گر نه شما می‌توانستید شعر خوب هم بسرایید!

وقتی شاعر، نقاش می‌شود!

هنگامی که «ژان کوکتو»، شاعر و نمایشنامه‌نویس فرانسوی، تزئین کلیسای «ویل فرانش» را به‌پایان رساند، به‌سراغ پیکاسو رفت و او را به‌تماشای اثر خود برد، زیرا می‌خواست نظر دوست نقاشش را درباره کار خود بداند.
پیکاسو بعد از تماشا گفت: به‌هر حال زحمتی کشیده‌ای... فقط یادت باشد که اگر من هم در آینده تصمیم گرفتم شعر بگویم حق نداری مسخره‌ام کنی!

خلایه دردناک

روزگاری الکساندر دوما، نویسنده شهیر فرانسوی، در یکی از نوشته‌هایش عبارت «خلایه دردناک» را به‌کار برده بود. منتقدی به‌او خرده گرفت و گفت چگونه ممکن است یک چیز خالی درد بگیرد؟ نویسنده فرانسوی جواب داد: تابه‌حال اتفاق نیفتاده که شما مبتلا به سردرد شده باشید؟!

عماد فرح‌نیا

زمانی که واژه عطر در زبان جاری و محاوره استفاده می‌شود، اولین تصویر ذهنی به‌شکلی عمومی تصویر رایحه خوشی خواهد بود که کاربرد آن محدود است و گوشه‌ناچیزی از زندگی را به‌خود اختصاص می‌دهد، آن هم گوشه‌ای که یا هیچ اهمیتی ندارد یا فلسفه‌ای پشت آن قرار ندارد و تنها کاربردش خوشبو شدن است یا پیشگیری از بوی ناخوشایند! اما آیا حقیقت این دنیای سراسر زیبایی و اعجاز چنین معنایی دارد؟

از ادواری بسیار دورتر از زمانه ما، تقسیم‌بندی احساسات و قوای حسی در انسان آغاز شد و یونانیان و سنت فکری هلنیستی به اهمیت بسزای قوای حسی پی بردند؛ قوایی که تنها راه ارتباط با جهان را برایشان مقدور می‌سازد.

بینی بخش شگرفی از جهان محسوسات را برای ذهن و نفس انسان شکل می‌دهد. از بقراط و ارسطو تا حکمای جهان اسلام همچون سرخسی، رازی کبیر و ابن‌سینا سعی کردند تا با همه محدودیت‌های زمانه خود به کاوش در دویخش بپردازند، یکی چگونگی عملکرد بینی و انتقال آن‌چه که بو و رایحه می‌خوانیم به قوه ادراک و آن‌چه از طریق آن جهان برایمان مطبوع می‌شود و طعم می‌یابد، دوم ماهیت آن‌چه که آن

را قوه دماغی می‌نامیم و این عضو (بینی) میان صورت انسان چنان اهمیتی در ادراک جهان ایفا می‌کند که واژگان بصری، لامسه و غیره، همه ذیل عنوان قوه دماغی می‌تواند تبیین گردد.

آن‌چه که اهمیت داشت، شگفتی و راز و رمز قوای بویایی در ادراک و احساس انسان از هستی بود. بوی تن مادر، رایحه رخداده‌ها، اشخاص و اماکن خوشایند و زیبای زندگی چنان در خاطره ثبت می‌شود که حافظه تصویری انسان را کاملاً احاطه می‌کند و به‌همین خاطر انسان با بوییدن رایحه‌ای خاص در یک‌لحظه، تمامی خاطرات مربوط و متصل با آن را به‌شکلی بسیار زنده، مجسم می‌کند و این قابلیت است که جهان عطریات را چنین ممتاز و جادوگونه می‌سازد، اگر آن را بهتر بشناسیم، اما زمانی که از عطر سخن می‌گوییم، از چه‌چیز یا چه ماهیتی سخن می‌گوییم؟

بر خلاف تصور رایج در میان مردم خاورزمین که امروزه هویت عطرها را در شکل مدرن آن مترادف با فرانسه به شکل خاص و بعضاً غرب می‌دانند، عطریات از این خانه به آن خانه برفت! این مشرق‌زمین بود که نه‌تنها نخستین عطرها در آن ساخته شد بلکه بخش اعظم دانش عطاری مرهون عطارهای شرق بود. منابع به‌شکل نسبی تأیید می‌کنند چهار تا پنج هزار سال پیش از میلاد مسیح بود که نخستین روغن‌ها و اسانس‌های معطر از گل‌ها، صمغ‌ها، ریشه‌ها، رزین‌ها و چوب‌ها استخراج شد تا اولاً به‌عنوان ماده‌ای متعالی و عطری خوشایند در فضاهای خاص معابد و آیین‌ها استفاده شود و ثانیاً به‌عنوان رایحه‌ای خوش بر تن و لباس فرد مورد استفاده قرار بگیرد.

واژه «پرفیوم» که بعدها در فرهنگ باختری یونانی – لاتین سربرآورد، دقیقاً وجه تسمیه همین کاربرد است و به‌معنای بخور، گاز و غباری خوش‌بوست که گردآگرد وجود انسان را فرامی‌گیرد. شاید داستان ما نقطه عزیمتی مناسب‌تر از همین

واژه و این ماهیت که چگونه این بخور ملکوتی گردآگرد جسم را فرامی‌گرفت پیدا نکند. این داستان هزاران سال ادامه یافت و به تنوع، خلاقیت و تخصص در دنیای معاصر رسید.

تقسیم‌بندی رایح

یکی از بنیادی‌ترین و درعین حال کاربردی‌ترین مباحث دنیای عطرها، موضوع ماهیت و چگونگی هر رایحه است. به بوتیک‌های متنوع و فروشگاه‌های تخصصی عطریات که می‌روید، صدها گونه عطر را در شیشه‌ها و بسته‌بندی‌های متنوع مشاهده می‌کنید که با همه عظمت و کثرت، باز هم بخش کوچکی از جهان عطریات را تشکیل می‌دهند؛ بوها و رایحی که بینی شما آن‌ها را می‌شناسد یا هرگز تجربه نکرده است ولی قادر به تفکیک بسیاری از آن‌ها خواهد بود؛ هر قدر هم ناتوان از بیان آن بوها و ناتوان در شناخت مشخص از مبدأ آن‌ها باشد.

برای هرکسی در طی شبانه‌روز بارها و بارها تجارب مشخص بویایی رخ می‌دهد، بوی مطبوع چای یا قهوه، بوی نامطبوع فضای ورودی بیمارستان یا پمپ‌بنزین و جایگاه تزریق گاز، بوی اشتهاآور نان و وانیل یا مارچوبه، رایحه ریواس و نارنج و بوی نامطبوع کشتارگاه مرغ یا حشره‌کش!

رایحه نیز چنین اثراتی دارد. کشش قوای شامه نسبت به رایحه مطبوع اولاً امری غریزی است و ثانیاً قادر به درک رایحه زیبا و هارمونی موجود در آن خواهد بود؛ هرچند که کمترین دانش تئوریک و قابلیت تشخیص مواد موجود در عطر و بیان آن وجود نداشته باشد. به‌همین دلیل به‌تدریج ماهیت رایح و تقسیم‌بندی آن برای بیان هر رایحه پا گرفت و توسعه یافت. از قرن هجدهم دنیای پرفیومری مدرن سربرآورد و این بار سعی در بیان دقیق و دقیق‌تر از کیفیت و ماهیت بویایی سرلوحه قرار گرفت.

رایح مرکباتی (سیتروسی)

مرکبات گروه چنان متنوعی هستند که هر یک از این‌ها بشر در هر قاره و اقلیمی با بخشی از این دنیای ترش، آبدار، تازه و اغلب گس آشنا خواهد بود. به‌همین خاطر به‌حافظه هر ایرانی که رجوع شود رایحه باغات این مرکبات در شهرهای مختلف ایران و رایحه سالادهای موسوم به شیرازی در ذهن وی ثبت شده است و علی‌رغم همه تفاوت‌ها وجه مشترک همه آن‌ها، بوی بافت و پوست انواع لیمو و نارنج است. رایحه پرتقال، نارنگی و گریپ‌فروت، در زمره گروه رایحی است که در دنیای کنونی عطرها رایحی مرکباتی یا سیتروسی نام گرفته‌اند. برخلاف گستردگی عظیم این رایح که امروزه جزء لاینفک همه عطرها هستند، رایح مرکباتی یکی از جدیدترین اعضای خانواده دنیای عطر هستند.

اگر صمغ‌هایی مانند کندر و گل‌هایی مثل رز و زنبق یا بافت چوبی مثل سندل و روغن‌هایی که زن ایرانی و مرد بابلی به موی سر و تن خود می‌زدند، پیشینه‌هایی چندهزارساله دارند، رایحه لیمو و برگاموت (یکی از مهم‌ترین مرکبات در دنیای عطر) و نارنگی و... بسیار دیرتر امکان آن را داشته‌اند که به‌عنوان کولون و سپس با غلظت‌های اودتویلت و پرفیوم و حتی بالاتر به‌عنوان عطر استفاده شوند تا سرفصل جالب و بسیار جذابی از رایح سرزنده، ترش، شاداب و تازه را از طریق آن‌ها بتوان تجربه کرد.

برند آلمانی این افتخار را داشته که نخستین پیشگام باشد و در امیرنشین‌های قرن هجدهم که امروز آلمان نام دارند و در شهر کلن، نخستین عطر را با رایحه مرکباتی در شکل مدرن عرضه کند و به‌همین دلیل غلظت این عطر که برگرفته از نام شهر (کولون) بود، بعدها به‌عنوان مرجع این سطح از غلظت مورد استفاده قرار گرفت و نام «اودکلن» یعنی آب (معطر) شهر کلن، برای این نوع از عطرها همیشگی شد.

رایح چوبی

نکته‌ای که درخصوص تقسیم‌بندی‌های رایح وجود دارد، آگاهی بر این موضوع است که غالب عطرها کنونی به نحوی پیوند میان دو یا سه گونه از رایح است، مانند رایح شرقی-اسپایسی یا چوبی-سبز یا صمغی-چوبی و آمبری-شرقی و... پس مشخص خواهد بود که مرز میان رایح، مرزهایی از جنس مادی نیست و نوعی لغزدگی و نسبی بودن بر ماهیت هر نوعی از رایح حاکم است که به‌تدریج با آموزش و مواجهه بیشتر و بیشتر شامه ما با انواع بی‌شمار رایح و عطرها می‌توان به چالاک‌ی و خبرگی در آن‌ها رسید، مانند گوش پرورش‌یافته و دقیق نسبت به اصوات و موسیقی.

رایح چوبی در زمره بوهایی بسیار فخیم، باوقار و عمیقی بوده و هستند که شامه انسان اغلب بسیار نسبت به آن‌ها تمایل

هر چند که به تعداد هر یک از افراد، بهترین و بدترین بو معنا پیدا می‌کند لیکن دنیای ساخت عطر و جهان پرفیوم‌های دنیای مدرن ضروریاتی داشته که از اولین مراحل تا پایان با آن همراه است. این که یک رایحه چه ماهیتی دارد و چگونه فضایی از آن انتظار می‌رود، بخش رایحه‌شناسی را در شکل وسیع آن تشکیل می‌دهد. به‌شکل بسیار مشهودی آن‌چه در خصوص رایح، اغلب از آن غفلت می‌شود، قدرت درک و تشخیص بویایی انسان و تمایز مزه‌ها در همه انسان‌هاست که ماهیتی شبیه به تشخیص رنگ‌ها در قوه ادراک انسان دارد.

اگر یک فرد هیچ تصویری از رنگ زرد، ارغوانی و سبز نداشته باشد، باز هم قادر به تمایز تک‌تک رنگ‌ها خواهد بود و حتی فراتر، قادر به تمایز دقیق میان همه انواع رنگ سبز و آبی نیز هست!

و در تجربه با آن بازخورد خوشایند دارد. رایحه چوب خیس، رایحه صدها نوع چوب در هنگام برش خوردن، بوی خاک اره و بوی چوب‌ها در کارگاه‌های ساخت ساز، همه در زمره هزاران نوع رایحه چوب‌های حیرت‌انگیز و پرشمار اقلیم‌های سیاره زمین هستند که شگفتی و اعجاز از آن می‌تراود و آدمیان نخبه را به دقت و بازخوانی و سیر در خود دعوت می‌کند.

اندی تاتور، طراح عطر معاصر که جهان روایح و گیاهان و هزاران نت دنیای عطر را به دیده‌ای متفاوت می‌نگرد، رایحه جنگل را پس از باران در یک روز گرم شرجی، یکی از سه رایحه جذاب در کل جهان می‌داند.

شگفتی دنیای روایح چوبی در تفاوت بسیار عدیده و فضاهای متضاد و حیرت‌انگیزی است که دنیای چوب‌ها قادر به ایجاد آن است؛ فضایی که هم قابلیت بسیار بالایی در ترکیب و انطباق با دیگر بوها و نت‌ها در آن وجود دارد و هم میان هرگونه از چوب‌ها با چوبی دیگر تفاوت‌ها به‌قدری زیاد است که حتی ظاهر آن‌ها را نمی‌توان مشابه دید. چوب‌هایی نظیر سندل، آبنوس، سدر، کشمیر، کاج، کهور، عناب و چوب درختان میوه در زمره چوب‌های پرکاربرد هستند که بسیار پرتنوع و پرشمارند و معمولاً بدون محدودیت و بنا بر سلیقه طراح عطر انتخاب می‌شوند. نکته جالب توان باز آفرینی روایح در چوب‌هاست؛ گاه میل به رایحه ساقه و فضایی سبز و جوانه‌گون و گاه بوی انواع چوب سخت و خشک و گاه رایحه چوب برش‌خورده یا رنده‌شده که بسیار پر کاربرد است.

هرم رایحه

یک اثر موسیقی از واحدهای تفکیک‌ناپذیری تشکیل می‌شود به نام نت. این کوچک‌ترین واحدها در هر اثر دقیقاً همان واحدهایی هستند که با همین اسم، عطرها نیز از آن‌ها خلق می‌شوند.

نت‌ها مواد اولیه در ساخت هر عطری از اودکلن، اودتولیت، اودپرفیوم، پارفوم و اکستریت پارفوم‌ها را تشکیل می‌دهند؛ صرف‌نظر از غلظت، آن نت‌ها به‌همزنله اصل و اساس این پیکره هستند. هر نت جزئی غیرقابل تجزیه به‌شمار می‌رود و به‌عنوان مثال نت لیمو، نت وانیل، نت گل رز کاشان، نت ساقه بامبو یا نت بلوط فلاندر مثل هزاران نت دیگر در عطرها، دیگر، واحدهای کوچک یک پیکره را تشکیل می‌دهند که همان رایحه عطر در نهایت است. اما چگونه موسیقی عطر شکل می‌گیرد یا اندام آن رقم می‌خورد؟

شیمی آلی پس از ربع پایانی قرن هجدهم، بسیاری نکات را به طراحان و سازندگان عطر آموخت. یکی از آن‌ها میزان انسجام مواد و جداسازی واحدهای مولکولی بود. تا این فرآیند تجزیه وجود نداشته باشد مولکول‌های عطر و هیچ ماده دیگری بو نخواهند داشت و تصویری از بو هرگز برای ما محقق نمی‌شود. رایحه، حاصل تعامل بین شامه انسان و مولکول‌ها در هواست.

پس به‌تدریج دنیای پرفیومری مدرن از این مکتب‌خانه علم مدرن آموخت که می‌بایست برای ساخت عطرها یک سازه فراهم کرد. هرم بویایی این‌گونه تولد یافت، از ازدواج شیمی با عطاری! آن‌چه در نوک هرم قرار می‌گرفت سبک‌تر، تیزتر، تازه‌تر، پرشتاب‌تر لحاظ می‌شد؛ مثل مرکبات، میوه‌ها مانند نت‌های پرتقال، لیمو، آب و شکوفه بهارنارنج و بخش میانی هرم مربوط به نت‌هایی است که در بخش دوم ایفای نقش خواهند کرد. شالوده کل این اثر بنا برانتخاب پرفیومر که از کدام متریاال استفاده خواهد کرد، به‌همین ترتیب در بخش میانی و زیر بنا یا بخش تحتانی این هرم ریخته می‌شود.

گروه وسیع و متنوعی از انواع گل، چوب، خزه، نت‌های حیوانی (الیمالیک مانند امبرگریس، چرم، مشک و...) صمغ‌های گیاهی و نت‌های میترال و... انتخاب‌های بی‌شماری از نت‌هایی هستند که او می‌تواند دقیقاً مانند یک آهنگ‌ساز اثر خود را با آن بیان کند و این متریاال گیاهی، حیوانی، صناعی و... در پایان می‌تواند یک کنسرتو پیانو یا سونات ویلن درعرصه روایح باشد یا یک موسیقی سطحی و بسیار زودگذر!

زیبایی دست‌یافتنی

لذت، تعالی و شکوهی که از تجربه عطرها در احساس و ادراک انسان حاصل می‌شود در گذر زمان تغییر نکرده اما بسیاری از ماهیت‌های آن دستخوش تغییر شده و می‌شود. یکی از عجیب‌ترین بخش‌های دنیای عطریات، این واقعیت است که تا قرن نوزدهم و بیستم، دنیای عطریات نفیس فقط در اختیار گروه خاصی بود. هر چند این قاعده همواره استثنائاتی داشت اما عطرها در تملک اشراف بود و این ویژگی ابتدا در مشرق‌زمین و سپس در مغرب‌زمین تثبیت و از مغرب زمین دچار تحول شد.

لوئی چهاردهم فرانسه هر روز یک عطر مختص آن روز داشت و عجیب آن‌که با آن عطر و لباس و ذاع می‌گفت و دیگر روز عطری دیگر و رایحه‌ای متفاوت استفاده می‌کرد.

مشهورترین پادشاه فرانسه، صاحب بی‌چون‌وچرای تمام ویژگی‌های فرانسه عصر باروک بود و آن‌طور که روایت می‌شود سال از پس سال لوئی رنگ حمام را نمی‌دید و پرفیوم‌ها جبران این نقیصه را می‌کردند!

سلطان ذی‌شوکت عثمانی، سلیمان باشکوه، نه‌تنها عطر برایش اهمیتی ویژه داشت بلکه پرفیوم و مسئول عطریات داشت که جایگاهی بسیار مهم محسوب می‌شد.

جرج سوم، پادشاه انگلستان موسوم به جرج دیوانه(!) به کمپانی «کرید» عطری سفارش داد که رایحه چرمی آن پس از حدود ۲۵۰ سال کماکان یکی از زیباترین و جذاب‌ترین روایح در دنیای مدرن محسوب می‌شود. همین سنت در عصر نوه او ویکتوریا حفظ شد و بخش مهمی از عطرها، ملکه ویکتوریا توسط برند کرید ساخته و به‌نام ملکه ماندگار شد یا نیکلای دوم، واپسین تزار روسیه نیز بر همین منوال.

اما قرن بیستم دورانی بود که روایح خوش دیگر در داخل عمارت‌های باشکوه دوران باروک یا کاخ‌های عظیم، سرد و نمناک اشراف روس و اربابان اسکاتلند و امرای ایتالیا باقی نماند، چرخ صنعت به میلیون‌ها مردم طبقه متوسط بیشتر محتاج بود تا الطاف یک امپراتور یا چند دوک و امیر!

آن‌چه امروز در این تنوع حیرت‌انگیز از روایح می‌توانیم تجربه کنیم تا یک‌قرن قبل هنوز کاری مشکل و در قرون پیش از آن ناممکن بود. درب‌های این بهشت نامحدود زمینی از طبیعت به روی همه گشوده شد لیکن این‌بار کسی بیشتر بهره می‌برد که شناخت و آگاهی بیشتری از روایح به‌دست آورد.

برند ساخت پرفیوم محقق شد و خانه‌های عطری که در قرون هجده و نوزده آغاز به‌کار کرده بودند، شناخته شدند. تازه‌نفس‌های خوش‌قریحه‌ای مانند مادام شل از همان آغاز به قرن آینده نظر کردند و توفیق نیز یافتند؛ برخی بسیار بیشتر و برخی کمتر. آن‌چه که می‌بایست به آن همواره گوشه چشمی داشته باشیم عرصه‌ای است با چنین تنوع، لذت، تعالی و آرام‌بخشی که بسیار ساده‌تر می‌توان از آن بهره‌مند شد.

ذوق، دانش، علاقه و پیگیری این امکان را در اختیار ما قرار داد تا در فضای کوچک اتاق‌ها و زندگی پراسترس و آلوده شهرنشینی معاصر، جهان‌سی از زیباترین هارمونی‌های روایح را گرد آوریم و همچون غزلیات سعدی و بیدل دهلوی، موسیقی موتزارت و بت‌هون و داستان‌های دیکنز و تولستوی به باغ عدن عطریات وارد

شویم و به آن نه به چشم یک کالا بنگریم بلکه به غور و کنجکاوی بدون وقفه در آن‌ها بپردازیم. از رایحه شکوفه‌های بادام و گیلاس و بهارنارنج تا رایحه خشت و کاهگل‌های نمناک روستاها، از بوهای

بکر خود طبیعت بدون استثنا تا رایحه عطریات مارکت‌های بازاری وسیع تا عطریات آرتیستیک و پرفیوم‌های طبیعی، ماهیت مشخص آگاهی در خصوص دنیای روایح به‌شکل عام و عطرشناسی به‌شکل خاص را مشخص می‌کنند. این ویژگی شامه و قوه ادراک انسان در درک ساده‌ترین نوستالژی‌های بویایی است که بزرگ‌ترین پرفیومرها و نوافج جهان عطر را به دنیا معرفی کرد.

مارک باکستن، پرفیومر پرآوازه انگلیسی-آلمانی، در پاسخ به این پرسش که «جذاب‌ترین رایحه برای شما بوی چه چیز است؟» پاسخ داد: رایحه رستوران پدر و مادرم که در زمان نوجوانی من در آلمان دایر کردند!

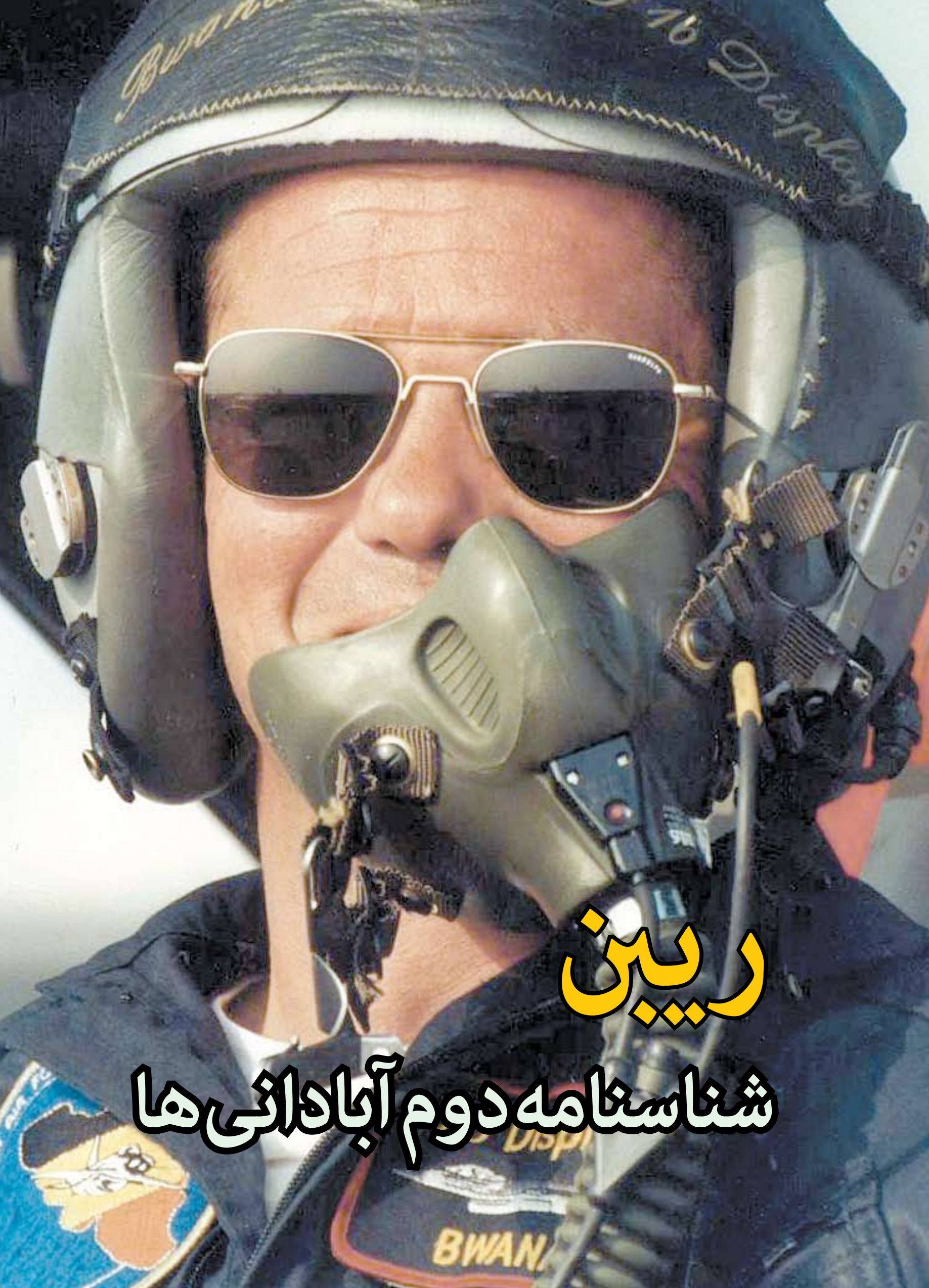
هنگامی که نظیر همین پرسش را از تیری ویسر، پرفیومر محبوب، کردند او در پاسخ گفت: رایحه کیک (پای) زردآلویی که مادرم در سالیان کودکی‌ام در خانه می‌پخت!

این هنرمندان، کاشفان حساس سرزمین‌های ناشناخته روح و احساس انسان، از دل همان دنیای محسوس و ساده دنیای اطرافشان جذب دنیای اسرار آمیز رایحه شدند.

جهان زیبا و آرام‌بخش روایح، هیجانات برخی از روایح، گرما و خنکا بخشیدن هر گروه خاص از نت‌ها در دنیای پرفیوم‌ها، مناسب بودن برای جنس و اقلیم و فصل و... همه اشاره جالبی در خود دارند... دنیای عظیم روایح شباهت انکارناپذیری با کیمیاگری دوران کهن تاریخ دارد. کیمیا تلاشی بود برای تحقق طلا از اجرامی مانند مس؛ یک‌هزار سال تلاش مصروف آن شد و نبوغ‌های فراوانی معطوف به آن.

در دنیای عطر آن‌چه نادیدنی است و در هوا راه خود را در شامه انسان پیدا می‌کند، ادراک و احساس ما را قادر می‌سازد به تداعی زیباترین لحظاتی که از فراز هزاره درمی‌گذرد و هیچ مرزی آن را محدود نمی‌کند. چه چیز حیرت‌انگیزتر از آن است که از ساده‌ترین و فراوان‌ترین گیاهان همچون زنبق و از بافت غده یک پستاندار مثل مشک سبیری و رایحه آب اقیانوس یا خاک در پرتو دانش عطار، ده‌ها سال فراق و دوری از معشوق یا خاطره مهربانی آغوش مادر و زیبایی و آرامش و تعالی، همه مرزها را در می‌نوردد و اندیشه و احساسات آدمی را از اکنون به گذشته‌های دور یا پردیس آرزوها می‌برد...

رین

شناسنامه دوم آبادانی ها

نگار نخلی

آبادان یکی از شهرهای استان خوزستان است که به داشتن پالایشگاه، فرودگاه و بندری بودن آن شناخته می‌شود اما وقتی اسم آبادان یا همان آبودان جنوبی‌ها به‌میان می‌آید اولین چیزی که در ذهن شنونده نقش می‌بندد

عینک معروف آن‌ها یا همان عینک ربین است!

آبادانی‌ها را نه‌تنها در استان خوزستان بلکه در سراسر جهان با عینک دودی، دمپای ابری و شلوار جینشان می‌شناسند.

عشق و علاقه مردم این شهر به عینک ربین آن‌قدر خاص و جالب‌توجه است که کافی است گشتی در شهر بزنید تا از مردم مهمان‌نواز و خونگرم آبادان درمورد این عینک افسانه‌ای ماجراهای جالبی بشنوید.

فقط ربین!

آبادانی‌های اصیل به‌جز ربین، عینک دیگری را قبول ندارند و به چشم نمی‌زنند. ربین مارک شناخته‌شده‌ای در صنعت عینک آفتابی دنیاست و اگر پای لاف زدن آبادانی‌ها نگذارید ربین را اولین بار آبادانی‌ها به مردم ایران معرفی کردند.

مردم آبادان معتقدند که این عینک آفتابی تنها عینکی است که به صورت آن‌ها می‌آید و حسابتی به خوش‌تیپ شدنشان کمک می‌کند.

ربین چطور به آبادان آمد؟

باتوجه به‌موقعیت جغرافیایی آبادان، وجود فرودگاه بین‌المللی، نشریات و اماکن فرهنگی متعدد و از همه مهم‌تر ساخت پالایشگاه در سال ۱۳۹۹ هجری شمسی، آبادان شکل تازه‌ای به‌خود گرفت و رفته‌رفته پای خارجی‌ها به‌آن باز شد اما گرمای طاقت‌فرسای هوا و تابش بی‌رحمانه خورشید خیلی زود انگلیسی‌های شاغل در پالایشگاه آبادان را برآن داشت تا برای آسودگی و جلوگیری از آسیب‌های احتمالی به چشمشان از عینک آفتابی با سنگ خاص استفاده کنند که گرما بر آن اثر نداشت. عینک ربین که حالا به‌نمادی از آبادان زیبا تبدیل شده است همان عینک بود.

به گفته قدیمی‌ها درابتدا فقط کارمندان شرکت نفت براساس سهمیه و با کوبین، عینک ربین دریافت می‌کردند اما مدتی بعد و با توجه به سختی کار کارگران با دستگاه‌های صنعتی، ربین میان آن‌ها نیز توزیع شد تا علاوه بر این که هنگام کار چشمشان آسیب نبیند، در زمان فراغت و تفریح هم این عینک تخم‌مرغی جذاب را به‌چشم بزنند و از تماشای خودشان در آینه لذت ببرند. ظاهر فوق‌العاده این عینک جادویی و کیفیت آن روزهایش سبب شد تا ربین خیلی زود جایش را در دل آبادانی‌ها باز کند.

اگر اغراق نکنیم در خانه هر آبادانی حداقل یک عینک ربین اصل پیدا می‌شود؛ عینکی که گاهی پدربزرگ بر چشم می‌زده و حالا برای نوه‌اش به‌یادگار مانده است. ربین یا ربیون برای آبادانی‌ها حکم شناسنامه‌شان را دارد و اگر کسی ربین نداشته باشد اصلا او را آبادانی نمی‌دانند!

عینکی برای تمام فصول!

اگر تصور می‌کنید که آبادانی‌ها فقط در روزهای داغ تابستان ربین بر چشم می‌زنند سخت در اشتباهید. استفاده از ربین محدود به زمان و مکان خاصی نمی‌شود و بعضی آن‌قدر با عینک دودیشان خو گرفته‌اند که برایشان فرقی نمی‌کند باران ببارد یا آفتاب بتابد!

ربین یا فوتبال؟

علاقه آبادانی‌ها به فوتبال و تیم زردپوش صنعت نفت آبادان شهرت جهانی دارد. آبادانی‌ها وقت رفتن به استادیوم هم عینک را روی سر یا چشم‌هاشان می‌گذارند و به‌تماشای بازی تیم محبوب شهرشان می‌روند؛ عینکی که باور دارند انرژی مثبتش از روی سکوهای ورزشگاه به زمین می‌رسد و برای برزیلی‌های خونگرم خوش‌یمن و شادی‌آفرین است.

آداب استفاده از ربین

آبادانی‌ها برای شروع استفاده از عینک ربینی که تازه خریداری شده هم مراسم خاصی دارند. آن‌ها عینک را به فرد کاربلدی می‌دهند تا به‌قول خودشان آن را تراز کند و ربین روی صورت صاحبش به‌بهترین شکل خودش را نشان بدهد. ربین‌بازها هیچ‌وقت عینک را یک‌دستی از روی چشمشان برنمی‌دارند. لابد می‌پرسید چرا؟ چون معتقدند تراز عینک به‌هم می‌خورد و ممکن است موقع برداشتن از روی چشم زمین بخورد و آسیب ببیند! خلاصه این‌که استفاده از این عینک دوست‌داشتنی به‌همین راحتی‌ها هم نیست و آداب خاص خودش را دارد.

سوغات خاص آبادانی‌ها

اگر به آبادان سفر کنید و در خیابان‌های این شهر چرخی بزنید آن‌چه توجهتان را جلب می‌کند تعداد بسیار زیاد عینک‌فروشی‌هایی است که در سطح شهر می‌بینید؛ مغازه‌هایی که به‌دلیل علاقه خاص مردم این شهر به عینک محبوبشان کار و کاسبی خوبی دارند.

پس اگر به آبادان آمدید بعد از تماشای اروند و بهمن‌شیر و نوش‌جان کردن قلیه ماهی و فلافل و سمبوسه تند جنوبی حتما به بازار بروید و عینک ربینی به‌چشم بزنید و حسابتی از دیدن خودتان با ظاهر آبادانی لذت ببرید.

آبادانی‌ها لاف نمی‌زنند!

آبادانی‌ها مردمی خونگرم، مهمان‌نواز و دوست‌داشتنی هستند و برخلاف تصور مردم شهرهای دیگر اهل لاف زدن نیستند بلکه از خاطرات دوران شکوفایی شهرشان می‌گویند؛ خاطراتی که حالا روی تاقچه‌های خانه‌هاشان یا در دل‌های زنده و چشم‌های امیدوارشان خاک می‌خورند.

ربین حالا بخشی از هویت مردمی است که هشت‌سال جنگیده‌اند و امروز چشم‌انتظار تکرار دوباره روزهای خوب شهر فراموش‌شده‌شان هستند و عینک بهانه‌ای است کوچک تا چراغ امید را میان مردم قهرمان این شهر زنده نگاه دارد.

آبادانی‌های خوش‌تیپ همیشه تلاش می‌کنند بهترین‌ها را بپوشند و حسابتی تیپ بزنند و از پشت شیشه‌های عجیب و غریب ربین، دنیا را جور دیگری تماشا کنند.

آن‌ها از زمانی که چشم باز می‌کنند و خودشان را می‌شناسند پدرانشان را با عینک دودی می‌بینند و کمی که بزرگ‌تر می‌شوند و قد می‌کشند، صاحب ربینی می‌شوند که سال‌ها و نسل به‌نسل چرخیده و امروز سهم آن‌ها شده است. البته استفاده از عینک ربین فقط مخصوص مردها نیست و بسیاری از زن‌های آبادان هم این عینک را به چشم می‌زنند و پرچم برزیل را بالا می‌برند!

مردم آبادان بر این باورند که آمریکا، کشور سازنده عینک، ربین را برای آن‌ها طراحی کرده و ساخته است و برای حرفشان دلیل هم می‌آورند. آن‌ها به اسم حک‌شده پالایشگاه آبادان بر دسته عینک اشاره می‌کنند و معتقدند مردم آبادان آن‌قدر ربین خریدند و تولید کارخانه عینک‌سازی افزایش یافت که در سال ۱۹۹۹میلادی، ایتالیایی‌ها امتیاز تولید این عینک فوق‌العاده جذاب را به قیمت حدودی ۶۰۰میلیون دلار از آمریکایی‌ها خریدند.

ربین چه سالی متولد شد؟

در دهه ۱۹۳۰ میلادی و همزمان با ساخت هواپیماهای جدید، خلبان‌های نیروی هوایی ایالات متحده آمریکا به نقاط دورتر و مرتفع‌تر پرواز می‌کردند و تابش مستقیم و شدید نور خورشید سبب ایجاد سردرد و بیماری‌های دیگر در آن‌ها می‌شد. پس به درخواست و با سفارش آن‌ها شرکتی آمریکایی اقدام به ساخت عینکی کرد که از چشم‌ها در مقابل اشعه‌های خورشید محافظت می‌کرد.

ربین نخستین‌بار در سال ۱۹۳۷ به فروش عمومی رسید؛ عینکی که از گذشته تا امروز مورداستفاده خلبان‌ها، ملوان‌ها و مردم عادی بوده است.

عینک اصلی یا غیراصلی؟!

آبادانی‌ها عینک‌های ربین تولید کشور ایتالیا را به‌رسمیت نمی‌شناسند و فقط عینک‌های تولید آمریکا که سی‌سال یا بیشتر از عمرشان گذشته است را به‌عنوان ربین اصلی قبول دارند. آن‌ها بر این باورند که جنس شیشه‌های ربین اصلی از نوعی سنگ است که اشعه‌های مضر خورشید را دفع می‌کند.

یکی از هنرهای مردم آبادان تشخیص ربین اصلی از تقلبی است. آن‌ها با دیدن عینک و گذاشتن آن بر روی چشم، خیلی زود عینک اصلی را از غیراصلی تشخیص می‌دهند؛ کاری که خیلی از ما آن را بلد نیستیم.

تاجیکستان، ایران کوچک

سیدعلی دوستی موسوی

چنین تعصباتی به زبان و نشانه‌های فرهنگ فارسی در تاجیکستان و دوشنبه کمیاب نیست. بسیاری از ساکنان دوشنبه حتی روس‌تبارها، ایلاتی از فردوسی، رودکی و سعدی را از حفظ هستند و آن‌ها را به زبان شیرین فارسی دری زمزمه می‌کنند؛ به‌خصوص وقتی بفهمند شما از ایران آمده‌اید، در کششی گرم و انگار که خون و ریشه فرهنگی ما را به هم نزدیک می‌کند، تلفظ این اشعار لحنی حماسی به خود می‌گیرد.

دوشنبه، به‌علاوه همه این‌ها، شهر مجسمه‌های فردوسی و رودکی و سعدی هم هست. کمتر بوستان و خیابانی را می‌بینید که در آن مجسمه‌ای از شعرای شهیر ایرانی نصب نشده باشد. البته توضیحات ذیل مجسمه باز هم روسی است اما هویت مجسمه‌ها داد می‌زنند که فارسی‌اند.

از آن گذشته، در وسط بزرگ‌ترین میدان شهر دوشنبه که شاید بتوان آن را میدان آزادی این شهر -البته در مقیاس خیلی کوچک‌تر- دانست، مجسمه عظیم و زیبایی از امیراسماعیل سامانی در حالی که گرز پادشاهی حاوی هفت ستاره طلایی در دست دارد، دیده می‌شود.

امیراسماعیل سامانی کسی بود که در اوج خلافت عباسیان، زبان فارسی را در بخش بزرگی از خراسان قدیم، به‌عنوان زبان رسمی رواج داد و خود را از نسل بهرام چوبین، امیر پرآوازه ساسانی می‌دانست. در واقع زبان فارسی مدیون امیر اسماعیل سامانی است و تاجیکستان هم البته حق سپاسگذاری از این امیر دلاور ایرانی را به خوبی به‌جای آورده است؛ به‌گونه‌ای که حتی نام واحد پول این کشور هم

جالب است بدانید تاجیک‌ها چون سال‌های سال جزو جمهوری‌های شوروی سابق بوده‌اند، اکنون هم از لحاظ اقتصادی و دیگر زمینه‌ها به این کشور وابسته‌اند. اما این وابستگی منجر به ورود روس‌ها در حیطه زبان فارسی نشده که فارسی، خط قرمز مردمان ایران کوچک است. در تاجیکستان فارسی را از نوع فارسی دری صحبت می‌کنند، اما به خاطر حضور برادر بزرگ‌تر مجبورند همان فارسی را روسی بنویسند.

در ماجرای مشهور و در زمانی که تازه تاجیکستان از شوروی سابق جدا شده و استقلالش را بازیافته بود، نام و نام خانوادگی رئیس‌جمهوری این کشور «امامعلی رحمانف» بود. «اف» در روسی به معنای «زاده» است. حال این رئیس‌جمهور تصمیم می‌گیرد فامیلی خود را کاملاً فارسی کرده و آن را به «رحمان‌زاده» تغییر دهد. این تصمیم باعث اعتراض برادر بزرگ‌تر و به‌عنوان نمادی از آغاز روسی‌زدایی از تاجیکستان تغییر می‌شود؛ تغییری سراسر سیاسی که ممکن بود برای رئیس‌جمهور تبعاتی در پی داشته باشد.

با این حال آقای رحمانف سابق کوتاه نیامد و با تدبیری موضوع را مرضی‌الطرفین حل کرده، یعنی به‌کل قید وجود «اف» یا «زاده» را در فامیلی‌اش زد و آن را به امامعلی رحمان تغییر داد و اکنون هم به این نام خوانده می‌شود. این ماجرا را دوستان میزبان سفر ما که برای افتتاح یکی از فازهای نیروگاه «سنگ توده» در نزدیکی دوشنبه، میهمانشان بودیم با افتخار تعریف می‌کردند.

خاک تاجیکستان مثل خاک ایران گرم است. انگار که در خانه خودت هستی و اگرچه شاید لباس‌ها، چهره‌ها و لهجه‌ها کمی فرق کند، اما با کمی گشت و گذار خودت را در ایران خواهی یافت؛ ایرانی کوچک که تعصب به ایران و ایرانی و به‌خصوص نشانه‌های فرهنگ و شعر و ادب ایرانی در آن موج می‌زند، آن قدر که گاه می‌توان گفت مردم تاجیکستان در پابندی و تعصب به زبان فارسی و شعرايش چون رودکی و فردوسی از ایرانیان، ایرانی‌تر شده‌اند.

تاجیکستان یکی از کشورهای دامنه جغرافیایی و فرهنگی «نوروز» است. با این حال من که تقریباً به تمام این کشورها سفر کرده‌ام، کشوری را چون تاجیکستان متعصب به زبان و ادب فارسی و البته پابندی به آداب و رسوم ایرانی نیافته‌ام. این پابندی نه‌تنها در میان مردم وجود دارد که در سطح سران این کشور هم با همان شور و حرارت احساس می‌شود.

«سامانی» است و روی برخی اسکناس‌ها نام امیر اسماعیل سامانی و روی برخی دیگر چهره نامداران ایرانی چون ابن‌سینا، رودکی، میرسیدعلی همدانی (عارف و فیلسوف) و البته برخی دیگر از چهره‌های ملی این کشور نقش بسته است.

پیش از استقلال، نام واحد پول تاجیکستان همانند برادر بزرگ‌ترش، روبل بود و از سال ۲۰۰۰ تاکنون به نام و نشانی ایرانی تغییر کرده است. در این باره نکته جالب دیگری هم وجود دارد و آن این که جایگزینی مجسمه‌های ایرانی به‌جای مجسمه‌های روسی باز هم می‌رفت تا یکی از بحران‌های سیاسی این کشور با برادر بزرگ‌تر را رقم بزند؛ به‌خصوص این که مقامات تاجیکستان تصمیم گرفتند مجسمه امیر اسماعیل سامانی را جایگزین مجسمه لنین در شهر خجند کنند و ظاهراً موفق هم شدند.

در دوشنبه

دوشنبه شهر مدرنی است، با خیابان‌هایی عریض که یادگار معماری شوروی سابق است. شیک‌ترین خیابان‌های شهر، رودکی و خیابان تهران است که سفارت ایران هم در آن قرار دارد؛ خیابانی سرسبز و شیک با بوتیک‌های لوکس در اطرافش. برخی ساختمان وزارتخانه‌های دولتی هم در این خیابان‌ها قرار دارند.

دوشنبه پر از کافه‌های باصفاست؛ از آن کافه‌هایی که محوطه بزرگ و دل‌بازی جلوشان دارند و موسیقی هم همراه همیشگی آن‌هاست.

لباس خانم‌ها در تاجیکستان بیشتر لباس سنتی است؛ چیزی شبیه لباس بانوان بلوچ، ردایی بلند و آزاد که انواع هنرهای دستی روی آن کار شده همراه با روسری پشت‌گوش؛ ساده و پوشیده. لباس مردان هم اگر چه سنتی آن موجود است و کلاه‌های زیبایی هم دارند، اما بیشتر آقایان لباس متعارف کت و شلوار را ترجیح می‌دهند.

دست روزگار ما را در صبحی زیبا به یک عروسی تاجیکی هم هدایت کرد. حین گردش در میدان سامانی دیدیم که عروس و دامادها گاه عقد خود را زیر آن مجسمه برگزار می‌کنند تا ادای احترام کاملی به امیر اسماعیل سامانی داشته باشند. قدم زدن در امتداد خیابانی که از میدان سامانی منشعب می‌شد، ما را به عروسی کشاند. باتوجه به متفاوت بودن ظاهرمان و فارسی حرف زدنمان به‌سرعت فهمیدند ایرانی هستیم و به گرمی پذیرایمان شدند. عروسی تاجیک‌ها برخلاف ما از صبح با عقد شروع می‌شود و تا پاسی از شب ادامه می‌یابد. در رقص، مرد و زن دست‌ها را دور بازوی یکدیگر حلقه می‌کنند و دایره‌وار می‌رقصند و می‌رقصند و به آن که بیشتر در رقص دوام بیاورد به شگون، انعام می‌دهند.

گویش واژه‌هایی که در تاجیکستان و در میان عامه مردم استفاده می‌شود زیبا و صداآلوده کاملاً فارسی است. دست‌کم تاجیک‌ها بیش از ما ایرانیان به واژه‌گزینی صحیح از دل زبان فارسی مقید و متعصبند. به مادر زن «خوش‌دامن» می‌گویند و به قرارداد «شرط‌نامه»، ربوبی را «صورت‌چسبانی»، نوآفرینی را «آهنگ خانه»، توالی را «حاجت‌خانه» و ساختمان را «امارت» نام نهاده‌اند.

سیری در اسامی هم شما را به نام‌هایی زیبا، اصیل و نجیب می‌رساند که خیلی‌هایشان شاید از ذهن ما پاک شده باشند: گلناره، فولاده، خورشید، پارسا، شایسته، گل بن و.... در بازدیدی که از یک تشکل روزنامه‌نگاری در دوشنبه دست داد، متوجه شدیم اسامی مجلات و روزنامه‌هایشان هم بیش از ما با فارسی مأنوس است: اوستا، چرخ گردون، رنگارنگ، روزگار....

تاجیکستان به‌لحاظ اقتصادی چندان قوی نیست و لذا ایران به‌عنوان مصلح و خیرخواه، پروژه‌های زیربنایی مختلفی را با افتخار در آن کشور اجرا کرده و به مردمان نجیب و قدرشناسش هدیه داده است. پروژه‌هایی چون جاده‌سازی، ساخت سد و نیروگاه و برق. با این حال کمبود درآمد سرانه و مشکلات اقتصادی جلوی مطالعه و رشد فرهنگی را نگرفته است؛ به گونه‌ای که ریشه و اصالتی که دارند باعث شده ۹۵درصد جمعیت بالای ۱۵ سال این کشور با سواد باشند.

شاید باورتان نشود اما با وجود تمام مشکلات اقتصادی که تاجیکستان و مردمانش دارند، آرامشی در چهره‌شان هست که شاید آرزوی خیلی از ما باشد. رمز این آرامش در قناعت، کوشش و البته ریشه و اصالتی است که از فرهنگ و مطالعه به دست آورده‌اند.

۹۳درصد مساحت ۳/۱ میلیون کیلومتر مربعی تاجیکستان کوهستان است. لذا زمین برای کشاورزی چندان در دسترس نیست. تقریباً به‌جز پنبه و برق و آلومینیوم صادرات دیگری ندارد و از نفت و گاز و ثروت‌های خدادادی کمتر خبری هست یا اصلاً نیست. با این حال مردمانش آرام، صبور، خوش‌قلب و مهربانند و کمتر خبری از تنش و استرس آن‌گونه که ما این روزها با آن مواجهیم هست.

تاجیکستان در یک کلام کشوری است که گرمای خورشید‌جاودان فرهنگ و ادب فارسی و معنای واقعی اصالت ایرانی در آن تبلور یافته است. جایی است که در آن به ایرانی بودنشان افتخار می‌کنید و به‌وفور شعرهای رودکی و فردوسی می‌شنوید. تاجیکستان کمتر از نشانه‌های فرهنگ غربی تأثیر پذیرفته و شاید علت آرامشی که در این خاک گرم و مأنوس حس می‌کنید، ناشی از این باشد؛ جایی که فرهنگ ایرانی با جاذبه نیرومندش شما را به سوی خود فرا می‌خواند و ریشه‌های تنومندش را به شما می‌نمایاند....

گردشگری وحشت!

تا پیش از این، اغلب گردشگران به قصد دیدن دنیا و مردمش سفر می کردند و این که با فرهنگ و خوراک و پوشاک جوامع محلی آشنا شوند برایشان کافی بود تا سفر خود را مفید و لذت بخش تلقی کنند. اما در سال های اخیر، انواع جدیدی از گردشگری به وجود آمده اند که طرفداران خاص خود را هم پیدا کرده اند. در صفحات پیش رو به مرور برخی از این انواع گردشگری می پردازیم.

خیلی از این مکان ها، از نظر تاریخی به دوران باستان تعلق دارند؛ مثل تماشاخانه کولوزئوم در شهر رم ایتالیا که در آن نبردهای خونین گلاادیاتورها (شمشیرزان) برای تفریح تماشاچیان انجام می شد.

درباره این نوع گردشگری، با شهرام مهرپویا، کارشناس ارشد گردشگری که تجربه ۳۰ سال کار و تدریس در حوزه گردشگری را به همراه تجربه مدیریت هتل، ریاست دفتر سازمان سیاحتی و مراکز تفریحی و سمت های مدیریتی در بخش های مختلف دارد، به گفتگو نشستیم.

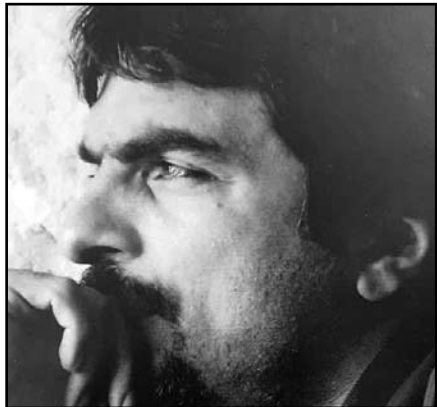
سیل، آتشفشان یا حوادث غیرطبیعی، مثل اردوگاه های مرگ نازی ها، اردوگاه های کار اجباری، حملات هسته ای و شیمیایی (مثل پارک یادبود صلح هیروشیما که در یادبود قربانیان حمله هسته ای به هیروشیما ساخته شد)، نیروگاه اتمی منفجر شده (مثل چرنوبیل در اوکراین)، محل وقوع حوادث تروریستی (مثل مرکز تجارت جهانی در نیویورک بعد از حملات یازده سپتامبر)، قلعه ها و جبهه های جنگ (مثل منطقه «کالودن» در اسکاتلند که در آن نبرد کالودن بین نیروهای اسکاتلندی و انگلیسی رخ داد)، زندان های قدیمی (مثل زندان بوماریس در ولز) و کلا هر فاجعه ای که عامل انسانی در آن دخالت داشته، بوده اند.

یکی از شکل های جدید گردشگری، «گردشگری سیاه» نام دارد که به آن گردشگری تاریک، تلخ یا گردشگری وحشت هم می گویند.

این نوع گردشگری به معنای سفر به آن دسته از مکان های تاریخی است که به نوعی با مرگ و تراژدی درگیر بوده اند، مکان هایی که محل وقوع اتفاق یا حادثه تلخ طبیعی مثل زلزله، سونامی،

ندازمان فشمی

شهرام مهرپویا می‌گوید: این نوع گردشگری از زمان‌های خیلی قدیم، حتی از دوران یونان باستان وجود داشته ولی در سال‌های اخیر، یعنی از دهه ۱۹۹۰ به‌بعد، شیوع پیدا کرده است. دو عامل اصلی در این گردشگری مطرح است: مرگ و ترس.

گردشگری سیاه یکی از انواع گردشگری است که برای مردم خیلی هیجان‌انگیز بوده و حس کنجکاوی آن‌ها را برمی‌انگیزد؛ زیرا حضور در مکانی که یک رویداد دهشتناک در آن اتفاق افتاده، به‌طوری که در طول تاریخ تبدیل به یک رویداد مهم شده است، خالی از هیجان نیست. مشتریان این نوع گردشگری می‌خواهند هیجان را تجربه کنند؛ هیجان ناشی از حس ترسی که در آن مکان وجود داشته است. همین امر باعث شده که تقاضا برای این نوع گردشگری زیاد باشد. زمانی مردم تمایل داشتند در ایام فراغتشان به مکان‌های تاریخی و تفریحی سفر کنند ولی امروز که ذائقه‌ها عوض شده، برخی تمایل دارند از مکان‌هایی دیدن کنند که در آن‌ها زمانی خشونت یا حادثه تلخی اتفاق افتاده است. در بسیاری از موارد، هدف گردشگران از سفر به این مکان‌ها، پیدا کردن پاسخ برای سؤال‌هایی است که در زمینه چرایی ماجرا و تجربیات افرادی که آن حادثه برایشان رخ داده است، در ذهنشان شکل گرفته است.

گردشگری سیاه، از نظر روان‌شناسان، مرگ را به قلمروی عمومی‌تر آورده است. به گفته مهرپویا، اصطلاح «گردشگری سیاه» اولین بار توسط فلوی و لنون، استادان دانشگاه گلاسکو مطرح شد و در سال ۱۹۹۳، روجک، این اصطلاح را برای مکان‌هایی که این دسته از گردشگران را جذب می‌کردند، به‌کار برد.

ممکن است خود آن اتفاق تلخ یا عامل مرگ در این نوع گردشگری خیلی مهم نباشد ولی موقعیتی که اتفاق افتاده، الان جذابیت دارد؛ مثلاً اردوگاه آشویتس در لهستان، از جمله اردوگاه‌های مرگ است که در آنجا عده‌ای از یهودیان کشور

گروه‌های آدم‌خواری

لهستان و سایر کشورهای منطقه کشته شدند و الان خود مردم اروپا بیشتر مشتاق هستند که بروند و از نزدیک نحوه کار این اردوگاه‌ها را ببینند و حس و حال زندانیان آن اردوگاه را تا حدی تجربه کنند. اردوگاه کار اجباری گولاک، اردوگاه دیگری است که اطلاعات زیادی از آن در دست نیست و سال‌های متمادی مردم درباره آن کنجکاو بودند. این اردوگاه محلی بود که زندانیان سیاسی و زندانیان تبعیدشده به سبیری به دستور استالین در آن نگهداری می‌شدند و زندگی بسیار رقت‌بار و

سختی داشتند. منطقه گولاک، منطقه‌ای پر از معدن بود که برای توسعه به نیروی کار نیاز داشت؛ بنابراین زندانیان را به آن‌جا فرستادند و در شرایط بسیار سخت آن‌ها را به کار اجباری واداشتند. این اردوگاه بعد از مرگ استالین به‌شدت توسعه یافت و زندانیان سیاسی را به آن‌جا می‌فرستادند. در کتاب الکساندر سولژنیستین که یک نویسنده و منتقد شوروی سابق بود، به نام این اردوگاه اشاره شد. بعد از انتشار این کتاب، بسیاری از مردم دنیا مشتاق شدند این منطقه را از نزدیک ببینند؛ کما این‌که از حدود ۳۰-۲۰ سال پیش، یک کمپانی آمریکایی با دریافت هزینه‌های گزاف، تورهایی به مقصد گولاک و سبیری برگزار می‌کند.

معروف‌ترین نقطه در گردشگری سیاه در دنیا، شهر چرنوبیل است که محل وقوع انفجار هسته‌ای نیروگاه اتمی چرنوبیل در شوروی سابق و اوکراین امروزی به‌شمار می‌رود. دیوار برلین، دیواری که دو بخش غربی و شرقی برلین را در سال‌های جنگ سرد از هم جدا می‌کرد و بسیاری از فراری‌های دنیای کمونیسم به دنیای غرب در این نقطه توسط دولت آلمان شرقی کشته شدند، مزارع مرگ کامبوج، محل نبرد واترلو، شهرهای هیروشیما و ناکازاکی به‌عنوان اولین قربانیان بمباران اتمی و بناهای یادبودی که در این شهرها وجود دارد، از جمله مقصدهای گردشگری سیاه در دنیا هستند که یک فاجعه با دخالت انسان در آن‌ها رخ داده است.

در برخی از مقصدهای گردشگری سیاه یک حادثه تلخ طبیعی رخ داده است. در برخی از آن‌ها وجود داستان‌های خیالی و وهم‌انگیز باعث شده که حس کنجکاوی مردم برانگیخته شده و بخواهند به آن مناطق سفر کنند. شهر پمپئی یکی از این مناطق است که در آن آتشفشان طبیعی وزوو فوران کرد و باعث شد که این شهر کلاً زیر خاکستر برود و تمامی جمعیت آن از بین رفتند.

نمونه دیگر، جنگل آنوکیگاهارا در شمال غربی کوه فوجی در ژاپن است که به جنگل خودکشی معروف شده، زیرا یکی از مشهورترین مکان‌های خودکشی است و کسانی که قصد خودکشی دارند برای مردن به این جنگل سفر

می‌کنند. علامت‌هایی در برخی مسیرهای آن قرار داده‌اند تا کسانی را که به قصد خودکشی آن‌جا رفته‌اند، مجبور کنند به خانواده‌هایشان فکر کرده و از خودکشی منصرف شوند. تابلوهایی چون «زندگی چیز ارزشمندی است که از طرف والدینت به تو اعطا شده، در آرامش، یک بار دیگر به پدر و مادرت، خواهر و برادر و بچه‌هایت فکر کن. نگران نباش. اول با ما صحبت کن.» این پیامی است که بازدیدکنندگان هنگام ورود به جنگل مشاهده می‌کنند.

بنابرگفته مهرپویا، در ایران مناطقی وجود دارد که در آن‌ها به‌خاطر وجود افسانه‌ها یا اتفاقات تلخی که آن‌جا رخ داده، بنای یادبودی ساخته‌اند و به مقصد گردشگری سیاه تبدیل شده‌اند، مثل قلعه آدم‌خوار در اردبیل که گفته می‌شد هرکسی واردش شده، هرگز نتوانسته از آن خارج شود و موقعیت قلعه هم طوری است که به‌خاطر دیوارهای ۳۰۰ متری‌اش، واقعا اگر کسی واردش می‌شد، امکان خروج نداشت. این قبیل مناطق، بر اثر روایت‌ها و داستان‌های محلی جذابیت پیدا کرده‌اند و این روایت‌ها، پیشینه علمی ندارد.

قبرستان بزی

تالاب ارواح نوشهر، قبرستان جن چابهار، قبرستان خالد نبی در گلستان، قبرستان شهر بزی نزدیک مشکین‌شهر، کلبه وحشت انزلی، باغ سنگی سیرجان (باغی که باغبان پیرش بر اثر خشکسالی پیش‌آمده در آن، از درختان سنگ‌هایی را به‌عنوان میوه آویزان کرد) و کویر ریگ جن از جمله مقصدهای جذاب در این نوع گردشگری هستند. بناهای یادبودی هم در این زمینه وجود دارند؛ مثلاً در جاده زاهدان به سمت زابل، در محلی به نام تاسوکی، عوامل تروریستی مردم بی‌گناهی را از اتوبوس پیاده کرده و به قتل رساندند و بنای یادبودی برای این کشته‌ها در آن منطقه احداث شد.

در صحرای طبس، جایی که اوایل انقلاب، نیروهای ویژه آمریکایی در آن‌جا بر اثر توفان شن کشته شدند و عده‌ای هم فرار کردند، دو ماکت از آن هلی‌کوپترها در فرودگاه متروکه طبس قرار داده‌اند که اشاره ضمنی به آن ماجرا دارد اما هیچ تابلوی خاصی که نشان دهد چه اتفاقی در اینجا افتاده در این منطقه دیده نمی‌شود. همچنین محل‌هایی که جنگ بین ایران و عراق در آن‌ها خیلی شدت داشت، مثل سوسنگرد که در آن اتفاقات تلخی افتاد و خرمشهر که در اشغال ارتش بعث بود، از جمله مقصدهای این نوع گردشگری هستند.

موزه‌هایی هم در این راستا در ایران داریم، مثل موزه عبرت که درباره شکنجه و اعدام بسیاری از زندانیان سیاسی است. این کارشناس ارشد گردشگری می‌گوید: این گردشگری در دنیا شناخته شده ولی در ایران هنوز خیلی به آن پرداخته نشده است. ما شاید این نوع گردشگری را داشته باشیم ولی نه به‌شکل سازمان‌یافته. مردم به‌صورت خودجوش از مناطقی که نام بردم بازدید می‌کنند.

به‌نظر می‌رسد تقاضا برای این نوع گردشگری در ایران خیلی زیاد نباشد. برگزاری تورهایی این نوع گردشگری هم، مثل تور سفر به کویر ریگ جن، کار هر کسی نیست. برخی آژانس‌ها و افراد علاقه‌مند در این زمینه فعالیت می‌کنند و چون خودشان از این مناطق بازدید کرده‌اند، در فضای مجازی درباره‌اش به گفتگو می‌نشینند.

از سفر به اعماق اقیانوس تا پرواز در بلندای آسمان

گردشگری هیجان!

ندازمان قشمی

یکی از روش‌های تازه در توسعه صنعت گردشگری، جذب گردشگر از طریق تحریک او به تجربه فعالیت‌های هیجان‌انگیز و بالابردن آدرنالین خون اوست. در سال‌های اخیر در بیشتر کشورها، مسئولان گردشگری توجه خاصی به این مبحث دارند و روی آن سرمایه‌گذاری می‌کنند.

در بسیاری از آن‌ها، آژانس‌های مسافرتی گردشگران را به مناطق خطرناک می‌برند و فضایی را فراهم می‌کنند تا فعالیت‌ها و ورزش‌هایی را تجربه کنند که در حالت عادی هرگز انجام نمی‌دهند. سفر به کوهستان‌های خطرناک، غارهای تاریک و طولانی و بیابان‌های دورافتاده از جمله این نوع گردشگری است.

گردشگران، هم از این مناطق پرخطر دیدن می‌کنند و هم فعالیت‌های پرخطر انجام می‌دهند. مثلاً در ژاپن گردشگران می‌توانند به جنگل تاریک و عمیقی بروند که در آن یک تونل آبی ۴۰ متری و فوق‌العاده هیجان‌انگیز برای کسانی که عاشق پارک‌های آبی هستند و همچنین زمین بازی برای کسانی که عاشق راپل (یک تکنیک صخره‌نوردی که در آن ورزشکار با طناب از صخره پایین می‌آید) هستند، قرار دارد.

در مالزی، گردشگران به ایالت ترنگانو و جزیره ردانگ سفر می‌کنند تا ورزش پرهیجان غواصی را تجربه کنند و دنیای زیر آب را ببینند.

در سالنگور، شهر بازی معروفی وجود دارد که گردشگر می‌تواند از ارتفاع ۲۲ متری پرش بانجی‌جامپینگ را تجربه کند. در ارتفاعات توچال تهران هم ایستگاهی برای تجربه بانجی‌جامپینگ وجود دارد و علاقه‌مندان از ارتفاع ۴۰ متری پرش می‌کنند.

رودخانه زامبزی (Zambezi River) در زیمبابوه یکی از بهترین مناطق برای قایقرانی است. این رودخانه از آبشار ویکتوریا آغاز شده و در طول ۲۴ کیلومتر، ۲۳ نقطه سراسیمه دارد و به همین علت یکی از خطرناک‌ترین تجربه‌های قایقرانی در آب سفید را به گردشگر ارائه می‌کند.

یکی از هیجان‌انگیزترین ورزش‌ها، تجربه سقوط آزاد (sky diving) است. سقوط آزاد یک تفریح ماجراجویانه و کاملاً پرهیجان است که تنها افراد خاصی که به دنبال ماجراجویی محض هستند سراغش می‌روند. به نظر می‌رسد از آن‌جایی که این ورزش نیاز به امکانات خاص دارد، تنها در اختیار کشورهای محدودی باشد ولی واقعیت آن است که بسیاری از کشورهای آسیایی هم برای آن که تجربه یک

فعالیت فوق‌العاده هیجان‌انگیز را به گردشگر بدهند، امکانات لازم برای این ورزش را فراهم کرده‌اند. کشورهایی چون امارات، تایلند، مالزی، اندونزی، فیلیپین، چین و هند، از جمله مناطقی هستند که مکان‌های مخصوص این ورزش، موسوم به دراپ‌زون (drop zone) را ساخته‌اند و در حال حاضر از مقصدهای مهم گردشگری جهان به حساب می‌آیند.

اما آیا سقوط آزاد در ایران هم انجام می‌شود؟ در این رابطه با علی امیری، مربی چتربازی اتوماتیک، چتربازی سقوط، پاراگلایدر و پاراموتور گفتگو کرده‌ایم. امیری که بیش از ۳۱ سال تجربه آموزش و مربیگری رشته‌های فوق را دارد می‌گوید ورزش سقوط آزاد در ایران زیر نظر سه ارگان است: انجمن ورزش‌های هوایی، سازمان هواپیمایی کشوری، قسمت فوق سبک و هیأت ورزش‌های هوایی استان تهران. این سه ارگان به دلیل تعارضاتی که باهم دارند، در عمل هیچ کمکی به این ورزش نمی‌کنند. مسأله دیگر آن است که تمام تجربه و علم، قوانین و کتاب‌های آن‌ها مربوط به ۳۰-۴۰ سال پیش است و با کتاب‌های مرجع و تکنیک‌های جدیدی که امروز در دنیا استفاده می‌شود، آشنا نیستند. البته کتاب‌های مرجع و منابع جدید وارد ایران شده ولی ترجمه نشده‌اند.

امیری معتقد است که چتربازی سقوط آزاد، آخر هیجان و آدرنالین است. مسابقات چتر با ز

همین موضوع از نظر فصلی هم در ایران صادق است. در ایران، وسط زمستان می‌توانید در جنوب کشور چتربازی کنید. این امکانی است که روسیه آن را ندارد. روسیه سه ماه گرم دارد که تازه در این سه ماه هم یک سوم اوقات، بارندگی دارند. در فصل سرما آن‌قدر برف آنجا هست که فقط نظامی‌ها امکان پرش دارند و عملاً پرش تفریحی ناممکن است. در امارات هم شما در هر فصلی نمی‌توانید بپرید. از تابستان تا اواخر مهرماه دراپ‌زون‌ها تعطیل هستند. اروپا و آمریکا وضعیت بهتری دارند. مثلاً وقتی در شرق آلمان بارندگی است، در جنوبش یک دراپ‌زون فعال است. این در حالی است که در ایران ما همیشه امکان پرش داریم.

دراپ‌زون‌ها علاوه بر جذب گردشگر و ارزآور بودن برای کشورها، کارآفرینی هم می‌کنند. مثلاً روسیه امروز چندین دراپ‌زون دارد. یک دراپ‌زون در این کشور که ۳۰۰ کیلومتر از مسکو فاصله داشت، برای بالغ بر ۷۰-۶۰ خانواده شغل ایجاد کرده بود. تونل باد در این دراپ‌زون ۲۴ ساعته روشن بود و همیشه مشتاقان پرواز منتظر استفاده از آن بودند. از ماه‌ها قبل هتل‌های این منطقه و تونل باد آن رزرو شده بودند. در هر هتل حداقل ۳۰ نفر و در هر رستوران دست‌کم ۲۰ نفر کار می‌کردند. دراپ‌زون دوبی هم نزدیک ۲۰۰ نفر کارمند دارد.

در ایران، هوافضای سپاه برای جذب توریست کمک‌هایی کرده و مثلاً در انتهای غرب اتوبان همت، سایت پروازی شهید عسگری را راه‌اندازی کرده است که محلی برای پرواز پاراگلایدر به حساب می‌آید. این ارگان به سقوط آزاد هم کمک کرده است. آن‌ها هواپیمای ۷۱۲ خود را برای پرش سقوط آزاد، اجاره می‌دهند و به این ترتیب ما توانستیم چند ایونت در شمال و جنوب کشور برگزار کنیم و برخی مشتاقان پرواز، به‌جای آن‌که برای تجربه سقوط آزاد از کشور خارج شوند، در داخل کشور توانستند این تجربه را داشته باشند.

در دوبی، دولت امارات با هزینه‌های بسیار بالا دراپ‌زون‌هایی احداث کرده است که آن‌قدر برای علاقه‌مندان به سقوط آزاد جذابیت دارند که اگر امروز برای پرش با آن‌ها تماس بگیرید، دست‌کم ۶ یا ۷ ماه باید منتظر بمانید تا نوبت پرش شما برسد. پولی که از این جاذبه گردشگری به‌دست می‌آورند قابل‌تصور نیست. آن‌ها باند متحرکی دارند که یک‌سومش روی خشکی و دوسومش در دریاست. هواپیماها و هلیکوپترهای به‌روز دنیا را خریداری کرده‌اند و به آخرین تکنولوژی روز مجهز هستند. اما در دراپ‌زون دوبی وقتی از آسمان به پایین نگاه می‌کنی، اصلاً جذابیت بصری وجود ندارد. معروف‌ترین دراپ‌زون آن‌ها، در دل کویر ساخته شده و کسی که آن‌جا می‌پرد، بعد از یک‌بار پریدن، به‌خاطر دیدن تصویر یکنواخت کویر، دلزده می‌شود. هوا هم به‌شدت گرم است. ولی در چابهار هم کویر داریم هم آب. شما از بالا وقتی به پایین نگاه می‌کنید شکل و شمایل می‌بینید. منطقه درک تپه‌های شنی دارد و شما می‌توانید از بالا، شکل‌های بسیار زیبایی را تماشا کنید که شن‌ها ایجاد کرده‌اند. پس واقعیت آن است که ما از نظر چشم‌انداز، عالی‌ترین منطقه جغرافیایی دنیا هستیم.

در ایران بیشتر شکل نظامی دارد و تنها توسط نیروهای مسلح و به اسم سیزم (مسابقات ارتش‌های جهان) برگزار می‌شود. مهرماه گذشته تیم نظامی در این مسابقات که در چین برگزار می‌شد شرکت کردند.

وی درباره ظرفیت‌های ایران در زمینه جذب گردشگر از طریق ورزش سقوط آزاد گفت: برای آن‌که بتوانیم این ورزش‌ها را در شکل استانداردش انجام دهیم، امکانات زیادی لازم داریم، از جمله باند پرواز، هواپیما، هلیکوپتر، چتر و تونل باد. نقطه قوت کشور ما در مقایسه با سایر کشورها آن است که اولاً ایران چهارفصل است و در تمام طول سال امکان آن را داریم که بتوانیم این ورزش را انجام دهیم و ثانياً ایران از نظر جغرافیایی، کشور بسیار زیبایی است.

این مربی سقوط آزاد معتقد است اگر یک باشگاه در قالب یک دراپ‌زون، یعنی باشگاهی که همه امکانات سقوط آزاد را دارد، داشته باشیم، ده‌ها گردشگر برای پرش وارد ایران می‌شوند، زیرا بسیاری از مناطق ایران، از جمله چابهار و منطقه درک، قبله آمال کسانی هستند که عاشق سقوط آزادند.

این نقطه از آن جهت برای احداث دراپ‌زون ایده‌آل است که اولاً دراپ‌زون‌ها باید جایی احداث شوند که ترافیک هوایی زیاد نباشد و همچنین آن منطقه باید همسطح دریا باشد. بنابراین مناطق ساحلی به‌این منظور خیلی مناسب هستند.

ما در ایران آن‌قدر جذابیت توریستی داریم که اگر چتربازی هم در کنار سایر جذابیت‌ها قرار گیرد، ارزآوری فراوانی برای کشور ایجاد می‌کند. منطقه درک، جایی است که در آن صحرا به دریا وصل می‌شود. دو یا سه نقطه در دنیا چنین ویژگی جغرافیایی منحصر به‌فردی دارند.

گرددشگری فوتبال!

بر اساس آمار سال ۲۰۱۸ که در این مقاله منتشر شده است، لیگ برتر انگلستان از نظر تعداد تماشاگرانی که در استادیوم‌ها برای تماشای مسابقات حضور پیدا می‌کنند، رتبه اول دنیا را دارد و در کنار تعداد بی‌شمار بیننده تلویزیون، بیش از ۱۳ میلیون تماشاگر برای تماشای این بازی‌ها در استادیوم‌ها حاضر می‌شوند. بوندس‌لیگای آلمان از این نظر در رتبه دوم قرار دارد.

بر اساس گزارش این نویسندگان، منچستریونایتد بیش از ۴۰ میلیون طرفدار در آسیا دارد و به همین علت نباید از اثر طرفداران آسیایی بر بازار فوتبال اروپایی غافل شد. نوستالژی هم یک محرک قدرتمند است که می‌تواند بر قصد و نیت مردم برای سفر اثر بگذارد.

در این مقاله آمده است که نوستالژی و انگیزش طرفداران تیم‌های فوتبال اروپایی بر قصد آن‌ها مبنی بر بازدید از استادیوم‌های خارجی اثر می‌گذارد. نتایج به‌دست آمده از نظرسنجی ۳۰۱ طرفدار تیم‌های فوتبال اروپایی نشان می‌دهد که نوستالژی بر انگیزش آن‌ها اثر مثبت گذاشته و انگیزش هم بر قصدشان مبنی بر بازدید از استادیوم‌ها اثر دارد.

نوستالژی یکی از مهمترین انگیزه‌ها برای سفر کردن است و انگیزش توریست‌ها را برای دیدن برخی اماکن بالا می‌برد. یعنی هرچه احساسات نوستالژیک توریست بیشتر تحریک شود، آنها انگیزش بیشتری برای بازدید از آن منطقه دارند. کسانی که حس نوستالژی قدرتمندی دارند در مقایسه با افرادی که این حس در آن‌ها کمتر است، انگیزش بالاتری دارند. این موضوع به‌خاطر آن است که جمع‌آوری خاطرات نوستالژیک گذشته باعث می‌شود افراد احساس همدردی بالاتری داشته باشند و این احساس هم به‌نوبه خود بر اشتیاق آن‌ها اثر گذاشته و انگیزش آن‌ها را بیشتر می‌کند. مطالعات در زمینه توریسم ورزشی نشان می‌دهد که استفاده از ویژگی‌های نوستالژیک به زندگی افراد معنا می‌دهد و به یک منبع انگیزشی برای بازدید از مکان‌های ورزشی تبدیل می‌شود. انگیزش هم بر قصد بازدید از استادیوم‌های خارجی اثر دارد.

در همین راستا باشگاه‌های معتبر و بزرگ فوتبال در دنیا در جهت جذب توریست اقدامات گسترده‌ای انجام داده‌اند.

به گفته شونا سوترن، مدیر بازاریابی باشگاه منچستر یونایتد، بخش گردشگری این باشگاه درآمدی بالغ بر ۷,۹ میلیارد پوند دارد و ۹۴۰۰۰ شغل ایجاد کرده است و سالانه ۱۱۹ میلیون بازدیدکننده از سراسر جهان جذب می‌کند. در تور

فوتبال، پرتعدادترین ورزش جهان است. باشگاه‌های فوتبال در هر کشوری طرفداران بی‌شمار خود را دارند. میلیون‌ها نفر در سطح جهان مسابقات باشگاه‌های درجه یک را که از شهرت و محبوبیت جهانی برخوردارند دنبال می‌کنند. هواداران باشگاه‌ها، بازیکنان، استادیوم، لباس تیم و هر چیز دیگر مربوط به باشگاه خود را دوست دارند. همه ما افراد زیادی را دیده‌ایم که مثلاً نام بازیکنان بیست سال پیش تیم موردعلاقه خود را به یاد دارند و هنوز هم آرزویشان، دیدن این بازیکنان و هم‌صحبت شدن با آنهاست.

عشق به فوتبال، طوری در زندگی یک هوادار رخنه می‌کند که تا حد زیادی می‌تواند در تصمیماتش اثرگذار باشد. هواداران باشگاه‌ها و تیم‌های ملی برای تماشای مسابقات تیم موردعلاقه خود به شهرها و حتی کشورهای مختلف سفر می‌کنند، در هتل‌ها اقامت کرده و حتی ممکن است علاوه بر تماشای فوتبال، از سایر مکان‌های دیدنی آن شهر یا کشور هم دیدن کنند، به مراکز خرید و رستوران‌ها بروند و در شکل‌های مختلف، به صنعت گردشگری سود برسند.

علاوه بر این، توریسم مبتنی بر فوتبال یک نوآوری در صنعت گردشگری به حساب می‌آید و خسارات ناشی از نوسانات فصلی در این صنعت را کاهش می‌دهد. یک طرفدار سرسخت فوتبال، حاضر است برای دیدن مربی، بازیکن و باشگاه موردعلاقه‌اش هزینه کند. بازی‌ها و اتفاقات فوتبالی، حس نوستالژی را در میان طرفداران فوتبال برمی‌انگیزند. هواداران اشتیاق فراوانی دارند که مثلاً پیراهنی که بازیکن موردعلاقه‌شان در فینال یک مسابقه مهم پوشیده بود را به دست آورند یا از استادیومی که فلان بازی مهم در آن برگزار شده بود، دیدن کنند. فعالان صنعت گردشگری در بسیاری از کشورها از این میزان علاقه به فوتبال و این حس نوستالژی شدید که هواداران باشگاه‌ها دارند در راستای توسعه صنعت خود استفاده می‌کنند.

هیثانی چو، از چین کو و هیون-وو لی، در مقاله‌ای با عنوان «نوستالژی، انگیزش و قصد برای گردشگری بین‌المللی استادیوم‌های فوتبال» که در مجله معتبر «مجله پژوهش درباره گردشگری آسیا-اقیانوسیه» به‌چاپ رسید درباره بهره‌برداری فعالان حوزه گردشگری از حس نوستالژی هواداران فوتبال باشگاه‌های انگلیسی بررسی جامعی انجام داده‌اند.

گردشگری بازدید از استادیوم باشگاه منچستر یونایتد انگلستان، اولدترافورد، شما می‌توانید روی صندلی بازیکن مورد علاقه‌تان در رختکن بنشینید، در تونلی که از رختکن به زمین بازی می‌رسد، قدم بزنید. شما در این تور از اتاق خبری بازدید می‌کنید، اتاقی که بعد از هر بازی خانگی، مربی و مدیر باشگاه در آن با رسانه‌ها گفتگو می‌کنند. همچنین از اتاق VIP دیدن خواهید کرد، جایی که میزبان نام‌های بزرگی در طول سالیان دراز بوده است. اتاق داورها و موزه باشگاه هم جاهای دیگری است که برای گردشگران جذابیت دارد. در موزه باشگاه منچستر یونایتد، جام‌ها، لباس، کفش ورزشی و برخی وسایل شخصی بازیکنان بزرگ این تیم به همراه جام‌ها و افتخارات این باشگاه، تصاویر بازیکنان، بیوگرافی آن‌ها به همراه افتخاراتی که برای باشگاه کسب کرده‌اند، جملات انگیزشی از اسطوره‌های این تیم، از جمله سر الکس فرگوسن، مربی اسکاتلندی معروف منچستریونایتد که بین سال‌های ۱۹۸۶ تا ۲۰۱۳ هدایت این تیم را برعهده داشت و سر الکساندر متیو بازی، بازیکن معروف اسکاتلندی دهه ۱۹۵۰ و ۱۹۶۰ این باشگاه، دیده می‌شود. همچنین نمایشگرهایی که در جای‌جای این موزه قرار دارند لحظه‌های پرافتخار این تیم را به نمایش درمی‌آورند.

در ایران، باشگاه‌های بزرگ و پرسابقه ما، استقلال و پرسپولیس، قدمتی به اندازه باشگاه‌های انگلستان دارند و می‌توانند با الگوبرداری از باشگاه‌های تراز اول دنیا، از گردشگری نیز به عنوان ابزار درآمدزایی استفاده کنند. با این حال، سرخابی‌ها هنوز حتی زمین اختصاصی برای تمرین فوتبال در مالکیت خود ندارند، هرچند که در زمان ریاست دکتر دادکان در فدراسیون فوتبال، دو مجموعه ورزشی به این باشگاه‌ها اختصاص یافت اما هنوز در تملک آن‌ها نیست. چند ساختمان هم جزو اموال پرسپولیس به حساب می‌آید که البته آن‌ها هم باید به تملک این باشگاه درآید.

بحث واگذاری این دو باشگاه به بخش خصوصی چند سالی است مطرح شده و طبق وعده وزارت ورزش و جوانان قرار بود تا پایان سال ۱۳۹۷ این اتفاق رخ دهد اما آن قدر طولانی شد که علی‌رغم وعده دوباره وزارتخانه مبنی بر واگذاری استقلال و پرسپولیس تا پایان سال ۱۳۹۸، باز هم این اقدام عملی نشد؛ بنابراین اگرچه قدمت این دو باشگاه با قدمت برخی تیم‌های ریشه‌دار اروپایی و انگلیسی برابری می‌کند، اما برای رسیدن به درآمدزایی از طریق گردشگری، فعلاً اندر خم کوچه اول زمین و اماکن اختصاصی هستند. الگوبرداری از باشگاه‌های اروپایی برای درآمدزایی مثلاً در قالب جذب گردشگر، برای باشگاه‌های ایرانی اگر به شوقی شبیه نباشد، با توجه به موقعیت فعلی آن‌ها، به آرزو شبیه است؛ آرزویی که با این روند، نه‌تنها تحقق نمی‌یابد، بلکه سال به سال دریغ از پارسال خواهد بود.

رخدادها و تحولات مهم مدیریت شهری اصفهان در سال ۹۸

از شکسته شدن طلسم ۲۰ ساله برای باز کردن گره ترافیک تارشد برند جهانی نصف جهان

مجموعه پل ها و تقاطع سردار شهید حاج قاسم سلیمانی

مجموعه پل ها و تقاطع سردار شهید حاج قاسم سلیمانی

درآمدهای گردشگری برسد. در چارچوب آن طرح، رویدادهای مختلفی از جنس هم افزایی بین بخش های مرتبط داخلی و خارجی شکل گرفت و برگزاری نمایشگاه نقاشی (سمفونی دوستی راه ابریشم) یکی از این برنامه ها بود که با حضور هیأت عالی رتبه هنری کشور چین و با پیام دوستی دو تمدن کهن ایران و چین در موزه هنرهای معاصر اصفهان برگزار شد.

درهمین رابطه معرفی برند شهری اصفهان به خواهرخوانده های داخلی هم شکل و شمایل دیگری به خود گرفت و نخستین برنامه شب های فرهنگی اصفهان بر اساس توسعه صنایع خلاق و گردشگری در (پردیس سینمایی قدس شهر تبریز) برگزار شد.

* اصفهان شهر دوستدار کودک

اصفهان در سال ۹۸ توانست با مجموعه اقداماتی که در حوزه کودک انجام داده است از سوی یونسکو به عنوان کاندیدای شهر دوستدار کودک معرفی شود. هر چند تلاش شهرداری برای ساختن شهری که دوستدار کودکان باشد، با به دست آوردن این عنوان چندین برابر می شود اما حضور اصفهان در یک شبکه جهانی، بازاریابی شهری را آسان تر و نشان اصفهان را پررنگ تر خواهد کرد.

خودروهای باری خواهد شد. بی گمان این پروژه امنیت جانی ۳۵۰ هزار نفر را تضمین خواهد کرد چرا که دیگر تصادفات محورهای خطر سازی مانند (میدان جوان)، (سه راه نقشینه)، (خیابان بعثت) و زیرگذر (عاشق اصفهانی) به کمترین میزان ممکن می رسد. شهرداری اصفهان در نظر دارد ۹ کیلومتر اول طرح حلقه چهارم ترافیکی را که شامل مجموعه پل ها و تقاطع (سردار شهید حاج قاسم سلیمانی)، (تقاطع آفتاب) و اتصال آن به (بلوار فرزاتگان) را پایان سال ۹۹ به بهره برداری برساند.

اگر چه اجرای حلقه چهارم ترافیکی شهر اصفهان به ۲ هزار و ۱۰۰ میلیارد تومان اعتبار نیاز دارد اما می تواند سالانه ۳۰ میلیارد تومان هم سودآوری برای شهر به دنبال داشته باشد که ۱۸ میلیارد تومان آن مربوط به کاهش هزینه های ناشی از مصرف سوخت است.

* (اصفهان ۲۰۲۰) طرحی برای توسعه گردشگری

در حوزه سیاست گذاری و شفاف کردن مسیر پیش روی شهر اصفهان، شورای اسلامی این شهر، طرح (اصفهان ۲۰۲۰) و تبدیل این کهن شهر به یک شهر گردشگری، صنایع دستی و میراث فرهنگی را تصویب کرد تا تمامی ظرفیت های این شهر در راستای توسعه صنعت گردشگری استفاده شود و اصفهان به نقطه اتکا به

شهرداری اصفهان در سال ۹۸ مسیر توسعه، رفاه و آرامش را برای شهروندان نصف جهان ادامه داد و با کلید زدن پروژه های بزرگی همچون حلقه چهارم ترافیکی و طرح هایی زیرساختی مانند (اصفهان ۲۰۲۰) و ده ها تصمیم موثر دیگر نشان داد اصفهان می خواهد یک تمدن نوین شهری را رقم بزند.

ساخت چهارمین حلقه ترافیکی، نخستین طرحی بود که شهرداری اصفهان آنرا در سال ۹۸ اجرایی کرد تا ترافیک را از درون خیابان ها و معابر این شهر به ویژه در مناطق کمتر برخوردار همچون مناطق ۱۴ و ۱۵ شهرداری به خارج از محدوده زندگی و سکونت مردم انتقال دهد. ساخت مجموعه پل ها و تقاطع نصف جهان که اکنون به نام (سردار شهید حاج قاسم سلیمانی) مزین شده، یکی از مجموعه اقدامات شهرداری اصفهان برای توسعه و ارتقاء زندگی شهروندان این شهر است؛ طرحی که به حوادث ناگوار ترافیکی در بسیاری از نقاط شهر اصفهان خاتمه خواهد داد و با کاهش ترافیک و آلودگی، فضای شهر را برای زندگی امن تر خواهد کرد.

مسیر این پروژه که از محل کارخانه قند سابق آغاز شده است و تا مجاورت خمینی شهر امتداد پیدا می کند، منجر به اجرای حلقه ای ۷۰ کیلومتری برای تردد ایمن، سریع و ارزان تر

پالایشگاه اصفهان سرآمد شرکت های تولید کننده

فرآورده های نفتی کشور در سال ۱۴۰۰

افتتاح پروژه ملی تصفیه پساب

نخستین پروژه ملی زیست محیطی تصفیه و استفاده صنعتی از پساب شهری برای کاهش مصرف منابع آب آشامیدنی با هزینه ای افزون بر ۱۰۰ میلیارد تومان در شرکت پالایش نفت اصفهان به بهره برداری رسید. این طرح ظرفیت تصفیه ۷۵۰ مترمکعب بر ساعت پساب شاهین شهر را دارد.

افتتاح سکوهای بارگیری فرآورده های نفتی

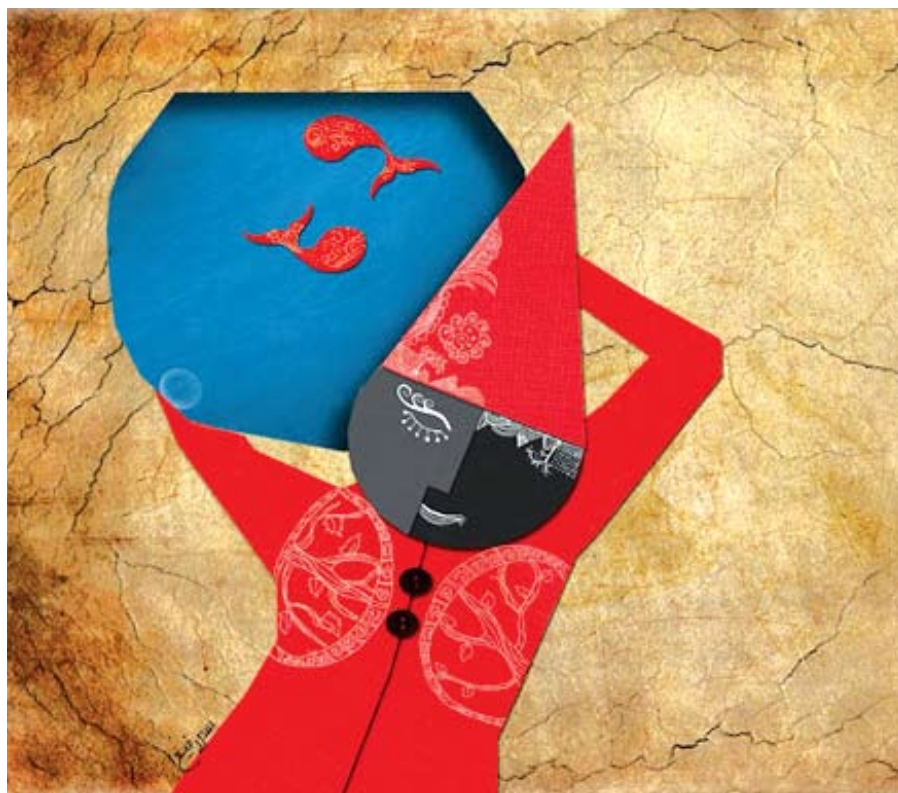
شرکت پالایش نفت اصفهان برای بارگیری فرآورده های ویژه خود، ۱۸ سکوی بارگیری محصولاتی همچون لوب کات، آیزورسیاکیل، انواع حلال ها و کیوم باتوم (ته مانده برج خلاء) طراحی و آن را با هزینه ای افزون بر ۶۰ میلیارد تومان در زمینی به مساحت ۱/۵ هکتار ساخته است.

کارکرد تجهیزات، موجب کاهش هزینه های عملیاتی و تعمیراتی نیز می شود. وی با بیان اینکه هدف از راه اندازی این واحد بهبود عملکرد شرکت پالایش نفت اصفهان است و ظرفیت پالایشی افزایش پیدا خواهد کرد گفت: با راه اندازی این واحد، ظرفیت کلی پالایشگاه به ۳۶۰ هزار بشکه در روز کاهش می یابد. مدیرعامل شرکت پالایش نفت اصفهان با اشاره به اینکه با راه اندازی واحد تقطیر شماره ۳ واحدهای کاهش گرانی و موجود از مدار عملیاتی نفت خام خارج شده و در مد عملیاتی اصلی قرار گرفت افزود: این تغییرات موجب کاهش میزان تولید نفت کوره و به جای آن، افزایش محصولات با ارزش مانند بنزین، نفت سفید، سوخت هواپیما و گازوئیل شده است. ابراهیمی گفت: در صورت نیاز کشور به تولید بنزین بیشتر، می توان از ظرفیت پالایشی پالایشگاه در دو واحد جانبی غلظت شکن استفاده کرد و خوراک شرکت را حدود ۶۰ تا ۷۰ هزار بشکه در روز افزایش داد.

تولید بنزین یورو ۵

وی با بیان اینکه کیفیت بنزین تولیدی پالایشگاه اصفهان به سطح استاندارد یورو ۵ ارتقاء یافته است افزود: از مجموع حدود ۲۲ میلیون لیتر گازوئیل تولیدی این شرکت، حدود ۲ میلیون لیتر آن با سطح کیفی استاندارد یورو ۵ تولید می شود و با راه اندازی واحدهای تصفیه گازوئیل این شرکت از اواخر سال ۹۹، تولید این فرآورده نفتی به طور کامل به سطح کیفی یورو ۵ ارتقاء خواهد یافت.

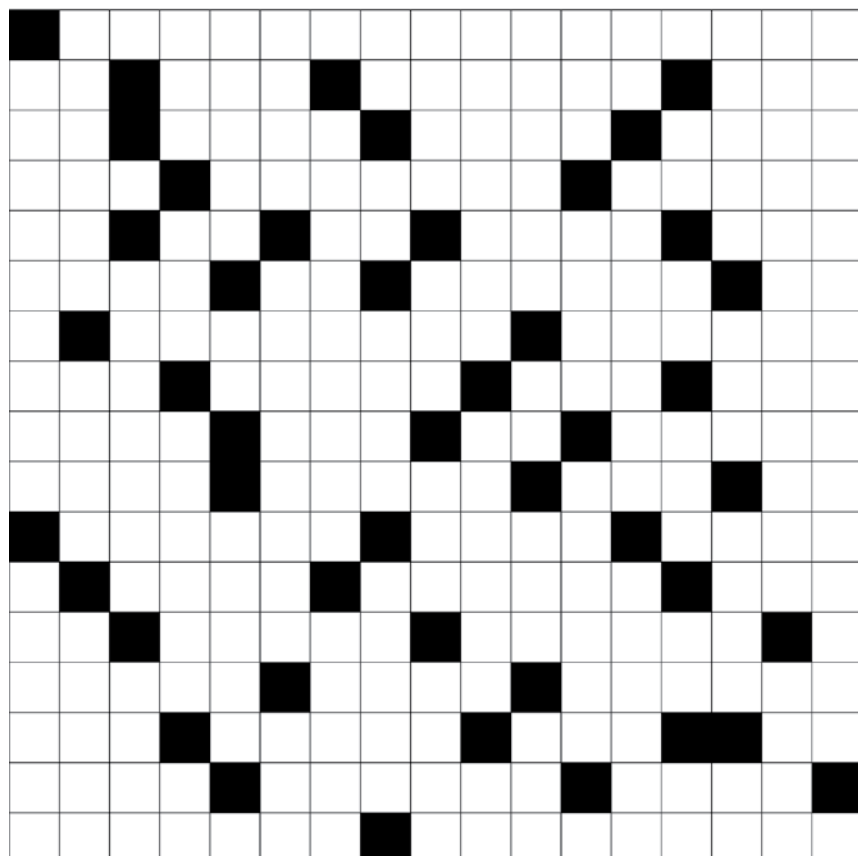
شرکت پالایش نفت اصفهان به عنوان تامین کننده ۲۰ درصد از فرآورده های نفتی کشور نقش تعیین کننده ای در امنیت عرضه انرژی در حوزه نفت دارد؛ به طوریکه این شرکت با تولید ۱۲ میلیون لیتر بنزین در روز، علاوه بر تامین بنزین استان اصفهان، بنزین مورد نیاز ۱۶ استان دیگر کشور را نیز تامین می کند. این شرکت در راستای اهداف خود هر ساله طرح های مختلفی را آن هم در چارچوب رعایت مسائل زیست محیطی اجرا بهره برداری کرده است که نه تنها موجب کاهش نیاز آن به نفت خام به عنوان مواد اولیه این شرکت می شود بلکه سبب افزایش تولید فرآورده های نفتی مطابق با استانداردهای روز دنیا شده است. شرکت پالایش نفت اصفهان تلاش دارد با اجرای طرح های مختلف ترسیم شده، در چشم انداز ۱۴۰۰ به عنوان شرکت سرآمد تولید کننده فرآورده های نفتی کشور شود. مدیرعامل شرکت پالایش نفت اصفهان در رابطه با طرح های اجرا شده این شرکت، به بهره برداری اولیه واحد تقطیر و گاز مایع شماره ۳ و چند طرح مهم زیست محیطی اشاره کرد و گفت: ظرفیت کلی شرکت پالایش نفت اصفهان به طور متوسط ۳۷۵ هزار بشکه در روز است که با راه اندازی واحد تقطیر شماره ۳، این ظرفیت در ۳ واحد تقطیر، توزیع می شود و در نتیجه موجب کاهش بار ترافیکی خوراک و تفکیک بهتر در آنها شده است. مرتضی ابراهیمی افزود: با این روند علاوه بر افزایش زمان عمر

افقی

۱ - سال جدید که امیدواریم برای ملت ایران خوش یمن و پر برکت باشد ۲ - عنوان جانوری سال جدید - اشعاری که در وصف بهار سروده می‌شود - از هفت‌سین پرخاصیت - شگرد کشتی ۳ - ماه نو - چاشنی صبحانه - نطق‌کننده، سخنران - ضمیر درون ۴ - وسیله آتش‌زنه - فرشته‌صور - فرزند ذکور ۵ - جمله قرآنی - فیلسوف آلمانی «نقد خرد ناب» - آغوش - دانه خوشبو - ضمیر خارجی ۶ - علامت مفعولی - آغاز فصل سرسبزی - بله انگلیسی - جنس مدال نفرسوم ۷ - بیدار - جایی که مستمندان و بینوایان را نگهداری می‌کنند ۸ - بیماری مهلک - نصف - کلبه... شود روزی گلستان غم مخور - پدر آذری ۹ - مخترع زیردریایی - خاشاک - نام قدیمی رودخانه جیحون - پرآوازه ۱۰ - دریا - رودی طویل در سیبری روسیه - اعتبار فرنگی - هر چیز کوچک‌جثه ۱۱ - قراردادن چیزها در جای موردنظر و به‌طور مرتب - نام دخترانه - نمناک ۱۲ - عتیق و باستان - آهنگین - مخفی ۱۳ - اثر و خاطره - جاهل - عدد حرکت ۱۴ - متظاهر - جناح لشکر - نام قدیم کربلا ۱۵ - خدای درویش - کتاب مقدس هندوان - مقطوع - پسوند شباهت ۱۶ - خوراک دوربین - نام مردانه - برای این که ۱۷ - آیین بهداشتی ایام نوروز - ماه شروع سال جدید

۱۷ ۱۶ ۱۵ ۱۴ ۱۳ ۱۲ ۱۱ ۱۰ ۹ ۸ ۷ ۶ ۵ ۴ ۳ ۲ ۱

عمودی

۱ - کسی که در هرکاری دخالت می‌کند ولی صلاحیت ندارد! ۲ - دو شیرینی ماه رمضان - اتحادیه فوتبال اروپا ۳ - ایما - بستنی به کمر - عروس هزار داماد - پول آسیایی ۴ - شلوار چین - وسیله نوشیدن مایعات - برکت سفره - آسیب - زیرپامانده ۵ - نوعی کاغذ - از ورزش‌های رزمی - پایداری کردن در انجام دادن کاری ۶ - بخشی از هزینه مشترک - هوایی با احتمال بارندگی - هلی‌کوپتر، چرخبال ۷ - فارسی «سوسید» - فرمانده بدن - پرچم - لیکن ۸ - کشور «بلغراد» - حالت انسان که بر اثر برخورد با مانع، کنترل خود را از دست بدهد و ممکن است به زمین بخورد ۹ - اشاره دور ۹ - سرزمین - جایز - همنشین برهمن - از مخلقات سفره ۱۰ - کلمه شگفتی - عجیب ترین مایع - گروه مردم - بغلی ۱۱ - کتابی از جلال آل احمد - رشته‌های گیاهی ۱۲ - بازی با توپ کودکان در هوای آزاد - بخشنده - مرواریدهای درشت ۱۳ - از رودهای عراق که از کوه‌های کشورمان سرچشمه می‌گیرد - زمان ناچیز - گشادگی سر چاه ۱۴ - هر برگ کاغذ - تا نگرید طفل کی نوشد؟ - غذایی چرب و گوشتی - طلا ۱۵ - نجات دادن - مژده ۱۶ - سفره پهن کردنی ایام نوروز - جدید و نو - شتر دولا دولا نمی‌شه ۱۷ - رساله‌ای از عمر خیام درباره عید باستانی ایرانیان - موسم شکوفایی طبیعت، سه ماه اول سال

نهضت ایجاد شهرک‌های کشاورزی در گام دوم انقلاب

کشاورزی برای افزایش ارزش افزوده محصولات تولیدی
- ایجاد شرکت بازرگانی در بخش خصوصی جهت تأمین
نهادها و بازاریابی محصولات تولیدی
- کاهش هزینه‌های زیرساخت در شهرک‌ها به علت
تجمعی بودن هزینه‌ها
- ارائه خدمات آموزشی و تخصصی به سرمایه‌گذاران
بخش دیگری از اقدامات و فعالیتهای این شرکت به شرح
زیر اعلام می‌گردد:
- واگذاری حدود ۷۰۰ هکتار از اراضی شرکت به
سرمایه‌گذاران از ابتدا تاکنون
- پرداخت تسهیلات بانکی در سال جاری به میزان
۸۵۰۰ میلیارد ریال به سرمایه‌گذاران و علاوه بر آن بیش
از ۱۱۰۰۰ میلیارد ریال پرونده در حال رسیدگی در شعب
بانک موجود می‌باشد.
- صدور مجوزها برای شهرک‌های دولتی و خصوصی به
تعداد ۵۶۰ فقره و در سطح ۴۳۰۰۰ هکتار
- مستندسازی املاک به تعداد ۱۸۰ مورد و در سطح
۴۵۰۰۰ هکتار
- انجام مطالعات طراحی و نظام بهره‌برداری به تعداد ۶۵
شهرک و در سطح ۴۳۰۰۰ هکتار
- انجام بخشی از زیرساخت شهرک‌های کشاورزی
به تعداد ۱۴۰ شهرک و در سطح ۲۰۰۰۰ هکتار
- انجام ۲۴ فقره فراخوان عمومی جهت جلب سرمایه‌گذار
با معرفی تعداد ۱۲۸ شهرک و در سطح ۲۷۰۰۰ هکتار
- شهرک‌های در حال ساخت و بهره‌برداری به تعداد ۹۰
شهرک و در سطح ۱۶۰۰ هکتار
- میزان تولیدات شهرک‌های کشاورزی در حال
بهره‌برداری به میزان ۸۰۰۰۰ تن در سال جاری و با
احتساب تولیدات شرکت‌های وابسته جمعاً به میزان
۱۸۳۰۰۰ تن تولید سالیانه

کشور بوده که در این رابطه بیش از ۳۰۰۰۰ هکتار از اراضی
سواحل استانهای گلستان، خوزستان، بوشهر، هرمزگان و
سیستان و بلوچستان را در دست مطالعه داشته و بخشی
از آنها حدود ۵۰۰۰ هکتار (معادل حدود ۵۰ درصد وضعیت
فعالی کشور) را به سرمایه‌گذاران واگذار و عملیات اجرای
زیرساخت آنها با سرمایه بخش خصوصی در حال انجام
می‌باشد.
در اجرای این پروژه‌ها با توجه به محدودیت مالی دولت
سعی شده از حداقل منابع مالی دولت استفاده و امورات
مرتبط به انجام زیرساخت‌ها و احداث مزارع را با اتکاء
به سرمایه بخش خصوصی انجام گردد. سطح شیلانی
(پرورش میگو) کارسازی شده در استانها حدود ۳ برابر
سطح فعلی کشور بوده و می‌تواند علاوه بر ایجاد اشتغال
گسترده برای مناطق مختلف و محرومیت زدایی از استانها،
ارزآوری بسیاری هم برای کشور بدنبال داشته باشد.
فعالیت‌های تعریف شده در این شرکت کاملاً اقتصادی و
زودبازده و با ارزش افزوده بی نظیر بوده و می‌تواند در رفع
چالش‌های استانها باشد.

**از جمله تمهیدات این شرکت برای جلب سرمایه‌گذار
در شهرک‌های کشاورزی می‌توان به موارد زیر اشاره
نمود:**
- انجام مطالعات اعم از استعدادیابی و طراحی و نظام
بهره‌برداری
- تأمین تسهیلات بانکی ارزان قیمت در قالب تبصره‌های
قانون بودجه
- صدور مجوز در کوتاهترین زمان ممکن و حذف
بروکراسی‌های زائد
- امکان واگذاری قطعی اراضی و اعطای مالکیت پس از
بهره‌برداری و انجام تعهدات قرارداد
- امکان فراهم نمودن زنجیره ارزش در شهرک‌های

شرکت شهرک‌های کشاورزی بعنوان یک شرکت
توسعه‌ای و اثرگذار در تأمین امنیت غذایی، رونق تولید،
ایجاد اشتغال پایدار، بهره‌وری از منابع آب و خاک، توسعه
صادرات و ارزآوری برای کشور مصمم است با بهره‌گیری
از منابع و امکانات کشور و جذب سرمایه‌های بخش
خصوصی، نهضت ایجاد شهرک‌های کشاورزی در کشور را
در گام دوم انقلاب با سرعت پیگیری و دنبال نماید.
این شرکت به نوبه خود می‌تواند با توسعه شهرک‌های
کشاورزی در سه حوزه گلخانه‌ای، شیلان و آبزیان و دام
و طیور سهم موثری در کاهش اثرات تحریم‌های ظالمانه
استکبار جهانی بویژه آمریکای خبیث داشته باشد.
برای تحقق کامل اهداف تعیین شده و دستیابی به
برنامه‌های مصوب نیازمند حمایت و همراهی همه جانبه
مسئولین، استانداران محترم، سازمانهای جهاد کشاورزی
استانها و دستگاه‌های مرتبط از جمله وزارت نیرو، وزارت
نفت، سازمان برنامه و بودجه کشور و ... در جهت کمک به
ایجاد زیرساخت می‌باشیم.

یکی دیگر از برنامه‌های مصوب شرکت شهرک‌های
کشاورزی علاوه بر آثار مثبت آن در اقتصاد کشور، توجه
به کاهش اثرات خشکسالی ناشی از کاهش بارندگی در
سال‌های گذشته می‌باشد. در این راستا با هدف توسعه
گسترده شهرک‌های گلخانه‌ای نسبت به انجام مطالعات
آمایش و استعدادیابی اراضی کشور اقدام و بعنوان اولویت
اول ۲۷۳۰۰۰ هکتار از اراضی کشور را مستعد توسعه
شهرک‌های گلخانه‌ای تشخیص و برای انجام فرآیند
تخصیص آب و اراضی به سازمانهای جهاد کشاورزی
استان‌ها ابلاغ نمود.
از طرفی دیگری از فعالیت‌های موثر در تقویت
بنیان‌های اقتصادی کشور و استانها، توسعه مزارع شیلانی
بویژه پرورش میگو در سواحل استانهای شمالی و جنوبی

شرکت خدمات حمایتی کشاورزی

مدیرعامل شرکت خدمات حمایتی:

حداقل نیاز کودی کشور ۳/۲ میلیون تن است

مدیرعامل شرکت خدمات حمایتی کشاورزی گفت: طبق آخرین برآوردهای وزارت جهاد کشاورزی و موسسه خاک و آب کشور، حداقل نیاز کودی کشور ۳/۲ میلیون تن برآورد شده که رقم مناسبی است. «حمید رسولی» روز دوشنبه ۹۸/۱۲/۱۹ در گفت و گو با خبرنگار اقتصادی روزنامه اطلاعات افزود: مصرف استاندارد کود برای کشور بیش از ۳/۲ میلیون تن و در حدود ۳/۵ میلیون تن باید باشد که البته تامین این مقدار منابع مالی خود را می طلبد.

وی اظهارداشت: سال ۹۷ نیاز حداقل کودی کشور ۲,۸ میلیون تن اعلام شده بود که آمارها روند رو به رشد مصرف کود کشور را نشان می دهد.

مدیرعامل شرکت خدمات حمایتی کشاورزی تصریح کرد: مجموع ۲/۸ میلیون تن انواع کود پایه فسفاته، پتاسه و ازته است که نزدیک ۲/۲ میلیون تن آن کود اوره و یک میلیون تن آن کودهای فسفاته و پتاسه را شامل می شود.

وی با بیان اینکه مصرف کودهای فسفاته و پتاسه و هم چنین اوره همواره کم تر از استاندارد بوده است افزود: از این میزان ۶۰۰ هزار تن کود فسفاته و ۴۰۰ هزار تن کود پتاسه باید تامین و مصرف شود که میزان مناسبی است زیرا در گذشته مصرف کود پتاس در حداقل قرار داشت.

استانداردسازی ترکیب کودی کشور
مدیرعامل شرکت خدمات حمایتی کشور اظهارداشت: طی سالهای گذشته در مواردی از مصرف بیش از یک میلیون تن انواع کود، به دلیل عدم آگاهی کشاورزان از خواص کودهای پتاس شاهد بودیم که نزدیک ۶۰ هزار تن کود پتاس به مصرف می رسید که بیانگر ترکیب کودی نادرست بوده است.

رسولی با بیان اینکه ترکیب کودی طی سالهای اخیر به سمت استاندارد سازی گام برداشته و روند خوبی دارد گفت: مصرف کود پتاس در ۱۰ ماهه امسال به ۱۹۳ هزار تن رسیده است.

به گفته وی، در سال ۹۰ مصرف کود پتاس نزدیک به ۶۱ هزار تن، در سال ۹۱ حدود ۵۴ هزار تن بوده است. در حالی که این میزان مصرف در سال جاری به حدود ۲۰۰ هزار تن خواهد رسید که این میزان مصرف حرکت در مسیر استاندارد می باشد.

۸۵ درصد تامین کود کشور داخلی است
مدیرعامل شرکت خدمات حمایتی کشاورزی افزود: امسال نسبت به سال گذشته ۸۵ درصد تامین کودی در داخل و ۱۵ درصد از محل واردات بوده است.

وی با بیان اینکه در کود از ته ۱۰۰ درصد خود کفا شده ایم یادآور شد: سال ۸۶ تامین کود ما از داخل ۴۰ درصد و از محل واردات ۶۰ درصد بوده است. که خوشبختانه هم اکنون نسبت به نفع تولید

داخل تغییر جدی یافته است. رسولی گفت: اکنون ۱۰۰ درصد تولید کود پتاس کارخانجات داخلی را خریداری می کنیم به طور مثال هفت کارخانه تولید کود پتاس داریم که در جهت حمایت از تولید داخلی آن ها حتی در تناژهای ۱۰۰۰ تنی را نیز خریداری می کنیم. به گفته وی، سال گذشته ۲۶ مرحله مناقصه داخلی برگزار کردیم در حالی که مناقصات خارجی ما به این تعداد نمی رسد.

انعقاد قرارداد برای توزیع ۲۱۲ نوع برند کودی در کشور

مدیرعامل شرکت خدمات حمایتی کشاورزی تصریح کرد: در راستای حمایت از تولیدکنندگان داخلی علاوه بر خرید کودهای یارانه ای، در قالب تفاهم نامه ای با تعداد قبیل توجه ای از تولیدکنندگان داخلی توافق نموده ایم که محصولاتشان را از طریق شبکه بزرگ کارگزاران شرکت خدمات توزیع نماییم. کود کشور از لحاظ تنوع و برند از شرایط مطلوبی برخوردار است به طوری که هم اکنون بیش از ۲۱۲ نوع برند کودی را از طریق تفاهم نامه در اختیار کشاورزان قرار می دهیم. رسولی در ادامه تاکید نمودند که در سه سال اخیر علاوه بر روند صعودی تامین و تدارک کود، در حوزه جذب و مصرف کود نیز روند صعودی بوده است: در ۱۰ ماهه امسال یک میلیون و ۷۵۰ هزار تن کود مصرف

شده در حالیکه میزان مصرف کود در سال ۹۲ نزدیک ۷۸۷ هزار تن بوده است که آمارها نشان می دهد طی ۶ سال گذشته مصرف کود ۹۹ درصد رشد داشته است.

ذخایر کودی کشور تامین است
مدیرعامل شرکت خدمات حمایتی کشاورزی تصریح کرد: امسال علیرغم همه چالش ها و تحریم ها در تامین و تدارک کود مشکلی نداشتیم به طوری که دو میلیون و ۲۵۰ هزار تن کود طی ۱۰ ماهه اخیر تامین شده است.

وی با بیان اینکه تامین کودهای پایه تا ۴۰ درصد رشد داشته است افزود: ذخایر کودی کشور تامین است و مشکل و کمبودی در این زمینه نداریم.

کیفیت کود خط قرمز شرکت خدمات حمایتی است

وی خط قرمز شرکت خدمات حمایتی کشاورزی را کیفیت کود دانست و گفت: بخشی از کود مورد نیاز کشور از محل واردات و بخش عمده از محل تولید داخل تامین می شود بنابراین استاندارد کودهای خارجی و داخلی از اهمیت ویژه ای برخوردار است.

وی اضافه کرد: براساس استانداردهای ابلانگی، استاندارد کودهای وارداتی و داخلی که توسط شرکت خدمات حمایتی کشاورزی تامین و تدارک می شود دقیقاً یکی است و هیچ تفاوتی فی مابین استانداردهای مذکور نمی باشد.

تیم امید

تیم فوتبال امید گل گهر سیرجان همواره در لیگ دسته اول امید باشگاه های کشور جزو مدعیان اصلی قهرمانی بوده است. بازیکنان این تیم که بیشتر آنها بازیکنان پرورش یافته تیم های پایه باشگاه گل گهر می باشند، در طول مسابقات لیگ دسته اول امیدهای کشور به سطح بالایی از فوتبال دست یافته و با حضور در این رقابت ها خود را برای مراحل بالای فوتبال آماده می کنند به طوری که امیر زیدآبادی، مهدی پورفریدونی و علی باقری به تیم بزرگسالان گل گهر پیوسته اند. تیم فوتبال امید گل گهر بدون باخت از مراحل اول و دوم لیگ دسته اول امید باشگاه های کشور صعود کرده و با اقتدار به مرحله نهایی این دور از مسابقات راه یافته است.

کادر فنی تیم فوتبال امید گل گهر سیرجان

سر مربی: رضا فتح آبادی - مربیان: علی جواهری - علی حاج ابراهیمی - علی باصره - مربی دروازه بان ها: سعید آقایی - سرپرست: وحید جوان

تیم جوانان

تیم فوتبال جوانان گل گهر سیرجان یکی از ۱۲ تیم حاضر در لیگ برتر فوتبال جوانان کشور است. این تیم با هدف شکوفایی نسل جوان و معرفی استعداد های فوتبال به جامعه فوتبال کشور فعالیت می کند و در این راستا و در لیگ امسال بازیکنانی چون سینا حاتمی و محمدرضا شهرباری درخشش خود را در تیم جوانان گل گهر آغاز کردند و به اردوی تیم ملی جوانان کشور دعوت شدند.

کادر فنی تیم فوتبال جوانان گل گهر سیرجان

سر مربی: منصور احمدی - مربیان: محرم فتحی - محسن محمودآبادی - سیدجواد موسویان - مربی دروازه بانان: قاسم چراغی - سرپرست: احمد زیدآبادی

تیم نوجوانان

تیم فوتبال نوجوانان گل گهر یکی از تیم های پایه فوتبال باشگاه گل گهر است. این تیم با کشف استعداد های فوتبالی سیرجان در سطح نوجوانان و پرورش آنها از سنین پایین می باشد در صدد رشد یک ورزشکار سطح عالی در ورزش فوتبال می باشد. این تیم که با شایستگی به دور دوم مسابقات لیگ قهرمانی نوجوانان کشور ۱۳۹۸ - ۹۹ صعود کرده بودند و با نمایشی زیبا و بازیهای جذاب توجه بسیاری رو به خود جلب کرده و موجب خوشحالی طرفداران خود شدند سعید آقایی و با کم شانس از صعود به دور نهایی بازماندند.

کادر فنی تیم فوتبال نوجوانان گل گهر

سر مربی: حامد اندام - مربی: مجتبی شول - مربیان: یاسر پروز - مجید نصرت آبادی - مربی دروازه بانان: قاسم چراغی - سرپرست: محمدرضا خلیلی

للفت ببلو و لاس
پا مقلب لب لب و لاس
محیط کجول و لاس و لاس
و لاس و لاس و لاس

دوست داشته باشید و زندگی کنید
زمان همیشه از آن شما نیست...

شرکت معدنی و صنعتی گلگهر
GOLGOTHAH MINING & INDUSTRIAL COMPANY

روابط عمومی و امور بین الملل

www.mci.ir

جوانیت رو کامل کن

فروش سیم کارت دائمی همراه اول ویژه جوانان ۱۸ تا ۲۵ ساله
با ۵۰٪ تخفیف و ۱۰ گیگابایت اینترنت یکماهه